

Olutalo Iw'omubiri

HARVESTIME INTERNATIONAL INSTITUTE.

Olusoma luno luli kitundu ku “**Harvestime International Institute,**” ng’enteekateeka egenderera okuyamba abakkiriza okufuna amakungula g’omwoyo agatuukiridde.

Omulamwa omukulu mu kutendekebwa kuno kwe kusomesa ekyo Yesu kyeyasomesa, ekyaleetera abavubi, abawooza n’abalala okufuuka abakristaayo ab’omugaso, abaatambula amawanga n’enjiri nga boolesa amaanyi.

Ekitabo kino ssomo ery’etongodde ku ago agasomesebwa, okuseeseetula abakkiriza okuvira ddala ku kwetaba nga bayita mu busigire, okw’ekubisaamu, okwetegeka n’okwekuñhaanya okutuuka ku kiraubirirwa eky’okubuulira enjiri.

© Harvestime international institute

<http://www.harvestime.org>

EBIRI MU KITABO

Enkozes a y'ekitabo.....	4
Ebyandikoeddwa abasomera mu bibinja.....	5
Ennyanjula y'olusoma.....	6
Ebigendererwa by'olusoma.....	9

ESSUULA ESOOKA: OLUTALO LW'OMUBIRI

1. Obwakabaka Mu butakkaanya.....	11
2. Okuyitibwa eri eby'okulwanyisa.....	23
3. Ng'Olutalo terunnabaawo.....	29

ESSUULA EYOOKUBIRI: OKULUMBA

4. Ensibuko y'endwadde.....	37
5. Ensonga ezireeta endwadde.....	44
6. Ebika by'obulwadde.....	52
7. Ebiva mu bulwadde.....	57

ESSUULA EYOOKUSATU: OKUKOLA OLULUMBA

8. Okusinziirwa okuwonya kwa Baibuli.....	63
9. Ebigendererwa by'okuwonya.....	93
10. Ebirabo by'okuwonya.....	99

ESSUULA EYOOKUNA: OKUVVUUNUKA EBISOOMOOZA

11. Ennono Z'abantu.....	109
12. Okufumitibwa eriggwa mu Mubiri.....	122
13. Ebibuuzo Ebitadiddwamu.....	129

ESSUULA EYOOKUTAANO: ENGERI Z'OKUWONYA

14. Obuweereza bw'okuwonya.....	147
15. Obuweereza Bw'okulondoola okuwonya.....	158

16. Okuwonya okwannamaddala.....168

ESSUULA EYOOMUKAAGA: ENGERI Z'OKUSUMULULWA

17. Sitaani gwe yasiba..... 173

18. Obuweereza obw'okusumulwa..... 188

19. Okulondoola obuweereza bw'okusumululwa..... 203

ESSUULA EYOOMUSANVU: OKUBEERA MU BWAKABAKA

20. Abalwanyi abali obulungi..... 208

Okufundikira..... 213

Okujuliza A: Okwekenneenya..... 215

Okujuliza B: Okusinziirwa okuwonya n'okusumululwa kwa Baibuli..... 220

Okujuliza C: Ffoomu y'okwekenneenya..... 248

Ebiddibwamu mu bibuuzo by'okwegezaamu..... 250

ENKOZESA Y'EKITABO KINO.

(Ensengeka y'ekitabo)

Buli ssomo lirimu bino:

Ebigendererwa: Bino by'oba osuubira okutuukako oluvannyuma lw'okusoma essuula. Bisomeemu nga tonnatandika ssomo.

Olunnyiriri olukulu: Luno olunnyiriri luba luteeka essira ku kintu ekikulu ekiri mu ssuula, osaana olukwate.

Ebiri mu ssuula: Soma ekitundu weeyambise Bayibuli ojulize ebyo ebitateereddwa mu kitabo kino.

Okwegezaamu: Funa omulimu gw'okwegezaamu oluvannyuma lw'okusoma essuula. Gezaako okuddamu ebibuuzo nga teweeyambisa Bayibuli yo yadde ekitabo kino. Bw'omaliriza okwegezaamu, genda ozuule ebiddibwamu ku ebyo ebikuwereddwa ku nkomerero y'ekitabo kino.

Okweyongerayo okusoma: Ekitundu kino kijja kukuyamba okweyongera okusoma ekigambo kya Katonda, okulongoosa engeri gy'osoma n'okugiisa ebyo by'osomye mu bulamu bwo ne mubuweereza.

Ebigezo ebyakamalirizo: Bwoba nga weetabye mu lusoma luno, waweebwayo ebigezo eby'akamalirizo, era ku nkomerero y'olusoma luno oteekeddwa okubikola byonna bw'omala obikomyewo ku mutendera omulala okusuumuusibwa ku ddaala nga bwe kirina okuba.

EBINTU EBIRALA EBYETAAGIBWA.

Weetaaga Bayibuli eya King James version.

EBYANDIKOLEDWA ABASOMERA MU BIBINJA.

OLUTUULA OLUSOOKA.

Okuggulawo: Mugguleewo na kusaba olwo mwelianjule. Funa ebyetagisa era owandiike abayizi.

Tegeka ebinaagoberewanga mu kibinja: Funayo anaakubiriza entuula ezo, obudde, ekifo, n'ennaku zokutuulirangako.

Okutendereza n'okusinza: Mwanirize okubeerawo kw'omwoyo omutukuvu mu musomo gwammwe.

Gabira abayizi ebitabo: Banjulire omutwe gw'ekitabo, ensengeka yaakylo n'ebigenderewa by'olusoma nga bwe kiba kirambikiddwa mu miko egisooka mu kitabo.

Tegeka omulimu ogusooka: Abayizi bajja kusoma essuula eziba zibaweeddwa era batwale ebyokwegezaamu nga tebanaddamu kutuula mulundi guddako. Obungi bw'essuula ez'okusoma mu buli lutuula bujja kusinziira ku buwanvu bwazo, ebirmu, n'obusobozi bw'ekibinja kyo.

OLUTUULA OLWOKUBIRI N'EZZIDDIRIRA.

Okuggulawo: Musabe, yaniriza era owandiise abayizi abapya bona era obagabire n'ebitabo. Abaliwo beewandiise. Mweweeyo akaseera k'okutendereza n'okusinza.

Okwejjukanya: Mubufunze bajjukize ku bye mwayigako mu lutuula olwayita.

Essomo: Nnyonyola buli kitundu ekiri mu ssuula, nga weyambisa emitwe egiri mu nnukuta z'ekyapa enkwafu nga bw'olambika. Buuza abalina ebibuzzo oba ensonga yonna ku bisomeseddwa. Giisa ebisomeseddwa mu bulamu bwabwe n'obuwereeza.

Okwegezaamu: Yita mu byokwegezaamu ebyaggwa. (**Weetegereze;** Bw'oba nga toyagala bayizi kulaba biddibwamu biri mu kitabo, empapula kwe biri osobola okuzijjamu mu kitabo).

Okweyongera okusoma: Bino bisobola okukolebwa omuntu kinoomu oba ng'ekibinja.

Ebibuzzo ebyakamalirizo: Bwe kiba ng'ekibinja kyo kiri kitundu ku lusoma luno, era ofuna ebigezo ebyakamalirizo ku lusoma luno lwenyini. Fulumiza buli muyizi omulimu ogugwe era otwale obuvunanyizibwaku bigezo ebyo okutuuka ku nkomerero y'olusoma.

ENNYANJULA

Ekkanisa eyasooka yatunuulira obumanyirivu bwabwe mu by'omwoyo mu ngeri y'entalo. Ebigambo by'amagye by'ebikozesewa mu Ndagaano Empya yonna. Obukuumi bwalabibwa mu byambalo bya Katonda. Ekigambo kya Katonda yageraageranyizibwa ku kitala. Obulumbaganyi bwa Sitaani bwayitbwanga obusaale obw'omuliro. Okukkiriza kwe kwali "okulwana okulungi" era abakkiriza baategeezewa "okulwana olutalo olulungi." Ekkanisa eyasooka yali emanyi nti baali beenyigira mu olutalo olw'amaanyi olw'ebi'omwoyo.

Baibuli egamba nti abantu ba Katonda bazikirira olw'okubulwaokumanya (Koseya 4:6). Emuku bitundu abakkiriza mwe bawangulwa olw'obutaba na kumanya kiri mu lutalo luno olutalabika. Waliwo olutalo olunene olugenda mu maaso mu nsi leero. Si kulwanagana wakati w'amawanga, ebika, oba abakulembeze ba gavumenti. Si bujeemu oba kuwamba gavumenti. Luno lutalo lukulu olutalabika mu nsi oy'omwoyo.

Obulamu bw'Ekikristaayo lutalo. Gy'okoma okukimanya amangu era ne tukyetegekera, gye twanguyirwa okutuuka ku buwanguzi. Ensonga emu ey'olutalo luno olutalabika etunuulidde emmeeme n'omwoyo gw'omuntu. Harvestime International Institute erina olusoma oluyitibwa "Enkola ez'omwoyo: Ekitabo kyolutalo olw'omwoyo" nga essira liteekeddwa ku ekitundu kino eky'olutalo olutalabika. Naye waliwo ekitundu ekirala eky'olutalo luno ekyeyolekera mu kifo ekirabika. Mu kkoosi enotukiyita "Olutalo Iw'Omubiri." Sitaani atunuulidde emibiri gy'abakkiriza egirabika kubanga akimanyi nti abalwanyi abanafu era abalwadde tebasobola kulwana lutalo lulungi ku bwakabaka bwe.

Lukka 14:31 egamba nti, "Oba kabaka ki agenda okulwana ne kabaka omulala amulumba, tamala kutuula n'abalirira obanga n'abaserikale omutwalo ogumu b'alina, asobola okulwanyisa kabaka omulala ajja okumulumba n'abaserikale emitwalo ebiri?" Tewali muntu yenna yandiyigidde mu lutalo nga teyekenneena n'obwegendereza ebyo by'alina n'okukukulaakulana kw'obukodyo bwe obw'olutalo.

Mu lusoma luno tukola okwenenneena n'obwegendereza obukodyo obuliwo okuwangula olutalo okulwanyisa Sitaani mu lutalo Iw'omubiri gwo. Ojja kuyiga okukola olutalo olw'omubiri gwo ogulabika era n'okuweereza amazima gano eri abalwanyi abalala abaali bafunye ebisago mu ggye lya Katonda.

EKITABO

Ekitabo kino kyawuddwamu ebitundu musanvu:

EKITUNDU EKISOOKA: Olutalo lw'Omubiri lwogera ku lutalo olatalabika wakati w'Obwakabaka bwa Katonda n'Obwakabaka bwa Sitaani. Mulimu okuyitibwa okufuna eby'okulwanyisa by'olutalo ebisookerwako

EKITUNDU EKYOKUBIRI: Obulumbaganyi bwogera ku nsibuko, ensonga, ebika, n'ebiva mu nkomerero y'obulwadde.

EKYOKUSATU: Okulumbagana kwanjudde obukodyo bw'okuwangula omulabe nga bw'ofuna okutegeera omusingi gwa Baibuli ogw'okuwonya, ebigendererwa by'okuwonya, n'ebirabo eby'okuwonya.

EKITUNDU EKYOKUNA: Okuvvuunuka okusoomoozebwba kyogera ku kusoomoozebwba okuzibu okw'okuwona n'obuweereza bw'okununula omuli n'obulombolombo bw'abantu, eriggwa lya Pawulo mu mubiri, n'obutaddibwamu bibuuzo.

EKITUNDU EKYOKUTAANO: Enkola z'okuwonyaawakuwa obukodyo bw'okuweereza okuwonya, buweereza obw'okugoberera okuwonya, n'okuwonyezebwa okwa ddala.

EKITUNDU EKYOMUKAGA: Engeri z'okusumululwa essira erisinga kulissa ku buweereza mu masomo "Oyo Sitaani Gw'asiba," Okuweerezakw'okusumululwa" ne "obuweereza ku kulondoola okusumululwa"

EKITUNDU EKYOKUSANVU: Okubeera mu bwakabaka mulimu obukodyo obw'okuziyiza n'okuwonya okuva mu kigambo kya Katonda okukusobozesa okuba omulwanyi ali obulungi, oyo mulamu mu mubiri, mu mmeeme, n'omwoyo, era nga mwetegefu olw'olutalo.

OKUJULIZA kw'ekitabo kino mu kuwa okuyiga Baibuli okulala ku kuwonya n'obuweereza bw'okusumululwa ne ffoomu ey'okwenneenyenya okusobozesa okwongera okusoma Ebyawandiikibwa ku nsonga eyo. Era mulimu okwenneenee okkozesebe ng'onoonya oba ng'oweereza okuwonya

AMASOMO

Buli ssomo mu kitabo kino litegekeddwa bwe lit:

EBIGENDERERWA: Bino by'ebiruubirirwa by'osaanidde okutuukako ng'osoma essomo.

EKISUUBIZO KY'OKWONYA EKY'OKUSABA: Kino kisuubizo kya njawulo eky'okuwonya okuva mu Kigambo kya Katonda ky'olina okukwata mu mutwe n'okusabirangamu mu bulamu bwo.

ENYANJULA: Ennyanjula etuwa okulambika ebirimu mu ssuula.

ESSOMO: Eno y'enjigiriza y'amagye ey'essuula. Okubuulira kiseera kya kuyigiriza nga tekunnabaawo okutuuka mu latalo ekiwa amawulire ageetaagisa okulwana olatalo olulungi..

OKWEGEZAAMU: Muno oba ogezesebwa ku bintu ebikulu mu ssomo.

OKUKIKOLA: Bayibuli egamba nti "Munyiikirenga okukola ebiraga nti mwalokolebwa, nga mutya era nga mukankana" (Abafiripi 2:12). Nga bw'ogenda okuyiga mu musomo guno, okuwona kitundu ku bulokozi obuweebwa okuyita mu okufa n'okuzuukira kwa Yesu Kristo. Okukkiriza n'emirimu bitambulira wamu. Okukkiriza awatali okw'ebikolwakufu, ng'okukkiriza okutaliiko bikolwa bwe kuli okufu(Yakobo 2:17-26).

Mu kitundu ekiyitibwa "Okukikola" ojja kutwala ensonga ezisomesebwa mu ssomo lino ozikozesessekinnoomu. Kino kitundu kikulu nnyo mu ssomo. Bw'oba mulwadde, kino kitegekeddwa okukuyambaokufuna okuwonyezebwa kwo. Bw'oba oweereza omuntu omulwadde, sooka ogabanenaye ebiri mu ssomo n'oluvannyuma mumale "okukikolera awamuobayambe okufuna okuwona.

OLI MWETEGEFU?

Okubikkula omulabe n'obukodyo bwe ky'ekimu ku bisinga okubikkulirwa mu Kigambo kya Katonda. Ekitabo kino si kya kusoma mu bujuvu ku kuwona n'okununulibwa, naye kya buziba Okwekenneeny ebyawandiikibwa. Nga bwe kiri mu ntalo z'obutonde, obukugu mu latalo lw'omubiri bugenda mu maaso era obukodyo bweyongera nga bw'oyingira mu kitundu ky'okulwana n'otandika okulwana

EBIGENDERERWA BY'OLUSOMA

Bw'omala olusoma luno onooba osobola:

- Okwolesa okutegeera kw'embeera y'obutonde n'eb'y'omwoyo.
- Okunnyonnyola"olutalo olw'omwoyo."
- Okumanya ensonga lwaki olutalo terulabika.
- Okuwa ennono y'okutegeera olutalo olw'omwoyo.
- Okunnyonnyola "okuwonyezebwa okw'obwakatonda."
- Okwawula wakati w'okuwona n'okusumululwa.
- Okunnyonnyola engeri okuwona n'okusumululwa gye bikwataganamu n'omulimugw'okugenda okutuukirira ensi n'enjiri.
- Okuzuula ensibuko y'obulwadde.
- Okunnyonnyola ensonga eziviirako okulwala.
- Okuzuula ebika by'obulwadde.
- Okuwandiika ebiva mubulwadde.
- Okufunza Baibuli kw'esinziira okuwonya.
- Okuwandiika ebigendererwa by'okuwonya.
- Okutegeera era okozese ebirabo by'okuwonya.
- Okuddamu eri ennono z'abantu ezikwata ku kuwonya.
- Okuddamu ku bibuuzo ebitannaba kuddibwamu ebikwata ku kuwona
- Okuweereza ofune okuwonyezebwa.
- Okuweereza ofune okusumululwa
- Okutegeka abantu bafune okuwona okwannamaddala.
- Okukola obuweereza obw'okugoberera okuwonya n'okununula.
- Okufunza ebiragiro ebikwata ku bulamu obulungi ng'omulwanyi .
- Okulwana olutalo lw'omubiri olulungi.

EKITUNDU EKISOOKA

OLUTALO OLW'OMUBIRI

Waliwo olutalo olunene olugenda mu maaso mu nsi ey'ebi'omwoyo. Lutalo lwa muntu ku bubwe oluli wakatiomubiri n'omwoyo. Lutalo lwa bantu n'amaanyi amabi ag'ensi. Lutalo lwa mwoyo n'amaanyi amabi agasukkulumye ku ga bulijo. Era lutalo lwa mubiri, ng'okulumba omubiri gwonga ye yeekaalu y'Omwoyo Omutukuvu.

Mu biseera by'Endagaano Enkadde ekkondeere lyakozesebwanga okuyita abantu ba Katonda mu lutalo. Leero, eky'omwoyo okuyitibwa kuvuga mu mawanga gonna ag'ensi. Kye kuyita okugenda mu lutalo olutalabika. Kiri okuyitibwa eri ebyokulwanyisa

ESSUULA ESOOKA

OBWAKABAKA MU BUTAKKAANYA

EBIGENDERERWA:

Bw'omaliriza essuula eno onooba osobola:

- Okwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okwolesa okutegeera kw'embeera y'obutonde n'eby'omwoyo.
- Okunnyonnyola ekigambo "Kabaka."
- Okunnyonnyola ekigambo "obwakabaka."
- Okumanya obwakabakamw'oli.
- Okuzuula amaanyi g'omwoyo ag'obulungi.
- Okuzuula amaanyi g'omwoyo ag'obubi
- Okunnyonnyola kye kitegeeza ne"olataloolw'omwoyo."
- Okuzuula ekireeta olatalo olatalabika.
- Okuleeta obukulu bw'okutegeera olataloolw'omwoyo.

EKISUUBIZO KY'OKUWONYEZEBWA EKY'OKUSABA

"...Singa muwuliriza eddoboozi lya Mukama Katonda wammwe n'obwegendereza, ne mukola ebyo by'alaba nga bituufu, ne mussaayo omwoyo ku biragiro bye, era ne mugondera amateeka ge, sigenda kubaleetako ndwadde n'emu, ng'ezo ze naleetera Abamisiri, kubanga nze Mukama, nze mbawonya endwadde zammwe."(Okuva 15:26)

ENNYANJULA

Waliwo olatalo olunnene olugenda mu maaso mu nsi leero. Si kulwanagana wakati w'amawanga, ebika, oba abakulembeze ba gavumenti. Si bujeemu oba okuwamba gavumenti. Lwe lutalo olatalabika olugenda mu maaso mu nsi y'omyoyo.

Essuula eno eyanjulira olatalo olatalabika buli mukkiriza mwe yeenyigira. Lutalo si lwa kwambala yunifoomu, wabula nga buli muntu alulimu. Ebiwandiiko by'ebafaayo n'obunnabbi eby'olatalo luno luli mu Kigambo kya Katonda, Bayibuli.

EKY'OMUBIRI NEKY'OMWOYO.

Okutegeera olutalo luno olatalabika, olina okusooka okutegeera ensi embi, ey'omwoyo n'ey'omubiri. Omuntu abeera mu nsi bbiri. Nsi ey'omubiri n'eyomwoyo. Ensi ey'omubiri y'eyo gy'oyinza okulaba, okuwulira, okukwatako oba okukombako. Ekwatibwako era erabibwa. Ensi eggwanga, ekibuga oba ekyalo mw'obeera biba kitundu ku nsi ey'omubiri. Ye ggwe mutuuze w'obwakabaka obw'omubiri. Obusangibwa mu zi ssemazinga z'ensi ezirabika. Osobola okulaba abantu abakuli okumpi mu kitundu. Osobola okuwuliziganya nabo, osobola okulengera ebifo, amaloboozi n'okuwunyiriza ebikwetoolodde.

Naye waliwo ensi endala mw'obeera. Ensi eyo y'eyomwoyo. Tosobola kugiraba na maaso go ag'omubiri, naye nga yaddala nga bw'olaba ensi ey'omubiri. Paulo ayogera ku ngabanya y'omubiri n'omwoyo.

Noolwekyo waliwo emibiri egy'omu ggulu, n'emibiri egy'omu nsi... (1 Abakolinso 15:40)

Abantu bonna balina omubiri ogwatondebwa nga gubeera mu nsi ey'omubiri. Naye era omuntu mwoyo ng'alina emmeeme n'omwoyo ebitaggwaawo. Omuntu mubiri, mmeeme n'omwoyo. Omuntu woow'omwoyo (emmeeme n'omwoyo) ali kitundu ku nsi ey'omwoyo nga bw'olaba omubiri gwo bwe guli ekitundu ku nsi ey'omubiri.

OKWAWULA OKW'OMWOYO

Kubanga entalo ez'omwoyo ziba ekyo--ez'omwoyo--zirina okutegeerwa n'ebirowoozo eby'omwoyo. Mu mbeera yaffe ey'obutonde, ey'ekibi, tetusobola kutegeera bintu bya mwoyo:

Omuntu obuntu tasobola kufuna bintu bya Mwoyo wa Katonda, kubanga busirusiru gy'ali, era tasobola kubimanya, kubanga bikeberwa Mwoyo. (1 Abakkolinso 2:14)

Kyetaagisa okukoza "okutegeera okw'omwoyo" okutegeera ebintu eby'omwoyo.

Mpozzi ekimu ku byokulabirako ebisinga obulungi eby'obutonde n'okutegeera okw'omwoyo kiwandiikkidwa mu 2 Bassekabaka 6. Ewandiika emboozi y'olutalo olw'obutonde mu magye g'omulabe w'eggwanga lya Bwassuuli eyeetoola akabuga akatono akayitibwa Dosani nnabbi Erisa mwe yali asula. Omuweereza wa Erisa, Gekazi, bwe yalaba eggye eddene ery'omulabe , yatya. Erisa yasaba Katonda abikkule amaaso ga Gekazi ag'omwoyo asobole okulaba eggye lya bamalayika nga libeetoolodde era nga libakuma. Ku mulundi guno, Katonda mu butuufu yaggulawo amaaso ag'omubiri aga Gekazi n'amusobozesa okulaba amaggye ga Katonda ag'oku ntikko agaali ageetegese okulwana.

Emboozi y'olutalo luno e Dosaniefaananako n'embeera ez'omwoyo eziriwo kati mu Kkanisa. Waliwo abamu, nga Erisa, abalaba obulungi mu mwoyo. Bamanyi waliwo akabi nga bazudde omulabe, era bategedde amaanyi ga Katonda amanene agakakasa obuwanguzi. Waliwo n'abalala nga Gekazi, nga bwe bazibwamu amaanyi, bajja kusobola okuggulawo amaaso gaabwe ag'omwoyo nebalekeraawo okutya omulabe. Naye eky'ennaku, waliwo abantu bangi, ng'abo abali mu kibuga Dosani, beebase mu by'omwoyo. Tebamanyi nti omulabe ab'ebulunguludde okubalumba.

OBWAKABAKA BW'OMWOYO OBW'EMIRUNDI EBIRI

Munda mu butonde bw'ensi obw'omwoyo obwogerwako mulimu obwakabaka obw'enjawulo obufugibwa abakulembeze b'obutonde n'abomwoyo.

OBWAKABAKA BW'OMUBIRI:

abantu bonna babeera mu bwakabaka obw'obutonde obw'ensi eno. Babeera mu kibuga oba ekyalo ekibeera ekitundu ku ggwanga. Eggwanga eryo bwakabaka bwa nsi. Obwakabaka obw'obutonde kye kitundu oba abantu nga kabaka oba omukulembeze w'ebiyobufuzi ye mukulembeze omusukkulumu. Baibuli eyogera ku bintu bino eby'obutonde nga "obwakabaka obw'ensi." Obwakabaka bw'ensi buli wansi w'obuyinza n'okufugibwa Sitaani:

Ate Setaani n'amutwala ku lusozi oluwanvu n'amulengeza ensi zonna n'obwakabaka bwamu n'ekitiibwa kyabwo kyonna, n'amugamba nti, "Bino byonna nnaabikuwa bw'onoovuunama n'onsinza." (Matayo 4:8-9)

Yokaana 5:19 atujukiza mu ngeri ey'ennaku nti "ensi yonna eri wansi w'obuyinza bw'omubi."

OBWAKABAKA BW'OMWOYO:

Ng'oggyeeko obwakabaka obw'obutonde obw'ensi eno waliwo obwakabaka bubiri obw'omwoyo: Obwakabaka bwa Sitaani n'Obwakabaka Bwa Katonda. Buli muntu omulamu aba mutuuze mu bumu ku bwakabaka buno obubiri.

Obwakabaka bwa Sitaani bubaamu Sitaani, eby'omwoyo ebiyitibwa baddayimooni, n'abantu bonna abaali mu kibi n'okujeemera Ekigambo kya Katonda. Nga kwogasse ensi n'omubiri, ge maanyi ag'omwoyo ag'obubi agakolera mu nsi leero.

Obwakabaka bwa Katonda bulimu Katonda Kitaffe, YesuKristo, Omwoyo Omutukuvu, n'ebitonde eby'omwoyo ebiyitibwa bamalayika, n'abantu bonna ababeera mu buwulize obutuukirivu eri Ekigambo kya Katonda. Bino bye by'ebiyamaanyi ga Katonda ag'obulungi.

Obwakabaka bwa Katonda si Ddiini. Amadiini bibiina ebikoleddwa ebibinja by'abantu mu makanisa. Zitandikiddwaho olw'ebigendererwa eby'okutegeka n'okuddukanya emirimu. Amadiini bibiina bikulu eby'ekkanisa nga Baptist, Assembly of God, Methodist, n'endala. Baibuli eyogera nti Ekklesia entuufu si ddiini oba ekibiina ky'eddiini. Ekklesia entuufu erimu abo bona abafuuse abatuuze mu Bwakabaka bwa Katonda.

Mu kiseera kino mu nsi ey'obutonde, Obwakabaka bwa Katonda buli mu bantu kinnoomu omukazi, omulenzi oba omuwala afudde Yesu Kabaka w'obulamu bwe. Weebuli awamu mu Kkanisa na wonna abantu we bafuula ensi eno ekika ky'ensi Katonda ky'ayagala ebeere. Mu biseera eby'omu maaso, wajja kubaawo okwolesebwa okwennyini okulabika okw'Obwakabaka bwa Katonda.

OLUTALO OLUTALABIKA

Olutalo olw'omwoyo olutalabika lutalo oluzingiramu abasajja n'abakazi bonna. Kubanga Obwakabaka bwa Sitaani bwakabaka bwa mwoyo...

Kubanga tetumeggana na mubiri wadde musaayi, wabula tulwanyisa abafuzi, n'ab'obuyinza, n'amaanyi ag'ensi ag'ekizikiza, n'emyoyo emibi egy'omu bifo ebya waggulu. (Abaefeso 6:12)

Olutalo lw'omwoyo si lutalo lwa butonde wakati w'omubiri n'omusaayi. Si kulwana muntu na munu. Si lutalo olulabika. Lutalo olutalabika mu nsi y'omwoyo. Lutalo oluli munda n'okwetoloola omuntu. Si lutalo olulabika kubanga lwa mwoyo era tuyiga mu Lukka 24:39 nti omwoyo tegulina magumba na nnyama.

Olutalo lw'omwoyo lulwanirwa mu bifo byanjawulo;

1. Olutalo lw'embeera z'abantu wakati w'omukkiriza n'ensi: Yokaana 15:18-27
2. Olutalo lw'omuntu ku bubwe wakati w'omubiri n'omwoyo: Abaggalatiya 5:16-26
3. Olutalo olusukkulumye ku butonde wakati w'abakkiriza n'amaanyi amabi ag'omwoyo: Abeefeso 6:10-27.

Buli muntu omulamu yeenyigira mu lutalo luno, ka kibeere nti akimanyi oba nedda. Tewali ludda lwonna ku ttaka. Abatakkiriza bali mu buddu bw'obubi era batwaliddwa mu buwambe amagye g'omulabe. Be baakosebwa olutalo.

Abakkiriza basumuluddwa okuva mu buwambe bw'omulabe nga bayita mu Yesu Kristo era bawangizi, naye bakyalina bakyalina okwenyigira mu lutalo. Olunyiriri olukulu olw'essuula eno lulaga nti (abakkiriza bonna) bameggana amaanyi ag'omwoyo amabi.

"Okumeggana" kuzingiramu okukwatagana okw'okumpi okw'obuntu. Tewali muntu yenna asonyiyibwa mu lutalo luno. Tewali asobola kulurabira wala. Oli wakati mu butakkaanya oba okikkiriza oba nedda. Bw'olowooza nti bijja kuggwa, awo oli mukyamu. Olutalo lw'Abakristaayo terukoma.

OLUTALO GY'ERULWANIRWA

Olutalo luno olutalabika lugenda mu maaso ku nsi:

Omubbi ky'ajjirira kwe kubba n'okutta n'okuzikiriza. Nze najja, zibe n'obulamu, era zibe nabwo mu bujuvu. (Yokaana 10:10)

Sitaani alwana okukuma obuyinza bw'obwakabaka munsi. Tayagala kujja wansi w'obuyinza bwa Katonda. Olutalo era lulwanirwa mu mitima, ebirowoozo, n'emyoyo gy'abantu abakazi n'abasajja. Sitaani aziba amaaso g'ebirowoozo by'abatakkiriza n'alumba abakkiriza mu bitundu by'okusinza, Ekigambo, okutambula kwabwe okwa buli lunaku, n'okukola kwabwe eri Katonda.

ENGERI OLUTALO GYELWATANDIKAMU

Olutalo olatalabika Iwatandika mu Ggulu nga malayika ayitibwa Lusifa nga mu kusooka yali mulungi malayika eyatondebwa Katonda era yali kitundu kya Bwakabaka bwa Katonda. Lusifa yasalawo nti ayagala kutwala buyinza Obwakabaka bwa Katonda. Osobola okusoma ku bujeemu bwe mu Isaaya 14:12-17 ne Ezeekyeri 28:12-19. Ojja kukisoma mu bujjuvu oluvannyuma mu musomo guno. Ekinja kya bamalayika kyegatta ku Lusifa (kati ayitibwa Sitaani) mu bujeemu buno. Lusifa ne bamalayika abajeemu baagobebwa Katonda okuva mu Ggulu. Baakola obwakabaka bwabwe ku nsi:

Ne wabaawo olutalo mu ggulu. Mikayiri ne bamalayika ab'omu kibinja kye ne balwanyisa ogusota n'eggye lya bamalayika baagwo. (Okubikkulirwa 12:7)

Ogusota ogwo ogw'amaanyi, era gwe gusota ogw'edda oguyitibwa Setaani Omulimba, alimba ensi yonna, ne gusuulibwa wansi ku nsi n'eggye lyagwo lyonna. (Okubikkulirwa 12:9)

Lusifa yamanyibwa nga Sitaani ne bamalayika abaamugoberera mu bujeemu nga b'e badayimooni. Emoyo gyia badayimooni gisobola okuyingira, okubonyaabonya, okufuga, n'okukozesa abantu abali mu Bwakabaka bwa Sitaani. Bakubiriza ebikolwa ebikolebwa abasajja n'abakazi. Sitaani alungamya ba ddayimooni mu bikolwa byabo ebibi. Agatta amaanyi gano ag'amaanyi n'ensi n'omubiri okutuuka ku bantu bona.

ENSONGA EZIRI EMABEGA W'OLUTALO

Omuntu yatondebwa mu kusooka mu kifaananyi kya Katonda era olw'ekitiibwa kya Katonda (Olubereberye essuula 2). Olutalo olatalabika olwasooka mu muntu Iwatandikira n'okugezesebwa okusooka mu lusuku lwa Adeni(Olubereberye essuula3). Sitaani yakema Adamu ne Kaawa okwonoona. Kino kyavaamu abantu bona okusikira embala nobutonde bw'ekibi ekyaviirako okukola ebikolwa ebibi:

Ekibi kyajja mu nsi olw'omuntu omu, ne kireeta okufa mu nsi. Mu ngeri y'emu olw'okuba nga bona baayonoona, bona balifa. (Abaruumi 5:12)

Kye kyaviirako olutalo olatalabika wakati w'omuntu n'amaanyi ag'ekibi:

Nteeka obulabe wakati wo (Satani) n'omukazi, ne wakati (Abantu bona) w'ezzadde lyo n'ezzadde ly'omukazi; ezzadde lye linaakubetentanga omutwe, naawe onoolibojjanga ekisinziiro. (Olubereberye 3:15)

Olw'ekibi, omuntu yayawulwa ku Katonda era n'asalirwa omusango okutuuka ku kufa. Naye Katonda yayagala nnyo omuntu nakola enteekateeka ey'enjawulo okumulokola okuva mu kibi:

Kubanga Katonda bwe yayagala ensi, bw'aty o n'awaayo Omwana we omu yekka, buli muntu yenna amukkiriza aleme kuzikirira, wabula afune obulamu obutaggwaawo. Kubanga Katonda teyatuma Mwana we mu nsi kugisalira musango, wabula ensi erokolebwe okuyita mu.(Yokaana 3:16-17)

Okuyita mu kukkiriza mu Yesu, okwatula n'okwenenya okuva mu kibi, abasajja n'abakazi basobola okusumululwa okuva mu maanyi g'omulabe. Okufa n'okuzuukira kwa Yesu tekwakoma ku kuvaamu bulokozi okuva mu kibi. Era kyawangula omulabe , Sitaani:

Naye buli akola ekibi wa Setaani, kubanga okuva olubereberye Setaani akola bibi. Omwana wa Katonda kyeyava ajja mu nsi azikirize ebikolwa bya Setaani. (1 Yokaana 3:8)

Naye Sitaani waaba yawangulwa, Iwaki olutalo lukyagenda mu maaso? Okugoberera mu ngeri yonnabulijjo, ng'olutalo lumaliriziddwa, omulabe asigala awakanya okuwangulwa, amagye gajeema oktuusa nga gawaliriziddwa okukkiriza. Newankubadde Yesu yawangula Sitaani, tukyali mu kitundu ekikyatwalibwa omaamyi g'omulabe. Okutegeera enkola z'entalo ez'omwoyo zituwa obusobozi okwenganga amaanyi amabi ag'omulabe.

Sitaani agezaako okukuma abantu mu buwambe bw'ekibi . Okuyita mu nkola ez'obulimba asendasenda abantu eri okwegomba okw'ekiseera okw'obulamu obw'ekibi. Aluubirira emmeeme n'omw'omwoyo ebya Katonda.

Omubbi ky'ajjirira kwe kubba n'okutta n'okuzikiriza. Nze najja, zibe n'obulamu, era zibe nabwo mu bujuvu. (Yokaana 10:10)

Sitaani akyayagala okubeera omufuzi ow'oku ntikko. Ateekawo olutalo olw'amaanyi mu mutima, ebirowooo, emmeeme, n'omwoyo gw'omuntu. Enkola ze zitunuulirwa Katonda, Enteekateeka ye, n'abantu be. Olutalo lujja kugenda mu maaso oktuusa ku butakkaanya obunene obw'enkomerero bw'onoosoma ku ssuula esembayo mu kitabo.

AMAKULU G'OLUTALO LW'OMWOYO

Olutalo olw'omwoyo kwe kwekenneanya n'okwetaba ennyo mu lutalo lw'omwoyo olatalabika. Mulimu okunoonyereza ku maanyi agavuganya ag'obulungi n'obubi, enkola za Sitaani, n'enkola z'okuvvuunuka omulabe. Entalo ez'ebi'omwoyo tezikoma ku kwekenneanya nnono kwokka okw'ebi'omwoyo. Kizingiramu okwetaba ennyo mu lutalo n'okuteeka mu nkola enkola ez'omwoyo mu bulamu bwo n'obuweereza.

Obumu ku bukodyo bwa Sitaani obusinga okukola obulungi kwe kukuuma abakkiriza nga tebamanyi nkola ze. Pawulo yagamba nti kyetaagisa okumanya enkola za Sitaani

Setaani alemenga okutuwangula, kubanga tumanyi enkwe ze. (2 Abakkolinso 2:11)

Tulina okuyiga byonna bye tusobola ku bukodyo bwa Sitaani obw'okulumba. Era tulina okutegeera Omusingi gw'ebyawandiikibwa ogw'obuwanguzi ku Sitaani n'amaanyi g'obubi. Tuyitibwa mu kulwana okw'amagezi. Ekikulu mu kutegeera entalo ez'omwoyo y'ennono eno enkulu:

Olina okukitegeera nti entalo zonna ez'obulamu, ka zibeere ez'omubiri, ez'omwoyo, ez'enneewulira, mu birowooo, eby'ensimbi bye bifaananyi eby'okungulu byokka ebireetebwa ebintu eby'omwoyo.

Newankubadde mu nsi ey'obutonde ebizibu biyinza okulabika nga biyita mu mbeera z'obulamu, ekireeta entalo zino ez'obutonde kili mu nsi ey'mwoyo. Soma embooz ya Yobu (Yobu essuula I-2) ekikakasa ennono.

Tugezezaako okutereeza ebibi by'ensi eno nga tuyita mu kusomesa, amateeka, n'okulongoosa obuwangaaliro. Tekikoze kubanga ebibi ebirabika eby'ensi biva mu ensonga enkulu ez'omwoyo. Teziyinza kulongosebwa mu ngeri ya butonde.

BWAKABAKA KI MW'OLI?

Mu nsi ey'obutonde, Kabaka ye mufuzi omussukulumu mu bwakabaka Obufuzi obw'ensi. Ebitundu byonna n'abantu mu bwakabaka biba bibye. Alina amaanyi g'obulamu n'okufa eri abo abali wansi we. Bwekityo bwekiri ne mu nsi ey'omwoyo. Oli kitundu kya Bwakabaka bwa Katonda oba mu Bwakabaka bwa Sitaani. Katonda oba Sitaani alina obuyinza ku bulamu bwo.

Ezimu ku ngero Yesu ze yayogerwa lulaga nti abantu bona bali kitundu kya Bwakabaka bwa Sitaani oba Obwakabaka bwa Katonda. Yesu yageraageranya ensi ku nnimiro. Ensigo ennungi mu nnimiro zaali abaana b'Obwakabaka bwa Katonda. Ensigo embi, eyavaamu okukula kw'omuddo (omuddo), baali baana b'omubi;

**Ennimiro y'ensi, n'ensigo ennungi be baana b'obwakabaka, naye omuddo be baana ba
Setaani. (Matayo 13:38)**

Abantu bayingira mu bwakabaka bwa Sitaani okuyita mu kuzaalibwa kw'omubiri. Baibuli esomesa nti abantu bona baazaalibwa mu kibi. Kino kitegeeza nti balina embala y'ekibi oba "ensigo" y'ekibi mu bbo. Mu mibiri gyabwe beegwanyiza okukola ekibi.

**Dala, nazaalibwa mu kibi; kasookedde ntondebwa mu lubuto lwa mmange ndi mwonoonyi.
(Zabuli 51:5)**

**Ekibi kyajja mu nsi olw'omuntu omu, ne kireeta okufa mu nsi. Mu ngeri y'emu olw'okuba nga
bonna baayonoona, bona balifa. (Abaruumi 5:12)**

Ffenna twayonoona era tetusaanira kitiibwa kya Katonda. (Abaruumi 3:23)

Kubanga twazalibwa n'embala ey'ekibi, tuteekwa okuba nga ffenna twali tubaddeko mu bwakabaka bwa Sitaani. Bonna abasigala nga boonoonyi basigala nga bali mu Bwakabaka bwa Sitaani.

Obubaka bwonna obw'Ekigambo kya Katonda ekiwandiikiddwa, Baibuli Entukuvu, bwe busikiriza omuntu okuva mu bwakabaka buno obubi obwa Sitaani eri Obwakabaka bwa Katonda. Abantu bazaalibwa mu Bwakabaka bwa Sitaani okuyita mu kuzaalibwa mu butonde. Balina okuddamu okuzaalibwa mu Bwakabaka bwa Katonda nga bayita mu kuzaalibwa mu mwoyo. Okuyingira mu Bwakabaka bwa Katonda buba bumanyirivu mu kuzaalibwa obuggyaa obwannyonnyolwa mu Yokaana 3.

Waliwo enjawukana bbiri zokka mu lutalo olutalabika. Yesu yagamba nti,"Ataba ku ludda lwange, mulabe wange." (Lukka 11:23). Tosobola kuba nampawengwa mu lutalo luno olw'omwoyo. Oli ku ludda olumu oba olulala." Abakkiriza abamu, olw'okutya kwabwe okulwanagana n'omulabe, bagezaako okubuusa amaaso olutalo era nebakola endagaano n'omulabe. Balowooza nti singa tebasimbira ekkuuli Sitaani, tajja kubatawaanya. Kino kye kimu ku bukodyo bwa Sitaani obukulu. Agezaako okufuula ab'eggye lya Katonda obutatambula olw'entiisa y'obukodyo bwe.

Naye tewali nampawengwa mu lutalo luno. Oli muwambe oba muwanguzi. "Okukowoola" okw'omwoyo mu lutalo" kwe kufuluma...Oli ku ludda lw'obulungi oba olwa bubi? Oli kitundu kya Bwakabaka bwa Sitaani oba Obwakabaka bwa Katonda? Obeera mu bwakabaka ki? Oli muwambe oba muwanguzi mu olutalo olutalabika?

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Njawulo ki ebbiri ezaakolebwa mu 1Corinthians15:44-49?

.....
.....

3. Obwakabaka obubiri obutalabika bwe buliwa obulimu nsi leero?

.....
.....

4. Leetayo amaanyi g'omwoyo ag'obubi.

.....
.....

5. Leetayo amaanyi g'omwoyo amalungi

.....
.....

6. Nnyonnyola ekigambo "Kabaka."

.....
.....

7. Nnyonnyola ekigambo "Obwakabaka."

.....
.....

8. Omutwe "olutalo lw'omwoyo" gutegeeza ki?

.....
.....

9. Nsonga ki eri emabega w'olutalo lw'omwoyo luno olw'amaanyi.

.....
.....

10. Nnono ki enku lu eri okutegeera olutalo olw'omwoyo.

.....
.....

(Ebiddibwamu biteereddwa ku nkomerero y'ekitabo kino.)

OKUKIKOLA

1. Baibuli egamba nti, "...Munyiikirenga okukola ebiraga nti mwalokolebwa, nga mutya era nga mukankana." (Abafiripi 2:12). Okuwona kitundu ku bulokozi obuweebwa okuyita mu kufa n'okuzuukira kwa Yesu Kristo. Oyinza okwebuuza nti, "Bwe kiba nga kiweebwa okuyita mu kutangirira, olwo naawe okikola mutya'?"

Okukkiriza n'okukola bitambulira wamu. Okukkiriza okutaliimu bikolwa kufu, ng'ebikolwa ebtalii mu kukkanira tekirina tebikola (Yakobo 2:17-26). Olina okuba omukozi w'Ekigambo so si muwulizi yekka.

Ekisuubizo ky'okuwonya eky'essomo lino kiraga nti olina okukolagana ne Katonda mu kitundu ky'obulamu bw'omubiri:

Singa muwuliriza eddoboozi lya Mukama Katonda wammwe n'obwegendereza, ne mukola ebyo by'alaba nga bituufu, ne mussaayo omwoyo ku biragiro bye, era ne mugondera amateeka ge, sigenda kubaleetako ndwadde n'emu, ng'ezo ze naleetera Abamisiri, kubanga nze Mukama, nze mbawonya endwadde zammwe."(Okuva 15:26)

Mu buli ssomo mu kitabo kino, ekitundu ku "Okukikola" kitwala ensonga eziomesebwaera kikuwa omukisa okukozesa okukkiriza kwo. Kiyambaokufuuka omukozi w'Ekigambo, so si muwulizi yekka.

Ekitundu kino kitundu kikulu nnyo mu ssomo. Bw'oba mulwadde, kitegekeddwa okukulemberamutendera ku mutendera okufuna okuwona kwo. Bw'oba oweereza omuntu omulwadde, sooka ogababeko nabo ebirimu mu ssomo n'oluvannyuma mumalirize ekitundu kino okubakulembra
okufuna okuwonyezebwa.

2. Soma emboozi ya Yesu n'omukazi Omusurofoni mu Makko 7:24-30. Akawunti eno eraga nti okuwona gwe "mugaati gw'abaana." Kino kitegeeza nti okuwona kwa abo abaana baObwakabaka bwa Katonda. Katonda awonya abatakkiriza mu kusaasira okubasikiriza okutuuka mu bulokozi, naye okuwonya kw'abaana ba Katonda.

Bw'oba weetaaga okuwonyezebwa, ekisookera ddala kwe kufuuka omwana wa Katonda. Olina okwenenya ebibi byoera okkirize Yesu Kristo ng'Omulokozi wo ow'obuntu era omuwonya wo. Bw'oba tonnaba kukikola ekyo, saba essaala eno:

*Mukama omwagalwa, nkimanyi nti ndi mwonoonyi era nkiriza era nenanya ebibi byange.
Nkikkiriza nti Yesu Kristo Mwana wa Katonda omu ow'amazima era omulamu era nti ye kkubo,
amazima, era Obulamu. Nzirkiriza ssaddaaka ya Yesu Kristo era nzirkiriza nti yanfirira ku
musaalaba. Nsonyiwa
era ontukuze okuva mu kibi kyange kyonna. Mu linnya lya Yesu, Amiina.*

3. Omusingi omulungi ogw'omwoyo gwetaagisa okusobola okulwana entalo ez'eb'y'omwoyo okutuuka ku buwanguzi. W'oba oli mukkiriza mupya, funa omusoma gwa Harvestime International Institute oguyitibwa "Emisingi gy'okukkiriza."
4. Owulira nti obaddeko mu lutalo olatalabika? Mu bitundu ki eby'obulamu bwo oba mu buweereza bwoobadde ofiirwa olatalo? Obadde ofiirwa olatalo mu.
 - Ekitundu ky'enueewulira?
 - Ekitundu eky'omubiri?
 - Ekitundu ky'obwongo?
 - Ekitundu ky'omwoyo?

Bw'osoma ekitabo kino, ojja kuyiga obukodyo obuyinza okukuyamba mu bintu bino.

5. Weekenneenyembooz mu 2 Bassekabaka 6 eyannyonnyoddwako mu ssomo lino. Omanyi abantu nga Gekazi oba abo mu kibuga kya Dosani? Oyinza otya okubayamba?
6. Okuva olatalo olw'omwoyo bwe lulina ebitundu bingi, tulina okulwana kinnoomu n'ekibi, awamu n'obubi mu nsi, era mu ngeri esukkulumye ku butonde okuyita mu buweereza bw'okuwonyezebwa n'okusumululwa

-
-
7. Soma Baibuli ng'ekitabo ky'olatalo lw'omwoyo. Kitabo kye byafaayo eky'entalo ez'omwoyo, ekiraga obuwanguzi n'okuwangulwa kw'entalo eziyise. Kitabo kya bunnabbi, nga kiraga nga kiraga olatalo lw'omwoyo okutuusa ku bulumbaganyi obusembayo.

ESSUULA EYOOKUBIRI

OKUYITIBWA ERI EBY'OKULWANYISA

EBIGENDERERWA:

Bw'omaliriza essuula Eno onooba osobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo
- Okuzuula ebigambo eby'enjawulo ebikozesebwa mu kuwonya.
- Okunnyonnyola okuwonyezebwa okw'obwakatonda.
- Okwawula wakati w'okuwona n'okusumululwa.
- Okunnyonnyola engeri okuwona n'okusumululwa gye bikwataganamu n'ekiragiro eky'okutuuka eri ensi n'Enjiri.

EKISUUBIZO KY'OKUWONYA EKYOKUSABA:

**Oweerezanga Mukama Katonda wo yekka, emmere yo n'amazzi go ndyoke mbiwe omukisa.
Ndiggyawo endwadde mu mmwe. (Okuva 23:25)**

ENNYANJULA

Mu biseera by'Endagaano Enkadde ekkondeere lyakozesebwanga okuyita abantu ba Katonda mu latalo. Leero, okuyitibwa okw'omwuyo kuwlukika mu mawanga gonna ag'ensi. Kwe kuyita abantu eri olatalo olatalabika. Kwe kuyita abantu mu by'okulwanyisa. Essomo lino lifulumya omulanga gw'okusenguka okuva mu bulamu obw'okuwangulwa n'obuddu okudda mu bulamu obw'obuwanguzi n'eddembe mu Yesu Kristo.

OKUNNYONNYOLA EBIGAMBO

Waliwo ebigambo bingi eby'enjawulo ebikozesebwa ku kigambo okuwonya:

Okuwonya mu birowoozo: Kino kigambo ekikozesebwa okutegeeza ebirowoozo ku kintu, eby'obusamize, obulogo, obusamize, n'okuwonya eby'obusamize ebitali bya Baibuli.

Okuwonya okusukkulumye ku butonde: Waliwo ensibuko z'okuwonya okusukkulumye ku butonde ezitali za Katonda, kale naffe tetujja kukozesa kigambo kino mu kusoma kwaffe. Sitaani asobola okukola emirimu egisukkulumye ku butonde (Okuva 7:8-13).

Okuwonya mu by'obujjanjabi: Okuwonya okw'ekika kino kuyambibwako abasawo, ba nurse, amalwaliro n'eddagala. Nga

tujja kuyiga, okuwonyezebwa mu mateeka mu by'obujjanabi tekukontana na Kigambo kya Katonda oba okuwonyezebwa okw'obwakatonda, naye kwe kugaziya obulungi bwe.

Okuwonya okw'obutonde: Okuwona okubaawo okuyita mu nkola z'omubiri ez'obutonde mu butuufu ziraga ebikolwa bya Katonda. Enkola z'omubiri ez'obutonde ziraga obutonde bwa Katonda n'omulimu gwe omunene mu mubiri gw'omuntu. "Okuwonya okw'obutonde" era kuzingiramu okukozaa enkola ez'obutonde ng'emmere entuuufu, vitamiini ez'obutonden'ebi'obuggagga bw'omu ttaka, okuwummula okumala, n'ebirala.

Okuwonya mu kukkiriza: Ewigambo kino kitera okukozaebwa okutegeeza okuwonya Katonda. Kyokka tetujja kugikozaa, kubanga kitera okussa essira ku kukkiriza kw'oyo aweereza oba oyo afuna obuweereza.

Okuwonya okw'obwakatonda: Ewigambo "eky'obwakatonda" kissa essira ku Katonda, so si kuddamu kw'okukkiriza kw'omuntu.

Era kyawula ku nkola z'obusamize ez'okuwonya okw'ebi'omwoyo n'okusukkulume ku butonde. "Obutukuvu" kikwata ku Katonda omu ow'amazima n'obutonde bwe, nga bwe kibikkulwa mu Kigambo kye, Baibuli Entukuvu.

"Okuwonya" kitegeeza okuwonya oba okufuula omulamu. Okuwonya kuyinza okuzingiramu okuwummuzibwa okuva mu by'omwoyo, ebi'omubiri, embeera z'enueewulira, ez'ebirowoozo, n'ezza ddayimooni. Emibiri gyaffe giri mu "enkola y'okuvunda" era nga tuggule eri obulumbaganyi bwa Sitaani kasita tuba mu nsi muno.

Mu kunoonyereza kuno tujja kukozesa ewigambo "okuwonya okw'obwakatonda." Okuwonyezebwa okw'obwakatonda kwe kuba nga Katonda omu ow'amazimaabikkula obutonde bwe, atuukiriza ebiisubizo bye, era akola ku nteekateeka ye mu kutangirira kwa Kristo nga bawonya omuntu n'okumufuula omulamu mu mubiri, mu mwoyo, ne mu mwoyo.

Okuwona okw'obwakatonda kuyinza okuba okw'akaseera obuseera (okw'ekyamagero) oba okwa mpolampola. Newankubaddeokuwona okw'amangu kwoleka mu bujuvu okubeerawo okw'obwakatonda n'amaanyi ga Katonda, ag'obwakatonda okuwona okubaawo ng'enkola si kukendeera ku kuwona kwa kyamagero (laba Makko 8:22-25).

OKUWONYA N'OKUSUMULULWA

Tujja kukozesa ebigambo "okuwonya" ne "okusumululwa" nga tukyusakyusa mu musomo guno. Okuwonya kuweereza eri endwadde z'omubiri, ez'enueewulira, n'ez'obwongo ate okusumululwa kukwata ku bya ddayimooni byaleeta mu bwongo n'omubiri.

Nga bw'ogenda okuyiga oluvannyuma mu kkoosi eno, kubanga omuntu mubiri, mmeeme, na mwoyo, badayimooni mu bwongo eyinza okuvaamu obulwadde bw'omubiri. Obulwadde obw'omubiri buyinza okuviirako dayimooniokunyigizibwa mu birowoozo. Kale wadde ng'okuwona n'okusumulwa biba bya

njawulo, naye era bikwatagana olw'obutonde bw'omuntu obw'obusatu.

OKUYITIBWA ERI EBY'OKULWANYISA

Ekkanisa eyasooka yatunuulira obumanyirivu bwabwe obw'omwoyo mu biseera by'entalo. Ebigambo by'amagye bye bikozesebwa mu Ndagaano Empya yonna. Obukuumi bwalabibwa mu byambalo bya Katonda. Ekigambo kya Katonda kyageraageranyizibwa ku kitala. Obulumbaganyi bwa Sitaani bwayitibwa obusaale bw'omuliro. Okukkiriza kwe kwali "olutalo olulungi" era abakkiriza bagambibwa "okulwana olutalo olulungi."

Obulamu bw'Elikristaayo leero bukyali lutalo. Sitaani akyagenda mu maaso n'okulwanirira emmeeme n'omwoyo gw'omuntu. Akyalumba omubiri n'obulwadde, endwadde, n'obuddu. Katonda ayita abantu be eri okulwana okw'amagezi. Omulanga gugenda mu maaso eri abakkiriza okwetwalira n'Ekigambo kya Katonda era otwale okuwonyezebwa n'okusumululwa eri omulembe guno.

Mu Njiri z'Endagaano Empya, Yesu teyalagira muntu yenna kubuulira Njiri nga tewali buweereza bwa kuwonya nakusumululwa. Yabagamba nti "Nga bwe mugenda...muwonye abalwadde, mugobe badayimooni..." (Matayo 10:1, 7-8)

Ebibinja bwe byajja okuwonyezebwa n'okununulibwa, amakungula ag'omwoyo ne gatandika okwetyongera bwe gatyomu bwangu nti abakozi abapya baali beetaagibwa. Tewaayita bbanga ddene okutuusa ng'abayigirizwa abalala 70 beetaagibwa erabaasindikibwa okubuulira, okuyigiriza, okuwonya n'okununula.

Waliwo enkola nnyingi empya eziyinza okuyamba mu kubunyisa Enjiri. Mulimu ebintu nga binonga ebyuma ebikuba ebitabo, kompyuta, yintaneeti, leediyo, ttivi, CD ne DVD, ne setilayiti. Enkola empya ez'entambula nazo ziyamba abantu okutambula amangu okubunyisa Enjiri. Bino byonna bya mugaso naye amaanyi amatuufu ag'Enjiri gakyali munda. Kino tuba tutegezaamaanyi gali mu Njiri yennyini. Kino kye kiraga olugero lw'ekizimbulukusa:

**Era nate n'agamba nti, Obwakabaka bwa Katonda ndigeraageranya ki? Kiba nga
Ate era n'agamba nti, "Obwakabaka bwa Katonda mbugeraageranye na ki? Bulinqanga
ekizimbulukusa omukazi kye yatabulira mu bipimo by'obuwunga bisatu okutuusa obuwunga
bwonna lwe bwazimbulukuka.(Lukka 13:20-21)**

Ekitundu kino kiraga nti omulimu gwa Katonda tegugenda mu maaso na ddoboozi ddene n'okumanyisibwa. Ggweayinza okusuubira nti Obwakabaka bujja kusaasaana mu ngeri ez'ebweru ng'okufuga amagye n'okuwangulassemazinga. Okugaziwa kw'Obwakabaka bwa Katonda kuli ng'ekizimbulukusa mu kikuta ky'obuwunga bw'omugaati. Ng'ekizimbulukusa kiyinza okuba ekitono era nga kikwese, naye kirina obusobozi obutaliiko kkomo. Okufaanankoko ekizimbulukusa, amaanyi g'Obwakabaka bwa Katonda si bwa bweru wabula bwa munda. Enjiri y'Obwakabaka bwa Katonda ejja kweyongera okutuuka okubuna wonna mu nsi olw'amaanyi ag'omunda ag'Obwakabakaekiringa ekizimbulukusa mu bbugumu ly'omugaati.

Yesu era yalaga amaanyi ag'omunda ag'Enjiri ngakula ng'Akaweke ka Kaladaali

..Obwakabaka bwa Katonda bufaanana na ki? Mbugeraageranye na ki?Bufaanana na kaweke ka kaladaali omusajja ke yasiga mu nnimiro ye. Kaamera ne kavaamu omuti, n'ennyonyi ez'omu bbanga ne zituula ku matabi gaagwo."Okufaanankoko n'engeri ekizimbukusa gye kisaasaanamu, akasigo akatono aka mukene kakula ne kafuuka omuti omunene. (Lukka 13:18--19)

Okufaanankoko n'engeri ekizimbukusa gye kisaasaanamu, akasigo akatono aka Kaladaali kakula ne kafuuka omuti omunene. Ekyokulabirako kino era eraga engeri Obwakabaka bwa Katonda gye bugenda mu maaso mu kasirise, naye nga bukola bulungi.

Mu lugero olulala, Yesu yagamba nti tewali kintu kyonna ekitasoboka n'okukkiriza okutono ennyo ng'Akasigo. Kino kitegeeza nti okugaziya Enjiri tekukoma abantu gye bakola tebalina teknologiya wa mulembe. Bwe tuba n'okukkiriza okutono, Obwakabaka bujja kukulaakulana. Amakungula ag'omwoyo agasinga obunene mu byafaayo by'Ekklesia gakyalina okukung'aanyizibwa. Nga bwe kiri mu Ebiseera by'endagaano Empya, kijja kukungula okuyita mu kwolesebwa kw'amaanyi ga Katonda mu kuwonya n'okusumululwa. Eno y'ensonga Iwaki Omutume Pawulo yagamba

Era okubuulira kwange n'okuyigiriza tebyali mu bigambo bya magezi ebisendasenda, naye byali mu maanyi ne mu Mwoyo. Okukkiriza kwammwe kuleme kuba kw'amagezi ga bantu wabula kwesigame ku maanyi ga Katonda. (1 Abakkolins 2:4-5)

Bwe yaddayo mu Ggulu, Yesu yawa abakkiriza obuvunaanyizibwa obw'amaanyi okubunyisa Enjiri gye amawanga g'ensi:

N'abagamba nti, "Mugende mu nsi yonna mubuulire Enjiri eri abantu bona. (Makko 16:15)

Tosobola kutuukiriza buvunaanyizibwa nga tolina buyinza. Yesu era yawa abagoberezi be obuyinza okutuukiriza obuvunaanyizibwa. Obuyinza obwo buzingiramu obuyinza ku maanyi gonna ag'omulabe: Era abo abakkiriza baligoba baddayimooni ku bantu mu linnya lyange, era balyogera ennimi empya.

Banaakwatanga ku misota, era bwe banaanywanga ekintu kyonna ekyobutwa tekiibakolengako kabi, era banasanga emikono gyabwe ku balwadde ne babawonya." (Makko 16:17-18)

Oli mwetegefu okuddamu omulanga ogw'omwoyo ogw'okutwala eby'okulwanyisa n'okuva mu bulamu obw'obulwadde, endwadde, n'obuddu bw'obulamu obw'obuwanguzi mu Yesu Kristo? Oli mwetegefu okuweereza mu kwolesa kw'Amaanyi ga Katonda? Oli mwetegefu okukola olutalo olw'omubiri ogw'omubiri? Oyagala kulaba balwaddekoleddwa bulungi era abo abasibiddwa emisambwa ne basumululwa? Buno bwe buweereza bw'okuwonya n'okusumululwa. Si kya bakulembeze b'amadiini bokka. Si kya basumba bokka oba okutambulaababuulizi b'enjiri. "Obubonero buno buligoberera abo abakkiriza."

Oli mukkiriza? Bwe kiba bwe kityo, naawe, olina okuddamu okukoowoola kuno okw'omwoyo.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Nnyonnyola emitwe gino wammanga:

Okuwonya kw'ebirowoozo:

.....

Okuwonya okutali Kwa bulijjo:

.....

Okuwonya okw'abasawo:

.....

Okuwonya okw'obutonde

.....

Okuwonya kw'okukkiriza

.....

3. Nnyonnyola okuwonya kw'obwa katonda

.....
.....

4. Okuwonya n'okusumululwa birina njawulo ki?

.....
.....

5. Okuwonya n'okusumululwa birina Luganda ki n'omulimu gw'okutuusa enjiri eri ensi?

.....
.....

(Ebiddibwamu biteereddwa ku nkomerero y'ekitabo)

OKUKOLAKO

- 1. Abo bona abakkiriza ne babatizibwa balirokolebwa, naye abo abatakkiriza balisalirwa omusango ne gubasinga. Era abo abakkiriza baligoba baddayimooni ku bantu mu linnya lyange, era balyogera ennimi empya. (Makko 16:17-18)**

Oli mukkiriza?

Bwe kiba bwe kityo, obubonero bukugoberera? Abalwadde bawonyezebwa n'abo okukosebwa ddayimooni basumululwa?

Bwe kitaba bwe kityo, saba nti nga bw'osoma ekitabo kino Katonda akuggulewo omutima gwo okufuna obuweereza buno obwokuwona n'okununulibwa ebikugwanira.

- 2. Bw'oba oli musumba, omubuulizi w'enjiri oba omusomesa, lowooza ku bigambo bya Pawulo bino:**

Era okubuulira kwange n'okuyigiriza tebyali mu bigambo bya magezi ebisendasenda, naye byali mu maanyi ne Mwoyo Mutukuvu, Okukkiriza kwammwe kuleme kuba kw'amagezi ga bantu wabula kwesigame ku maanyi ga Katonda.(1 Abakkolinso 2:4-5)

Okubuulira n'okuyigiriza okutaliimu maanyi kivaamu okwogera "ebigambo ebisikiriza eby'amagezi g'omuntu" n'okukkiriza mu muntu okusinga Katonda. Oyinza okulowooza Pawulo ng'atunudde mu mizingo egy'okunoonyerezaobubaka bwe? Oyinza okumukuba akafaananyi ng'amala ebiseera by'obuweerezaokunyuma emboozi ezisesa ku ebyo ebyaliwo mu Asene oba mu Kkolins? Osobola okumukuba mu birowoozo ng'ateekateekapulogulaamu ya katemba? Pawulo yali akimanyi nti si bigambo ebisikiriza, amagezi g'omuntu, oba eby'amasanyuekyo kisikiriza abantu eri Katonda. Kwe kwolesebwa kw'Omwoyo n'amaanyi. Osobola otya okupima obuweereza?

- 3. Weetaaga okuwonyezebwa oba okusumululwa? Ddamu osome ennyonyola y'okuwona:**

"Okuwonyezebwa okw'obwakatonda kwe kuba nti Katonda omu ow'amazima abikkula obutonde bwe, n'atuukiriza ebisuubizo bye, n'akolaku nteekateeka ye mu kutangirira kwa Kristo ng'awonya omuntu n'amfuula omulamu muomubiri, emmeeme, n'omwoyo."

Okusaba kwaffe gyoli nti nga tonnamaliriza kkoosi eno, Katonda ajja kuba abikkubikulidde embala ye, okutuukiriza ekisuubizo kye, era okuyita mu nteekateeka y'okutangirira kwa Kristo mujja kuba balamu mubiri, emmeeme, n'omwoyo.

ESSUULA EYOOKUSATU

NGA OLUTALO TERUNABAAWO

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okuwandiika eby'okuddamu bina ebitera okukolebwa mu kuwonya n'okusumululwa.
- Okufunza okulabula okuweebwa abakulembeze abataweereza mu kuwonya.
- Okunyonnyola obwetaavu bw'okuyigiriza okutuufu ku bikwata ku kuwona n'okusumululwa.

OKUSUUBIZA EKY'OKUWONYA EKY'OKUSABA:

Mutabani wange wuliriza n'obwegendereza ebigambo byange; osseeyo omwoyo eri bye nkutegeeza; ebigambo bino tebikuvangako, bikuumire ddala mu mutima gwo, kubanga bya bulamu eri abo ababifuna, era biwonya omubiri gwabwe gwonna. Ekisinga byonna kuuma omutima gwo, kubanga y'ensulo y'obulamu bwo. (Engero 4:20-23)

ENNYANJULA

Nga tonnatandika kusoma kwo ku kuwona n'okusumululwa kiyamba okutegeera ebimu kundowooza eziriwo kati z'ogenda okwolekagana nazo ng'otandika okuweereza mu kitundu kino. Ku bikwata ku kuwonya n'okusumululwa, abakkiriza bangi ba...

BAKIBUUSA AMAASO:

Omukugu omu mu by'eddiini yetegereza empapula nga 87,125 ez'ebiwandiiko eby'ebi'eddiini mu materekero g'ebitabo by'enjiri amasomero ga seminaliyo. Ku mpapula zino zonna awamu, waaliwo empapula 71 zokka ezaaweebwayo okuwonya; 131 zikwata ku byamagero; n'empapula 85 ku bubonero n'ebiyewuunyo.

Abamu tebafaayo ku kuwonyezebwa olw'okulabula okuva mu Baibuli ku byamagero eby'obulimba. Kino bakitwala ng'okulabula ku byamagero byonna (Makko 13:22-23). Abamu bakkiririza mu kuwonya mu ndowooza, naye ne bakibuusa amaaso mu mu kukiteeka mu nkola. Abalala tebakibuusa maaso kubanga tebasobola kuddamu bibuuzzo byonna ebikwatagana n'obulwadden'okubonaabona. Abamu tebafaayo ku kuwona olw'okutya okulemererwa. Tusaba n'obuvumu mu by'ensimbi, amagezi, n'okulungamizibwa naye tutya okusaba okuwonyezebwa. Abalala tebamanyi ngeri endowooza n'okwagala ebintu gye bibakosezzaamu. Bangi balina okukkiriza era nga bamaliddwamu ensi n'ebintu.

BAKIGAANYI:

Abantu abamu beegaana okuwona n'okusumululwa bya leero kubanga tebalina njigiriza, kyakulabirako, okwegezaamu, oba obumanyirivu mu kyo.

Enjiri z'Endagaano Empya zirimu ebyafaayo 26 ebikwata ku kuwonyezebwa kw'omubiri. Ekitabo ky'Ebikolwa by'Abatume mulimutaano. Okuwona kw'omubiri kwogerwako mu 1 Abakkolinso 12:8-11 ne 28-30. Yakobo 5:13-16 awaebiragiro ebitongole ku ngeri y'okusabiramu abalwadde. Tewali kintu kyonna mu Ebbaluwa ekikusaenjigiriza y'Enjiri ku kuwonya. Okusabira abalwadde kyatwalibwanga nga kikulu mu kiseera Ebbaluwa bwe zawandiikibwa, era tewali kiraga nti okuwonyezebwa okw'obwakatonda kwali kuwakanyizibwa mu Kkanisa eyasooka.

BAKIZIBUWAZIZA:

Abantu bangi bazibuwaliddwa okuwona n'okununulibwa n'ennono z'omuntu ezikontana n'Ekigambo kya Katonda. Ojja kuyiga ebimu ku nnono zino mu Ssuula Ekkumi n'emu. Abalala bakizibuwaziza n'obumanyirivu bwabwe. Bayinza okuba nga baasaba okuwona ne batafuna. Naye ggwe olina okwesigama ku Kigambo kya Katonda, so si ku bumanyirivu (okuggyako obumanyirivu we buwagirwa Ekigambo). Ekyokulabirako ekibi eky'okuwonya nabyo bikalubye ensonga eno. Abantu balabyeeddiini z'obuntu embi, okuwonya olw'ensimbi, obulimba, n'okussa essira mu ngeri etasaana ku kuwonya mu mubiri mu kifo ky'obujjuvu. Okuwona n'okusumululwa nabyo bibadde bizibu olw'obutakwatagana.

BAKULWISAAWO:

Abantu abamu balwawo okuweereza okuwona n'okununulibwa kubanga tebalina by'okuddamu kubuli kimu. Tebategeera Iwaki abamu bawona ate abalala ne batawona. (Ojja kusomaku kino mu Ssuula Ekkumi n'Essatu). Tekyetaagisa kutegeera buli kimu ekikwata ku kuwona okusobola okuwona oba okuweereza, nga wekikyetaagisa kusooka kumanya buli kimu ekikwata ku bulokozi bwe waliolokoka n'otandika okubuulira abalala.

Eby'okuddamu ebimu bijja nga bw'oweereza era ng'olaba amaanyi ga Katonda ag'okuwonya. Ebibuzzo ebirala tebijja kuddibwamu. Singa omanyi "Iwaki" ne "engeri" ku buli kimu, olwo tewandyetaaze Katonda. Baibuli egamba nti "tumanyi mu kitundu." Okuwona kukwata ku bulwadde n'okubonaabona era wajja kubaawo ebyama kubanga ekyama ky'obutali butuukirivu kikyakola (II Abasesalonika 2:7).

OBWETAAVU BW'OKUSOMESA OKULUNGI

Okwekkaanya kuno okw'endowooza eziriwo kati ku kuwona n'okusumululwa kulaga Iwaki twetaagaokusomesa okutuufu ku nsonga eno. Bangi bazikirizibwa mu mubiri ne mu by'omwoyo kubanga...

Abantu bange bazikiridde olw'obutamanya. "Kyemunaava mulema okubeera bakabona bange; era olw'okulagajjalira etteeka lya Katonda wo,nange kyendiva ndagajjalira abaana bo. (Koseya 4:6)

Okuwonya (okujjuvu) kitundu ku Njiri y'Obwakabaka gye tulagirwa okubunyisa(Lukka 16:15-18). Yesu yatuyita okubuulira, okuyigiriza, okuwonya n'okusumula. Okuwona n'okununulibwa tekulina kulekebwa bbali, naye era tekulina kuggumiza okuggyako okusomesa n'okubuulira Enjiri. Baibuli eraga nti amakanisa gaffe galina okuba ebifo eby'okuwonya (Lukka 14:16- 24). Tulina okulabaabantu nga bawonyezebwa okusinga okulekebwa:

**Era ebigere byammwe mubikolere ekkubo eggolokofu, abo ababagoberera newaakubadde
nga balema era banafu, baleme okuva mu kkubo eryo, wabula bawonyezebwe.**
(Abaebbulaniya 12:13)

Ng'abakkiriza, kiba kibi singa tetugabana mawulire malungi ag'okuwona n'okununulibwa n'abantu abaabula n'ensi er mu kufa. Bayibuli egamba nti:

Okumanya ekituufu ekiteekwa okukolwa, naye ne mutakikola, kuba kwonoona. (Jakobo4:17)

Okukozesa olunyiriri luno ku kuwonya kitegeeza we tulagirwa okuweereza okuwonya--era naye nga tokikola--kibi.

Katonda awa okulabula okukakali eri abakulembeze abataweereza kuwonya:

**Omwana w'omuntu, yogera ebyobunnabbi eri abasumba ba Isirayiri, obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Zibasanze abasumba ba Isirayiri abeefaa bokka.
Abasumba tebasaanye kuliisa.**

**Ennafu temuzizzaamu maanyi, so n'endwadde temuzijjanjabye, so n'ezirumizibbwu temusibye
biwundu byazo, so n'ezibuze temuzikomezzaawo, naye muzifuze n'amaanyi**

**Ndinoonya ezaabula, ne nkomyawo ezaawaba. Ndiganjaba ezaalumizibwa, ne njumya
ennafu, naye ensava era ez'amaanyi ndizzikiriza. Ndirunda ekisibo mu bwenkanya (Ezeekyeri
34:2, 4, 16)**

OKUTANDIKA N'ENDOWOOZA ENTUUUFU

Nga bw'osemberera ensonga y'okuwonyezebwa n'okusumululwa, olina okukikola ng'olina endowooza entuufu. Bulijjo jjukira nti okunoonya n'okuweereza okuwona kw'omubiri kyakubiri ku okw'omwoyo okutabagana okuyita mu Yesu Kristo nga kino kye kyamagero ekisinga obunene eky'okuwonya.

Nga bw'osemberera okunoonyereza kuno olina obutafaayo ku by'oyitamu emabega n'ennono z'ewasomesebwa. Olina okuba ng'osobola okusomesebwa. Ekimu ku buponero bw'amagezi okuva waggulu kwe kuba nti maggule eriensonga (Yakobo 3:17). Oli mu kabi mu by'omwoyo bw'olekeraawo okuyigirizibwa. Okujukiranti ekibi eky'okwegulumiza kwe kuteeka Katonda mu "kibumbe" kyo ekitono. Mikwano nya Yobu baayonoona mu ngeri eno.

Okukozesa obumanyirivu bw'omuntu kinnoomu mu nsi yonna kikyamu.

Tandika okusoma kuno ng'olinga atawulirangako njigiriza za nnono za muntu oba ez'eddiini ku kyo. Kkiriza ekyo Ekigambo kya Katonda kye kyogera. Bwe kiba kigamba nti owonye, kikkirize. Bwe kiba nga kigamba ntiokussa emikono ku balwadde, kikole.

Toyingira mu kusoma kuno ng'onoonya enkola n'enkola z'okufuna oba okuweereza okuwona. Baibulitewa nsengekera ntongole, wadde ng'emisingi egy'enjawulo gibikkuliddwa era gino tujja kugisomako.

Yesu n'Omwoyo Omutukuvu babeera munda. Okuwona si kintu ky'onoonya okuva ebweru, naye ekintu ky'oyiga okusumulula okuva munda. Noonya kutegeera kwokka obuyinza obwo obuli munda.

OBUWEEREZA BW'OKUWONYEZEBWA

Nga tonnatandika buweereza bwa kuwonya n'okusumululwa olina okumanya nti bw'ogoberera ekyokulabirako ky'obuweereza bwa Yesu obw'okuwonya oija:

- Beera muweereza mu kifo kya mukama: Makko 10:44
- Mukooye, so si kugaggawala: Makko 6:31; Yokaana 4:6; Ebikolwa 3:6
- Sisinkana obutakkiriza bwa balala: Makko 5:38-42
- Laba okuyigganyizibwa okuva mu bakulembeze b'eddiini. Abamu ku bo balinga Abafalisaayo-- abafaayo ku mateeka n'ennono okusinga obulamu: Lukka 6:6-9
- Laba okuyigganyizibwa okuva mu abo abasinga okubeera okumpi naawe: Makko 6:4; Matayo 13:58
- Weewale okumanyisa abantu mu kifo ky'okukinoonya: Makko 5:43; 8:26; Matayo 8:4
- Gaana amagoba gonna ag'obuntu oba emiganyulo egy'omubiri okuva mu maanyi ga Katonda: Ebikolwa 8:18-24
- Gaana ekitiibwa ky'omuntu: Ebikolwa 14:8-18

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Wandiika engero nnya ezaabulijjo ku kuwonya n'okusumululwa.

.....
.....

3. Funza okulabulwa okuweebwa abakulembeze abataweereza kuwonya.

.....
.....

4. Lwaki enjigiriza entuufu egamba okuwonya n'okusumululwa nti byetaagisa?

.....
.....

(Ebiddibwamu biteereddwa ku nkomerero y'ekitabo)

OKUKIKOLA

1. Weekenneenyé endowooza yo ku bikwata ku kuwona. Oki?

Kibuusa amaaso?

Okigaanyi?

Okikaluubiriza n'ennono, obumanyirivu, ekyokulabirako ekibi, n'obutakwatagana?

Okilwisizaawo?

2. Wandiika enteekateeka y'okutereeza endowooza yo.

3. Bw'oba oli mukulembeze mu by'omwoyo, obadde obuulira, ng'oyigiriza, era ng'oweereza okuwonya bulijjo? Bwe kitaba bwe kityo, wandiika enteekateeka yo ey'okutereeza kino:

4. . Bw'oba nga waweereza dda okuwonya, obuweereza bwo bwe bugeraageranyizibwa butya n'obwa Yesu mu okusinziira ku:

- Okubeera omuweereza mu kifo ky'okubeera mukama: Makko 10:44
- Okukoowa, so si kugaggawala: Makko 6:31; Yokaana 4:6; Ebikolwa 3:6
- Okusisinkana obutakkiriza bwa balala: Makko 13:58
- Okufuna okuyigganyizibwa okuva mu bakulembeze b'eddiini: Lukka 6:6-9
- Okufuna okuyigganyizibwa okuva eri abo abasinga okubeera okumpi naawe: Makko 6:4; Matayo 13:58
- Okwewala okumanyisibwa mu kifo ky'okukinoonya: Makko 17:36; 8:26; Matayo 8:4
- Okugaana amagoba g'omuntu oba emiganyulo egy'ebintu okuva mu maanyi ga Katonda: Ebikolwa 8:18-24

- Okugaana ekitiibwa ky'omuntu: Ebikolwa 14:8-18

5. Soma ekisuubizo ky'okuwonya eky'essomo lino:

Mutabani wange wuliriza n'obwegendereza ebigambo byange;osseeyo omwoyo eri bye nkutegeezza;ebigambo bino tebikuvangako,bikuumire ddala mu mutima gwo, kubanga bya bulamu eri abo ababifuna, era biwonya omubiri gwabwe gwonna. Ekisinga byonna kuuma omutima gwo, kubanga y'ensulo y'obulamu bwo. (Engero 4:20-23)

Weetegereze nti olina:

- Weegendereze Ekigambo kya Katonda.
- Ssengula okutu kwo ku Kigambo kya Katonda.
- Kuuma Ekigambo kye mu maaso go.
- Kikuume mu mutima gwo.
- Kuuma omutima gwo n'obunyiikivu.

Ekigambo kya Katonda kikwatagana n'obulamu. Ebiragiro bye bye bino:

- Obulamu eri abo abakisanga.
- Obulamu eri omubiri gwabwe.

Weetegereze era mu lunyiriri 23 enkolagana y'embeera y'omutima gwo n'ensonga z'obulamu (obulamuenkola z'omubiri gwo).

OKULUMBA

Obulumbaganyi buba bulumbaganyi obw'amaanyi era obw'effujjo. Ekibi kwe kulumba kwa Sitaani ku mmeeme n'omwoyo gw'omuntu. Obulwadde kwe kulumba kwe ku mubiri.

Okusobola okulwanyisa obulungi enumba za Sitaani ku mubiri gwo ogw'omubiri, olina okusookutegeera obulwadde. Mu kitundu kino ojja kuyiga ku:

- ENSIBUKO Y'OBULWADDE.
- ENSONGA ENSONGA EZ'OBULWADDE.
- EBIKA BY'OBULWADDE.
- EBIVUDDE mU NDWADD

ESSUULA EYOOKUNA

ENSIBUKO Y'OBULWADDE

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okunnyonnyola engeri endwadde n'okufa gye byayingira mu nsi.
- Okulaba ensibuko y'obulwadde.
- Okuzuula ebintu ebzikiriza obulwadde.
- Okunnyonnyola engeri Katonda gy'atunuuliramu obulwadde.
- Okunnyonnyola engeri gy'oynza okusumululwa okuva mu kikolimo ky'endwadde n'okufa.

EKISUUBIZO KY'OKUWONYA EKY'OKUSABA:

Kristo yatununula okuva mu kikolimo ky'amateeka, ne tufuulibwa ekikolimoffe: kubanga kyawandiikibwa nti Akolimiddwa buli awanika ku muti. (Abagalatiya 3:13)

ENNYANJULA

Waliwo ensibuko emu ey'obulwadde, wadde nga waliwo ensonga ezitali zimu Iwaki omuntu alwala. Pawulokino yakikakasa bwe yagamba nti "olw'ensonga eno bangi balwadde" (I Abakkolinso 11:30). Essuula enoekwata ku nsibuko y'obulwadde era Essuula ey'okutaano yeetegereza ensonga eziviirako obulwadde.

ENGERI ENDWADDE N'OKUFA GYE BYAYINGIRA MU NSI

Olubereberye 1 ne 2 mu Baibuli biwandiika emboozи y'okutondebwa kw'omuntu. Katonda yatonda omuntu mu kifaananyi kye, yamufuuwamu omukka ogw'obulamu, omuntu n'afuuka emmeemeennamu. Omuntu yatondebwa nayeobutonde obw'obusatu obw'omubiri, emmeeme, n'omwoyo. Omubiri kye kitundu ky'omuntu ekirabika. Emmeeme n'omwoyoye bitundu eby'omwoyo ebimusobozesa okukola, okulowooza, okuwulira, okweyisa mu nneewulira, n'okuddamu Katonda mu by'omwoyo. Mu kusooka, buli kitundu ky'obutonde buno obw'obusatu kyali kikwatagana n'ebirala. Era

obutonde bwonna obw'omuntu obw'obusatu bwali bukwatagana ne Katonda. Omuntu yali talina kibi era nga mulamu bulungi mumubiri, emmeeme, n'omwoyo.

Olubereberye essuula 3 eraga engeri omusajja n'omukazi abaasooka, Adamu ne Kaawa, gye baayonoona Katonda nga okujeemera Ekigambo kye. Ekibi kyabwe kyaleeta ekikolimo ky'ekibi n'okufa kwa bantu bona

Noolwekyo, ng'ekibi bwe kyayingira mu nsi olw'omuntu omu, n'okufa olw'ekibi; nebwe kityo okufa ne kuyita ku bantu bona, kubanga bona baayonoona. (Abaruumi 5:12)

Ekikolimo kino eky'okufa kyali kyawukana mu mwoyo wakati w'omuntu ne Katonda awamu n'okufa okw'omubiriekkyandikomyewo obulamu bw'omusajja. Tusobola okulaba ebiva mu kikolimo amangu ago mu kitabo ky'Oluberebery. Adamu ne Kaawa beekweka Katonda olw'obulwadde obw'omwoyo obw'ekibi. Adamu yanena Kaawa, nga eno y'entandikwa y'obulwadde bw'ebirowoozo obuva mu kusasika kw'omukwano. Kayini yattaAbbeeri, nga kino kyakulabirako kya bulwadde bw'embeera z'abantu. Obulwadde bw'omubiri buyingira mu likodi nga buyita muobugumba bwa Saala n'ekibonyoobonyo ekyatuuka ku Abimerek.

SITAANI Y'ENSIBUKO

Ekikolimo ky'okufa bwe kyatuuka ku muntu, Sitaani yayingira mu nkola y'obuzaale bw'omubiri okutandika omulimu gwe ogw'okuzikiriza. Bayibuli ekakasa nti Sitaani y'ensibuko y'obubi mu nsi. Yesu yagamba nti....

Omubbi tajja, wabula okubba n'okutta n'okuzikiriza. (Yokaana 10:10)

Obulwadde busaanyaawo omubiri ng'ekibi bwe kisaanyaawo omwoyo. Obulwadde bubba obulamu, essanyu, ssente, obudde, okufuba, n'amaanyi. Mazima ddala kitti era kizikiriza. Ne "obubenje" obukosa omubiri bakoz ba Sitaani. Olw'okuba ensibuko y'obulwadde ye Sitaani, naawe olina okubuziyiza nga bwokola ku kukemebwa n'ekibi. Bw'oziyiza okukemebwa n'ekibi, oba okola entalo ez'eby'omwoyo okulwanyisa okulumba kwa Sitaani ku mmeeme yo n'omwoyo gwo. Bw'oziyiza obulwadde, oba ogenda mu maaso n'eby'omwoyo olutalo n'okulumba kwe ku mubiri gwo ogw'omubiri.

EBINTU BY'OBULWADDE EBIZIKKIRIZA

Buli bulwadde buva mu kawuka k'obulamu. Ng'omwoyo gwo bwe guwa omubiri obulamu, ne Sitaani y'awa omubiri bintu ebizikiriza eby'obulwadde. Mu nsi ey'obutonde, Katonda atwala akatoffaali akalamu n'akakubisaamu okuzaala obulamu n'omwana omuggya n'azaalibwa. Sitaani ajingirira enkola eno ennungi n'agijingirira. Akwata akatoffaali akalamu (akawuka, kookolo, n'ebirala) n'akakubisaamu okuzaala okufa. Guno gwe "mwoyo gw'okulwaza" ogukola mu mubiri gwo ng'oli mulwadde. Nga omwoyo gw'okulwaza gusuulibwa ebweru, obulwadde mu mubiri gwo bufu. Kasita obuwuka obwo bubaawo mu mubiri, obulwadde bulamu era ne bugenda mu maaso n'omulimu gwabwo ogw'okuzikiriza.

Wadde nga buli bulwadde si kulumbibwa butereevu myoyo gya badayimooni, ebintu eby'obulwadde bibaawo mu nsi olw'okuba sitaani. Ng'ekyokulabirako, oyinza okukwatibwa ennyonta olw'okuba wayingira nga tolina ngatto embeera y'obudde ey'obutiti. Kino si kulumba butereevu kwa myoyo gya badayimooni, wabula ebintu eby'obulwadde ebivaamu okunnyogoga kwo okubeerawo mu nsi olw'okuba sitaani. (Naawe olina okukozesa obulungi amagezi aga bulijo! Ebisingawo ku ekyo biri mu Ssuula Amakumi Abiri.)

ENGERI KATONDA GYALABAMU OBULWADDE

Bw'otegeera engeri Katonda gy'atunuuliramu obulwadde tojja kuddamu kubuuusabuusa ensibuko yaabwo. Katonda ayita obulwadde obusibe:

Mukama n'akyusa obusibe bwa Yobu... (Yobu 42:10)

Yesu yajja okbuulira abasibe okusumululwa:

Omwoyo wa Mukama ali ku nze, kubanga yanfukako amafuta okbuuliraEnjiri eri abaavu, Antumye okuwonya abamenyese emitima, okbuuliraokununulibwa eri abasibe, n'okuddamu okulaba eri abazibe b'amaaso, okuteebwa kubasumulule abo abafumitiddwa. (Lukka 4:18)

Yesu yayita obulwadde obuddu:

Naye si kituufu omukazi ono, muwala wa Ibulayimu, okusumululwa ku Ssabbiiti mu busibe bwa Setaani bw'amazeemu emyaka ekkumi n'omunaana?" (Lukka 13:16)

Yesu yajja okusumulula abantu n'amazima:

Era mulimanya amazima era amazima galibafuula ab'eddeme. (Yokaana 8:32)

Ekituufu kiri nti Yesu yali atwala obulwadde ng'okunyigirizibwa era n'awonya abo abaali banyigirizibwa:

**Engeri Katonda gye yafukako Yesu ow'e Nazaaleesi n'Omwoyo Omukuku
n'amaanyi;eyatambulanga ng'akola ebirungi, n'awonya bona abaaali banyigirizibwa
Omulyolyomi;kubanga Katonda yali naye. (Ebikolwa 10:38)**

Bayibuli eraga okufa ng'omulabe:

Omulabe asembayo okuzikirizibwa kwe kufa. (1 Abakkolinso 15:26)

Obulwadde buyitibwa obukyayi:

Kubanga ekiwato kyange kijjudde obulwadde obw'omuzizo; era tewali bugumu muomubiri gwange. (Zabuli 38:7)

Era kitunuulirwa ng'ekibi:

Obulwadde obubi, bwe bagamba, bumunywerera... (Zabuli 41:8)

Waliwo ennyiriri mu Baibuli eziraga nti Katonda yasindika kawumpuli oba obulwadde. So nga Katonda si y'ensibuko y'ebizibu ng'ebyo mu nsi, oluusi abikozesa okutuukiriza ebigendererwa byemu kussa omusango ku mulabe.

OKUNUNULIBWA OKUVA MU KIKOLIMO

Wayiga mu ssomo lino nti endwadde n'okufa kitundu ku kikolimo ky'ekibi, naye Abaggalatiya 3:13 alangirira nti, "Kristo yatununula okuva mu kikolimo ky'amateeka." Yesu bwe yafiira ku musaalaba, Yatwala ekikolimo ky'ekibi n'okufa ku Ye era.

...nga olw'okusobya kw'omusango omu (Adamu) bwe gwatuuka ku bantu bona okuvumirira; era bwe kityo olw'obutuukirivu bw'omuntu omu (Yesu Kristo) ekirabo eky'obwereere kyajja ku bantu bona okuweebwa obutuukirivu obw'obulamu.

Kubanga ng'obujeemu bw'omuntu omu bangi bwe baafuulibwa aboonoonyi, bwe batyo olw'okugondera omuntu omu bangi balifuulibwa abatuukirivu. (Abaruumi 5:18-19)

Obulokozi n'okuwona migaso gy'okutangirira Yesu kwe yakola ku musaalaba gwa Kalvario. Okuyita mu kufa kwe n'okuzuukira kwe, Yesu yatwala ekikolimo ky'ekibi, obulwadde, n'okufa mu kifo kyo. Olw'okuba yeetikka ekibonerezo ky'ekibi kyo, teweetaaga kukigumira. Kubanga yeetikka obulwadde bwo, teweetaaga kugumiikiriza. Olw'okuba yazuukira mu bulamu obw'okuzuukira, naawe ojja kuzuukira! Sitaani aija okutta, kubba, kuzikiriza, naye Yesu n'agamba nti...

...Nze najja, abantu balyoke babe n'obulamu, era babe nabwo nga bujjuvu.(Yokaana 10:10)

Bw'ofuna Yesu ng'omulokozi wo, ekikolimo ky'ekibi kimenyeka. Wadde nga obeera mu muntu ow'omubiri ogulumbibwa ekibi n'obulwadde, tokyalina okukolimira. Yesu akununudde okuva mu kikolimo ky'amateeka! Buli lw'obuusabuusa ensibuko y'obulwadde (oba ekintu kyonna) ekijja mu bulamu bwo, weebuuze, "kitta, kitta oba kisaanyawo?" Bwe kiba bwe kityo, ensibuko yaayo ye Sitaani. "Kinsobozesa okubeera n'obulamu mu bungi?" Bwe kiba bwe kityo, ensibuko yaakyo ye Katonda.

Era jjukira...

Buli kirabo ekirungi ekituukiridde, kiva mu ggulu eri Kitaffe, eyatonda eby'omu bbanga ebyaka, atakyukakyuka newaakubadde okwefuula ekirala (Yakobo 1:17)

Weebuuze: "Okubonaabona kuno kirabo kirungi era kituukiridde?" Bw'oba tosobola kuddamu mu bwesimbu nti "Ye," awo olina okukkiriza Ekigambo kye kyogera nti: Obulwadde tebuva eri Katonda

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya Okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Okufa n'endwadde byajja bitya mu nsi.

.....
.....

3. Ani nsibuko y'obulwadde?

.....
.....

4. Katonda alaba atya onulwadde?

.....
.....

5. Biki bye wayize mu ssomo lino ku biva mu bulwadde?

.....
.....

6. Osobola otya okusumululwa mu bikolimo by'obulwadde?

.....
.....

(Ebiddibwamu biteereddwa ku nkomerero y'ekitabo)

OKUKOLAKO

1. Singa oleeta endowooza yo ku bulwadde ng'ekwatagana n'endowooza ya Katonda, ojja kutunuulira otyabolwadde?

2. Katonda si ye nsibuko y'okubonaabona wabula asobola okubikozesa okutuukiriza ebigendererwa bye. Soma kubyokulabirako bino wammanga ebiraga kino:

- Ebibonyoobonyo eby'e Misiri: Okuva 7-11
- Ebigenge bya Miryamu: Okubala 12:10
- Obulwadde bwa Kabaka Yekolaamu: 2 Ebyomumirembe 21:18
- Ebigenge ebya Gekazi: 2 Bassekabaka 5:27
- Okufa kw'omwana wa Dawudi: 2 Samwiri 12:18
- Okufa kwa batabani ba Eri: 1 Samwiri 2:34
- Okubonaabona kwa Yobu: Ekitabo kya Yobu
- Emikisa emibi egya Yusufu egitagwanidde: Olubereberye 45:5-7
- Okukomererwa kwa Yesu: Makko 14:35-36 ne Abaruumi 5:6-12
- Okusibibwa kwa Pawulo: Abafiripi 1:12, 19
- Eriggwa lya Pawulo mu mubiri: 2 Abakkolinso 12:7

3. Lowooza ku kiseera we wafuna okubonaabona. Katonda yakikozesa atya olw'ekitiibwa kye?
4. Katonda si y'ensibuko y'okubonaabona kwo okuliwo kati, naye olowooza ayinza atya okukikozesa olw'ekitiibwa kye? Saba ku nsongea eno.
5. Kiki kye wayiga mu ssomo lino ky'oynza okukozesa okuzzaamu amaanyi omuntu abonaabona? Gabanakonabo nga tonnagenda mu ssomo eriddako.
6. Buuza ebibuuzo bino wammanga ebikwata ku bulwadde bwo oba obw'omuntu gw'oweereza:
 - Kitta, kibba oba kisaanyaawo? Bwe kiba bwe kityo, ensibuko yaakyo ye Sitaani. (Yokaana 10:10)

- Kikusobozesa okubeera n'obulamu mu bungi? Bwe kiba bwe kityo, ensibuko yaakyo ye Yesu.
(Yokaana 10:10)
 - Kye kirabo ekirungi era ekituukiridde? Bwe kiba nga si bwe kiri, tekyava eri Katonda. (Yakobo 1:17)
7. Okkiriza nti onunuliddwa okuva mu kikolimo ky'okufa n'endwadde? Bwe kitaba bwe kityo,
weetegerezeessuula eno nate

ESSUULA EYOOKUTAANO

ENSONGA EZ'OBULWADDE

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okuzuula ensonga ttaano ezireeta obulwadde.
- Okunnyonnyola engeri obulwadde gye buva mu kumenya amateeka ag'eb'yomwoyo.
- Okunnyonnyola engeri obulwadde gye buva mu mirimu gya Sitaani.
- Okunnyonnyola engeri obulwadde gye buva mu kutyoboola amateeka ga Katonda ag'obutonde.
- Okunnyonnyola engeri okutegeera Omubiri gwa Kristo mu ngeri etali ntuufu gye kivaamu obulwadde.
- Okuteesa ku kiragiro kya Baibuli ekisaba okuzikirizibwa kw'omubiri okulokola omwoyo.

EKISUUBIZO KY'OKUWONYA EKY'OKUSABA:

**Nga sinnabonyaabonyezebwa nabula; naye kaakano nkwata Ekigambo kyo. Ekirungi gyendi
nti nabonyaabonyezebwa; nsobole okuyiga amateeka go. Sijja kwerabira biragiro byo;
kubanga nabyo onzizaamu obulamu. (Zabuli 119:67, 71, 93)**

ENNYANJULA

Waliwo ensibuko y'obulwadde emu era ye Sitaani, naye ensonga Iwaki obulwadde bujja ku ggwe byanjawulo. Zino ze zimu ku nsongea eziviirako omuntu okulwala:

OKUMENYA AMATEEKA AG'OMWOYO

Omuntu bwe yayonoona, okufa kwatandika okukola okwonooneka kwakwo mu mubiri;

**Noolwekyo, ng'ekibi bwe kyayingira mu nsi olw'omuntu omu, n'okufa olw'ekibi; ne bwe kityo
okufa ne kuyita ku bantu bona, kubanga bona baayonoona. (Abaruumi 5:12)**

Kubanga empeera y'ekibi kwe kufa... (Abaruumi 6:23)

Obulwadde buva ku kibi, naye obulwadde bw'omuntu tekitegeeza nti buva ku ekibi ky'omuntu kinnoomu. Kino Yesu yakitegeera bulungi mu kyokulabirako ky'omusajja omuzibe w'amaaso okuva lwe yazaalibwa (Yokaana 9:1-3). Katonda yabonereza ekibi n'obulwadde, buli mwonoonyi era omukristaayo ayonoona mu nsi yandibadde mulwadde. Kituufu ekibi n'obulwadde birina akakwate, naye olina okwegendereza mu ngeri gy'ossa kino mu nkola kinnoomu. Kiynza okukozesebwa ng'engeri ennyangu ey'okulagajjalira abalwadde n'okulowooza ku butaba na maanyi.

Ekimu ku bisinga okukozesa obubi Ebyawandiikibwa kwe kuba nti obulwadde buva ku muntu ssekkinnoomu ekibi oba obutaba na kukkiriza. Kituufu bw'omenya amateeka ga Katonda, ojja kubonaabona. Kino kubonaabona lw'ebikolwa byammwe eby'ekibi. Ku mwonoonyi, guno gwe musango. Ku mukkiriza, kuba kubonerezebwa. Nayene bw'okwata amateeka ga Katonda, oyinza okubonaabona olw'okuba obeera mu nsi ey'ekibi. Omutuukirivu, era n'abatali batuukirivu, babonaabona olw'okubeerawo kw'ekibi mu nsi.

Ekyokulabirako eky'okubonaabona olw'ekibi ky'omuntu y'omuntu ayita mu bulwadde obuyitibwa mukenena olw'obugwenyufu bwabwe obw'ekibi. Ekyokulabirako eky'okubonaabona olw'okubeerawo kw'ekibi mu nsi ye muntu afuna mukenena ng'ayita mu kuteekebwamu omusaayi.

Ebigambo bya Bayibuli ebiwerako bikakasa nti obulwadde buyinza okuba nga bwekuusa ku kibi ky'omuntu kinnoomu. Abaruumi 6:19akakasa nti obunafu buva mu butali bulongoofu (ekibi). Bw'omenya amateeka ag'ebi'omwoyo, ggwemutambulire wansi w'ekikolimo ekyogerwako mu Ekyamateeka 28. (Laba ne Makko 2:1-12; Yokaana 5:1-11, 14; Yakobo 5:14-16; ne Zabbuli 38:3,7). Obulwadde era busobola okwekuusa ku kibi ky'ekibiina (laba Ebikolwa 5:1- 11 ne I Abakkolinso 11:27-32).

Okuwona kuyinza okufiirwa nga tudda mu kibi:

Oluvannyuma lw'ebyo Yesu n'amulaba mu Yeekaalu, n'amugamba nti, "Kaakano oli mulamu, naye toddangamu okwonoona, akabi akasingawo kaleme okukutuukako." Omuntu oyo n'agenda n'ategeeza Abayudaaya nti Yesu ye yamuwonya. (Yokaana 5:14)

OKUMENYA AMATEEKA AG'OBUTONDE

Obulwadde obumu buvaamu ng'omenya amateeka ga Katonda ag'obutonde. Bino bye bimu ku byokulabirako:

- Endya etali ntuu (omugejjo omungi, omugejjo omutono).
- Okukola ennyo, okukola emirimu gy'omusujja.
- Okuwummula mu ngeri etasaana.

- Obutaba na kwefuga ekivaamu enneewulira ez'obulabe ng'obusungu, okukaawa n'ebirala.
- Obutabeera na nkolagana nnungi n'abalala (okukaawa, obutasonyiwa n'ebirala).
- Dduyiro (omuyitirivu oba omutono ennyo).
- Okukozesa obubi ebiragalalagala n'omwenge: Ebantu eby'obutwa eby'eddagala ebitwalibwa mu mubiri.
- Okumenya amateeka g'obutonde nga etteeka ly'amaanyi ag'ekisikirize. (Okugeza: Singa obuuka okuva ku okuzimba, oyinza okulumwa!).
- Okweteeka mu kabi mu bugenderevu ng'oyita mu bikolwa eby'obulabe n'ogaana okubikozesa ebyuma ebikuumma (nga emisipi mu mmotoka, endabirwamu mu musomo, enkoofiira ku ekifo awazimbibwa, n'ebirala).

OKULUMBIBWA KWA SITAANI

Oluusi obulwadde buva mu kulumba kwa Sitaani obutereevu. Yobu kye kimu ku byokulabirako ebisinga obulungi ku kino(laba Yobu 1 ne 2). Yobu yafuna obulwadde mu mubiri, mu birowoozo, ne mu nneewulira olw'omuntu eyali ayagala Sitaaniokulumba. Teyabonaabona olw'ekibi kye. Obujulizi bwa Katonda yennyini obukwata ku Yobu yali nti yali musajja mutuukirivu.

Ekibi kwe kulumba Sitaani ku muntu ow'omwoyo. Obulwadde bwe kulumba kwe ku muntu ow'obutonde. Mu Endagaano Empya, nga bwe kiri n'omulembe guno, abatuukirivu be basinga okulumbibwa Sitaani kubanga tusuuliddwa mu lutalo ne Sitaani, era mu lutalo lwonna wabaawo abafiira.

Sitaani alumba omubiri gwo nga bw'akola emmeeme yo n'omwoyo gwo. Ebirowoozo byo, omubiri gwo, n'omuntu omukadde wa"omubiri" (okwegomba kw'eriso n'omubiri, amalala g'obulamu, ensi, n'obusimu bwo) gy'emikutu gy'okulumba. Wadde nga Sitaani akulumba mu mubiri nga bw'akulumba mu by'omwoyo, naye talinaeddembe erisinga okubeera mu mubiri gwo ogw'omubiri okusinga mu mmeeme yo n'omwoyo gwo. Enkola ya Sitaani ey'amaanyi agali mu mubiri gw'omukkiriza gayinza okugeraageranyizibwa ku lutalo lw'abayekera. Mu nsi eno bulijjo wajja kubaawo obulwadde nga bwe wajja okubaawo ekibi bulijjo, naye mu ntalo ez'omwoyo osobola okulwanyisa obulwadde nga wolwanyisa ekibi.

OBUTATEGEERA MAKULU GA MUBIRI GWA MUKAMA

Pawulo yagamba nti bangi banafu era balwadde kubanga tebaategeera bulungi Mubiri gwa Kristo era basembeera mu ngeri etasaana. Okusembera kwe kulya ku mugaati n'omubisi ebikiikirira omubiri n'omusaayi gwa Mukama waffe Yesu Kristo. Pawulo yalabula nti:

Noolwekyo buli anaalya omugaati guno n'anywa ekikompe kino ekya Mukama mu ngeri etasaana, aliba n'omusango gw'omubiri n'omusaayi gwa Mukama. Naye omusajja aleke

yeekebejje era bw'atyo alye ku mugaati ogwo, n'anywa ku kikompe ekyo. Oyo alya n'anywa nga tasaanidde, alya n'anywa ekibonerezo eriye kennyni, nga tategeera Mubiri gwa Mukama. Olw'ensonga eno bangi banafu eraabalwadde mu mmwe, era bangi beebase. (1 Abakkolinso 11:27-30)

Oyinza okulemererwa okutegeera Omubiri gwa Kristo mu ngeri ssatu:

AMAKULU G'OMUSAAYI N'OMUBIRI

Olemererwa okutegeera Omubiri gwa Kristo nga totegedde makulu ga bibala bya muzabbibu n'omugaati. Ebantu bino eby'obutonde bубонero bwa mwoyo obw'omusaayi n'omubiri gwa Yesu. Wadde ng'abantu bangi bategeera omusaayi gwa Kristo ogw'okusonyiyibwa ekibi, emirundi mingi tebategeeramakulu amatuufu ag'Omubiri gwa Kristo. Omubiri gwa Kristo gwamenyeka ku lwammwe olw'okuwona (laba Yokaana 6:48-58 ne Lukka 6:48-51).

ENJAWUKANA MU MUBIRI

Oluusi tulemererwa okutegeera Omubiri gwa Kristo nga tetumanyi nkolagana ntuuwu wakati wabaganda baffe ne banyinaffe mu Mukama. Enjawukana wezibalukawo mu Kkanisa, awo tuba tetutegeera makulu ga mubiri gwa Kristo. Tulya nga tunywa mu ngeri etasaanidde, wetuba tetutegeera nkolagana eno mu Kristo. Paulo annyonnyola mu 1 Abakolinso 3:1-3 nti abakristaayo ab'omubiri ab'enyigira mu njawukana tebasolola kufuna kigambo.

OKULYA MU NGERI ETASAANIDDE:

Tula mu ngeri etasaanidde buli wetulya nga tetumaze kwekennenya bulamu bwaffe. Obunafu n'endwadde bisibuka mu kino. Y'ensonga Paulo agamba nti weekenene obulamu bwo era weenenye nga tonasembera.

OKUZIKIRIZA OMUBIRI OMWOYO GULOKOLEBWE:

Katonda akkiriza abamu okuddukira eri Sitaani okuzikirizibwa omubiri olw'okukangavvula. Katondataeka bulwadde ku muntu oyo, naye akikkiriza. Enkola eno osobola okusomwako mu 1 Abakkolinso 5:1-7. Mu kitundu kino Baibuli eraga nti:

Engeri gye kikolebwamu: Kikolebwa mu...

- Obumu.
- Omwoyo n'amaanyi ga Mukama.
- Erinnya lya Mukama.

Lwaki kikolebwa: Kikolebwa olw'...

- Obwenzi.

- Enneeyisa embi okusinga ey'ensi (Abaamawanga).

- Amalala.
- Obutabeera na kwenenya.
- Obubi wakati mu bantu ba Katonda.

Ebigendererwa byakyo:

- Omuntu ssekinnoomu: Okuzikirizibwa kw'omubiri omwoyo gusobole okulokolebwa.
- Ekyawamu: Okugogola ebibi ng'abalala tebannakosebwa

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya Okuva mu mutwe gwo

.....
.....

2. Ensonga ezivirako obulwadde ettaano ze ziriwa ezinnyonnyoddwa?

.....
.....

3. Obulwadde buyinza butya Okuva ku butagondera mateeka ga mwoyo?

.....
.....

4. Obulwadde buyinza butya Okuva ku mirimu nya sitaani?

.....
.....

5. Obulwadde buyinza butya Okuva ku butagondera mateeka ga Katonda agoomubiri?

.....
.....

6. Obutayawula bulungi mu byomubiri gwa Kristo kiviirako kitya endwadde?

.....
.....

7. Nnyonnyola ekiragiro Kya Baibuli ku kuggyawo omubiri olwo omwoyo gulokolebwe.

Kiyinza kukolebwa kitya?

Lwaki kirina okukolebwa?.....

Obukulu bwakyo been buli wa?.....

OKUKOLAKO

1. Lowooza ku nsonga lwaki oli mulwadde oba omuntu gw'oweereza. Kyandiba nga kivudde ku ...
 - Okumenya amateeka ag'ebi'omwoyo?
 - Okumenya amateeka ga Katonda ag'obutonde?
 - Obulumbaganyi bwa Sitaani?
 - Okutegeera Omubiri gwa Kristo mu ngeri etasaana?
 - Okuzikirizibwa kw'omubiri omwoyo gusobole okulokolebwa?
2. Olowooza oli mulwadde (oba wali olwadde) olw'okukangavvulwa? Kiki ky'osaanidde okukola (oba kyewakola) ng'osinziira ku Yakobo 5:14-16?

3. Singa obulwadde bwo oba obw'omuntu gw'oweereza nga buva ku kumenya etteeka lya Katonda ery'obutonde, kiki ekiyinza okukolebwa okutereeza kino?

4. Singa obulwadde bwo oba obw'omuntu gw'oweereza nga buva ku kumenya etteeka ery'omwoyo, yatula era weenenye ekibi kyo era osabe 1 Yokaana 1:8-9, oba obakulembere okukikola.

5. Olowooza ggwe oba omuntu gw'oweereza temutegeera mubiri gwa Kristo? Bwe kiba bwe kityo, weenenye era osabe Katonda akusonyiwe, olwo saba okuwonyezebwa embeera y'omubiri.

6. Bw'oba okkiririza nti obulwadde bwo oba obw'omuntu gw'oweereza buva eri ddayimooni, siba omwoyo mu kusaba era osumulule amaanyi ag'okuwonya ag'Omwoyo Omutukuvu.
.....
.....

-
7. Soma Ekisuubizo ky'Okuwonya eky'essomo lino:

Nga sinnabonyaabonyezebwa nabula; naye kaakano nkwata Ekigambo kyo. Kirungi eri nze nti nabonyaabonyezebwa; nsobole okuyiga amateeka go. Sijja kwerabira ebiragiro byo; kubanga mubyo onzizaamu obulamu. (Zabbuli 119:67, 71, 93)

Ekitundu kino kiraga nti Dawudi yafuna okubonaabona olw'okumenya amateeka ag'ebey'omwoyo. Kiki kye yayigira mu ebyo ebyo? Ekyaleeta "okuzuukusa" (okuwona) eri ye? Ebyo Dawudi bye yayiga oyinza otya okubissa mu nkola mu bulamu bwo?

ESSUULA EY'OMUKAAGA

EBIKA BY'OBULWADDE

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno oija kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo
- Okuwandiika ebika by'obulwadde bitaano ebikulu.
- Okunnyonnyola obulwadde obw'omwoyo.
- Okunnyonnyola obulwadde bw'omubiri.
- Okunnyonnyola obulwadde bw'obwongo.
- Okunnyonnyola obulwadde bw'enneewulira.
- Okunnyonnyola embeera ezireetebwa ddayimooni.

EBISUUBIZO BY'OKUWONYEZEBWA EBY'OKUSABA:

**Nsaasire, Ayi Mukama; kubanga ndi munafu; Ayi Mukama, onwonye, olw'amagumba
gangebanyiize. Era emmeeme yange etabuddwa nnyo, naye ggwe, Ayi Mukama, okutuusa
wa? Mukama awulidde okwegayirira kwange; Mukama ajja kukkiriza okusaba kwange.
(Zabuli6:2-3, 9)**

ENNYANJULA

Bwe twogera ku "obulwadde oba ekirwadde" tutegeeza ekintu kyonna eky'omwoyo, eky'obwongo,
eky'enneewulira, oba eky'omubiriembeera etali mu nsengeka ntuufu nga bwe yatondebwa Katonda.
Obulwadde buba bwa bika bitaano. Bino bye:

OBULWADDE OBW'OMWOYO:

Obulwadde obw'omwoyo kibi. Bwe kitakolebwako, ekibi kiba kittu mu by'omwoyo. Ssaayansi
w'obusawo oba okuwona okw'obutonde tekuyinza kukola kintu kyonna ku mbeera eno. Buli muntu
akosebwa obulwadde bw'omwoyo kubanga bona baayonoona. Okuwona obulwadde obw'omwoyo
kuva mu kwenenya, okufuna okusonyiyibwa ekibi, n'okukkiriza Yesu Kristo ng'Omulokozi ow'obuntu.

OBULWADDE BW'OMUBIRI:

Obulwadde bw'omubiri buyinza okuva ku buzibu bw'ebiramu ebizibu ebiyinza okwetegereza era ekizuuliddwa abasawo. Mu buzibu bw'ebiramu ensengekera oba ebitundu by'omubiri byennyini byonooneka mu ngeri emu oba endala. Obulwadde bw'omubiri era buyinza okuva ku buzibu mu kukola emirimu obuva kukukola obubi kw'ekitundu ky'omubiri oba ekitundu ky'omubiri. Obuzibu mu kukola mulimu embeera ez'enjawulonga mu kino ekizibu mu kitundu ekimu kitaataaganya ekiramu kyonna. Ebisinga okumanyibwa bwe bulwadde bw'omutima, puleesa, sukaali, amabwa mu lubuto.

OBULWADDE BW'ENNEEWULIRA:

Obulwadde bw'enneewulira buva ku nneewulira ez'obulabe ng'obusungu, obukyayi, okukaawa n'ebirala

OBULWADDE BW'OBWONGO:

Obulwadde bw'obwongo bwe bulamu obubi obw'omutwe obuvabulwadde, obubenje, okumenya, okuzaalibwa n'obulema, n'embeera z'ebi'omwoyo ezitava butereevu ku kubeerawo kwa badayimooni

EMBEERA ZA DDAYIMONI

Embeera ezireetebwa ddayimooni mulimu okubeera n'ebantu, okunyigirizibwa, okuwambibwa, n'okubeera ne ddayimooni ezireeta embeera z'obwongo n'omubiri. Embeera za ddayimooni zeetaaga okuwona okw'ekika eky'enjawulo okuyitibwa okusumululwa. Okusumululwa n'okuwona bikwatagana, naye Ebyawandiikibwa biraga enjawulo wakati waabyo:

Awo olunaku Iwali lumu Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri bona awamu, n'abawa obuyinza okugoba baddayimooni ku bantu n'okuwonya endwadde. N'abawa obuyinza n'abatuma bagende bategeeze abantu ebigambo by'obwakabaka bwa Katonda era bawonye n'abalwadde. (Lukka 9:1-2)

Oja kuyiga ebisingawo ku mbeera ezireetebwa ddayimooni mu kitundu eky'omukaaga eky'omusomo guno.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonyezebwa okuva mu mutwe gwo.

.....
.....
.

2. Ebika by'obulwadde ebitaano bye biri wa?

.....
.....

3. Obulwadde bw'omwoyo kitegeeza ki?

.....
.....

4. Obulwadde bw'omubiri kitegeeza ki?

.....
.....

5. Obulwadde bw'enueewulira kitegeeza ki?

.....
.....

6. Obulwadde bw'obwongo kitegeeza ki?

.....
.....

7. Embeera ezireetebwa Ddayimooni ky'eki?

.....
.....

(Eby'okuddamu biweereddwa ku nkomerero y'ekitabo kino)

OKUKOLAKO

1. Weekenneeny obulwadde bwo oba obw'omuntu gw'oweereza mu kusaba. Kika ki eky'obulwadde ky'okolagana nakyo?

- Eky'omwoyo?
- Eky'omubiri?
- Eky'obwongo?
- Eky'enueewulira?
- Kiva ku dayimooni?

2. Wandiika ensonga lwaki okkiririza nti....

- Obulwadde obw'omwoyo:
-
-

- Obulwadde bw'omubiri:
-
-

- Obulwadde bw'obwongo:
-
-

- Obulwadde bw'enueewulira:
-
-

- Embeera ereetebwa emisambwa:
-
-

3. Olw'obutonde bw'omuntu obw'okugatta, obulwadde mu kitundu ekimu bukosa omubiri gwonna. Osobola okulaba engeri kino oba kituufu mu bulwadde bwo oba obw'omuntu gw'oweereza?

- Obulwadde bw'omubiri bukosa butya omwoyo, enneewulira, n'ebirowoozo?
-
-

- Obulwadde bw'omwoyo bukosa butya omubiri, enneewulira, n'ebirowoozo?
-
-

- Embeera y'enneewulira ekosa etya omubiri, ebirowoozo, n'omwoyo?
-
-

- Embeera y'obwongo ekosa etya omubiri, omwoyo, n'enneewulira?
-
-

4. Soma ennyiriri eziwonya ez'essomo lino ezisangibwa mu Zabbuli 6:

Nsaasire, Ayi Mukama; kubanga ndi munafu; Ayi Mukama, omponye, olw'amagumba gange agakooye (olunyiriri 2). Era emmeeme yange etabuddwa nnyo, naye ggwe, Ayi Mukama, okutuusa wa?(olunyiriri 3). Mukama awulidde okwegayirira kwange; Mukama ajja kukkiriza ebyangeokusaba (olunyiriri 9).

Olunyiriri 2 lulaga embeera y'omubiri: "Amagumba gange gakooye." Olunyiriri 3 lulaga embeera y'omwoyo: "Omwovo gwange nagwo gulumwa nnyo." Olunyiriri 3 lulaga nti Omuwandii wa Zabbuli yalina okulinda okuwonyezebwa kwe: "Ayi Mukama, okutuusa ddi?" (Obuuzizzaako ekibuuzzo kino ku bikwatagana n'okuwona?) Olunyiriri9 alaga okukkiriza kwe mu Katonda: "Mukama awulidde okwegayirira kwange" ("awulidde" kiri mu kiseera ekyayita)."Mukama ajja kufuna essaala yange" ("ajja kufuna" kiseera ekijja). Okusaba kwe okw'okuwona kwawulira, wadde ng'okwolesebwa kwakwo kukyali mu biseera eby'omu maaso

ESSUULA EYOOMUSANVU

EBIVA MU BULWADDE

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okulagaebiva mu bulwadde.
- Okulaga ebika by'okufa ebibiri.

EKISUUBIZO EKY'OKUWONYA EKY'OKUSABA:

Kubanga mmanyi enteekateeka ze nnina gye muli, enteekateeka ez'okubakulaakulanya so si okubakolako akabi, enteekateeka ez'okubawa essuubi era n'obulamu obw'omu maaso," bw'ayogera Mukama. (Yeremiya 29:11)

ENNYANJULA

Waliwo ebiva mu bulwadde bya biti bibiri. Kijja kuba kya kitibwa kya Katonda oba obulwadde okutuuka ku kufa. Mu ngeri zombi, Katonda asuubiza nti:

Kubanga mmanyi enteekateeka ze nnina gye muli, enteekateeka ez'okubakulaakulanya so si okubakolako akabi, enteekateeka ez'okubawa essuubi era n'obulamu obw'omu maaso," bw'ayogera Mukama. (Yeremiya 29:11)

OBULWADDE OLW'EKITIIBWA KYA KATONDA

Obulwadde olw'ekitiibwa kya Katonda bwe bumu omuntu mw'agulumiza Katonda ng'ayita mu bujulizi bwe, obulamu, n'obuweereza. Osobola okusoma emboozи y'omusajja omuzibe w'amaaso okuva lwe yazaalibwa mu Yokaana essuula ey'omwenda. Yesu bwe yagamba ku muzibe ono:

...wabula kino kyabaawo emirimu gya Katonda girabikire mu ye. (Yokaana 9:3)

Omuzibe w'amaaso bwe yawona, Katonda yafuna ekitiibwa okuyita mu bujulizi bwe. Katonda yandibadde bulijo afuna ekitiibwa olw'okuwona kwonna okutuufu.(Kuno kwe kuwona okutaliimu ngeri ya Sitaani.)

OKUWONYEZEBWA KW'OBUTONDE:

Katonda ebiseera ebisinga aweebwa ekitiibwa olw'okuwonyezebwa okw'obwakatonda, ddala, naye n'ekitiibwa kisaana okumuweebwaekiyitibwa okuwona kw'omubiri okw'obutonde okuyita mu nkola zaago. Katonda yatonda omubiri eraalaga obutonde bwe n'amaanyi ge ag'obutonzi ng'ayita mu nkola z'omubiri ez'obutonde.

OKUWONA MU BUSAWO:

Amatendo era galina okugenda eri Katonda olw'okuwona ng'ayambibwako eby'obujjanjabi. Baibuli egamba buli kirabo ekirungi kiva eri Katonda (Yakobo 1:17) era kino kizingiramu eddagala, vitamiini, n'ebintu ebiralaebikuganyula mu mubiri. Eddagala lingi liva mu bintu eby'obutonde mu bimera n'ebintu ebyatondebwa Katonda mu kusooka.

OKUWONYEZEBWA MBGIRAWO N'OKULWAWO

Oluusi omuntu awona mu kaseera ako, naye ate olulala okuwona kulwawo n'awonaoluvannyuma oba mpolampola. Lowooza ku byokulabirako bino:

- Zekkaliya teyawona okutuusa Yokaana Iwe yazaalibwa: Lukka 1:20
- Kaana teyasobola kuzaala mwana okutuusa nga Katonda atuukiridde: I Samwiri 1:5-19
- Wadde nga Ibulayimu yalina okukkiriza, Ibulayimu ne Saala tebasobola kuzaala mwana okutuusa mu kiseera kya Katonda: Abebbulaniya 11:11

Ka kibe mbagirwao oba mpolampola, Katonda alina okufuna ekitiibwa olw'okuwonyezebwa.

OBULWADDE OBUTUUSA KU KUFA

Mu Yokaana 11:4, Yesu yagamba nti obulwadde bwa Lazaalo tebwali bwa kufa. Kino kitegeeza nti waliwoobulwadde okutuuka ku kufa. Ekigendererwa ky'okuwona si butafa. Okuwonyezebwa okw'obwakatonda tekutuuka ku kinookusinga eddagala bwe likola. N'abo Yesu abazuukizibwa mu bafu baatuuka n'okufa, nga mw'otwalidde ne Laazaalo.

Waliwo ebika by'okufa bibiri ebyogerwako mu Baibuli. Okufa nga tekunnatuuka kubaawo ng'omuntuakyusiddwa okuzikirizibwa kw'omubiri n'afa nga tebunnatuuka omwoyo gusobole okulokolebw (I Abakkolinso 5:4-5). Kino wakisoma mu Ssuula ey'okutaano.

Ekika eky'okubiri eky'okufa ekyoyerwako mu Baibuli kwe kufa okuteekeddawo. Buli musajja alinaekiseera ekigere eky'okufa (Abaebbulaniya 9:2; Omubuulizi 3:2). Ne Erisa, nnabbi wa Katonda

omukulueyakola ebyamagero bingi eby'okuwonya, yalwala "obulwadde bwe yandifiiriddwa" (II Bassekabaka 13:14).

Bw'okweka amaaso gone byeraliikirira nnyo;bw'obiggyamu omukka nga bifana,nga biddayo mu nfuuufu. (Zabuli 104:29)

Ng'omusajja omukadde Musa teyalina ngeri eraga okukaddiwa. Yoswa yali "akaddiye era ngaakuze bulungi mu myaka." Katonda yakuma emu mu ngeri esukkulumye ku butonde, ate endala n'alaba ebiva mu kukaddiwa okw'obutonde.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya Okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Ebintu ebibiri ebiva ku bulwadde bye biriwa?

.....
.....

3. Ebika by'obulwadde ebibiri ebiragiddwa mu byawandiikibwa bye biriwa?

.....
.....

(Ebiddibwamu biteereddwa ku nkomerero y'ekitabo)

OKUKOLAKO

1. Singa obulwadde bwo oba obw'omuntu gw'oweereza butwalibwa ng'okufa, Katonda yekkaasobola okulaga oba "obulwadde obutuusa ku kufa" oba lwa "kitiibwa kya Katonda." Okujjako nga Katonda abikkudde obulwadde nti butuuka ku kufa, olwo ogende mu maaso n'okusaba okuwona nga Katonda bw'ayagala.
2. Okuwonya okw'obujjanjabi n'okw'obutonde kuva eri Katonda, nga n'okuwonya okw'obwakatonda. Obuzibu buva kuabantu bawa ekitiibwa eddagala n'abasawo mu kifo ky'okukimanya nti Katonda y'ensibuko y'okuwonya kwonna. Yesu yagamba ku Isiraeri nti:

...Baali tebamanyi nti nabawonya. (Koseya 11:3)

Kabaka Asa yafa kubanga yanoonya buyambi bwa basawo bokka. Yasuulirira embeera ye ey'ebi'omwoyo era teyadda eri Mukama mu kiseera kye eky'obwetaavu (II Ebyomumirembe 16:12).

3. Osobola okujjukira obulwadde bwe wafuna ng'okuwona kwayambibwako okukozesaeddagala, abasawo, oba enkola z'omubiri ez'obutonde? Weebaza Katonda? Bwe kitaba bwe kityo kikole kati.
4. Ggwe oba omuntu gw'oweereza bw'owonyezebwa, okuwona kuno ojja kukozesa otya okugulumiza Katonda?
5. Obulwadde bwo bwe buba bukutuuka ku kufa era nga kiseera kyo ekitegekeddwa okufa mu mubiri, jjukira nti oli mu mbeera z'abulamu obutaggwaawo. Ojja kuwona. Ojja kuyingira mu kubeerawo kwa Kabaka ng'alina obulamu obutuukiridde

EKITUNDU EKYOKUSATU

OKULUMBA

Mu kitundu ekyasembayo wayiga ku kulumba kw'omulabe ku mubiri nga bw'osomaensibuko, ensonga, ebika, n'ebiva mu nkomerero y'obulwadde.

Mu kitundu kino ojja kuyiga engeri y'okukolamu okulumba Sitaani n'okulwanirira omubiri. Okulumba kwe kuddamu okutegekeddwa okuziyiza n'okumegga olulumba lw'omulabe.

Okusobola okwanukula enumba za Sitaani ku mubiri ogw'omubiri olina okutegeera:

- OMUSINGI GW'OKUWONA MU BAYIBULI.
- EBIGENDERERWA BY'OKUWONA.
- EBIRABO BY'OKUWONA.

Bino bye bigenda okusomesebwa mu kitundu kino

ESSUULA EYOOMUNAANA

OKUSINZIIRWA OKUWONYA KWA BAIBULI

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okunnyonnyola olugero lw'endagaano empya olw'omusizi nga bwe lukwatagana n'okuwonya.
- Okufunza enjigiriza y'Endagaano Enkadde ekwata ku kuwonya.
- Okukozesa ebyokulabirako bya Yesu n'Ekkanisa eyasooka, okufunza enjigiriza y'Endagaano Empya ku bikwata ku kuwona.
- Okuzuula okuwona ng'omugaso gw'okutangirira kwa Yesu Kristo.
- Okufunza Omulimu Omunene mu bikwatagana n'okuwona n'okusumululwa.
- OKuwandiika ebijuliza bya Baibuli ebikakasa nti abakkiriza bonna balina okwenyigira mu kuwonya n'obuweereza bw'okumululwa.
- Okuzuula ebisumuluzo bisatu eby'Obwakabaka ebikwatagana n'okuwona.

EKISUUBIZO KY'OKUWONA EKY'OKUSABA:

Naye yafumitibwa olw'okusobya kwaffe.Yabetentebwa olw'obutali butuukirivu bwaffe.Yeetikka ekibonerezo ffe tusobole okubeera n'emirembe.Ebiwundu bye, bye bituwonya. (Isaaya 53:5)

ENNYANJULA

N'essomo lino otandika olugendo lw'okukkiriza mu kuwona n'okununulibwa. Bayibuli ky'ekisaanyizo (Paasipooti) kyo mu lugendo luno. Mu nsi ey'obutonde, paasipooti ekakasa obutuuze bwo era n'ekakasa enkizo eziweebwa eggwanga lyo.

Nga paasipooti ey'omwoyo, Ekigambo kya Katonda kikakasa obutuuze bwo mu Bwakabaka bwa Katonda. Kikakasa nti ng'omukkiriza eyazaalibwa omulundi ogw'okubiri olina ebisaanyizo by'enkizo

eziveebwa obutuuze buno,nga mw'otwalidde n'enkizo ez'okuwonyezebwa n'okusumululwa okuva eri Katonda.

EKIGAMBO KYA KATONDA N'OKWONYA

Soma olugero Iw'omusizi mu Matayo 13:3-8, 18-23; Makko 4:3-8, 14-20; ne Lukka 8:5-8, 10-15. Mu lugero luno, Yesu annyonnyola nti "ensigo" kye kigambo kya Katonda. Mu nsi ey'obutonde ensigo erina munda mu yo obusobozi okuleeta obulamu, naye tekirina maanyi okutuusa lwe kisimbibwa n'okukuzibwa.

Bwe kityo bwe kiri ne mu nsi ey'ebi'omwoyo. Ensigo y'Ekigambo kya Katonda erina obusobozi okuleeta eby'omwoyoobulamu. Ensigo y'Ekigambo kya Katonda ekwata ku kuwonya erina obusobozi okuleeta okusumululwa. Naye okutuusa ng'Ekiambokyokuwonya kisimbiddwa mu bulamu bwo, ojja kuba ogezaako okukungula nga tosiga. Tosobola kukungula nga tosize. Eno y'ensonga Iwaki olina okusoma omusingi gwa Baibuli ogw'okuwona n'okusumululwa.

Etteeka erimu ery'amakungula liri nti okusobola okukungula, olina okusiga. Etteeka eddala erikwata ku makungula ligamba nti temukungula mu sizoni y'emu gy'osiga, naye mujja kukungulasizoni esaanira (entuufu). Bw'otandika okusiga Ekigambo kya Katonda mu bulamu bwo, oyinza obutasiga mangulaba okuwona oba okulaba ebivaamu mu abo b'oweereza. Naye bw'ogenda mu maaso n'okusiga Ekigambo eky'okuwonya, olina okukakkana ng'okungula--lyetteeka ly'amakungula ga Katonda.

Olugero Iw'omusizi era lulimu okulabula okumu kw'osaanidde okukimanya nga tonatandika kuyiga kwo ku ekyo Baibuli ky'eyigiriza ku kuwonya. Ensigo y'Ekigambo kya Katonda bwe yasimbibwabulijo wabaawo okuziyizibwa okuva eri Sitaani.

Ensigo ezimu zigwa ku "mabbali" g'obulamu bwo omubi n'agibba. OwuliraEkigambo kya Katonda ku kuwonya n'okununulibwa, naye n'okkiriza okunyagululwa, olw'ennono oba olw'okubuusabuusa, okunenya, n'obutakkiriza.

Ensigo ezimu zigwa ku "ettaka ery'amayinja" n'otozikkiriza kusimba mirandira mu mutima gwo. Ettaka ly'amayinja likiikirira omutima omukalu ogutagguliddwa eri amazima g'Ekigambo kya Katonda. Ekigambo kifunibwa n'essanyu, naye okubonaabona bwe kujja (oboolyawo mu ngeri y'okulumbibwa mu mubiri) oba okuyigganyizibwa kuva (oboolyawo okuva mu abo abatakkiririza mu kuwonyezebwa kwa Katonda) Ekigambo kiwotoka. Ensigo y'Ekigambo kya Katonda ku kuwonya nayo eyinza okuziyizibwa "amaggwa" muobulamu bwo. Okweraliikirira kw'ensi, obugagga, essanyu, n'okwegomba biziyyiza okukula kwayo.

Omuntu akolebwa obutonde obw'obusatu obulimu omubiri, emmeeme n'omwoyo. Omubiri gwe gwa mubiriekitundu ky'omuntu. Omwoyo n'omwoyo bye bitundu eby'omwoyo ebimusobozesa okukola, okulowooza, okuwulira, okukolamu nneewulira, era n'okuddamu mu by'omwoyo eri Katonda.

Bino byonna byenyigira mu kusiga n'okukungula amazima ag'ebi'omwoyo. Okuyita mu busimu bw'omubiri eky'okuwulira n'okulaba ng`ofuna ensigo y'okuzaala ey'Ekigambo kya Katonda. Nga bw'osoma oba bw'owuliraEkigambo kiyingira mu mwoyo gwo. Naye okusobola okuzaala mu bulamu

bwo, ensigo erina okuyingira mu mwoyo gwo. Enkola enoefaananako nnyo n'okuzaala kw'ebiramu mu nsi ey'obutonde. Abantu okusobola okuzaala wateekwa okubaawo ekisajja, ekikazi, n'ensigo ey'ebiramu eyisibwa okuyita mu kwegatta.

Nga tussa mu nkola kino mu by'omwoyo, Ekigambo kya Katonda y'ensigo. Omwoyo kye kitundu "ekisajja" eky'obutonde obw'omwoyo era emmeeme kye kitundu "eky'omukazi". (Tumanyi emmeeme kye kitundu ekikazi eky'obutonde obw'omwoyo, kubanga Dawudi yagamba nti "Emmeeme yange ejja kwenyimiriza mu Mukama" mu Zabbuli 34:2). Okusobola okuzaala, ensigo erina okuyingira mu mwoyo (omusajja) n'eyisibwa mu mmeeme (ekikazi).

Ensonga Iwaki ekigambo kya Katonda emirundi mingi tekireeta nkyukakyuka mu bulamu bwaffe eri nti tukikkiriza kyokkaokuyingira mu myoyo gyaffe. Tetugireka ddala kuyingira mu bifo ebizito eby'obutonde bwaffe obw'omwoyo mu birowoozo, n'enueewulirabwe kityo bwe kiri ne mu nsi ey'eb'yomwoyo.

EKITABO KY'ENDAGAANO ENKADDE

Okusoma kwaffe ku musingi gwa Baibuli ogw'okuwona n'okusumululwa kutandikira mu biwandiiko by'Endagaano Enkadde.(Nga ebigambo eby'enjawulo ebijuliziddwa mu ssomo lino bwe bikubaganyizibwako ebirowoozo, funa akadde obisome mu Bayibuli yo).

Mu kusooka, omuntu yatondebwa nga talina kibi era nga mulamu bulungi mu mubiri, mu meeme, ne mu mwoyo. Wayiga dda muEssuula eyokuna nti okufa kwayingira mu nsi nga kuvudde ku kibi ky'omusajja n'omukazi abaasooka (Olubereberye 3). Era wayiga nti ekikolimo ky'okufa bwe kyatuuka ku muntu, Sitaani n'ayingira mu by'omuntu enkola y'obuzaale era n'atandika omulimu gwe ogw'okuzikiriza ogw'obulwadde, endwadde, obuddu, n'okufa.

Naye mu kiseera kino eky'ekizikiza eky'ebafaayo, ekisuubizo ekyasooka eky'okuwonyezebwa mu by'omwoyo n'omubiri kyaweebwa.Mu Olubereberye 3:15 Katonda yagamba nti "ezzadde" ly'omukazi lyandimenya omutwe gwa Sitaani. "ensigo" kyali kisuubizo kya bunnabbi ekikwata ku Yesu eyayita mu buweereza bwe obw'oku nsi, okufa, n'okuzuukira, okuwangula Sitaani.

Ebiwandiiko by'Olubereberye birimu ebyafaayo bibiri ebikwata ku kuwonyezebwa kw'obwaKatonda. Mu Olubereberye 17:18-19 Katonda yasuubizaokuwonya obugumba bwa Sara. Mu Olubereberye 21:1-7 kino kyatuukirizibwa. Olubereberye 20:17 wawandiika okuwonyezebwa kwa Abimerek.

Mu kitabo ky'Okuva, endwadde n'okuwonyezebwa okw'obwakatonda biyingira bulungi nnyo mu biwandiiko bya Baibuli. Oluvannuma okusumululwa kwa Isiraeri okuva e Misiri, abantu baatambula okumala ennaku eziwera nga tebafunye mazzi. Bwe baasembayo okutuuka e Mala, tebasobola kunywa ku mazzi ago kubanga gaali gakaawa.

Katonda yalaga Musa omuti bwe gwasuulibwa mu mazzi ne guwoomesa amazzi. Awo Katonda yeeyoleka ng'omuwonya w'abantu be. Yagambye nti:

... Bw'onoonyiikira okuwuliriza eddoboozi lya Mukama Katonda wo, n'okolaekyo ekituufu mu maaso ge, era ekijja okuwuliriza ebiragiro bye, era kuuma ebibumbe bye byonna, sija kukuteekako n'emu ku ndwadde zino, ze nninayaleetebwa ku Bamisiri;kubanga nze Mukama akuwonya. (Okuva15:26)

Enkyusa entuufu eya kino eri nti "Nze Mukama omusawo wo." Kino kiraga ekintu ekigenda mu maaso n'okukola.

Olw'okuba ekisuubizo kino kyasooka kuweebwa Yisirayiri mu mbeera eyeetongodde, abamu bagamba nti kikwata kubo era nti Abakristaayo tebasobola kukisaba. Kyokka tulina okukijjukira nti amannya ga Katonda kubikkulirwa kwa butonde bwe n'empisa ze, era Katonda takyuka. Mu butonde musawo era omusawo olwo, Ye y'omu leero. Ebirala ebitongole ebikwata ku kuwonyezebwa mu Okuvakwe kuwonya omukono gwa Musa ogw'ebigenge (Okuva 4:1-7) n'ekisuubizo kya Katonda okuggyawo obulwaddeokuva mu bantu be (Okuva 23:25).

Ekitabo ky'Eby'Abaleevi kiyinza okuyitibwa "ekitabo ky'ebiyobulamu" ekya Baibuli. Katonda abikkulaamateeka agawkata ku kujjanjaba endwadde (okugeza laba Eby'Abaleevi 13:1-46; 14:1-32)era awa ebiragiro ebikwata ku bulamu obulungi (laba Eby'Abaleevi 15:1-33 okufuna ekyokulabirako).

Ekitabo ky'Okubala kiwandiika ku kuwonyezebwa kw'ebigenge bya Miryamu ne Aloon (Okubala 12:1-15) n'okuwona ebibonyoobonyo ebyakosa Isirayiri (Okubala 16:41-50 ne 21:5-9).

Ekyamateeka 28 ssuula nkulu nnyo ekwata ku kuwonya. Kinnyonnyola enkolagana y'okugondera obulamu bw'omubiri. Ebitundu ebirala mu Ekyamateeka ebiggumiza amazima gano mulimu 7:15; 29:22; 30:20.

Mukyala wa Manowa yawonyezebwa obugumba mu Balamuzi 13:2-24. Waliwo ebiwandiiko ebiwerako ebikwata ku kuwonyezebwamu kitabo kya I Bassekabaka. Waliwo emboozi ezikwata ku musajja alina omukono ogwakala mu 1 Bassekabaka 13:4-6 n'okuzuukiza omwana afudde mu 1 Bassekabaka 17:17-24. Likodi egenda mu maaso mu 2 Bassekabaka ng'okuwonya omwana Erisa mu II Bassekabaka 4:8-37 n'okuwonya Naamani mu 2 Bassekabaka 5:1-14. Soma n'ensonga ya Kabaka Azaliya mu II Bassekabaka 15:1-12.

Okuva mu kuwonyezebwa kwa Keezeekiya mu II Bassekabaka 20:1-11 tuyiga nti Katonda asobola okuwonya obulwadde obutawona eraokwongera emyaka ku bulamu (laba ne II Ebyomumirembe 32:24-26 ne Isaaya 38:1-12, 16). Era tuyigira ku 2 Bassekabaka 13:14 ne 21 nti okufa kujja eri abantu bonna, n'abo abalina obuweereza obw'okuwonya.

Essaala ennene ey'okwenenya ekwatagana n'okuwona ewandiikkidwa mu 2 Ebyomumirembe 6:26-31. 2 Ebyomumirembe 20:9 esuubiza Katonda bw'awulira nga tukaaba mu kubonaabona. Mu 2 Ebyomumirembe 16 osobola okusomaemboozi ya Asa eyafa olw'okuba teyanoonya kuwonyezebwa okuva eri Katonda. Ekibi kye kyali tekigenda eri abasawo , naye nga tebafaayo ku Katonda n'amaanyi ge

ag'okuwonya. Mu II Ebyomumirembe 26 osobola okusoma kuEbigenge bya Uzziya ne mu II Ebyomumirembe 30:20 eby'okuwona abantu okuyita mu kusaba kwa Keezeekiya.

Ekitabo kya Yobu naddala Essuula I ne 2 kitukkiriza okulaba emabega w'empenda okuzuulaensibuko y'ebizibu bya Yobu, nga mw'otwalidde n'obulwadde bwe. Soma ekitabo kya Yobu omanyebikwata ku okuddamu mu kiseera ky'obulwadde, engeri mikwano gye gye beeyisaamu, n'engeri Katonda gye yamuwonyamu n'okumusumulula.

Ekitabo kya Zabbuli kirimu ebisuubizo bingi, ebibikkulirwa, n'essaala ezikwata ku kuwonyezebwa. Soma ebitundu bino wammanga:

- 6:2-3: "Ayi Mukama onwonye."
- 27:1: "Mukama ge maanyi g'obulamu bwange." 30:2: "Nkaaba n'omponya."
- 32:3-5: Ekibi ekikkirizibwa kivaamu okuwona
- 34:19-20: "Ebibonyoobonyo by'abatuukirivu bingi, naye Mukama amuwonya mu byo."
- 41:1-8: "Owonye emmeeme yange kubanga nkusobezza." Obulwadde buyitibwa kubi.
- 42:1-5: Okuwonya olw'omwoyo oguweddemu amaanyi. 55:1-2: Okugumiikiriza okusaba n'okuwonya.
- 67:2: "Ekkubo lyo litegeerebwe ku nsi, okuwonya kwo okulokola mu mawanga gonna
- 91:9-10: "Era kawumpuli yonna tejja kuseemberera kifo kyo."
- 103:1-5: "Tewerabira birungi bye... Awonya endwadde zo zonna." Mu kitundu kino Katonda aliabikkuliddwa ng'omusonyiwa ebibi era omusawo w'endwadde zonna.
- 105:37: Isiraeri yavaayo nga tewali munafu n'omu mu bo. Abantu obukadde busatu baali bulungi era nga ba maanyi.
- 107:17-20: "Yatuma ekigambo kye n'abawonya." 119:25-28: Tunywezebwawolw'Ekgambo.
- 119:67: "Nga sinnabonyaabonyezebwa, nnabula."
- 147:3: "Awonya endwadde zo zonna." Okuwonya omutima ogumenyese.
- 105:37: "Yabazaala...tewali munafu mu bo."
- Ekitabo ky'Engero kituwa amagezi agakwata ku bulamu obulungi. Engero 3:7-8 bwe kinnyonnyola engeri y'okubeera omulamu obulungi. Engero 4:20-23 eraga nti ensonga z'obulamu zikwatibwako omutimaendowooza era nti ebisuubizo bya Katonda bireeta obulamu n'obulamu.
- Engero 15:4 ne 30 zikakasa nti okwogera okulungi kuvaamu obulamu obulungi n'Engero 16:24kiraga nti Ekigambo kya Katonda kireeta okuwonyezebwa. Engero 16:24 eraga nti Ekigambo kya Katonda kireetaokuwona okutuuka ku magumba era Engero 17:22 eraga ebizibu eby'omwoyo ebiva mu mubiri.

- Omubuulizi 3:3 ekakasa nti waliwo ekiseera ekigere eky'okuwona ate Omubuulizi 5:17eraga engeri ennaku n'obusungu gye bikwataganamu n'obulwadde.
- Isaaya 6:10 ennyonnyola enkolagana eriwo wakati w'okutegeera okw'omwoyo, okukyuka, n'okuwonya. Isaaya 19:22 ekakasa nti Katonda bwe yeegayirira awonya (kitegeeza kusaba n'obunyiikivu era osabe n'okunyigiriza").
- Isaaya 32:3-4 kisuubizo kinene eky'obunnabbi eky'okuwona okubeera ekitundu ky'Obwakabaka bwa Katonda.
- Mu Isaaya 53:5 tusuubizibwa okuwonyezebwa n'okununulibwa okuyita mu kutangirira. Isaaya 57:18-19 etukubiriza okusemberera okuwonyezebwa era Isaaya 58:8 ekakasa nti "obulamu bwaffe bujja." okuvaamu amazzi."
- Mu Isaaya 61:1 tuyiga nti Yesu yatumibwa okusiba abamenyese emitima. Kino kyogera kukuwona okw'omunda, okw'enueewulira.
- Mu Yeremiya 8:14-15; 20-22 obusungu bw'ekibi busibiddwa ku bulwadde bw'omubiri ne Yeremiya 15:18 annyonnyola engeri y'okukola ku kiwundu ekitawona. Yeremiya 17:14; 30:12-17;ne 33:6 bakakasa Katonda y'ensibuko y'okuwonya.
- Okukungubaga 3:33 ekakasa nti "Katonda tabonyaabonya kyeyagalire." Ezeekyeri 17:14; 30:17; ne 33:6 bakakasa nti Katonda asobola okuwonya n'okuzzaawo obulamu.
- Ezeekyeri 30:12-13 eyogera ku biwundu ebitawona eddagala bye litasobola kuwonya. Okuwonya okw'omwoyo kwokkaasobola okuwonya ebiwundu eby'ekika kino. Ezeekyeri 34:4,16,21 ne Zekkaliya 11:16 mulimu okulabula ku basumba (abakulembeze ab'omwoyo) abasimbira ekkuuli endiga (abantu) abalwadde.
- Danyeri essuula 4 ewandiika ku bulwadde bwa Kabaka Nebukadduneza n'okuwona kwe. Koseya 5:13 erabula ku kabi k'okugenda awalala okuwona era Koseya 6:1 ne 7:1 bikakasa nti Katonda asobola erakijja kuwonya embeera z'omubiri n'ez'omwoyo. Koseya 11:3 wawandiika ebigambo bya Katonda eby'ennaku ebikwata kulsiraeri: "Tebaamanya nti nabawonya." Ebiwandiiko by'Endagaano Enkadde eby'okuwonya biggalawo n'ekisuubizo mu Malaki 4:2 nti Yesu ajja kuzuukira n'okuwonyezebwa mu biwaawaatiro bye.

LIKODI Z'ENDAGAANO EMPYA

Okuwonya n'okusumululwa bigaziyizibwa okutuuka ku kigero ekipya mu biwandiiko by'Endagaano Empya okuyita muebyokulabirako bya Yesu n'Ekkanisa eyasooka.

EKYOKULABIRAKO KYA YESU:

Mu ndagaano empya, Yesu ye kyokulabirako ky'omukkiriza mu kukkiriza n'encola. Okuwonya n'obuweereza bw'okusumululwa ye nkola gy'osaanidde okugoberera mu buweereza bwo. Ku nyiriri

3,774 mu bitabo by'ENjiri ennya ez'Endagaano Empya, 484 zikwata nnyo ku kuwonya kw'omubiri n'endwadde z'obwongo n'okuzuukira kw'abafu. Mu Makko, ennyiriri 209 ku 666 zikwata kubyamagero bya Yesu. Ku nnyiriri 1,257 ezinyumya mu Njiri 484 (ebitundu 38.5 ku buli 100) ziweereddwayonga bannyonnyola ebyamagero ebiwonya.

Yesu yayogera ebigambo bya Katonda mu buweereza bwe:

Awo Yesu n'abagamba nti, "Bwe mulimala okuwanika Omwana w'Omuntu ne mulyoka mutegeera nti nze wuuyo, era siriiko kye nkola ku bwange, naye njogera ebyo Kitange bye yanjigiriza. (Yokaana 8:28)

Yesu yakola omulimu gwa Katonda n'ebyo by'ayagala:

Kubanga ekyanzigya mu ggulu kwe kukola ekyo Katonda eyantuma ky'ayagala, so si Nze bye njagala ku bwange. (Yokaana 6:38)

Kale kitugwanidde okukola emirimu gy'oyo eyantuma, obudde nga bukyali misana. Ekiro kijja omuntu mw'atasabolera kukola. (Yokaana 9:4)

Yesu n'abaddamu nti, "Ekyokulya kyange kwe kukola eyantuma by'ayagala, era n'okutuukiriza omulimu gwe (Yokaana 4:34)

Ekigendererwa kya Yesu kyali kya kusaanyaawo mirimu gy'omulabe omuli ekibi, obulwadde, n'obuddu:

Naye buli akola ekibi wa Setaani, kubanga okuva olubereberye Setaani akola bibi. Omwana wa Katonda kyeyava aija mu nsi azikirize ebikolwa bya Setaani. (1 Yokaana 3:8)

Emirimu Yesu gye yakola gyasanyusa Kitaffe:

Era oyo eyantuma ali nange, tandemkanga bw'omu, kubanga bulijo nkola by'ayagala."
(Yokaana 8:29)

Kino kitegeesa nti bw'oweereza okuwonya n'okusumululwa nga Yesu bwe yakola, oba osanyusaKitaffe, ng'ayogera Ekigambo kye, ng'akola by'ayagala, n'okusaanyaawo omulimu gw'omulabe.

Waliwo ebyawandiikibwa ebiwerako mu Ndagaano Empya Yesu mwe yawonya buli muntu eyaliwo:

- Ebikolwa 10:38
- Lukka 4:40; 6:17-19; 9:11
- Matayo 4:23-25; 9:6, 35; 10:1; 12:15; 14:14, 34-36

Yesu yawonya endwadde ez'ebika bingi:

- Obulwadde bw'okusannyalala

- Obulwadde bw'okutonnya
- Kiggala nebakasiru
- Okusannyalala
- Okuvaamu omusaayi obutawona
- Emirimu gya ddayimooni
- Omukono ogukala (okulema oba okusannyalala)
- Omuzibe
- Obunafu
- Okuzzaawo okutu okwasalibwako
- Okuzuukiza abafu

Okusaasira kwe kwali enneewulira ekubiriza mu buweereza bwa Yesu obw'okuwonya (okugeza laba Matayo 9:36; 12:9-13; 14:14; 18:27; 20:29-34; 29:34; Makko 1:41; 3:1-5; 5:19; Lukka 6:6-10; 7:12-15; 10:33, ne munne; 14:1-6; ne Yokaana 11:38-44). Enneewulira endala Yesu ze yayoleka mu kuwonyezebwaobuwereza bwali banakuwavu, busungu, busiiba, era nga bakaaba.

Yesu yakozesa enkola ez'enjawulo mu kuwonya. Oluusi Yesu yayita abalwadde gy'ali (Makko 3:1-6). Emirundi emirala baamuyita (laba embooz y'omuddu w'Omuduumizi w'Ekihi mu Matayo 8:5-13; Lukka 7:1-10 n'okuwonyezebwa muwala wa Yaliyo mu Matayo 9:18-19; 23-26).

Yesu yakolagana n'omuntu yenna, so si mbeera ya mubiri yokka. Yayigiriza okusonyiwa ekibi era n'okuwona. Oluusi yasooka kuwonya, oluvannyuma n'asonyiwa ekibi (laba Lukka 17:9 ne Yokaana 5:14). Ebiseera ebirala yasooka kusonyiwa bibi, oluvannyuma n'awona (laba Makko 2:1-12).

Oluusi okuwona kwabangawo awatali kukkiriza ku ludda lw'omulwadde:

- Laazaalo: Yokaana 11:1-44
- Okutu kwa Maloku: Lukka 22:50-51
- Omulalu w'Abagadara: Makko 5:1-20
- Omusajja kigala era kasiru: Makko 7:32-35
- Nnyazaala wa Peetero: Lukka 4:38-39
- Mutabani wa nnamwandu: Lukka 7:12-15

- Omusajja alina omukono ogwakaze: Makko 3:1-5
- Omusajja eyazaalibwa nga muzibe w'amaaso: Yokaana 9:1-7
- Muwala wa Ibulayimu: Lukka 13:10-13
- Mutabani w'omusajja ow'ekitiibwa: Yokaana 4:46-50
- Omuweereza w'Omuduumizi w'Ekininja: Matayo 8:5-13
- Muwala wa Sulufoyiniikiya: Matayo 15:21-28
- Muwala wa Yaliyo: Makko 5:35-43

Oluusi okuwona kwabangawo olw'okukkiriza ku ludda lw'omuntu ssekinoomu

- Abazibe b'amaaso babiri: Matayo 9:27-31
- Omugenge: Matayo 8:2-4; 20:29-34; Makko 1:40-44
- Abagenge ekkumi: Lukka 17:11-19
- Abazibe b'amaaso ababiri: Matayo 20:29-34
- Batimaayo omuzibe w'amaaso: Makko 10:46-52; Lukka 18:35-43
- Omukazi alina omusaayi: Matayo 9:20-22; Makko 5:25-34; Lukka 8:43-48

Oluusi okuwona kwabangawo olw'okukkiriza kw'abalala:

- Omuweereza w'Omukungu w'Ekininja: Matayo 8:5-13
- Mutabani w'omusajja ow'ekitiibwa: Yokaana 4:46-53
- Abana abaaleeta omusajja eyasannyalala: Matayo 9:1-8; Makko 2:1-12; Lukka 5:17-26
- Muwala w'Omusulofoyiniikiya: Matayo 15:21-28
- Bakasiru abalina sitaani: Matayo 9:32-33
- Muzibe w'amaaso/kasiru, alina omuzimu: Matayo 12:22-23
- Muwala wa Yaliyo: Makko 5:35-43
- Omusajja kigala era kasiru: Makko 7:32
- Omuzibe w'amaaso: Makko 8:22-26

Yesu yakozesa enkola ez'enjawulo ez'ebigambo mu kuwonya. Oluusi yayogeranga ekigambo eky'okulangirira kyokka:

- Muwala wa Ibulayimu: Lukka 13:10-13
- Mutabani w'Omukulu: Yokaana 4:46-50
- Batimayo omuzibe w'amaaso: Makko 10:46-52
- Abazibe b'amaaso ababiri: Matayo 9:27-31

- Omuweereza w'Omuduumizi w'Ekinja: Matayo 8:5-13

Oluusi yayogeranga Ekigambo ky'ekiragiro:

- Omusajja alina obulwadde bw'okusannyalala: Lukka 5:17-26
- Muwala wa Yaliyo: Makko 5:22-24, 35-43

Oluusi Yesu yagattanga ekiragiro n'okukwatako:

- Omugenge: Matayo 8:2-4
- Abazibe b'amaaso babiri: Matayo 9:27-31
- Nnyazaala wa Peetero: Lukka 1:38-39
- Omusajja kiggala era kasiru: Lukka 7:32-35
- Mutabani wa nnamwandu: Lukka 7:12-15
- Muwala wa Ibulayimu: Lukka 13:10-13

Oluusi Yesu yasaba:

- Nnyazaala wa Peetero: Lukka 4:38-39
- Kiggala nekasiru: Makko 7:32-35
- Mutabani wa nnamwandu: Lukka 7:12-15
- Laazaalo: Yokaana 11:38-44
- Omusajja omukono ogwakaze: Makko 3:1-5

Kyali tekyetaagisa Yesu kubeerawo mu mubiri n'abalwadde asobole okuwona. Yawona okuva ewala:

- Omuweereza w'Omukungu w'Ekinja: Matayo 8:5-13
- Mutabani w'omusajja ow'ekitibwa: Yokaana 4:46-50
- Muwala w'omukazi Omusulofoyiniikiya: Matayo 15:21-28

Emirundi mingi Yesu yalagira abalwadde okubaako kye bakola ng'ekimu ku bigenda okuwona:

- Omusajja eyalina omukono ogwakala yategeeezebwa "okugugolola": Lukka 6:6-11
- Omusajja eyasannyalala e Bethesda yategeeezebwa nti "situka, situla ekitanda kyo otambule": Yokaana 5:1-9
- Omukulu eyalina omwana omulwadde yategeeezebwa nti "genda": Yokaana 4:46- 54
- Abagenge ekkumi baagambibwa okweraga eri kabona: Lukka 17:11-19
- Omuzibe w'amaaso yategeeezebwa okunaaba mu kidiba kya Silowaamu: Yokaana 9:7

Yesu yaweerezanga okuwonya mu lujjudde (ebibinja ne mu kkuŋjaaniro) ne mu bifo eby'ekyama(amaka n'abantu ssekinnoomu abakwatagana nabo).

Yesu yakozesa ebintu "ebintu" ebitali bya bulijo nga:

- Okuwandula
- Ebisooto
- Engalo mu matu
- Omunagiro gw'ekyambalo kye
- Okunaaba mu mazzi

Oluusi abalwadde baamukwatako:

- Muwala wa Yayiro: Makko 5:23-24
- Ebibinja by'abantu: Lukka 6:17-19
- Ebibinja by'abantu: Makko 3:10
- Oyo yenna eyamukwatako: Makko 6:56

Oluusi yakwata ku balwadde:

- Abazibe b'amaaso babiri: Matayo 9:27-31
- Abantu abalina endwadde ez'enjawulo: Lukka 4:40
- Omugenge: Lukka 5:13
- Omukazi alina omwoyo gw'obunafu: Lukka 13:10-13

Ebiragiro Yesu bye yawa oluvannyuma lw'okuwonyezebwa byali bya njawulo. Ekyokulabirako, nnyazaala wa Peeteroyasituka ku kitanda kye n'aweereza abo abaali mu nnyumba. Yesu yayita emmere eweebwe Muwala wa Yaliyo.

Okuwonyezebwa kwa Yesu kwaliwo mu bifo eby'enjawulo:

- Mu maka n'ebitundu ebiriraanyewo
- Enkiiko eziggule: Mu nguudo, ku mabbali g'ebidiba, ku nsozi, amaato
- Okuziika
- Yeekaalu
- Mu nkujjaana mu biseera by'okulya
- Mu kubo ngagenda mu bifo ebirala
- Mu nsuku

Waaliwo eby'okuddamu eby'enjawulo ku byamagero n'okuwonyezebwa:

- Okwewuunya
- Okutya Katonda
- Okukaayana
- Okugaanibwa abakulembeze b'amaka n'eddiini
- Emisambwa nga gikaaba
- Obusungu
- Obuganzi bw'abantu
- Okugulumiza Katonda
- Okubuuza "Kino kye ki?"
- Okukubaganya ebirowoozo (alipoota n'olugambo)
- Obulokozi bw'awaka

Mu bufunze, nga bwe tutwala obuweereza bwa Yesu obw'okuwonya ng'ekyokulabirako eri obuweereza bwaffetusanga nga Yesu yayogera ebigambo bya Katonda era n'akola emirimu gya Katonda mu buweereza bwe obw'oku nsi. Okuwonya n'okusumululwa byali kitundu ku bigambo bye n'omulimu gwe.

Oluusi Yesu yawonya buli muntu eyaliwo. Ebiseera ebirala, yawonya abantu abamu. Yawonya endwadde ez'enjawulo nnyingi era n'akozesa enkola ez'enjawulo ez'obuweereza. Oluusiokuwona kwaliwo awatali kukkiriza ku ludda lw'abalwadde. Ebiseera ebirala kyabaawo olw'okukkiriza kw'abalwadde oba mikwano gyabwe oba ab'enjanda zaabwe. Yesu yaweereza okuwonya buli gye yagendanga n'obuweereza bwe bwali bumanyiddwa nnyo olw'okusaasira. Obuweereza bwe bwafuna endowooza ez'enjawulo okuva mu bantun'abakulembeze b'eddiini n'ebyobufuzi ab'omu kiseera ekyo.

Yesu ono yennyini atambuza mu ffe okulokola n'okuwonya leero. Jjukira nti "bangi nga bwe baamufuna Ye... bazaalibwa Katonda" (Yokaana 1:12-13) era nga "abaamukwatako ne bawona" (Makko 6:56).

EKY'OKULABIRAKO KY'EKKANISA EYASOOKA

Ekyokulabirako ky'Ekkanisa eyasooka era kiwa ekyokulabirako eri obuweereza bwaffe obw'okuwonya n'okusumululwa. Abayigirizwa abo bombi Yesu ye yabawa omulimu era ne basindikibwa mu buweereza bw'okuwonya. Abayigirizwabaakola nga bwe baali balagirwa okukola, era ne basuubira Yesu okukola ekyo kye yasuubiza (ku lwaebiyokulabirako laba Ebikolwa 3:4-7; 8:4-8; 28:3-6).

Abayigirizwa baategeera nti amaanyi n'obuyinza okuwonya si byabwe wabula byali bya Kristo (Ebikolwa 3:4-7; 9:17-18). Okusaba kwali kitundu ku buweereza bwabwe obw'okuwonya (Ebikolwa 4:23-31; 9:40-41; 28:8; ne Yakobo 5:16). Waaliwo okusaba okw'okuwonya okw'okwegayirira n'okuwonya (Ebikolwa 3:4-7 ne Yakobo 5:14-16).

Abayigirizwa baalaba okuwonyezebwa okulwawo. Soma ebyokulabirako bya Epafulodito ebiri mu Abafiripi 2:25-30; Timoseewo mu 1 Timoseewo 5:23; ne Torofimo mu 2 Abakkolinso 8:18-22.

Okufaananko Yesu, abayigirizwa baafuna okuyigganyizibwa olw'obuweereza bwabwe obw'okuwonya (Ebikolwa 4:3,29;5:17-18; 6:9-15; 7:1-60)

Waaliwo enkola ez'enjawulo ez'okuwonya ezaawandiikibwa mu Bikolwa by'Abatume omuli:

- Okussaako emikono: 5:12; 14:3; 19:11; 28:8
- Ebigambo nga bigattiddwa wamu n'okussa ku mikono: Omulema, 3:1-10
- Ebigambo ebigatta n'okusitula n'omukono: Omulema, 3:1-42; Amaaso ga Pawulo, 9:36-43
- Okwogera Ekigambo (ekiragiro ky'obuyinza): Omuddu, 16:18; Lusitura omulema, 14:10
- Okusaba: Amaaso ga Pawulo, 9:36-43; Taata wa Pubuliyo, 28:8-9
- Engoye z'okusaba: 19:11-12
- Ekisiikirize: 5:12-16
- Okuwambatira: 19:12

- Ebitwetoolodde: 14:19-20
- Tewali nkola n'akatono: 14:19-20
- Ekigambo n'ekiragiro: Aeneya, 9:33-34; omulema, essuula 3.

Oluusi okuwona kwavaamu kubanga:

- Abalwadde baamusaba: Omulema ku mulyango gwa yeekaalu, Ebikolwa 3:3
- Mikwano gyamusaba: Tabitha, Ebikolwa 9:38
- Omutume ye yasooka okukola kino:
 - Peetero: Eniya e Ludiya, Ebikolwa 9:34
 - Pawulo: Omulema e Lusta, Ebikolwa 14:9
 - Pawulo: Omuddu omuwala ow'e Firipi, Ebikolwa 16:18
 - Pawulo: Yutiko, Ebikolwa 20:10
 - Pawulo: Taata wa Pubuliyo, Ebikolwa 28:8

Abayigirizwa baaweerezanga abantu ssekinnoomu. Soma ekipande kino wammanga:

Okuwonyezebwa kw'omuntu kinnoomu okukolebwa Abayigirizwa

Ekyaliwo	Ebikolwa by'Abatume	Ekika
• Okuwonya omusabiriza omulema	3:1-4:22	Ky'amubiri
• Amaaso ga Pawulo	9:10-19; 22:10-21	Ky'amubiri
• Peetero awonya Aeneya	9:32-35	
• Peetero awonya Doluka (Tabitha)	9:36-43	Okuzuukusa Abafu
• Omulema e Lustra	14:8-18	Omubiri
• Pawulo yakuzibwa e Lustra	14:19-20	Omubiri
• Omuddu omuwala e Firipi	16:16-40	Omubiri
• Yutiko	20:7-12	Okuzuukusa Abafu

- Okulumwa Omusota gwa Pawulo 28:3-6 Kyamubiri
- Taata wa Pubuliyo 28:8-9 Omubiri

Abayigirizwa baaweerezanga mu bibinja. Soma ekipande kino wammanga:

Okuwonyezebwa okwawamu okwakolebwa Abayigirizwa

Ebikolwa by'Abatume

- Ebyewuunyo n'obubonero bungi 2:42-47
- Okusaba okwekkiririzaamu n'obubonero obuwona 4:23-31
- Bangi bawonyezebwa mu Yerusaalemi 5:12-16
- Siteefano akola ebyamagero bingi 6:8-15
- Firipo awonya bangi e Samaliya 8:5-25
- Pawulo ne Balunabba bakola obubonero n'ebyewuunyo 14:3
- Pawulo awonya abalwadde e Efeso 19:11-12
- Abalwadde bawonyezebwa e Maluta 28:8-9

Waaliwo ebika by'endwadde bingi ebyawona. Soma ekipande kino wammanga:

Ebika by'Endwadde Eziwonye

Ebikolwa by'Abatume

- Omusujja n'okukulukuta kw'omusaayi Taata wa Pabuliyasi 28:8
- Okuziba amaaso Pawulo 9:8
- Obuvune ku mutwe (afudde) Yutiko 20:9
- Obulwadde obutta abantu Tabisa 9:37
- Okusannyalala Ayiniasi 9:33
- Obulema Bangi abalema 3:2; 8:7; 14:8

- Okubeera n'emisambwa Firipi 16:16-40
- Okulumwa omusota Pawulo 28:3-6

(Endwadde endala nnyingi ezitaamanyibwa nazo zaawona.)

Oluusi okuwonya kwakolebwanga nga olw'okusabibwa:

- Ow'omulwadde omulema Ebikolwa 3:2
- Ab'emikwano (Tabisa) Ebikolwa 9:38

Obwetaavu:

- Ayiniya eyasanyalala Ebikolwa 9:33
- Yutiko Ebikolwa 20:10
- Taata wa Pubuliyo Ebikolwa 28:8
- Abalwadde ku Maluta Ebikolwa 28:9

Okuwona kwavaamu ng'okuddamu eri okukkiriza:

- Omulema e Lisisura Ebikolwa 14:9

Okuwona era kwavaamu ng'engeri y'okuddamu eri okunyiiga:

- Omuddu omuwala Omufiripi Ebikolwa 16:18

Okusinziira ku byokulabirako by'abayigirizwa tuyiga nti Yesu yabawa omulimu era n'abatumaobuweereza bw'okuwonya. Baakitegeera nti amaanyi gaabwe n'obuyinza bwabwe byali biva eri Kristo. Okusaba kwali kitunduwa buweereza bwabwe obw'okuwonya era baafuna ebivaamu eby'okulwawo n'eb'yamangu.

Okufaananko Yesu, nabo baayigganyizibwa olw'obuweereza bwabwe obw'okuwonya. Baakozesessa enkola ez'enjawulo z'okuwonya era nga zikola ku ndwadde ez'enjawulo. Oluusi okuwona kwavaamu kubangaabalwadde be baasookera ddala, mikwano gyabwe ne basooka, oba abatume be baasookera ddala. Abayigirizwa baaweerezanga ebinja n'abantu ssekinnoomu.

Okusinziira ku biwandiiko by'Endagaano Empya, kyeyoleka bulungi nti ebyamagero, okuwonyezebwa, n'okununulibwa tebyakoman'obuweereza bwa Yesu Kristo. Obubonero buno bwagoberera "abo abakkiriza."

OKUWONYA N'OKUTANGIRIZA

Twagalalokwetegereza ekimu ku bantu ebikulu ennyo mu Baibuli ebikwata ku kuwonyezebwa mu bujuvu:

Mazima, yeetikka ennaku zaffe, era yasitula ennaku zaffe; naye twassa ekitiibwa Yakubwa, eyakubwa Katonda, n'abonyaabonyezebwa. Naye yafuna ebisago olw'okusobya kwaffe, Yakubwa ebiwundu olw'okusobya kwaffe obutali butuukirivu; ekibonerezo ky'emirembe gyaffe kyali ku Ye; era n'emiggo gye tuwonyezeddwa. (Isaaya 53:4-5)

Isaaya 53 ssuula ya bunnabbi eyogera ku Yesu Kristo. Olunyiriri olw'okuna n'olw'okutaano "Mazima ddala" lukwataganakwonyezebwa okutuuka ku kutangirira kwa Yesu olw'okufa kwe ku musaalaba. Enkozesza yokka ey'ekigambo "mazima ddala" mussuula eno, ekigambo ekiggumiza, ekulembera enteekateeka eno ey'obulokozi n'okuwonyezebwa kwaffe.

Ekibi n'obulwadde bibi bya Sitaani ebibiri. Obulokozi n'okuwonyezebwa bye nteekateeka za Katonda ez'amawanga abiriokununulibwa. Nga Kalvario tennabaawo abantu balokoka era ne bawona nga bakyesunga mu kukkiriza. Oluvannyuma, obulokozi n'okuwona bijja nga tutunuulira emabega mu kukkiriza.

Obulwadde n'okufa byajja olw'ekibi era bibonerezo bya butali butuukirivu, kale eddagala lyabyo lirina okusangibwa muokutangirira kwa Kristo. Yesu yasitula endwadde zo era n'asitula endwadde zo mu kiseera kye kimuera mu ngeri y'emu gye yasitula ebibi byammwe.

Kituukirire ekkyayogerwa nnabbi Isaaya ng'agamba nti;

Bwe kityo ekigambo ekyayogerebwa mu nnabbi Isaaya ne kituukirira bwe yagamba nti:"Yatuwonya endwadde zaffe, era n'atwala obunafu bwaffe."(Matayo 8:17)

Katonda yassa ekibi n'obulwadde ku Yesu mu kutangirira kwe kumu. Peetero ayogera ku bulokozi era okuwona ng'ekintu ekituukiddwaako:

Yesu Kristo yennyini yeetikka ebibi byaffe mu mubiri gwe bwe yatufiirira ku musaalaba, naffe tulyoke tufe eri ekibi, tube abalamu eri obutuukirivu. Olw'ebiwundu bye, muwonyezebwa. (1 Peetero 2:24)

Okuva Yesu bwe yeetikka ebibi byo, kiteekwa okuba nga Katonda ayagala okulokola ng'ozze gy'ali.

Weebaze Mukama, ggwe emmeeme yange, era teweerabiranga birungi bye byonna. Asonyiwa ebibi byo byonna, n'awonya n'endwadde zo zonna. (Zabuli 103:2-3)

Erinnya ery'obununuzi "Yehova-tsidkenu" liraga enteekateeka ya Katonda ey'okununula emmeeme yo.

Erinnya ly'obununuzi "Yehovarapha" liraga enteekateeka ye ey'obununuzi eri omubiri gwo.

Ekigambo "okulokolebwa" mu Abaruumi 10:9 kye kigambo kye kimu Makko kye yakozesa bwe yagamba nti "nga bangine bamukwatako ne bawona." Ekigambo ky'Oluyonaani "sozo" ekikozesebwa mu bitundu bino kitegeza obulokoziokuva mu kibi n'ekibonerezo kyakyo. Obulwadde kitundu ku kibonerezo, kale obulokozi kitundu ku kutangirira ekibi.

Era Katonda, mu buyinza bwe, alibakuma olw'okukkiriza kwammwe, n'abatuusa mu bulokozi obwateekebwateekebwa okubikkulirwa mu biro eby'enkomerero (1 Peetero 1:5)

Emigaso gy'obulokozi obugenda okubikkulwa mu mirembe n'emirembe gye gino egyptianized gy'okutuukirizibwa mu mubiri ne mu mwoyo.

Yesu bwewayiira ku musaalaba yakuggyako ebibi? Ggwe ng'omukkiriza, okyalwanaku kibi? Bwe kityo bwe kiri ne ku bulwadde. Yesu yafiirira obulwadde bwo, naye kasita oli muensi etatuukiridde era nga Sitaani tannasibibwa, era olina okulwana n'obulwadde. Waliwo ekiseera eky'obulokozi eky'emabega, ekiriwo kati, n'eky'omu maaso:

- Ebyayita: Olokoka okuva mu kibonerezo ky'ebibi ebyakolebwa mu biseera eby'emabega.
- Eriwo: Olokolebwa okuva mu maanyi g'ekibi mu kiseera kino.
- Ebiseera eby'omu maaso: Ojja kulokolebwa okuva mu kubeerawo kw'ekibi mu biseera eby'omu maaso (emirembe n'emirembe).

Bwe kityo bwe kiri ne ku kuwonya. Olokolebwa okuva mu kibonerezo ky'obulwadde olw'ekibi kyo. Osobolaokuvvuunuka amaanyi g'endwadde mu kiseera kino n'okulokolebwa okuva mu kubeerawo kwennyini okw'Obulwadde mu mirembe gyonna.

OKULAGIRWA OKUWONYA

Yesu yalagira abagoberezi be okubuulira n'okuyigiriza Enjiri y'Obwakabaka bwa Katonda, n'okwolesa amaanyi gaayo nga bawonya n'okusumulula. Soma ekipande kino wammanga ng'otunuulidde buli ekiwandiiko mu Baibuli yo:

• Okusindika kwa 12	10:1-42	6:7-13	9:1-6
• Okusindika abantu 70		10:1-24	
• Amaanyi g'okusiba n'okusumulula	16:17-19		
• Akakiiko akasembayo	28:16-20	16:14-20 24:44-53	1:1-11

Okuva mu biwandiiko ebiri mu Matayo 10:1-42; Makko 6:7-13; ne Lukka 9:1-6, luno lwe olukalala lw'ebiragiro ebyaweebwa abayigirizwa ekkumi n'ababiri abaasooka okulagirwa:

- Okugenda ababiri
- Genda mu Isirayiri
- Buulira obubaka bw'Obwakabaka, nga mw'otwalidde n'okwenenya
- Okuwonya abalwadde n'okuwonya endwadde eza buli ngeri
- Muuuukiza abafu
- Okutukuzaabagenge
- Goba badayimooni
- Tolinda kutegeka ngoye oba ssente okugenda

Omulimu ogusembayo Yesu gwe yawa abayigirizwa be guwandiikibwa mu Matayo 28:18-20; Makko 16:16-20(ekimanyiddwa nga Ekiragiro Ekinene); ne Lukka 24:44-53. Akakiiko kano kalina okutuukirira bona abakkiriza. Okusinziira ku bijuliziddwa awamu, mu bufunze ebiragiro bye:

- Mugende muyigirize amawanga gonna; mu nsi yonna; mu mawanga gonna, okutandika ne Yerusaalemi; eri buli kitonde ekiram.
- Buulira okwenenya n'okusonyiyibwa ebibi mu linnya lye.
- Muyigirize Enjiri, olwo oluvannyuma lw'okukyuka muyigirize abakyufu okukuma ebintu byonna Yesu byeyalagira.
- Amaanyi g'omulimu gasuubizibwa. Obubonero buno bujja kugoberera abo abakkiriza: Okugoba badayimooni, nga boogera mu nnimi empya, nga bakwata emisota awatali kabi, nga banya ebintu ebitta awatali bulabe, nga bassa emikono ku balwadde era baliwona.
- Yesu ajja kubeera n'abo abatuukiriza omulimu guno

Buli mukkiriza omutuufu alina okwenyigira mu mulimu guno okutuukirira amawanga n'Enjiri y'obulokozi, okuwonya, n'okusumulula. Omulimu guno mukulu nnyo eri Ekklesia

EBISUMULUZO BY'OBWAKABAKA

Mu njigiriza z'Endagaano Empya, Yesu yawa amazima oba "ebisumuluzo" bingi okutegeera Obwakabaka bwaKatonda. Ebisatu ku bino bikulu nnyo mu kuweereza n'okuwonyezebwa. Ekisooka kiri kusooka okufaayo ku Bwakabaka bwa Katonda, ebintu ebirala byonna ebyetaagisa (nga mw'otwalidde n'okuwonya) bijja kubongerezebwako:

Naye musooke munoonye obwakabaka bwa Katonda n'obutuukirivu bwe, ebyo byonna mulibyongerwako. (Matayo 6:33)

Ekyokubiri kiri nti okusobola okufuna, olina okuwaayo:

Mugabenga nammwe muliweebwa. Ekigera ekirungi ekikattiddwa, ekisuukundiddwa, eky'omuyiika kiribakwasibwa. Kubanga ekigera kye mugereramu nammwe mwe muligererwa.” (Lukka 6:38)

Bw'oba oyagala okufuna okuwonyezebwa, tandika okuweereza okuwonyezebwa. Nga bw'owaayo, ojja kufuna. Ibulayimuyasabira mukyala wa Abimerek omugumba era n'awona wadde nga mukyala we yennyini, Sara, yali akyali mugumba. Oluvannyuma, Saala yafuna olubuto n'azaala Isaaka.

Omusingi ogw'okusatu omukulu guli nti tewali kintu kyonna ekitasoboka eri Katonda:

Yesu n'addamu nti, “Ebitayinzika eri abantu, biyinzika eri Katonda.” (Lukka 18:27).

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya Okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Funza endagaano enkadde byesomesa ku kuwonya.

.....
.....

3. Ng'okozesa ebyokulabirako ebya Yesu n'ekkanisa eyasooka, funza endagaano empya by'esomesa kuwonya.

.....
.....

4. Okuva mu byawandiikibwa, kakasa nti okuwonya kuva mu ssaddaaka ya Yesu Kristo.

.....
.....

5. Funza omulimu omunene mu by'okuwonyezebwa n'okusumululwa.

.....
.....

6. Leeta ebijuliza bya Baibuli ebireeteddwa mu ssomo lino ebikakasa nti abakkiriza balina okwenyigira mu kuwonya n'okusumululwa.

.....
.....

7. Ebisumuluzo ebisatu ebyobwakabka bye biriwa?

.....
.....

(Ebiddibwamu biteereddwa ku nkomerero y'ekitabo)

OKUKOLAKO

1. Kozesa Ekyokujuliza mu kitabo kino okugenda mu maaso n'okusoma kwo ku musingi gwa Baibuli ogw'okuwonya. Bw'omala ebiwandiiko by'okunoonyereza ebiri mu kujuliza, genda mu maaso n'okugaziya okunoonyereza kuno ng'oyongerako ebiwandiiko byo.
2. Okulowooza kwaffe ku musingi gwa Baibuli ogw'okuwonya tekwandibadde kujjuvu awataliokulowooza ku biwandiiko by'okulemererwa okulabika kw'abo abeenyigira mu buweereza bw'okuwonya. Bulijjo jjukira, nga okola ku mbeera ng'ezo, nti okutaputa Ebyawandiikibwa kuwummuddeku bisuubizo byayo n'enjigiriza zaayo, so si ku bumanyirivu. Oluusi wajja kubaawo okulemererwa kikitundu ky'omuntu--tewali ku ludda lwa Katonda.

Epapulodito (Abafiripi 2:25-27) yasemberera okufa n'okubonaabona kwe. Kirabika yakikola obutafuna kuwona mangu, wadde nga kiyinza okulowoozebwa nti Pawulo yaweereza gy'ali. Kyokka, Epapulodito yatuuka ekiseera n'awona. Jjukira nti okuwona kwonna mu mateeka kiva eri Katonda, ka kibeere kya kaseera buseera, mpolampola, oba okuyita mu nkola ez'obutonde. Tolina kulemererwa olw'okuba okuwonyezebwa okw'amangu okw'obwakatonda tekulabika.

2 Timoseewo 4:20 eyogera ku kuba nti kuleka omulwadde ayitibwa Turofimosi. Ensonga ye ntono nnyo era tewali kuyiga kw'amaanyi wano. Pawulo yamuleka ng'alwadde, naye tetutegeeeddwa oba yawonyezebwa oluvannyuma.

Matayo 17:14-21; Makko 9:14-29; ne Lukka 9:37-45 biwandiika abayigirizwa gye baalemererwa okuweereza eri omulenzi omuto eyabonyaabonyezebwa amaanyi ga ddayimooni. Ebigattibwa ebyawamu binnyonnyola omulenzi oyo okuva mu biwandiiko ebisatu ebya Baibuli kiraga nti yali:

- Omulalu (omuzibu mu birowoozo).
- Yali alumwa nnyo.
- Ebiseera ebisinga yagwa mu muliro n'amazzi.
- Kasiru.
- Okuyulika olw'omwoyo.
- Okumuluma amannyo.
- Yakosebwa okuva mu buto.

Okusinziira ku Yesu, abayigirizwa baalemererwa mu mbeera eno olw'obutakkiriza era olw'okuba ekyo ekika ky'amaanyi ga ddayimooni kyali kisobola kuvaawo okuyita mu kusaba n'okusiiba. Era kiyinza

okuba nga kye kyavaako embeera etakkiriza, kubanga abayigirizwa bwe baalinga beetooloddwa era nga bakubaganya ebirowoozo nabo abakulembeze b'eddiini mu kiseera ekkyo. Embooz eno era eraga

waliwo amaanyi ga ddayimooni ag'enjawulo, agamu nga maanyi okusinga amalala. Era kikakasa ekyookukolagana n'amaanyi gano ag'emisambwa kyetaagisa okwetegeka okw'enjawulo okw'eb'yomwoyoLaba engeri Yesu gye yakwatamu embeera eno. Yasooka kubuuza taata nti, "Amaze bbanga ki mu mbeera eno?" Taata yamuddamu nti yali akoseddwa okuva mu buto. Yesu yanenyaomwoyo omubi n'agugamba guveeyo guleme kuddamu kuyingira. Omwoyo gwakutula omulenzi omuto era n'agwa ku ttaka, ng'ewuubaala era ng'afuumuuka. Yesu yayita omwoyo omucaafu, kiggala, era musiru. Abamu baali balowooza nti omuvubuka oyo afudde, naye Yesu n'amukwata ku mukono n'amusitula.Omwovo gwagenda, n'awona okuva mu ssaawa eyo yennyini.

Waliwo n'embeera eyitibwa "Okugwa ensimbu" etali ya dayimooni. Obubonero bw'obulwadde bufaanagana (laba ekipande wansi). Obulwadde buno kabonero akava mu mbeera ey'amangu okufulumya amaanyi g'obutoffaali bw'obusimu mu bwongo. Waliwo abamuabakoseddwa obulwadde buno awali ekivaako ekiyinza okuzuulibwa (okugeza, kiyinza okuba ekizimba ku bwongo). Ekiviirako kino tekimanyiddwa:

Ensimbu z'obwongo

Ensimbu z'Omulenzi

Ebiseera ebisinga kitandikira mu buto

Yatandika mu buto

Kijja mbagirawo

Kijja mbagirawo

Afirwa okutegeera kwe

Omulenzi yazirika

Obuvune butera okubaawo

Atera okugwa mu muliro n'amazzi

Otulo n'okukoowa oluvannyuma

Abamu baali balowooza nti afudde

3. Okuwona tekufunibwa ku mbeera za mubiri zokka. Mu biwandiiko bya Baibuli tusangamu:

- Okuwonya omutima ogumenyese: Zabbuli 147:3
- Okuwonya emmeeme enyonoonyi: Zabbuli 41:4
- Okuwonya okuseerera: Yeremiya 3:22; Koseya 14:4
- Amazzi agawonyezebwa: II Bassekabaka 2:21,22; Ezeekyeri 47:8,9
- Okuwonya abantu ba Isiraeri n'ekibuga Yerusaalemi: II Ebyomumirembe 7:14; 30:20; Isaaya30:26; 57:18; Koseya 11:3
- Ebisuubizo by'okuwonya Misiri n'ab'amawanga: Isaaya 19:22; 57:19

4. Obutonde bw'omuntu obw'obusatu obw'omubiri, emmeeme, n'omwoyo bwayogerwako mu bufunze mu ssomo lino. Okuyigaebisingawo ku nsonga eno, soma ebigambo "omubiri, emmeeme, n'omwoyo" mu Baibuli. Kikuluggwe okutegeera omubiri gwo, emmeeme yo, n'omwoyo gwo n'emirimu gyabyo nga bw'onoonya okuweerezaera ofune okuwonyezebwa
5. Luno lwe olukalala lw'ebimu ku Byawandiikibwa ebikulu ebikwata ku kuwonyezebwa n'okununulibwa:

Ebyawandiikibwa Ebijuliziddwa mu Ndagaano Enkadde

- Olubereberye 17:18-19: Katonda yasuubiza okuwonya obugumba bwa Saala.
- Olubereberye 21:1-7: Obugumba bwa Saala buwonye.
- Olubereberye 20:17: Katonda yawonya Abimerek.
- Okuva 4:1-18: Omukono gwa Musa ogw'ebigenge.
- Okuva 15:25-26: Katonda abikkula erinnya lye nga "Yehova-Rapha" ekitegeeza nti, "Mukama Omusawo Wo." Yasuubiza nti tewali n'emu ku ndwadde z'e Misiri ezija kujja Isiraeri.
- Okuva 23:25: Katonda yasuubiza okuggyawo obulwadde mu bantu be.
- Eby'Abaleevi 13:1-46; 14:1-32: Ebiragiro ebikwata ku bigenge.
- Eby'Abaleevi 15:1-33: Amateeka g'ebiyobulamu.
- Eby'Abaleevi 16:29-30: Okuwonya ebibi.
- Okubala 12:1-15: Ebigenge bya Miryamu ne Aloon.
- Okubala 16:41-50: Kawumpuli akosa Isiraeri.
- Okubala 21:4-9: Okuwonya okuyita mu musota ogw'akabonero ogw'ekikomo.
- Ekyamateeka 7:15: Okugondera Katonda kivaamu obulamu obulungi.
- Ekyamateeka 28:1-68: Obulwadde buvaamu bwe tutakwata mateeka ga Katonda.
- Ekyamateeka 29:22: Mukama assa obulwadde ku nsi.
- Ekyamateeka 30:20: Katonda bwe bulamu n'obuwanyu bw'ennaku.
- Ekyamateeka 32:39: Katonda akola ebiwundu era awonya.
- Ekyamateeka 7:15; 28:60: Endwadde z'e Misiri.
- Yoswa 5:8: Okuwonya ebiwundu eby'okukomolebwa mu butonde.

- Abalamuzi 13:2-24: Mukyala wa Manowa awonyezebw "omusajja wa Katonda."
- 1 Samwiri 6:3: Ekiweebwayo olw'omusango kyaleeta okuwonyezebw.
- 1 Samwiri 16:14-23: Omwoyo omubi gutawaanya Sawulo.
- 1 Bassekabaka 5:23; 2 Ebyomumirembe 16:12: Endwadde mu bigere.
- 1 Bassekabaka 8:37-40: Ebibonyoobonyo mu nsi.
- 1 Bassekabaka 13:4-6: Omusajja alina omukono ogwakala.
- 1 Bassekabaka 17:17-24: Eriya azuukiza omwana mu bafu. (Omubaka n'obubaka bikakasibwa n'okuwona.)
- 2 Bassekabaka 1:2; 8:8-9: Nnaawona obulwadde buno?
- 2 Bassekabaka 2:19-22: Okuwonya amazzi nga Erisa.
- 2 Bassekabaka 4:8-37: Okuzuukiza omwana w'Omusunamu.
- 2 Bassekabaka 5:1-14: Okuwonyezebw kwa Naamani.
- 2 Bassekabaka 13:14,21: Erisa mulwadde n'obulwadde obutuusa okufa.
- 2 Bassekabaka 20:1-11: Obulwadde bwa Keezeekiya. (Laba ne Isaaya 38:1-8 .)
- 2 Ebyomumirembe 6:26-31: Okusaba okwenenya n'obulwadde.
- 2 Ebyomumirembe 7:14: "Ndiwonya ensi yaabwe."
- 2 Ebyomumirembe 16:12: Omuntu alina obulwadde bungi tanoonya Katonda.
- 2 Ebyomumirembe 20:9: Katonda awulira bwe tukaaba mu kubonaabona.
- 2 Ebyomumirembe 21:12-30: Obulwadde bw'ekyenda obutawona.
- 2 Ebyomumirembe 24:25: Obulwadde buyitibwa bunene.
- 2 Ebyomumirembe 26:19: Ebigenge bya Wuzziya.
- 2 Ebyomumirembe 30:20: Okuwonya abantu olw'okusaba kwa Keezeekiya.
- 2 Ebyomumirembe 32:24-26: Obulwadde bwa Keezeekiya.
- Yobu I-2: Essuula zino ziraga ensibuko y'ebizibu bya Yobu, nga mw'otwalidde n'obulwadde bwe.
- Yobu 5:18; 30:18: Yobu ayogera ku bulwadde bwe.

- Zabbuli 6:2-3: "Ai Mukama onwonye."
- Zabbuli 27:1: "Mukama ge maanyi g'obulamu bwange."
- Zabbuli 30:2: "Nkaaba n'onwonya."

- Zabbuli 32:3-5: Ekibi ekikkirize kivaamu okuwona.
- Zabbuli 34:19-20 : "Okubonaabona kw'abatuukirivu kungi, naye Mukama amuwonya." okuva mu byonna."
- Zabbuli 38:3,7: Obusungu n'ekibi bikosa obulamu bwo; obulwadde buyitibwa "obukyayi."
- Zabbuli 41:1-8: "Owonya emmeeme yange kubanga nkusobezza." Obulwadde buyitibwa bubi.
- Zabbuli 42:11; 43:5: Katonda ye bulamu bw'amaaso gaffe.
- Zabbuli 42:1-5: Okuwonya omwoyo ogw'ennaku.
- Zabbuli 55:1-2: Okugumiikiriza okusaba n'okuwonya.
- Zabbuli 60:2: "Muwonye ebituli by'ensi."
- Zabbuli 67:2: "Ekkubo lyo litegeereebwe ku nsi, okuwonya kwo okulokola mu mawanga gonna."
- Zabbuli 72:13: Tulina okusaasira abanafu.
- Zabbuli 91:9,10: "Era kawumpuli yonna tejja kusemberera kifo kyo."
- Zabbuli 103:1-5: "Tewerabira birungi bye...Awonya endwadde zo zonna."
- Zabbuli 105:37: Isiraeri yavaayo nga tewali munafu n'omu mu bo. Obukadde busatuabantu bona baali bulungi era nga ba maanyi.
- Zabbuli 107:17-20: "Yatuma Ekigambo kye n'abawonya."
- Zabbuli 119:25-28: Tunywezebwaa Ekigambo.
- Zabbuli 119:67: "Nga sinnabonyaabonyezebwa, nnabula."
- Zabbuli 147:3: "Awonya endwadde zo zonna." Okuwonya omutima ogumenyese.
- Zabbuli 105:37: "Yabazaala...tewali munafu mu bo."
- Engero 3:7-8: Engeri y'okubeera omulamu obulungi.
- Engero 4:20-23: Ensonga z'obulamu zikwatibwako endowooza y'omutima. Ebisuubizo bya Katonda bwe bulamu eri abo abazisanga n'obulamu eri omubiri gwabwe gwonna.

- Engero 12:18: Olulimi lw'abagezi luleeta okuwonyezebwa
- Engero 13:17: Omubaka omwesigwa ageraageranyizibwa ku bulamu.
- Engero 15:4,30: Olulimi olulungi bwe bulamu; lipoota ennungi zikwata ku bulamu.
- Engero 16:24: Ekigambo kya Katonda kiwonya amagumba.
- Engero 17:22: Omwoyo ogumenyese gukosa amagumba.
- Omubuulizi 3:3: Waliwo ekiseera eky'okuwona.
- Omubuulizi 5:17: Ennaku n'obusungu bikwatagana n'obulwadde.
- Isaaya 6:10: Okutegeera, okukyusa, okuwonya.
- Isaaya 19:22: Katonda bwe yeegayirira awonya (okusaba n'obunyiikivu era okusaba mu ngeri ey'okunyigiriza).
- Isaaya 32:3-4: Okuwonya kitundu kya Bwakabaka bwa Katonda.
- Isaaya 33:24: "Abatuuze baligamba nti Si mulwadde."
- Isaaya 35:5-6: Okuwonya mu myaka lukumi.
- Isaaya 38:1-12, 16: Keezeekiya okulwala n'okudda mu bulamu obulungi.
- Isaaya 53:5: Tusuubizibwa okuwonyezebwa n'okununulibwa okuyita mu kutangirira.
- Isaaya 57:18-19: Semberera okuwonyezebwa.
- Isaaya 58:8: Obulamu bujja kumera.
- Isaaya 61:1: Yesu yatumibwa okusiba abamenyese emitima (okuwona mu nneewulira).
- Isaaya 58:8: Obulamu buva mangu.
- Yeremiya 3:22: Katonda awonya okudda emabega nga tudda gy'ali.
- Yeremiya 8:14-15; 20-22: Ekiseera eky'okuwona. Obukaawa bw'ekibi busibiddwa ku bulamu bw'omubiri.
- Yeremiya 15:18: Engeri y'okukola ku kiwundi ekitawona.
- Yeremiya 14:19: Tewali kuwonya kwaffe?
- Yeremiya 17:14: "Mponya nange ndiwona."

- Yeremiya 30:12-17: Katonda ajja kuzzaawo obulamu.
- Yeremiya 33:6: "Ndibawonya."
- Yeremiya 46:11 : "Towonyezebwa."
- Yeremiya 51:8-9: Okuwonya Babulooni.
- Okukungubaga 2:13: "Ani ayinza okukuwonya?"
- Okukungubaga 3:33: "Katonda tabonyaabonya kyeyagalire."
- Danyeri 4:34, 36: Okuwonyezebwa kwa Nebukadduneeza.
- Koseya 5:13: Okugenda awalala okuwonyezebwa. Omuntu tayinza kuwonya kiwundu kya Katonda.
- Koseya 6:1: "Ayuzizza era aliwonya."
- Koseya 7:1: Okuwonya Isiraeri.
- Koseya 11:3: "Tebaamanya nti nabawonya."
- Koseya 14:4: "Ndiwonya abadda emabega."
- Nakmu 3:19: Embeera ey'okufa.
- Zekkaliya 11:16: Okulabula eri abasumba abatawonya.
- Malaki 4:2: Okuwonya mu biwaawaatiro bye.

Ebyawandiikibwa Ebijuliziddwa mu Ndagaano Empya

- Matayo 8:13: Ekifo we batuukirira kye kiteekawo ekiseera.
- Matayo 8:17: Yesu yeetikka endwadde zaffe.
- Matayo 10:1: Obuyinza ku bulwadde ne badayimooni buweebwa abayigirizwa.
- Matayo 18:19-21: Ababiri bonna abakkaanya bafuna ebyo ebisabibwa.
- Makko 2:17: Kristo yajja okuwonya aboonoonyi.
- Makko 3:15-17: Kristo awa amaanyi okuwonya endwadde.
- Makko 4:18-19: Okuwonya kitundu ku kufukibwako amafuta; Yesu yasindikibwa okuwonya.

- Makko 11:24: Bw'okkiriza ng'osaba (so si ng'omaze okufuna), ojja kufuna.
- Makko 16:18: Mu linnya lya Yesu abakkiriza bajja kuwonya abalwadde n'okugoba badayimooni.
- Lukka 5:31: Abalwadde beetaaga omusawo.

- Lukka 7:6: Obutasaana Yesu akitwala ng'okukkiriza.
- Lukka 7:22-23: Ensonga esinga okumatiza bwe bumanyirivu.
- Lukka 17:6: Okukkiriza okutono kuyinza okuvaamu ebirungi bingi.
- Lukka 18:7-8: Toggwaamu maanyi ng'eky'okuddamu kyo tekinnatuuka. (Emboozi ya Danyeri mu Ndagaano Enkadde era eraga obukulu bw'okusaba okufuga: Katonda yawulira Danyeri okuva mukusooka, naye Sitaani n'alemesa okumala ennaku 21).
- Yokaana 6:53-58: Omubiri n'omusaayi gwa Yesu bireeta obulamu.
- Yokaana 10:10: Yesu yajja tusobole okufuna obulamu. Sitaani yajja okutta, okubba, n'okuzikiriza.
- Yokaana 11:1-45: Obulwadde obutawona mu kiseera kino buleeta ekyamagero ekisingawo.
- Yokaana 14:12-13: Emirimu Yesu gye yakola, tulina okukola.
- Yokaana 15:7: Obukulu bw'okubeera mu Kristo mu nkolagana n'okusaba n'okufuna.
- Yokaana 16:24: Saba mu linnya lye ojja kufuna.
- Abarumi 2:4: Obulungi bwa Katonda buviirako okwenenya. (Weetegereze nti obulwadde tebuleetaoktuuka ku kwenenya; bwe bulungi bwa Katonda.)
- Abarumi 8:19-23: Ensi yonna eri mu kuvunda.
- 2 Abakkolinso 4:16: Omuntu waffe ow'okungulu azikirizibwa, naye ow'omunda asobola okuzzibwa obuggyga.
- Abeefeso 3:20-21: Katonda alina amaanyi okukola mu ffe okusinga byonna bye tusaba oba bye tulowooza
- Abafiripi 2:25-27: Obulwadde bwa Epafulodito.
- Abakkolosaayi 4:14: Lukka, omusawo, yali mu kibinja kya Pawulo eky'okubuulira enjiri.
- 2Timoseewo 4:20: Obulwadde bwa Trofimo.
- Abebbulaniya 4:15: Akwatibwako obunafu bwaffe.
- Abebbulaniya 11:1: Okukkiriza bwe bujulizi bw'ebintu (okuwona) ebtalabika.

- Yakobo 1:8: Tulina okusaba mu kukkiriza so si kuwuguka.
 - Yakobo 1:17: Buli kirabo ekirungi (okuwonya) kiva eri Katonda.

 - Yakobo 5:14-15: Okuyita abakadde okufukibwako amafuta, okusaba okw'okukkiriza, okuwonya n'okusonyiwa.
 - 2 Peetero 2:24: Tuwonyezebwa ebiwundu bye.
 - 1 Yokaana 3:22: Kyonna kye tusaba tusobola okukifuna singa tuba abawulize.
 - 3 Yokaana 1:2: Obulamu bukwatagana n'embeera y'omwoyo gwo.
 - Makko 7:36, 8:26; Matayo 8:4: Towunyiriza kuwona.
 - Okubikkulirwa 20:2-3: Sitaani bw'asibibwa, tewakyali bulwadde na kufa.
 - Okubikkulirwa 21:4: Okuwona okusembayo: Tewakyali bulwadde na kufa.
6. Katondaasuubizza okuwonyezebwa n'okusumululwa. Zino z'ennyiriri ezikwata ku bisuubizo bya Katonda:
- Abaruumi 1:16
 - 1 Bassekabaka 8:56
 - Engero 4:22
 - 2 Abakkolinso 1:20

ESSUULA EYOOMWENDA

EBIGENDERERWA BY'OKUWONYA

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okuaga ebigendererwa mwenda eby'okuwonya.

EKISUUBIZO KY'OKUWONA EKY'OKUSABA:

**Obudde bwe bwawungeera, ne bamuleetera abalwadde bangi abaaliko baddayimooni.
N'ayogera bwogezi kigambo baddayimooni n'abagoba, era n'awonya n'abalala bona abaali
balwadde.**

**Bwe kityo ekigambo ekyayogerebwa mu nnabbi Isaaya ne kituukirira bwe yagamba
nti: "Yatuwonya endwadde zaffe, era n'atwala obunafu bwaffe." (Matayo 8:16-17)**

ENNYANJULA

Ekigendererwa ekisinga okweyoleka mu kuwonya kwe kuwonya abalwadde. Naye okuwona n'okusumululwa birina ebigendererwa ebirala ng'ojeeko okufuula abantu abalamu. Okuwonya era:

KYOLESÀ EMPISA ZA KATONDA

Okuwonya kulaga nti Katonda wa kisa, mulungi, era musaasizi:

**Mukama wa kisa, ajudde okusaasira, alwawo okusunguwala era ajudde okwagala
okutaggwaawo. Mukama mulungi eri buli muntu, era okusaasira kwe kubuna byonna bye
yatonda. (Zabuli 145:8-9)**

**Yesu n'amusaasira, n'agolola omukono gwe, n'amukwatako, n'amugamba nti, "Nsiumye,
longooka!" (Makko 1:41)**

KUWEESA KATONDA EKITIIBWA

Okuwona kuvaamu okutendereza n'ekitiibwa eri Katonda:

**Ebibinja bingi ne bijja gy'ali, nga balina n'abo abaaliwoabalema, abazibe b'amaaso, abasiru,
abalema, n'abalala bangi, n'abasuula wansi eri Yesu.ebigere; era n'abawonya:**

Abantu bangi ne bajja gy'ali, ne bamuleetera, abakoozimbye, n'abatayogera n'abalala bangi ne babassa we yali n'abawonya. Abantu bangi ne beewuunya, nga balaba ababadde batayogera nga boogera n'ababadde bakoozimbye nga bawonye, n'ababadde abalema nga batambula, n'ababadde abazibe b'amaaso nga balaba. Ne bagulumiza Katonda wa Isirayiri. (Matayo 15:30-31)

Awo Olukiiko bwe lwamala okwongera okubatiisatiisa ne lubaleka ne bagenda, kubanga baabulwa kwe banaasinziira okubabonereza ne batasasamaza bantu. Kubanga abantu bona baali bagulumiza Katonda olw'ekyo ekyabaawo. (Ebikolwa 4:21)

KUKAKASA NGA YESU MUNUNUZI ERA MASIYA

Soma Matayo 8:14-17 mu Baibuli yo. Okuwonya okuwandiikkidwa wano kukakasa ebigambo bino ebya nnabbi ku Yesu...

...Ye kennini n'atwala obunafu bwaffe, n'asitula endwadde zaffe. (Matayo 8:17)

Okuwona n'okusumululwa bikakasa nti Yesu Mulokozi. Okuwonya n'okusonyiwa ebibi by'omusajja omulema kyakakasa nti Yesu yali Mulokozi nga kwotadde n'Omuwonya. (Lukka 5:18-26).

Obanga sikola ebyo Kitange by'ayagala nkole, kale temunzikiriza; naye obanga nkola by'ayagala, newaakubadde Nze temunzikiriza waakiri mukkirize ebyo bye nkola mulyoke mutengeere nti Kitange ali mu Nze, era nange ndi mu Kitange." (Yokaana 10:37-38)

Yesu yakola ebyamagero ebirala bingi ng'abayigirizwa be balaba, ebitaawandiikkibwa mu kitabo kino. Naye bino byawandiikkibwa mulyoke mukkirize nti Yesu ye Kristo Omwana wa Katonda era olw'okumukkiriza mulyoke mube n'obulamu mu linnya lye. (Yokaana 20:30-31)

BUKAKASA OMUBAKA N'OBUBAKA

Soma embooz i'okuwonyezebwa kw'omuvubuka mu I Bassekabaka 17. Omulenzi ono bwe yawona, maama we n'agamba nnabbi Eriya nti:

Awo nnamwandu n'agamba Eriya nti, "Kaakano ntegedde ng'oli musajja wa Katonda, era n'ekigambo kya Mukama ekiva mu kamwa ko kiba kya mazima." (1 Bassekabaka 17:24)

Okuwonya kwakakasa obubaka n'omubaka:

Ne baabeerayo ebbanga gwanvu nga babuulira n'obuvumu, era Mukama n'akakasanga ekigambo ky'ekisa kye ng'abawa okukola obubonero n'ebiyamagero. (Ebikolwa 14:3)

Baibuli ewandiika nti oluvannyuma lw'ekyamagero kimu ekinene eky'okuwonya, abakulembeze ab'omwoyo n'ebiyobufuzi...

Awo ab'Olukiiko bwe baalaba obuvumu bwa Peetero ne Yokaana, ate n'okutegeera ne bategeera nga tebasoma, era nga si batendeke, ne beewuunya nnyo, ne bategeera

ng'abasajja abo baabeeranga ne Yesu.(Ebikolwa 4:13)

KUSIKIRIZA OKUWULIRIZA ENJIRI

Kyangu okubuulira abantu ebikwata ku Njiri nga bamaze okuwona. Waliwo ebyokulabirako ebiwerakoku kino mu kitabo ky'Ebikolwa by'Abatume. Okuwonya kwaggulawo oluggi lw'obubaka bw'obulokozi, okujuzaOmwoyo Omutukuvu, n'okukula kw'ekkanisa. (Laba Ebikolwa 2:42-47 ne 5:14 ng'eb yokulabirako.)

Wadde ng'okuwonya kukubiriza okukkiriza Enjiri, bulijo jjukira nti tekidda mu kifo kyaokubuulira Enjiri y'obulokozi. Ekigambo kiteekwa okusomesebwa awamu n'okwolesebwa kw'amaanyi okusobola okuleeta abantu mu nkolagana entuufu ne Katonda. Kye Kigambo ekitondaokukkiriza olw'obulokozi, okuwonyezebwa, n'okusumululwa. Okuwonya kye kimu ku bikozesebwa eby'amaanyi mu kubuulira enjiri. Okuwonyezebwa kwawandiikibwa mu Byawandiikibwa:

1. Emirundi kkumi na musanvu, okuwonyezebwa kwaliwo mu bifo eby'okubuulira enjiri:

- Matayo 4:24; 8:16; 9:2-8; 9:32-33
- Makko 1:23-28; 9:14-27; 10:46-52
- Lukka 8:42-48; 13:10-13, 16; 14:1-4; 17:11-19
- Yokaana 4:28-30; 5:1-9, 14; 9:1-7
- Ebikolwa 3:1-10; 8:5-8; 14:8-10

2. Mu mirundi kkumi na mukaaga, okuwonyezebwa kwaleetera okubuulira enjiri

- Matayo 9:2-8; 9:32-33; 12:9-13
- Makko 1:23-28; 5:1-13, 18-20; 7:32-37; 9:14-27
- Lukka 5:12-14; 13:10-13, 16; 17:11-19
- Yokaana 4:28-30; 9:1-7
- Ebikolwa 3:1-8; 8:5-8; 9:32-35; 14:8-10

3. Mu kuwonyezebwa 21 ku 26, waaliwo embeera y'okubuulira enjiri oba ebyavaamu.

KUSIMBA OBWAKABAKA BWA KATONDA

Okuwonyezebwa n'okusumululwa okwakolebwa Yesu n'abayigirizwa be gwe gwali omutendera ogusooka ogw'okussaawoObwakabaka bwa Katonda:

**Owonya abalwadde abali mu yo, obagamba nti Obwakabaka bwa Katonda.”atuuse gye muli.
(Lukka 10:9)**

**Naye bwe ndigoba dayimooni n’Omwoyo wa Katonda, olwo Obwakabaka bwa Katonda
butuuse gye muli. (Matayo 12:28)**

Nga bw’oweereza okuwonya, jjukira nti Obwakabaka tebunnatuuka mu bujuvu bwabwo. Mu bujuvu bw’Obwakabaka tewajja kuaawo ndwadde na kufa. Omubiri, awamu n’emmeeme, tebinnanunuliba kati nga bwe kinaaba mu bujuvu bw’Obwakabaka. Owonye empeera y’ekibi mu biseera eby’emabega era asobola okulokolebwa okuva mu maanyi gaakyo mu kiseera kino. Mu biseera eby’omu maaso, ojja kulokolebwa okuva mu maaso g’ekibi. Bwe kityo bwe kiri ne ku bulwadde. Obulwadde si kibonerezo kya bibi byo eby’emabega. Osobola okununuliba okuva mu maanyi gaakyo mu kiseera kino, naye si okuva mu kubeerawo kwayo okutuusa emirembe n’emirembe.

KWOLESA OKUSALA OMUSANGO KU MULABE

Bw’ossa emikono ku balwadde oba olangirira nti omulangira w’ensi eno asaliddwa omusangoera amaanyi g’endwadde gazikiridde (Yokaana 16:11). Jjukira nti ye maanyi g’obulwadde agasaanyawo, so si kubeerawo kwakyo.

KUYIMUSA ABAKULEMBEZE BO MW’OMWOYO

Okuwonya kukozesebwा okusitula abakulembenze ab’omwoyo abakulu. Pawulo yayitibwa okubeera omutume w’Enjiri mu kiseera we yawonyezebwa (Ebikolwa 9).

KUVIIRAKO ESSANYU ERY’AMAANYI

Ebikolwa 8:5-25, eraga nti waliwo essanyu ery’amaanyi eri abantu kinnoomu n’ebifo okuwonyezebwa n’okusumululwa we kwaweererezanga.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya Okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Okwongereza ki kutuukirizibwa okulabibwa, bigendererwa ki ebikulu eby'okuwonya ebirala omwenda obunnyonnyoddwa mu ssomo lino.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(Ebiddibwamu biteereddwa ku nkomerero y'ekitabo)

OKUKOLAKO

Katonda alina ebigendererwa ebirala mu kuwonya kwo ng'oggyeeko obujjuvu obw'omubiri. Okutegeera ebigendererwa bino bijja kukuyamba okusaba okuwonyezebwa mu bwesige, ng'omanyi nti Katonda y'ayagala. Lowooza ku ngeri okuwona kwo nga...

- Laga empisa za Katonda:
-

- Okugulumiza Katonda:
-

- Kakasa Yesu ng'Omulokozi era Masiya:
-

- Kukakasa omubaka n'obubaka bw'oyigiriza:
-

- Okukubiriza okukkiriza Enjiri:
-

- Okusimba Obwakabaka bwa Katonda:
-

- Okulaga okusala omusango ku mulabe
-

- Kivaamu essanyu lingi
-

ESSUULA EY'EKKUMI

EBIRABO BY'OKWONYA

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okulaga Omwoyo Omutukuvu ng'omu ku busatu bwa Katonda.
- Okufunza obuweereza bw'Omwoyo Omutukuvu.
- Okunnyonnyola "ekirabo eky'omwoyo."
- Okunnyonnyola "ebirabo by'okuwonya."
- Okuwandiika ebirabo eby'omwoyo ebitongole ebijuliza ekirabo ky'okuwonya.
- Okulaga ani alina okwenyigira mu buweereza bw'okuwonya.

EKISUUBIZO KY'OKUWONYA EKY'OKUSABA:

Mwoyo Mutukuvu yeeragira mu buli omu olw'okugasa bona. Omu Omwoyo amuwa okwogera ekigambo eky'amagezi, omulala Omwoyo oyo omu n'amuwa okuyiga n'ategeera. Omulala Omwoyo y'omu n'amuwa okukkiriza, n'omulala n'amuwa obuyinza okuwonyanga abalwadde. (1 Abakkolinso 12:7-9)

ENNYANJULA

Baibuli eragira abakkiriza bona okwenyigira mu buweereza bw'okuwonya n'okununula, nayeekigambo era kikakasa nti waliwo ebirabo eby'enjawulo eby'okuwonya ebiweebwa abakkiriza abamu Omutukuvu Omwoyo. Essomo lino lyanjula Omwoyo Omutukuvu ng'ekitundu ky'Obusatu bwa Katonda, lifunza obuweereza bwe, annyonnyola ebirabo eby'omwoyo, era essira aliteeka nnyo ku birabo eby'okuwonya n'ebikwatagana nabyoebirabo eby'omwoyo.

OMWOYO OMUTUKUVU

Omwovo Omutukuvu kitundu kya Busatu bwa Katonda obulimu Katonda Kitaffe, Omwana YesuKristo, n'Omwoyo Omutukuvu. Obutonde bwa Katonda obw'obusatu bweylekera mu bitundu bino

wammanga:Matayo 3:16-17; Yokaana 15:26; Abarumi 8:2-3; 2 Abakkolinso 13:14; Abeefeso 2:18; 1 Peetero 4:14; ne Ebikolwa 2:33. Omwoyo Omutukuvu ali buli wamu, ekitegeeza nti aliwo buli wamu (Zabuli139:7). Amayni byonna, ekitegeeza nti amayni buli kintu (1 Abakkolinso 2:10-11). Ayinza byonna, ekitegeeza nti alina amaanyi gonna (Zabuli 62:11). Ye wa lubeerera, ekitegeeza nti wa emirembe gyonna (Abaebbulaniya 9:14)

OBUWEEREZA BWA MWOYO MUTUKUVU

Omwovo Omutukuvu alina obuveereza bungi. Mu bufunze bwe bumu ku buweereza bwa Mwovo Mutukuvu mu:

Okutondebwa: Yali mujjumbize mu kutonda ensi.

Ebyawandiikibwa: Yaweereza nga mu kuluŋjamya Ebyawandiikibwa era akyagenda mu maaso omuweereza ng'amulisa emitima gyaffe okutegeera Ekigambo.

Israeri: Omwoyo Omutukuvu yajja ku bakulembeze ba Isirayiri, n'abalung'amyia okutuuka mu nsi ensuubize, n'ajjulaebifo byabwe eby'okusinizaamu, era bijja kubatuukako mu biseera eby'omu maaso mu kiseera ky'ekibonyoobonyo n'emyaka olukumi.

Yesu: Yesu yafunibwa mu lubuto, yafukibwako amafuta, yassibwako akabonero, yakulemberwa, yaweebwa amaanyi, yajjuzibwa, yaweebwayo mu kufa, erayazuukizibwa mu bafu olw'Omwovo Omutukuvu.

Aboonoonyi: Aboonoonyi bananya ekibi ne basendebwasendebwa okugenda mu Njiri olw'Omwovo Omutukuvu.

Sitaani: Amaanyi ga Sitaani gaziyizibwa amaanyi g'Omwovo Omutukuvu.

Ekkanisa: Omwoyo Omutukuvu ye yakola Ekkanisa, Alunjjamya okusinza kwayo, y'alung'amyia obuminsani bwaayo, alonda abaweereza baayo, afuka amafuta ku babuulizi baayo, alungamya okusalawo kwayo, era n'agibatiza n'amaanyi.

Abakkiriza: Omwoyo Omutukuvu alumiriza abakkiriza ekibi, atukuza, abatiza n'amaanyi, abeeramunda, anyweza, agatta, awolereza, alungamya, alaga okwagala, akwatagana n'ekifaananyi kyaKristo, abikkula amazima, ayigiriza, awa okukakasa obulokozi, awa eddembe, abudaabuda, ayogera okuyita mu ye era gy'ali, alaga amaanyi ga Katonda, azzaamu amaanyi okusinza, amuwa amaanyiokujulira, era n'akulaakulanya ebibala eby'omwoyo n'ebirabo eby'omwoyo. Omulimu omukulu ogw'OmutukuvuOmwovo mu bulamu bw'omukkiriza n'Ekkanisa gukwatagana n'okuwona n'okusumululwa gwe; okugaba ebirabo eby'omwoyo.

EBIRABO BYOMWOOYOO OMUTUKUVU

Ebirabo eby'omwoyo busobozi obusukkulumye ku butonde obuveebwa Omwoyo Omutukuvu eri omukkiriza okuweereza ng'ekitundu ku Mubiri gwa Kristo. Waliwo enjawulo wakati wa "ekirabo" ky'Omwoyo Omutukuvu ne "ebirabo" bya Mwovo Mutukuvu. "Ekirabo" ky'Omwoyo Omutukuvu

kyaweebwa ku Pentekooti ekiwandiikkidwa mu Bikolwa by'Abatume 2. "Ebirabo" by'Omwoyo Omutukuvu busobozi obusukkulumye ku butonde obuweebwa abo abafunye ekirabo ky'Omwoyo Omutukuvu. Ebirabo bino bisobozesa abakkiriza okuweereza obulungi mu Mubiri gwaKristo n'eri abatakkiriza.

Ekirabo eky'omwoyo si kitone oba busobozi bwa butonde. Busobozi obusukkulumye ku butonde obuweebwa Omwoyo Omutukuvu. Omuntu ye kennyini takola, takulaakulanya, oba tabeera na birabo bya mwoyo. Ebirabo ebyo bisukkulumye ku bya butonde bwe busobozi obuweebwa era obukozesebwa okuyita mu Omwoyo Omutukuvu. Osobola okusoma kubirabo eby'omwoyo mu bitundu bino wammanga

- Abaruumi 12:1-8
- 1 Abakkolinso 12:1-31
- Abeefeso 4:1-16
- 1 Peetero 4:7-11

Nga bw'ogenda okukizuula mu nnyiriri zino, waliwo ebirabo eby'omwoyo bingi ebiweebwa Essira erisinga okutunuulirwa mu kiseera kino, bye birabo eby'okuwonya.

EBIRABO BY'OKUWONYA

Naye okwolesebwa kw'Omwoyo kuweebwa buli muntu okuganyulwa.

Kubanga omuntu aweebwa...ebirabo eby'okuwonya Omwoyo omu. (1 Abakkolinso 12:7-9)

Omukkiriza alina ebirabo eby'okuwonya alina obusobozi okwolesa amaanyi ga Katonda okuzzaawoebyobulamu ng'oggyeeko okukozesa enkola ez'obutonde. Abakkiriza bona baweereddwa omulimu okusabira abalwadde, naye omukkiriza alina ebirabo eby'okuwonya akozesebwa mu ngeri ey'enjawulo era etakyukakyuka Katonda mu kitundu kino eky'obuweereza.

Waliwo ebirabo eby'enjawulo eby'okuwonya kubanga ekigambo "ebirabo" kya bungi. Waliwo engeri ez'enjawulookuwona kujja n'enkola ez'enjawulo ez'okukozesa ebirabo. Lowooza ku ngeri ez'enjawulo Katonda z'akoleraokuleeta omuntu mu bulokozi. Tayinza okukola mu ngeri ez'enjawulo okuleeta okuwona? Enkola obaebirabo ku bwabyo tebiwonya nnyo okusinga bwe biwonya. Gino mikutu gyokka mwe giyita Amaanyi ga Katonda mwe geeyolekera.

Mu Baibuli tusangamu ebirabo ebiwonya ebyeyolekera mu:

1. Omuweereza ng'akwata ku balwadde.
2. Abantu nga bakwata ku muweereza
3. Okwogera Ekigambo ky'okuwonya ng'oli wala.

4. Okwogera Ekigambo ky'okuwonya mu maaso g'abalwadde.
5. Okukolagana n'omuntu butereevu.
6. Okuwona olw'okuwolerezza omulala.
7. Okusaba.
8. Okuwona okwaliwo okuyita mu kikolwa eky'okukkiriza ekyakolebwa omuntu omulwadde.
9. Ebika by'okukkiriza eby'enjawulo:
 - a. Okukkiriza kw'omuweereza omu.
 - b. Okukkiriza kw'oyo anoonya okuwona
 - c. Okukkiriza kw'emikwano.
 - d. Okukkiriza kw'abooluganda.
10. Ebikozesebwa eby'enjawulo ebiwonya. Tewali kintu kitukuvu ku byo:
 - a. Okuwandula
 - b. Ebisooto
 - c. Engoye z'okusaba
 - d. Ekikuta ky'ettiini
 - e. Omunagiro gw'ekyambalo ky'omuweereza
 - f. Ebisiikirize by'omuweereza
 - g. Amafuta
 - h. Engalo mu kutu
 - i. Amazzi
11. Ebyamagero eby'enjawulo: Katonda afukako abantu abamu okukkiriza okuwonyezebwa mu ngeri ey'enjawulo. Okugeza Katonda akozesa abantu abamu okuveereza naddala abalwadde ba kookolo. Kino tekitegeeza ggwe tosaana kuweereza mu bintu byonna eby'okuwonya, kubanga ekiragiro kwe kuwonya abalwadde okutwaliza awamu. Naye Omwoyo Omutukuvu ayinza okuveereza okuyita mu ggwe obutakyukakyuka ku ndwadde ezenjawulo.

EBIKWATAGA N'EBIRABO BY'OMWOYO OMUTUKUVU

Ebirabo byonna eby'omwoyo bikulu era byetaagibwa mu Mubiri gwa Kristo, naye wano waliwo olukalala lw'ebimu kubirabo eby'omwoyo naddala ebijjuliza ebirabo eby'okuwonya:

Okuyigiriza n'okubuulirira: Kisinziira ku Kigambo, byongera okukkiriza olw'okuwona.

Obunnabbi, Ennimi, Okuvvuunula: Ayinza okuleeta ekigambo ekitereevu okuva eri Katonda ekikwata ku bulwadde ne/oba okuwona.

Okwawula Emoyo: Kikkiriza okusalawo oba okuwona oba okununulibwa kwetaagibwa era okumanya emoyo.

Ekirabo ky'Okukkiriza: Kiwa obwesige obw'enjawulo okukola ku kumanya okuweebwaokutegeera n'okusaba essaala y'okukkiriza.

Ekigambo ky'Okumanya: Kiwa okumanya ku kiki ekivaako obulwadde. Kikuyamba mu kuwona mu nneewulira oba ng'obulwadde bw'omubiri bwekuusa ku kizibu bwa ddayimooni. Kisobolaokuwa amagezi ku bibi ebyetaaga okwatulwa, amaanyi ga ddayimooni agazingirwamu, n'endowooza eziyinza okuba nga ziziyiza okuwona.

Ekigambo ky'amagezi: Kikusobozesa okukozesa okumanya Katonda kwakuwa mu "Kigambo ky'amagezi" eri gw'oweereza

Ekirabo ky'amagero: Eby'amagero eby'embagirawo okugeza, okukula kw'okugulu, n'ebirala. Osobola okusoma ku birabo bino mu kitabo kya Harvestime ekiyitibwa, "Obuweereza bwa Mwyo Mutukuvu."

OKUNOONYA EBIRABO EB'YOMWOYO

Buli omu asaanidde okukozesa n'obwesigwa buli kirabo Katonda kye yamuwa olw'okugasa banne nabo balyoke bafune emikisa nya Katonda emingi gy'agaba. (1 Peetero 4:10)

Mwyo Mutukuvu yeeragira mu buli omu olw'okugasa bona. Naye Omwoyo akola ebyo byonna y'omu, y'agabira buli muntu ng'Omwoyo oyo bw'ayagala. (1 Abakkolins 12:7, 11)

Olw'okuba buli mukkiriza alina ekirabo eky'omwoyo waakiri kimu, buli omu alina obuvunaanyizibwa okuzuula n'okukozesa ekirabo kye. Bayibuli egamba nti tusaanidde okunoonya ebirabo eby'omwoyo:

Kale mwegombenga ebirabo ebisinga obukulu, naye ka mbalage ekkubo eddungi erisinga gonna. (1 Abakkolins 12:31)

Bw'osaba ebirabo by'okuwonya, oba osaba Katonda okwongera okukulaakulanya ekyo ekiriwoedda mu mmwe, ng'abakkiriza bona bwe balina obusobozi n'obuyinza okussa emikono ku balwaddeokuwonya. Yesu yayongera ku by'obugagga bye yaweebwa (Lukka 5:22) era Timoseewo n'agambibwa okusiikuulaekirabo ekiri munda mu ye (II Timoseewo 1:6)

OBUWEEREZA BW'EKKANISA

Abakkiriza bona baweededdwa omulimu gw'okuwonya abalwadde, era wadde nga Katonda ayita mu bamu muebirabo eby'enjawulo eby'okuwonya, abakkiriza bona balina okwenyigira mu buweereza bw'okuwonya. Luno lwe lukalala lwaabo Baibuli b'egamba nti balina okwenyigira mu buweereza bw'okuwonya:

- Abasumba (abakulembeze ab'omwoyo): Ezeekyeri 34
- Abakadde/abadyankoni: Yakobo 5:14
- Abakkiriza aba bulijo: Lukka 16:15-18; Yakobo 5:16
- Abo abalina ebirabo eby'enjawulo eby'okuwonya: 1 Abakkolins 12:9
- Ekkanisa yonna--erina okuba ekifo eky'okuwonya: Lukka 14:16-24

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'okuwonya Okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Omwoyo omutukuvu y'ani?

.....
.....

3. Funza bye wayize ku buweereza Obwa mwoyo Mutukuvu mu ssomo lino.

.....
.....

4. Ekirabo ky'omwoyo kye ki?

.....
.....

5. Nnyonnyola ebirabo by'okuwonyezebwa.

.....
.....

6. Biraboo ki ebyomwoyo ebiringa ekirabo ky'okuwonya?

.....
.....

7. Ani Alina okwenyigira mu kuwonya?

.....
.....

(Ebiddibwamu biteereddwa ku nkomerero y'ekitabo)

OKUKOLAKO

1. Olina obuzibu okukkiriza olw'ekyamagero ku mbeera yo ey'omubiri oba eyaomuntu gw'oweereza? Katonda yatonda enteekateeka ey'obutonde, naye takoma ku kyo. Ebyamagero bibaawo nga Katonda atambula mu ngeri esukkulumye ku nsalo z'enteekateeka y'obutonde. Mu butuufu, okuwona mu ngeri ey'ekyamagero kuba kuzzaawo mbeera ya bulijjo. Buba bulwadde era bwa dayimooniokubeera n'ebintu ebitali bya butonde era ebikontana n'amateeka ga Katonda agaasooka. Kale mu butuufu, okuwonyezebwa mu ngeri ey'ekyamagero, okununulibwa n'ebirala, kwe kudda mu mbeera eya bulijjo. Mu butuufu, si byamageroebyo si bya bulijjo, naye obutabaawo mu buweereza bwaffe.
2. Mu kitabo ky'Ebikolwa by'Abatume, weetegereze abantu ab'enjawulo Katonda be yakozesa mu birabo by'okuwonya:
 - Ebikolwa 3:1-11: Peetero ne Yokaana (abatume)
 - Ebikolwa 5:15; 9:32-34: Peetero (omutume)
 - Ebikolwa 8:5-7: Firipo (omubuulizi w'enjiri era omudyankoni)
 - Ebikolwa 9:17-18: Ananiya (omukkiriza atamanyiddwa)
 - Ebikolwa 14:8-10; 28:7-9: Pawulo (omutume)
3. Omwoyo Omutukuvu ye mugabi w'ebirabo eby'omwoyo. Laba engeri y'okufunamu okubatizibwa kw'Omwooyo Omutukuvu:
 - Wenenye era obatize: Ebikolwa 2:38
 - Kkiriza nti kikugwanira: Ebikolwa 2:39
 - Kiayaanire: Yokaana 7:37-39
 - Kikkirize ng'ekirabo: Ebikolwa 2:38
 - Mwewaayo eri Katonda: Isaaya 28:11; Ebikolwa 2:4
 - Saba essaala z'abakkiriza abalala: Ebikolwa 2, 4, 10
4. Ddamu weetegereze ebitundu ebikwata ku birabo eby'omwoyo:

Abaruumi 12:1-8 1 Abakkolinso 12:1-31 Abeefeso 4:1-16 1 Peetero 4:7-11

Ozudde ekirabo kyo (ebirabo) eky'omwoyo? Bwe kiba bwe kityo, okikozesa okuweerezaabalala? Bw'oba tokozesa kirabo kyo, oyinza otya okutandika okukikozesa?

EKITUNDU EKYOKUNA

OKUWANGULA OKUSOMOOZEBWA

Mu lutalo lw'omubiri nga bw'olwanirira omubiri n'embeera y'obujjuvu Katonda gy'agenderera, ojja kwolekagana n'okusoomoozebwa okunene omuli:

- ENNONO Z'ABASAJJA.
- ERIGGWA MU NNYAMA.
- EBIBUUZO EBITADDIBWAMU.

Mu kitundu kino ojja kwezimba n'Ekgambo kya Katonda okutunuulira n'okuwangula okusoomoozebwa kuno.

ESSUULA EY'EKKUMI N'EMU

ENNONO Z'ABANTU

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okuddamu obulombolombo buno obw'abasajja obukwata ku kuwonya:
 - ✓ Okuwonya n'eb Yamagero si bya leero.
 - ✓ Lwaki abafu bona tebazuukizibwa?
 - ✓ Lwaki Abakristaayo bafa?
 - ✓ Eddagala ery'omulembe guno lifuula okuwonya okw'obwakatonda obuteetaagisa.
 - ✓ Okuwonya okw'obwakatonda kuyigirizibwa eddiini ez'obulimba.
 - ✓ Omubiri gussibwako essira okusinga emmeeme.
 - ✓ Oli mulwadde olw'ekibi kyo.
 - ✓ Katonda ky'ayagala ggwe okulwala.
 - ✓ Kino kibonyoobonyo ky'abatuukirivu.
 - ✓ Okuwonyezebwa okw'obwakatonda tekutera kubaawo.
 - ✓ Obulwadde bwo gwe musaalaba gwo.

EKISUUBIZO KY'OKUWONA EKY'OKUSABA:

Nzigweddemu amaanyi, ndi wansi mu nfuufu; nkusaba onzizeemu endasi ng'ekigambo kyo bwe kiri. Nakutegeeza bye nteessezza okukola, n'onnyanukula; onjigirize amateeka go. Njigiriza amateeka go bye gagamba, nange nnaafumiitirizanga ku byamagero byo. Emmeeme empweddemu ensa olw'okunakuwala; onzizeemu amaanyi ng'ekigambo kyo bwe kiri. (Zabuli 119:25-28)

ENNYANJULA

Obulombolombo bw'abantu nzikiriza, amateeka, n'ennono z'omuntu biremesa omulimu gw'Ekigambo kya Katonda. Yesu yagamba abakulembeze b'eddiini ab'omu kiseera kye nti:

**Noolwekyo tassaamu kitaawe oba nnyina kitibwa. Bwe mutyo ne mudibya etteeka lya
Katonda olw'obulombolombo bwammwe. (Matayo 15:6)**

Bwe kiba nti okukkiriza kujja mu kuwulira Ekigambo kya Katonda, olwo kuyinza okuvaawo nga mu kuwulira n'okukkiriza obulombolombo bw'abantu abasaanyaawo okukkiriza.

Essomo lino lyogera ku nnono z'abasajja eza bulijo ezikwata ku kuwonya. Okuddamu kwa Baibuli eri buli nnono eyanbulwa okuva eddagala erisinga obulungi ku nsobi si kusirika, wabula okulangirira amazima agali mu Kigambo kya Katonda. Nga bwe tuggyawo obulombolombo n'okuwakanya ebikwata ku kuwonya tuggyawo ebiziyiza okuwonya okw'obwakatonda okubaawo.

Omuvandiisi wa Zabbuli Dawudi yalaga nti wadde nga emabegako yalangirira amakubo ge ye yali ayagala kati okuyiga amakubo ga Katonda:

**Nzigweddemu amaanyi, ndi wansi mu nfuufu; nkusaba onzizeemu endasi ng'ekigambo kyo
bwe kiri. Nakutegeesa bye nteesessa okukola, n'onnyanukula; onjigirize amateeka go. Njigiriza
amateeka go bye gagamba, nange nnaafumiitirizanga ku byamagero byo. Emmeeme
empweddemu ensa olw'okunakuwala; onzizeemu amaanyi ng'ekigambo kyo bwe kiri. (Zabuli
119:25-28)**

Dawudi yakyusa obulombolombo n'assamu Ekigambo kya Katonda, era mu kukola ekyo, emmeeme ye yazuukizibwa (yawona era n'azzibwa buggy).

Buno bwe bulombolombo bw'abantu obumanyiddwa ennyo ku kuwonya:

OKUWONYA N'EBYAMAGERO SI BYA LEERO.

Abantu abamu bagamba nti okuwonyezebwa kwali kwa biseera bya Baibuli byokka oba mu biseera eby'omu maaso nga Yesu akomyewo.

OKUDDAMU KWAFFE:

Katonda agamba nti:

...kubanga nze Mukama, nze mbawonya endwadde zammwe." (Okuva 15:26)

"Nze ndi" kye kiseera ekiriwo. Tuyinza tutya okukikyusa ne tukifuula "Nnali" mu biseera eby'emabega oba "Nja kuba" mu biseera eby'omu maaso?

Baibuli eyigiriza nti Katonda takyusa:

**Buli kirabo ekirungi ekituukiridde, kiva mu ggulu eri Kitaffe, eyatonda eby'omu bbanga
ebyaka, atakyukakyuka newaakubadde okwefuula ekirala. (Yakobo 1:17)**

Kubanga nze Mukama sijjulukuka: mmwe, batabani ba Yakobo, noolwekyo siribazikiriza.
(Malaki 3:6)

Katonda takyuka okuva ku ntandikwa y'ebiseera:

Yesu Kristo nga bwe yali jjo, ne leero bw'ali era bw'aliba emirembe n'emirembe.
(Abaebbulaniya 13:8)

Olunaku olw'ebiyamagero bwe luba luyise, olwo olunaku olw'obulokozi bwe luli, kubanga tewali kyamagero kisingabulokozi. Bwe kiba nti okuwonya kwa biseera eby'omu maaso nga Yesu akomyewo ku nsi, olwo obuweereza bw'abasomesa, abasumba, n'abakulembeze abalala balina okuba nga bwa kiseera eky'omu maaso

Ensonga esinga okumatiza okulwanyisa ebigambibwa nti ebyamagero si bya leero y'ewandiikkidwa likodi y'obumanyirivu. Waliwo "ebiseera" oba "emirembe" musanvu Katonda mw'akolagana n'omuntumu ngeri ez'enjawulo. Bino bye bino:

- Emyaka gy'obutaliiko musango: Olubereberye 1:28
- Emyaka gy'omuntu ow'omunda: Olubereberye 3:23
- Emyaka gya gavumenti y'abantu: Olubereberye 8:20
- Emyaka gy'okusuubiza: Olubereberye 12:1
- Emyaka gy'amateeka: Okuva 19:8
- Emyaka gy'ekisa: Yokaana 1:17
- Emyaka gy'Obwakabaka: Abeefeso 1:10

Okujja kwa Yesu kwaleetawo omulembe gw'Obwakabaka ogusembayo. Ku ntandikwa y'omulembe guno, Yesu yakola ebyamagero n'okuwonya:

Abaatumibwa n'abaddamu nti, "Muddeeyo eri Yokaana mumutegeeze byonna bye muwulidde ne bye mulabye. Abazibe b'amaaso bazibulwa amaaso ne balaba, n'abalema batambula, n'abagengea balongoosebwa, n'abaggavi b'amatu gagguka ne bawulira, n'abafu bazuukizibwa, era n'abaavu babuulirwa Enjiri. (Lukka 7:22)

Ekitabo ky'Ebikolwa by'Abatume kiwandiika ebyamagero n'okuwonyezebwa mu Kkanisa eyasooka ng'Obwakabaka bugenda bukaddiwabwe yayongeddeko. Ebiwandiiko ebikwata ku byafaayo by'Ekklesia ey'omulembe guno nabyo bikakasa okuwonyezebwa kungi era ebyamagero.

LWAKI ABAFU BONNA TEBAZUUKIRA?

Abantu abamu babuuza nti, "Oba nga okuwonya kwa leero, lwaki abakkiriza tebawonya n'okuzuukiza abo bona bakuza abo bona abaafa?"

OKUDDAMU KWAFFE:

Okuzuukiza abafu tekyali kitundu ku Kiragiro Ekinene ekyaweebwa Ekkanisa. Kyalagirwaeri abayigirizwa bwe baasooka okusindikibwa okubuulira okulangirira Obwakabaka. Okuzuukiza abafu kye "ebibala ebisooka" eby'okuzuukira kwa Yesu okwali kugenda okujja.

Waliwo enjawulo wakati w'eb Yamagero eby'enzewulo n'eb Yamagero eby'endagaano. Eby Yamagero eby'enzewulo byali bikolebwa ng'akabonero mu mbeera ez'enzewulo, gamba ng'okufuula amazzi omwenge, okutambulira ku nnyanja, nga bakubisaamu emigaati n'ebennyanja, n'okuggulawo Ennyanja Emmyufu.

Okuwonya kyamagero kya ndagaano eky'endagaano enkadde, so si kyamagero kya njawulo. Katonda akyazuukiza abafu, naye kino kisalibwawo obufuzi bwe era si kitundu kya bulijo eky'omulimu gwaffe ogw'okuwona.

LWAKI ABAKRISTAAYO BAFA?

Nga tuli ku nsonga y'okufa, abamu ababuusabuusa bagamba nti singa okuwonyezebwa okw'obwakatonda kukola, tewali Mukristaayo yandifudde.

OKUDDAMU KWAFFE:

Tewali kwewozaako ng'okwo kwogerwako mu Byawandiikibwa. Baibuli etuwa obulamu obw'obwakatonda mu mbeera eya bulijo yokka mu bulamu bw'abantu. Newankubadde okutangirira kwa Kristo kwagula okununulibwa kwaffe okw'olubeerera okuva mu kufa, emibri egypt'okufa gjija kukkanaka nga gifudde okuggyako nga Yesu asoose okudda era n'okukwakulibwa ne kubaawo.

Obungi bw'ennaku zaffe gy'emyaka nsanvu, oba kinaana bwe tubaamu amaanyi. Naye emyaka egoy gjijula ennaku n'okutegana, era giyita mang, olwo nga tuggwaawo. (Zabuli 90:10)

Ng'abantu bwe baterekerwa okufa omulundi gumu n'oluvannyuma okulamulwa ne kutuuka, (Abaebbulaniya 9:27)

EDDAGALA LY'EKISAWO LIFUDDE OKUWONYEZEBWA OKW'OBWAKATOKA OKUTETAAGISA.

Obulombolombo bugamba nti: "Tewaliwo buyambi bwa busawo bulungi mu kiseera kya Yesu. Kati obuyambi obwo bwe buli, tusuubirwa okubukozesa mu kifo ky'okusaba Katonda atuwonye."

OKUDDAMU KWAFFE:

Nga mu mwaka gwa 400 B.C. waaliwo ssaayansi ow'okuwonya eby'obusawo. Omusajja ayitibwa Hippocrates (460-370B.C.), taata w'obusawo, yakulaakulanya ssaayansi w'obusawo okutuuka ku ddaala erya waggulu ennyo. Obukodyo bwe bukyakozesebwa ne leero. Buyonaani, Misiri, ne Rooma zaali zirina abakozi bangi abakugumu kiseera kya Yesu.

Okuwonya okw'obwakatonda tekulina kakwate na busobozi oba butasobola bwa ssaayansi w'obusawo. Mukisa oguweebwa mu kutangirira. Buli kirabo ekirungi kiva eri Katonda, n'olwekyo kikkirizibwa okukozesaebikozesebwa mu by'obujjanjabi ebituufu. Kyokka jjukira nti eddagala teridda mu kifo ky'ekisuubizo ky'endagaano eky'okuwona.

Wadde nga waliwo enkulaakulana mu by'obusawo wakyaliwo endwadde nnyingi ezitawona kale okuwona okw'obwakatonda kukyetaagisa. Ate era abantu bangi tebasobola kufuna buyambi bwa basawo.

OKUWONYA OKW'OBWAKATOKA KUYIGIRIZIBWA NJIGIRIZA ZABULIMBA.

Obulombolombo bugamba nti: "Okuwonya okw'obwakatonda kuyigirizibwa bibiina eby'obulimba byokka."

OKUDDAMU KWAFFE:

Wesley, Luther, ne Zinzendorf, abakulembeze b'ekkanisa z'Abalokole, n'amakkansia ga Abamoravi, bona baasomesa okuwonya kw'obwa Katonda. Abo abagiyigiriza leero, awamu n'amaanyi ag'okulokola ag'omusaayi gwa Yesu n'obwakatonda bwa Kristo, be basinga abakulembeze bano abaaliwo edda.

Ebibiiina ebimu eby'obulimba biyigiriza okuwonya, naye si kuwonya kwa Baibuli okwa nnamaddala. Kye "Okukwata obwongo" basomesa okuwona okuva mu nsibuko endala etali Katonda okuyita mu Yesu Kristo. Sitaani mulimba era akoppa. Tetuggyawo kuwona kwa Katonda olw'okuba nti alimba era awonya ng'ayita mu maanyi amabi.

Sitaani alimbye abantu bangi ne bakkiriza nti bwe banaaba mu mugga Ganges mu Buyindi bajja kulongooseddwa ekibi. Tulekera awo okubuulira obulokozi olw'okuba Sitaani abukoppa? Olekera awo okukkiriza omulimu gw'obusawo olw'okuba nti waliwo abasawo abatonotono abafera? Ensonganti Sitaani yeeraliikirira okukoppa okuwonyezebwa okw'obwakatonda kye kiraga ekirala nti waliwo okuwonyezebwa okwannamaddala.

OMUBIRI GGUSIBWAKO ESSIRA OKUSINGA EMMEEME

Ennono z'abantu zigamba nti: "Okuwonya okw'obwakatonda kussa essira ku mubiri okusinga emmeeme."

OKUDDAMU KWAFFE:

Abakkiriza abamu mu buweereza bw'okuwonya kino bakiguze, naye kino si nkola ya Baibuli ey'okuwonya. Okuwonya kwa Baibuli kukwata ku muntu yenna, omubiri, emmeeme n'omwoyo.

Okuwonya si Njiri ku bwayo, kitundu kimu kyokka eky'Enjiri ya Kristo. Tekirina kuba bwe kityo n'akatono okubuulirwa ng'oggyeeko obubaka obw'obulokozi bw'emyoyo gy'abasajja n'abakazi aboonoonyi.

Ekkanisa okussa essira ku mwoyo n'eddagala okufaayo ku mubiri eba evudde ku ekyo Baibuli kyegamba.

OLI MULWADDE LWA KIBI KYO

Ekimu ku bigambo ebitera okuwulirwa kiri nti "Oli mulwadde kubanga wayonoona oba olina ekibi mu bulamu bwo."

OKUDDAMU KWAFFE:

Ensonga eno twagikwatako dda mu kukubaganya ebirowoozo ku nsibuko n'ensonga eziviirako obulwadde mussuula ey'okuna n'ey'okutaano. Oija kujukira nti wadde ng'endwadde zonna ziri mu nsi olw'ekibi, tekitegeeza nti omuntu mulwadde olw'ekibi eky'obuntu.

KATONDA AYAGALA OBEERE MULWADDE.

"Katonda ky'ayagala ggwe obeere muladdwe. Kijja kumuleetera ekitiibwa." Wali okiwuliddeko kino?

OKUDDAMU KWAFFE:

Bangi tebabuuusabuusa oba Katonda asobola okuwonya oba nedda, wabula oba ayagala okuwonya. Baibuli eraga nti tuba tetuli bagezi singa tetutegeera Katonda by'ayagala

Temubanga basirusiru, naye mutegeere Mukama waffe ky'ayagala. (Abaefeso 5:17)

Okumanya Katonda by'ayagala ebikwata ku bulwadde kituwa ettaka eggimu okukkiriza kwe kuyinza okukulira. Essala y'okukkiriza kwe kusaba kwokka okukola obulungi mu kufuna okuwonyezebwa eri abalwadde. Tosobola kujjisaba bw'oba tomanyi Katonda ky'ayagala ku kuwonyezebwa.

Bw'oba nga ddala okkiririza nti Katonda ky'ayagala gwe obeere mulwadde, olwo kiba kikyamu okusaba omuntu okusabira okuwona. Obulwadde bw'omukkiriza bwe buba bwa Katonda, olwo abasawo ba Sitaani kubanga bagezaako okugoba obulwadde. Amalwaliro gali mu nsobi kubanga ganoonya kugoba ndwaddemu kujeemera Katonda by'ayagala

Abo abakkiriza nti obulwadde Katonda by'ayagala tebasaanidde kukkiriza bujanjabi kujjawo bulwadde obwo. Tebalina kuleka musawo kulongoosa n'okuggya Katonda by'ayagala mu mubiri gwabwe. Bwoba nga ddala okkiririzaobulwadde Katonda bwayagala gyoli ng'omukkiriza, lwaki omira eddagala n'olaba abasawo?

Naye okuva bwe tukimanyi nti ensibuko y'obulwadde ye Sitaani, olwo abasawo abatuufu, eddagala, amalwaliro, ne ssaayansi w'obusawo birina okuba nga bigaziya ku bulungi bwa Katonda. Okuva obulwadde bwe buba bwaSitaani, buli ngeri entuufu ey'okumalawo okubonaabona ya Katonda. (Bwe tugamba nti legitimate tutegeeza aboenkola ezitazingiramu nkola za Sitaani oba ezimenya Ekigambo kya Katonda.)

Kituufu omubiri gwo guguliddwa n'omuwendo era olina okugulumiza Katonda mu gwo, oba olimulwadde oba nga mulamu bulungi. Naye mu biwandiiko bya Baibuli, Katonda yagulumizibwa abantu bwe baawonyezebwa. Singa obulwaddeagulumiza Katonda, olwo Kristo n'anyaga Katonda ekitiibwa ng'awonya abalwadde. Obulwadde bwe bugulumiza Katonda, ffe bonna balina okusaba balwadde. Katonda tagulumizibwa bulwadde mu mubiri okusinga bwe yagulumizibwa obulwadde bw'ekibi mu mwoyo.

Oluusi Katonda akiriza obulwadde okujja ku mukkiriza, naye bulijo jjukira nti Sitaani y'ensibuko. Ekyokulabirako kya Yobu kiraga kino (Yobu essuula 1-2)

Katonda tayagala bulwadde ku mukkiriza. Alina okumanya ku kulumba kwa sitaani era akozesaebintu byonna (ne bwe bibi) okukolera awamu olw'obulungi bwammwe. Eno y'ensonga lwaki ne mu kiseera ky'obulwadde ggweasobola okusemberera Mukama. Katonda bulijo anoonya okuggyga ebirungi mu bubi. Yakozesa ebivaamuwa kibi okukitereeza nga Yesu afudde. Katonda si ye nsibuko y'obulwadde mu bulamu bw'abakkiriza, naye

Katonda atwala ekintu sitaani ky'agenderera ku bubi n'akola mu ggwe okutuukiriza obuwanguzi obw'omwuyo ng'oyita mu kulumbibwa.

Pawulo yasooka kubuulira mu Ggalatiya olw'enkyukakyuka mu nteekateeka olw'obulwadde (Abaggalatiya 4:I3-15). Obulwadde bwa Trofimo bwamulemesa okugenda e Rooma ne Pawulo era n'afuna enkomerero y'emu (2Timoseewo 4:20). Obulwadde bwakozesebwa okuziyiza ekibi mu Olubereberye 12 ne 20. Wadde nga bino ebyokulabirako biraga engeri Katonda gy'akikozesaamu, jjukira nti...

...Tagenderera kuleeta okubonaabona ku baana ba bantu. (Okukungubaga 3:33)

Obulwadde bwokka tebuvaamu batukuvu abagulumiza Katonda. Kiyinza okuvaamu ebikaawa, okwemulugunya, .

abantu abatakkiriza. Kye Kigambo ekitukuza era ekivaamu okukula (Yokaana 17:17). Nga bwekituufu nti otera okuyingira mu Kigambo okusingawo mu kiseera ky'obulwadde, tekikwetaagisa kuba na bulwadde okusobola okukula mu by'omwoyo.

Kiyamba okujjukira kino: Katonda by'ayagala eri abakkiriza kufaanana Kristo mu mpisa. Ebirala byonna, omuli obulwadde n'obulamu, bifuna amakulu gabyo mu nkolagana n'obwakatonda (Abaruumi 8:28-29).

Mu mbeera y'abatakkiriza, obulwadde buyinza okuva mu kibi n'omusango gwa Katonda ogw'obuzaale oguva mu kibi. Naye ne kino Katonda asobola okukikozesa mu bulungi, kubanga ng'okuwonya n'okununulibwa bwe biriokuweereza, obulokozi busobola okuvaamu. Katonda awadde ebisuubizo bingi mu Kigambo kye ebikwata ku kuwonyezebwa n'okusumululwa. Lwaki Katonda yandiwadde bino mu kigambo kye bwe kiba nga ky'ayagala ggwe okulwala? Singa omukkiriza agamba nti, "Simanyi oba Katonda ayagala okumponya," mubuuze nti, "Katonda ayagala okukuuma ebisuubizo kye?"

Yesu yagamba nti, "Bwe mundaba, mulabye Kitange." Bino yabyogedde kubanga Yakolaomulimu n'okwagala kwa Kitaffe (Yokaana 14:9). Bw'oba weebuuzizza oba Katonda ayagala kuwonya oba nedda, olina okutunuulira ebikolwa bya Mukama waffe byokka.

Olw'okuba omuntu tawona mangu oba ali mu kufa "obulwadde okutuuka ku kufa" tekitegeeza nti tekwali kwagala kwa Katonda kumuwonya. Ebantu tubitunuulira mu biseera, so nga Katonda abitunuulira mu ngeri ey'emirembe n'emirembe. Olina okujjukira nti waliwo okuwona okulwawo. Ebimu bye:

Okulwawo mu kiseera eby'obuntu: Obugumba bwa Saala tebwawona mangu. Yobu teyawonambagirawo. Kitaawe wa Yokaana Omubatiza teyawona mbagirawo. Yesuyasabira emirundi ebiri omuzibe omu eyafuna okuwonyezebwa okw'ekitundu omulundi ogwasooka. Okuwonya oluusi kulwawo okuleeta ekitiibwa ekisingawo eri Katonda. Ekyokulabirako ekirungi ku kino y'emboozzi y'okuzuukira kwa Laazaalo

Okulwawo mu mirembe gyonna: Okufa kintu kyokka ekibaawo mu ttwale ly'emirembe n'emirembe mu bulamu bw'omukkiriza. Ne "obulwadde obutuusa ku kufa" bwajjibawo mu buwangizi kubanga okufa eri omukkiriza kweokuwona okusembayo. Bw'oyingira mu maaso ga Mukama obeera mulamu era nga tokyabonaabonaokuva mu kibi oba obulwadde. Mu kwogera ku kufa, Pawulo agamba nti weetegese olw'ekigendererwa kino: "Okubeeraabatali mu mubiri ne babeera ne Mukama waffe" (Il Abakkolinso 5:6-9).

Bw'oba tokkiriza nti okuwona kwa bona, olwo olina okukkiriza nti okuwona kufugibwaokubikkulirwa obutereevu mu buli mbeera oba Katonda ky'ayagala okuwonya oba nedda. Olwo oba weesigamye kuokubikkulirwa obutereevu eri omuntu okusinga Ekigambo kya Katonda ekiwandiiikiddwa. Tojja kuba na musingi gwonna kukkirizaokutuusa lw'ofuna okubikkulirwa okw'enjawulo mu buli mbeera nti omulwadde ali mu "abaagalwa" eri okuwona.

KINO KIBONYOOBONYO ERI ABATUKUVU.

Abantu abamu bagamba nti: "Ebibonyoobonyo by'abatuukirivu bingi. Kino kye kibonyoobonyo ky'olina okugumiikiriza kubanga oli mutuukirivu."

OKUDDAMU KWAFFE:

Amakulu g'ekigambo "okubonaabona" ekikozesebwa mu Zabbuli 34:19, ennono eno gye yavatekitegeesa bulwadde. Kitegeesa ebigezo, ebizibu, okuyigganyizibwa, oba ebikemo. Ne bwe kiba ntiddala yayogera ku bulwadde, olunyiriri oluddako lulaga nti Mukama ayagala okukununula.

Mu Yakobo 5:13-16 enjawulo eraga wakati w'okubonaabona n'obulwadde. Bw'oba obonyaabonyezebwa okugezesewa, okuyigganyizibwa, n'okukemebwa, olna okwesabira (Yakobo 5:13). Wadde nga osobola saba abalala basabe naawe, tebayitibwa kusaba bizibu byo byonna bigende. Ebyawandiikibwa bikulagira okusaba ng'obonaabona kubanga olna okuyiga engeri y'okubeera omuwanguziokwesabira ggwe kennyini ng'oyita mu kugezesewa n'okukemebwa. Kyokka singa wabaawo obulwadde, abakadde balina okuyitibwa okusaba (Yakobo 5:14). Abalwadde balina okulokolebwa (okuva mu bulwadde bwabwe obw'omubiri), okuzuukizibwa(okudda kw'amaanyi), n'okusonyiyibwa ekibi (okuwona okw'omwoyo).

OKUWONYA OKW'OBWAKATONDA TEKUSANGIKA SANGIKA.

Abamu bawakanya okuwonyezebwa okw'obwakatonda nga bagamba nti okuwona tekutera kubaawo. Babuuza nti, "Lwaki okulinnyisa essuubi ly'abantu okubamalamu amaanyi?"

OKUDDAMU KWAFFE:

Okuwonyezebwa okw'obwakatonda si kwa bbula. Empapula z'Endagaano Empya zijjudde emboozi z'okuwonyezebwa n'okusumululwa. Ebiwandiiko by'ebafaayo by'ekkanisa nabyo birimu okuwonyezebwa okw'obwakatonda kungi okuwandiikkidwa mu by'obusawo.

"OBULWADDE BWO MUSAALABA GWO."

"Obulwadde bwo gwe musaalaba gwo. Olna okuyiga okubeera nabwo." Wali owuliddeko ku kwewozaako ku bintu ng'ebyo?

OKUDDAMU KWAFFE

Ekyogerwa nti obulwaddwe bwo gwe musalaaba gwo, kiddibwamu nti, omusaalaba si ndwadde, bizibu oba kubonaabona ebija gy'oli olw'okusalawo kwo. Yesu yakyogera Iwatu, okutwala omusaalaba kiba kikolwa kyakyeyagalire, si kintu kyokola kubanga tolina kyakusalawo. Yesu teyalaba ndwadde oba okufa ng'omusaalaba oguva eri Katonda. Yabitwala ng'omulab. Bw'okkiriza nti obulwadde musaalaba gwo, Iwaki ate ogenda mu basawo okuwonyezebwa?

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.

2. Wandiika eky'okuddamu kyo ku nnono z'abantu zino wammanga:

Okuwona n'ebiyamagero si bya leero:

Lwaki abafu bona tebazuukizibwa?

Bwe kiba nti okuwonya okw'obwakatonda bulijjo kukola, Iwaki Abakristaayo bafa?

Eddagala ery'omulembe lifuula okuwonya okw'obwakatonda obuteetaagisa:

Okuwonya okw'obwakatonda kuyigirizibwa eddiini ez'obulimba:

Mu kuwonya okw'obwakatonda, omubiri gussibwako essira okusinga emmeeme:

Oli mulwadde olw'ekibi kyo:

Katonda ky'ayagala ggwe okulwala:

Kino kye kibonyoobonyo ky'abatuukirivu:

Okuwonyezebwa okw'obwakatonda tekutera kubaawo:

Obulwadde bwo gwe musaalaba gwo:

(Eby'okuddamu biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

Ku nnono zino wammanga, nnono ki gy'owulidde ng'eyogerwako ku bulwadde bwo oba obw'omuntu gw'oweereza?

Kebera ezo ezikwata ku:

- Okuwona n'ebiyamagero si bya leero.
- Lwaki abafu bona tebazuukizibwa?
- Oba nga okuwonya okw'obwakatonda kukola, lwaki abakristaayo bafa?
- Eddagala ery'omulembe guno lifuula okuwonya okw'obwakatonda obuteetaagisa.
- Okuwonya okw'obwakatonda kuyigirizibwa eddiini ez'obulimba.
- Omubiri gussibwako essira okusinga emmeeme.
- Oli mulwadde olw'ekibi kyo.
- Katonda kyayagala ggwe okulwala.
- Kino kibonyoobonyo kya batuukirivu.
- Okuwonyezebwa okw'obwakatonda tekutera kubaawo.
- Obulwadde bwo gwe musaalaba gwo.

Wandiika eky'okuddamu ky'onookozesa mu kugumira okusoomoozebwu kuno nga kuzzeemu okulagibwa mu biseera eby'omu maaso:

ESSUULA EY'EKKUMI N'EBBIRI

OKUFUMITIBWA ERIGGA MU MUBIRI

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okuzuula ani yali ensibuko y'eriggwa lya Paulo mu mubiri gwe.
- Okuzuula Baibuli kye yali etegeeza ku liggwaa lya Paulo.
- Okunnyonnyola Iwaki kyakkirizibwa.
- Okunyonnyola ki kye kyakola.
- Okufunza engeri gye kyalabisibwa.
- Okunyonnyola ebyava mu liggwaa lya Pawulo mu mubiri.

EKISUUBIZO KY'OKUWONA EKY'OKUSABA:

...balimwegayirira era alibawonya. (Isaaya 19:22)

ENNYANJULA

Mu ssomo eryasembayo wasoma obulombolombo obumu obw'abantu obuleeta ebizibu eri abakkiriza abanoonya okuwona n'okusumululwa. Essomo lino likwata ku nnono eyesigamye ku liggwaa lya Pawulo mu mubiri eyogerwako mu 2 Abakkolinso 12. Kubanga kitera okukubaganyizibwako ebirowoozo era nga nga nsonga nkulu nnyo mu kuwonyezebwa, tugiwaddeyessomo lyonna.

Abantu bangi bayigiriziddwa nti eggwa lya Pawulo lyali bulwadde era nti ne bwe yasaba emirundi esatu kubanga kigenda nga tekivaawo, basuubirwa okuba "n'aggwa gaabwe mu mubiri" ag'obulwadde. Obulombolombo bugamba nti, "Obulwadde bwammwe liba liggwaa mu mubiri nga bwekyali ku Paulo era olina okuyiga okubeera nalyo

Ennono "y'eriggwa mu mubiri" muggalo munene ogulemesa bangi okufunaokuwonya. Kibadde kikozesebwa bubi okugezaako okunnyonnyola Iwaki abantu tebaafuna kuwona kulabika era ng'okwekwasa obutaba na maanyi. Nga bw'otandika essomo lino, buli kimu ky'obadde wasoma kiteekku bbali nga twekenneenya ddala Ebyawandiikibwa bye biyigiriza ku nsonga eno.

ERIGGWA MU MUBIRI GWA PAULO

Bino Baibuli by'eyigiriza ku liggwia lya Pawulo mu mubiri:

KYE KYAALI:

Bayibuli egamba nti eriggwa lya Pawulo lyali mubaka. Ekigambo ky'Oluyonaani "omubaka" kirabika emirundi musanvumu Ndagaano Empya. Kivvuunulwa "malayika" emirundi 181. Emirundi gyonna 188 eba eyogera ku muntu, so si bulwadde oba bulwadde. Omubaka ye muntu.

Enkozesza y'ekigambo "amaggwa" mu ndagaano enkadde nayo ewagira kino. "Amaggwa" kikozesewa muOkubala 33:55 ne Yoswa 23:13 okunnyonnyola abatuuze mu nsi ya Kanani. Mu byombi ku bino tekyali kibonyoobonyo kya mubiri, wabula okuyiganyizibwa omulabe.

KYAVA W'ANI?

Bayibuli egamba nti yali mubaka okuva eri Sitaani. Pawulo yagamba nti, "Yampebwa..." naye teyagamba nti kyava eri Katonda.

LWAKI KYAKIRIZIBWA:

Eggwa lino lyakkirizibwa olw'ensonga ssatu enkulu:

1. Kyalemesa Ekibi:

Pawulo yagamba nti eriggwa lyakkirizibwa olw'okubikkulirwa okungi kwe yafuna n'omuze gwe ogw'okwegulumiza. Omuntu yenna nga tannagamba nti alina eriggwa mu mubiri alina okwebuuza ku kubikkulirwa n'okwolesebwa kungi kw'ali nakwo. Atuukiriza ebisaanyizo by'okufuna eriggwa? Abantu abasinga obungi abalwooza nti balina eriggwa mu mubiri tebalina kika kya kubikkulirwa wadde okwolesebwa.

2. Kyatuukiriza Obunnabbi:

Eriggwa era lyatuukiriza obunnabbi. Pawulo bwe yakyuka, Katonda yagamba nti:

Era nnaamulaga nga bw'ateekwa okubonaabona ku lw'erinnya lyange.(Ebikolwa by'Abatume 9:16)

3. Yawa Amaanyi:

Ebizibu ebyatondawo"eriggwa" byawa omukisa amaanyi ga Katonda okubeera okwolesebwa.

KYE KYAKOLA:

Eggwa lyakuba Pawulo. "Okukuba" kitegeesa "okukuba ebikonde eby'enfunda eziwera, emirundi n'emirundi."

Ekigambo "Okukuba" tekitegeesa mbeera ya bulwadde ey'olubeerera wabula okukuba emiggo enfunda eziwera. Omubaka yasindikibwa okukuba Pawulo okugezaako okulemesa Ekigambo kya Katonda okubuulirwa.

ENGERI GYE KYAYOLESEBWA:

Bino bye bimu ku byokulabirako by'engeri ez'enjawulo eggwa lino gye lyasiikuula okuwakanya okukuba Pawulo:

1. Abayudaaya baasalawo okutta Pawulo amangu ddala nga amaze okukyuka: Ebikolwa 9:23
2. Pawulo yalemesebwa okwegatta ku bakkiriza: Ebikolwa 9:26-29
3. Yawakanyizibwa Sitaani: Ebikolwa 13:6-12
4. Yawakanyizibwa Abayudaaya mu kibinja ky'abantu: Ebikolwa 13:44-49
5. Yagobebwa mu Antiyokiya e Pisidia: Ebikolwa 13:50
6. Yayingizibwa n'agobebwa mu Ikoniya: Ebikolwa 14:1-5
7. Yaddukira e Lustra ne Derube gye yakubibwa amayinja n'alekebwa ng'afudde: Ebikolwa 14:6-19
8. Yali ayomba buli kiseera n'abooluganda ab'obulimba: Ebikolwa 19:8
9. Yakubibwa n'asibibwa mu kkomera e Firipi: Ebikolwa 16:12-40
10. Yayingizibwa n'agobebwa mu Ssessalonika: Ebikolwa 17:1-10
11. Yayingizibwa n'agobebwa e Berea: Ebikolwa 17:10-14
12. Yayingizibwa mu bantu eKkolinso: Ebikolwa 18:1-23
13. Yayingizibwa mu Efeso: Ebikolwa 19:23-31
14. Waaliwo olukwe olw'okulwanyisa obulamu bwe Abayudaaya: Ebikolwa 20:3
15. Yakwatibwa Abayudaaya, ne bamukuba, n'awozesebwa mu kkooti emirundi etaano, n'abonyaabonyezebwa ebizibu ebirala: 2 Abakkolinso 11:23-33

Tewali mulundi gumu, mu biwandiiko bye byonna, Pawulo lw'atuumma obulwadde linnya ng'okukubwa kwe yabonaabona. Mu 1 Abakkolinso 4:11, Pawulo yalaga nti endowooza ye ey'okukuba ebikonde si bulwadde bwa lubeerera. Yagambye nti, "N'okutuusa mu kiseera kino, ffembi tulumwa enjala, n'enyyonta, era tuli bukunya, ne tukubwa emiggo, era tetulina kifo kituufu mwe tubeera."

Pawulo yafuna obulwadde nga bwe kiragibwa mu Abaggalatiya 4:13-16, teryali ligga kuba teyali mbeera ya lubeerera. Yagamba nti yakirina "mu kusooka." Abamu bagamba nti eriggwa lya Pawulogaali amaaso agaliko obulemu, naye amaaso ge ne gawona obuzibe (Ebikolwa 9:18). Okukkiriza nti akyali yasigala n'obuzibu bw'amaaso butyoboola amaanyi ga Katonda ag'okuwonya.

Pawulo bw'akozesa ebigambo ebiri mu Abaggalatiya 4:15 nti "mwandisobodde okumpa amaaso gammwe." zimpeeddwa," kye kigambo kya Lwebbulaniya. Kifaananako n'ebigambo ebikozesebwa mu bifo ebimu leero okulaga obwagazi obw'amaanyi. Okugeza, "Nandiwaddeyo omukono gwange ogwa ddyo..." Singa Pawulo yalinaobulwadde bw'amaaso ng'avaamu amasira ng'abamu bwe bagamba, kyewuunyisa nti kino kyandibaddeokukubiriza abantu okuba n'okukkiriza olw'ebiyamagero eby'enjawulo.

E BYAVAMU:

Pawulo ayogera ku "bunafu" bwe ekitegeeza "okwagala amaanyi, obunafu, obutasobola kuzala." ebivaamu okuyita mu busobozi bwe obw'obutonde." Okuyita mu bunafu buno, amaanyi ga Katonda n'amaanyi ge byayolesebwa

OKUFUNDIKIRA

Enkomerero ekwata ku ligga lya Pawulo eri nti wadde nga tetusobola kumanya bulungi kiki kya ligga, bw'oba obadde osomesebwa nti lyali bulwadde kuuma bino wammanga mu birowoozo:

Eriggwa lya Pawulo lyavaamu amaanyi ga Katonda okulagibwa mu bulamu bwe. Abantu abamu bakozesa "eriggwa." "mu mubiri" ng'okwekwasa okulemera mu bulwadde. Balina okujjukira nti ekyokulabirako kyokka ekya Baibuli tekyalemesa kubuulira, kutambula kwe ne banne bona mu buweereza. Eriggwa telyalemesa buweereza bwe obw'amaanyi eri Obwakabaka wadde okwolesebwa kw'amaanyi ga Katond okuyita mu Ye.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo

.....
.....

2. Eriggwa lya Pawulo mu mubiri lyava eri ani?

.....
.....

3. Okusinziira ku Baibuli, eggwa lya Pawulo mu mubiri lyali ki?

.....
.....

4. Lwaki eggwa lino mu mubiri lyakkirizibwa?

.....
.....

5. Eriggwa lyakola ki Pawulo?

.....
.....

6. Eriggwa lya Pawulo mu mubiri lyayolesebwa litya?

.....
.....

7. Biki ebyava mu liggwa lya Pawulo mu mubiri?

.....
.....

(Eby'okuddamu biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

1. Ng'okozesa by'oyize mu ssomo lino, wandizzeemu otya omuntu alowooza nti obulwadde bwabwe "Liggwa mu mubiri" okuva eri Katonda?
-
-

2. Soma ekisuubizo ky'okuwonya:

...bali mwegayirira, era alibawonya. (Isaaya 19:22)

"Okwegayirira" kitegeeka okusaba n'obunyikivu n'okusaba n'okunyigiriza. Katonda asuubiza ajja kuwonya abo abamwegayirira.

3. Eggwa lya Pawulo newankubadde teryali bulwadde, oinza okusaba amaanyi ge gamu Katonda ge yawa gy'ali oba mu kukubwa okw'ebweru oba mu bunafu bw'omubiri nga bw'olindirira okuwona okw'enkomeredde. Katonda yagamba Pawulo nti:

...Ekisa kyange kikumala; kubanga amaanyi gange gatuukiridde mu obunafu. (2 Abakkolinso 12:9)

Pawulo yaddamu bwati...

...N'olwekyo ndisinga okwenyimiriza mu bunafu bwange, amaanyi ga Kristo gabeere ku nze. N'olwekyo nnyumirwa nnyoobunafu, mu kuvumibwa, mu byetaago, mu kuyigganyizibwa, mu kubonaabonaku lwa Kristo; kubanga bwe mba omunafu, olwo ne ndi wa maanyi. (2 Abakkolinso 12:9-10)

4. Lowooza ku mbeera yo ey'omubiri oba ey'omuntu gw'oweereza okuwonyezebwa

Bunafu ki bw'olina mu kiseera kino?

Amaanyi ga Katonda gayinza gatya okweylekera mu bunafu buno?

Nga tulindirira okuwonyezebwa, kiki ekiyinza okukolebwa okuleeta Katonda ekitiibwa? (N'abo abali ku obugaali bw'abalema busobola okubaako kye bukola. Ng'ekyokulabirako, basobola okufuuka abawolereza mu kusaba.)

5. Ofuna okukubwa okw'ebweru okuva eri Sitaani ng'oggyeeko omubiri gwoebizibu?

Bizibu ki by'oyitamu mu kiseera kino?

Ekitiibwa kya Katonda kiyinza kitya okweyolekera mu mbeera zino?

ESSUULA EY'EKKUMI N'ESSATU

EBIBUUZO EBITADDIDWAMU

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okunnyonnyola "Enkyukakyuka."
- Okuteesa ku nkyukakyuka zino wammanga ezikwata ku kuwona.
 - Obutasomesebwa
 - Obutakkiriza
 - Obutaba na kukkiriza
 - Obutabeera na maanyi
 - Ekibi ky'omuntu ekitannaba kwatula
 - Okugaana okuwonyezebwa ddala
 - Obutasalawo na kwegomba
 - Ebizibu ku kusaba
 - Obutagumiikiriza
 - Obujeemu mu nkola y'okuwona
 - Okutegeera Omubiri gwa Kristo mu ngeri etasaana
 - Omwoyo omubi ogutagobeddwa
 - Okuziyiza omulimu gwa Katonda
 - Okumenya amateeka g'obutonde
 - Ekiseera ekigere eky'okufa
- Ekyokuddamu ku nkyukakyuka zino.

EKISUUBIZO KY'OKUWONA EKY'OKUSABA:

**Ebantu eby'ekyama bya Mukama Katonda waffe, naye ebyo ebyabikkulibwa bye byaffe
n'abaana baffe emirembe gyonna, tulyoke tugonderenga ebigambo byonna ebiri mu mateeka
gano. (Ekyamateeka 29:29)**

ENNYANJULA

Lwaki abantu bangi tebawona? Lwaki abamu bawona ate abalala tebawona? Lwaki oluusi Abakristaaayo abatali banyikivu nnyo n'ab'ensi baawona ate nga abantu abeesimbu ennyo era abeewaddeyotebannafuna kuwonyezebwa?

Bino bye bimu ku bibuuzo by'ogenda okwolekagana nabyo ng'otandika okuweereza okuwonya n'okusumululwa. Essomo lino likwata ku nkyukakyuka ezikwata ku kuwona. "Ekyukakyuka" nsonga ereeta enjawulo oba ebivaamu eby'enjawulo.

Katondaasuubizza okuwonyezebwa mu Kigambo kye. Kyokka tulina okujjukira nti buli kisuubizo kya Katonda kilina obukwakkulizo ku ngeri omuntu gy'addamu. Eno y'ensonga Iwaki kikulu okutegeeraenkyukakyuka ezikwata ku kuwona.

OKUTEGEERA N'OKUDDAMU EBIKWATA KU NKYUKAKYUKA

Enkyukakyuka mu buweereza bw'okuwonya ze nsonga Iwaki abantu abamu bawona ate abalala ne batawona. Nga tonnatandika kusoma kuno, kikulu okukijjukira nti tojja kufuna by'okuddamubuli kibuuzo oba ekizibu ky'osanga mu kuwona n'okusumulululwa.

Obutonde bwaffe obw'obuntu bwagala okutegeera buli kimu. Okukemebwa kwa Kaawa okwasooka okwakolebwaa Sitaaninga yesigamiziddwa ku nsonga eno yennyini. Okwagala okumanya ebantu byonna kusibuka mu bujeemu ku butaddibwamuebibuuzo. Ekizibu kino eky'obutonde bw'omuntu kye kimu ky'olina okuwangula okusobola okuweereza okuwonyan'okununulibwa mu ngeri ennungi.

Bayibuli eraga enkyukakyuka ezimu ezikwata ku kuwona n'okununulibwa, naye tojja kuzifuneby'okuddamu mu buli kibuuzo mu kitundu kino. Singa okola bw'otyo, tewandibadde na kwetaaga kukkiriza. Bayibuli bw'erikyeyoleka bulungi nti ebantu ebimu bitubikkulirwa, ate ebirala tebitubikkulirwa:

**Ebantu eby'ekyama bya Mukama Katonda waffe, naye ebyo ebyabikkulibwa bye byaffe
n'abaana baffe emirembe gyonna, tulyoke tugonderenga ebigambo byonna ebiri mu mateeka
gano. (Ekyamateeka 29:29)**

Mu kuwonya n'okununulibwa, olina okuyiga okuteeka ebibuuzo ebitannaba kuddibwamu ku bbali n'oleka ebantu eby'ekyama ne Mukama.

Okuwonyezebwa n'okununulibwa kitundu kya Njiri nga bwe bulokozi. Bw'oba oweereza okuwonyan'okununulibwa n'abamu ne batafuna, muyinza okukemebwa okulekulira. Naye lowooza ku kino: Olekeraawo okubuulira obulokozi lwakuba nti buli awulira obubaka talokoka?

Lwaki olwo mwanguwa nnyo okulekera awo okuweereza okuwonya n'okusumululwa kubanga si buli muntu awonyezebwa? Kiyinza okuba nti mu kwona n'okusumululwa, amalala gayingira. Oswala ng'osabira omuntu alabika omulwadde n'atawona. Abalala basobola okulabakino kubanga kya bweru. Singa omuntu ayanukula obulokozi naye nga ddala talokoka, abantu tebasobola kukiraba kubanga kya munda. Amalala go gakosebwa abantu bye basobola okulabaebweru.

Tojja kuba na by'akuddamu ku nkyukakyuka zonna ezikosa okuwona okusinga bw'onoofunaensonga ezikosa eby'okuddamu eri obulokozi. Abamu balokoka, abamu tebalokoka. Abamu bawona, abamu tebakikola. Kyokka, Baibuli eraga ebimu ku bintu ebikyukakyuka ebikwata ku kwona n'okusumululwa. Kikulu ggwe okutegeera bino osobole okuyamba abalala okukiyitamu oba okufuna okuwonyezebwa.

Bino by'ebimu ku bikyukakyuka ebisinga okubeerawo:

OBUTASOMESEBWA

Obutaba nakumanya ku kuwonya, ennono zakwo, ensibuko yaakyo, engeri y'okulaga okukkiriza, n'okukufuna kisobolaokukosa okuwona. Katonda yagamba nti:

Abantu bange bazikiridde olw'obutamanya. "Kyemunaava mulemaokubeera bakabona bange;era olw'okulagajjalira etteeka lya Katonda wo,nange kyendiva ndagajjalira abaana bo.(Koseya 4:6)

Yesu yagamba nti:

Naye Yesu n'abagamba nti, "Olw'obutamanya byawandiikibwa n'obutategeera maanyi ga Katonda kyemuvudde mukyama. (Matayo 22:29)

abantu abamu tebafunu kuwonyezebwa kubanga tebategeera kigambo kya Katonda n'amaanyi ge.

Okukkiriza okuwonyezebwa kujja nga tuwlira ekigambo kya Katonda ekikwata ku kuwonyezebwa (Abaruumi 10:17). Baibuli eyita Ekigambo kya Katonda ensigo. Abantu abamu bagezaako okukungula amakungula ag'okuwona nga tebalinakigambo ky'okuwonya nga kisimbibwa mu mitima gyabwe. Ensigo tesobola kukola okuggyako ng'eri mu ggwe. Nga tannaba kugamba nti "Nze Mukama akuwonya," Katonda yasooka kugamba nti, "Bw'onoonyiikirira okuwuliriza Ekigambo kyange."Ekigambo kikulembera okuwona.

Abantu bameka abayinza okulokolebwa singa tebawulirangako bubaka ku bulokozi? Bameka abandilokose singa ensonga enkulu ez'obubaka bw'obulokozi zaali:

-Kiyinza obutaba Katonda by'ayagala okukulokola.

-Ekibi kyo kya kitiiwbwa kya Katonda.

-Olunaku lw'obulokozi lwayita.

Naye tuwulira ebigambo bino ebikwata ku kuwonya:

- Kiyinza obutaba Katonda by'ayagala okukuwonya.
- Obulwadde bwo bwa kitiibwa kya Katonda.
- Olunaku lw'okuwona luyise.

abantu balina okuyigirizibwa Ekigambo kya Katonda ku bikwata ku kuwonyezebwa nga bwe bayigirizibwa ku bulokozi. Ensigo y'Ekigambo ekwata ku kuwonya y'ereeta amakungula ag'okuwonya.

OBUTAKKIRIZA

Obutakkiriza buyinza okuva ku...

- Okulowooza nti Katonda tasobola kuwonya.
- Okulowooza nti Katonda asobola okuwonya, naye ayinza obutasalawo kunwonya.
- Okulowooza nti Katonda asobola okuwonya, era ayinza okumponya, naye si kati.
- Embeera y'obutakkiriza eremesa okuwona.

Waliwo ebyokulabirako ebiwerako mu Baibuli eby'engeri obutakkiriza gye bwalemesa omulimu gwa Katonda. Mu kibuga kye Nazaaleesi Yesu...

Era yakolerayo ebyamagero bitono olw'obutakkiriza bwabwe. (Matayo 13:58)

Yesu yeewuunya nnyo abantu obutakkiriza:

N'awuniikirira nnyo okulaba nga tebamukkirizza. Awo n'agenda ng'ayigiriza mu byalo ebiriraanyewo.(Makko 6:6)

Bayibuli egamba nti:

Kyokka amusabenga mu kukkiriza, nga tabuusabuusa, kubanga oyo abuusabuusa ali ng'ejjengo ery'oku nnyanja erisundibwa empewo. Omuntu ng'oyo bw'atasaba na kukkiriza tasuubira Mukama kumuwaayo kintu kyonna. Kubanga omuntu ow'emyoyo ebiri, buli gy'adda tanywererayo. (Yakobo 1:6-8)

Soma emboozi y'okuwonyezebwa kwa muwala wa Yaliyo mu Makko 5:35-40. Ojja kukizuula nti aboabaalemesa embeera y'okukkiriza baagobwa ebweru w'ekisenge nga Yesu aweereza okuwonya.

Obutakkiriza mu bantu y'emu ku nsonga enkulu lwaki tetulaba kuwonyezebwa na kununulibwa nga kukulukuta mu makanisa gaffe nga Katonda bw'agenderera. Tuli bammemba omu ku bannaffe. Singa ekitundu ky'Omubiri gwaffe ogw'omwoyo kikolaobutakkiriza mu kuwona, obutakkiriza buno bulemesa okutambula kwakwo wakati mu ffe.

Baibuli egamba nti, "Obubonero buno buligoberera BBO abakkiriza." Olunyiriri luno lwogera kuabakkiriza (Ekklesia). Olunyiriri terugamba nti "oyo akkiriza," nga lujuiliza omuntu ssekkinnoomu. Tekwali kukkiriza kw'omubuulizi w'enjiri omu oba babiri abaali bokka okwavaamu okuwonyezebwa okwawandiikiba mukitabo ky'Ebikolwa by'Abatume. Kwali kukkiriza kwa Kkanisa ejjudde Omwoyo okutwaliza awamu.

Singa Yesu yali tasobola kukola mirimu gya maanyi mu Nazaaleesi olw'obutakkiriza bwabwe (obw'awamu), si bwe kiri era kituufu nti obutakkiriza bwaffe obw'awamu bulemesa okuwona? Leero ekitundu ekinene eky'Ekklesiaewakanya ekyo Ekklesia eyasooka kye yawangula mu kusaba. Tebakkirizzandowooza ya Baibuli ku bulwadde. Tebayigiriziddwa Kigambo kya Katonda ku kuwonya.

Kyokka, basonga ku abo abalemererwa okufuna okuwonyezebwa ng'okulumiriza abo abagezaako okuweereza okuwonyezebwa. Naye kulemererwa kwe basinga okuvunaanyizibwako mu kibiina.

Tulaba obulokozi obusingawo kubanga kumpi buli muntu yenna akkiriza enjigiriza y'obulokozi mu makanisa. Naye tetulaba kuwonyezebwa kungi kubanga emirundi mingi tuwalirizibwaokukola ennyo mu maaso g'ennono, okugaanibwa, n'obutakkiriza.

Abo ababuulira Enjiri y'obulokozi enzijuvu n'okuwonyezebwa n'okununulibwa batera okukakasibwaokukola ennyo mu "Nazaaleesi" ey'obutakkiriza. Ng'abantu ba Katonda, ng'omulwadde eyajja eri Yesu, tweetaaga okukaaba nti, "Mukama, tukkiriza...Yamba obutakkiriza bwaffe" (Makko 9:24).

OBUTABA NA KUKKIRIZA

Obutakkiriza y'endowooza nti Katonda tasobola oba tajja kukola kintu. Obutabeera na butakkiriza tekitegeeza nti olina okukkiriza. Ng'ekyokulabirako, omuntu atakkiririza mu Katonda takkiririza mu Katonda. Obutakkiriza ku ludda lw'omuntu atakkiririza mu Katonda tekitegeeza nti alina okukkiriza mu Katonda.

Olina okukyusa obutakkiriza n'okukkiriza Katonda kubanga essaala y'okukkiriza y'ewonya abalwadde (Yakobo 5:15). Olina okujulira mu kukkiriza, okwogera ebigambo eby'okukkiriza, n'okukola mu kukkiriza. Olina okutambulira mu kukkiriza so si kulaba. "Okutambula nga olaba" kwe kutunuulira embeera y'omubiri gwo obabubonero. Sitaani agezaako okulemesa okuwona ng'akuleetera okutunuulira obubonero n'abalala abalowooza nti baawonyezebwa naye nga tebaawona.

Si kukkiriza mu kukkiriza kwo oba okukkiriza mu kukkiriza kw'omulala. Okukkiriza tekuwonya. Katonda y'awonya. Pawulo yategeera nti omulema yalina okukkiriza okuwonyezebwa Katonda (Ebikolwa 14:8-10). Tekitwala "omuwendo omunene" ogw'okukkiriza okuwona. Yesu yagamba nti okukkiriza okw'obunene bw'ensigo ya Kaladaali kwali kwa maanyi. Yesu yasisinkana abantu ku ddaala ly'okukkiriza

kwabwe. We baawulira nga kyetaagisa okubeera kwe, Yagenda. We bakkiriza nti tekyetaagisa, yayogera Ekigambookuva ewala era okuwona ne kubaawo.

Abalwadde bwe batawona, abantu batera okugezaako okugamba nti obutaba na kukkiriza kye kivaako. Naye nga bwe muli okuyiga mu ssomo lino, waliwo enkyukakyuka endala nnyingi ezirina okulowoozebwako. Yesu teyavumirirangakobantu abaanoonya okuwonyezebwa olw'obutaba na kukkiriza. Mu biwandiiko bya Baibuli, oluusi okukkiriza kwali nsong mu kuwonya, ate emirundi emirala teyali nsong.

OBUTABA NA MAANYI

Yesu yagamba abayigirizwa be okulinda mu Yerusaalemi okutuusa lwe banaaweebwa amaanyi okuva eri Omwoyo Omutukuvu. Oluusi okuwona tekubaawo olw'obutaba na maanyi g'oyo aweereza. Mpozzi nga tebafunye kubatiza maanyi ga Mwoyo Mutukuvu ayogerwako mu Bikolwa 4. Mpozzi nga bakyusa okwagala n'okusaasira mu kifo ky'abalwadde mu kifo ky'obuyinza. Bayinza okusaba essaala eky'okubudaabuda okusinga okusaba okuwonya. Obutaba na maanyi gaabwe kuyinza okuva ku nsobi mu njigiriza obaennono.

EKIBI KY'OMUNTU EKITAYATULIBWA

Baibuli ekakasa nti waliwo enkolagana ey'obutereeuvu wakati w'ekibi ky'omuntu kinnoomu n'obulwadde mu mbeera ezimu:

Noolwekyo mwatulireganenga ebibi byammwe, era buli omu asabirenga munne, mulyoke muwonyezebwe. Okusaba n'omutima omumalirivu ogw'omuntu omutuukirivu, kubbeera n'obuyinza bungi, era n'ebivaamu biba bya ttendo. (Yakobo 5:16)

Dawudi yagamba nti, "Bwe nnalowoozanga obutali butuukirivu mu mutima gwange, Mukama talimpulira."

Katonda tasuubizza kusaanyaawo bikolwa bya sitaani mu mubiri ng'omuntu yeesibye kumirimu gya sitaani mu mwoyo gwabwe. Bwe wabaawo obutali butuukirivu mu mutima gw'oyo omulwadde, wayinza obutabaawookuwona. Bwe wabaawo obutali butuukirivu mu mutima gw'oyo aweereza, okuwona kuyinza obutabaawo kubangaMukama tamuwulira.

Omwovo ogutasonyiwa oba okukwata ekiruyi kiremesa okuwona. Yesu yagamba nti, "Bwe mutasonyiwa bantuebisobyo byabwe, ne Kitammwe ow'omu Ggulu talisonyiwa bibi byammwe." Katonda bw'aba tasabolakusonyiwe nga tosonyiwa balala, Tasobola kukuwonya ddala, kubanga okuwonya kuzingiramu obujjuvu bw'omwovo, emmeeme, n'omubiri.

OKUGAANA OKUWONYEZEBWA DDALA

Yesu yabuuza omulema ku Kidiba ky'e Besesuda nti:

Yesu bwe yamulaba n'amanya nga bw'amaze ebbanga eddene nga mulwadde, n'amubuuza nti,

“Oyagala okuwonyezebwa?” (Yokaana 5:6)

Emirundi mingi, tunoonya kuwonyezebwa oba kununulibwa kwokka. Katonda ayagala okukolagana n’omuntu yenna n’awonaomubiri, emmeeme, n’omwoyo.

Olw’okuba omuntu mubiri, mmeeme, na mwoyo, endowooza y’obujjuvu etegeeza okukolagana ne bino byonna. Tetusobola kuggumiza bulamu bwa mubiri ng’oggyeeko emmeeme yaffe n’omwoyo gwaffe wadde okuwona ng’oggyeekoobulokozi. Katonda mwoyo. Akwatagana naawe ng’ayita mu mwoyo gwo. Omwoyo gwo gwe gufuga obulamu obw’omubiri, obw’omutwe, obw’omwoyo, n’obw’enneewulira. Obulamu bwo bwonna bwesigamiziddwa ku by’omwoyo. Kubanga ggwe kitonde ekyesigamiziddwa ku mwoyo, okuwona omubiri kutandikira mu mwoyo.

Katonda bwe yatonda omuntu, omwoyo gw’omuntu gwe gwali gugenda okufuga obulamu bwe ku nsi. Kyali kya kuba n’obukulu ku birowoozo bye n’omubiri gwe era nga kikwatira wamu mu muntu yenna mu Katonda bye yandibadde mulamu. Mu kusooka, mu Lusuku Adeni, omuntu yali mu nkolagana ey’oku lusegere ey’omwoyone Katonda.

Mu kugaana okutuuka ku muti gw’okumanya mu Lusuku, Katonda yali agaana omuntu okubeerakoomutendera gw’okumanya okw’omubiri n’obw’amagezi. Omuntu bwe yayonoona, omwoyo gwe gwannyika mu mazziera yasalawo okubeera n’amagezi ge. Ebirowoozo bye bwe byalinnya waggulu w’omwoyo ne bitwala obuyinza, ekitundu ky’omuntu eky’omwoyo kyafa (oba kyalekera awo okukola ng’ensibuko y’okuddamu kwe eri Katonda n’obulamu). Okuva mu kiseera ekyo, waaliwo okwawukana kw’omwoyo, ebirowoozo, n’omubiri, ekyavaamu obutabaawo enkolagana wakati w’omuntu, embeera gy’abeera, n’omutonzi we.

Okuwona kusinga obutabaawo bulwadde. Kisingako ku mubiri omulamu obulungi. Kwe kudda kunkola entuufu eya buli kitundu (omubiri, emmeeme, omwoyo; omuli ebirowoozo, enneewulira n’ebirala) muokukwatagana ne buli kitundu ekirala, obutonde, n’Omuronzi.

OBUTASALAWO N’OKWEGOMBA

Yesu yabuuza omulema e Besesida nti

“Oyagala okuwonyezebwa?” (Yokaana 5:6)

Mu kiseera kino, omulema yalina okusalawo. Kkiriza oba gaana, abantu abamu tebaagalaokuwona. Banyumirwa okusaasira, okusaasira, n’okufaayo kwe bafuna olw’okulwala. Mukufuna obuyambi bw’obujjanjabi nga bayita mu ssente z’akasiimo oba okusasula mu mateeka era tebaagala kuzifiirwa. Abalala balina a great desire okugenda okubeera ne Mukama era tebaagala kuwona. Abantu abamu bakozesaobulwadde bwabwe ng’ekyokwekwasa okwewala emirimu n’okukozesa abalala.

Ensonga ng'ezo zikole n'okusaasira. Toleetera bantu kuwulira musango olw'okuba n'enueewulira zino. Obulwadde bwabwe bubasobozesezza okubeerawo mu nneewulira okutuusa lwe basobola okutuusibwa mu ngeri ennungi ey'obulamu.

OBUZIBU MU KUSABA

Oluusi waliwo obuzibu mu kusaba okuwona obulemesa okweyoleka kwakwo:

OBUTABUUZA:

Ekisooka, era ekisinga obukulu, kwe kuba nti oluusi tetusaba kuwona. Tuudukira mu ddagala okutuyambaoba eri mikwano gyo okubudaabudibwa:

Mwagala ebintu ne mutabifuna ne muba n'obuggyga, ne mulyoka muttiijjana so ne mutasobola kubifuna, nga mulwana era nga muyomba kubanga mulemeddwa okubisaba.
(Yakobo 4:2)

OBUTASABA EKYO KYE TWETAAGA:

Era ne bwe mubisaba, temubifuna kubanga ekigendererwa kyammwe kikyamu; mugenderera kubikozesa ku masanyu gokka. (Yakobo 4:3)

Bw'osaba "n'ekigendererwa" tobeera mulambulukufu mu ssaala zo. Tewakuba kigendererwa.

OKUSABA N'EKİGENDERERWA EKİKYAMU:

Oluusi, tusaba nga tulina ekigendererwa ekikyamu

Era ne bwe mubisaba, temubifuna kubanga ekigendererwa kyammwe kikyamu; mugenderera kubikozesa ku masanyu gokka. (Yakobo 4:3)

abantu abamu baagala okuwona, naye nga tebaagala kukyusa bulamu bwabwe obw'ekibi, obw'ensi, obuteewaayo. Baagala kubeera bulungi basobole okuddamu okukola ebyabwe.

abantu basaanidde okulowooza ku bibuuzzo bino: Kigendererwa ki ekikuleetera okwagala okuwona?
Bwe kityo bwe kiri osobolE okudda mu bulamu obw'okwefaaako

OKUSABA KWÓ KUZYIZIBWA

Bayibili eraga ensonga endala eziwerako ezija okulemesa okufuna eby'okuddamu mu ssaala zo:

-Ekibi eky'engeri yonna: Zabbuli 66:18; Engero 28:9; Isaaya 1:15;59:1-2

- Ebifaananyi mu mutima: Ezeekyeri 14:1-3
- Omwoyo ogutasonyiwa: Makko 11:25; Matayo 5:23
- Okwefako, ebigendererwa ebikyamu: Engero 21:13; Yakobo 4:3
- Essaala ezilumwa enjala y'amaanyi, ez'okukozesa obubi: Yakobo 4:2-3
- Okuyisa obubi munne mu bufumbo: I Peetero 3:7
- Okwefuula omuntuukirivu: Lukka 18:10-14
- Obutakkiriza: Yakobo 1:6-7
- Obutabeera mu Kristo ne mu kigambo kye: Yokaana 15:7
- Obutaba na kusaasira: Engero 21:13
- Obunnanfuusi, amalala, okuddinjana okutaliimu makulu: Matayo 6:5; Yobu 35:12-13
- Obutasaba nga Katonda bwayagala: Yakobo 4:3
- Obutasaba mu linnya lya Yesu: Yokaana 16:24
- Ebiziyyiza ebya Sitaani: Danyeri 10:10-13; Abeefeso 6:12
- Obutasooka kunoonya Bwakabaka: Matayo 6:33

OBUTAGUMIIKIRIZA

Oluusi tetugumiikiriza (tugenda mu maaso) mu kusaba okumala ekiseera ekimala. Pawulo yalina okubuulira wadde nga yali mulwadde(Abaggalatiya 4:13-14) obwawona oluvannyuma. Okusaba tekwasooka kukolera Epafurodit eyabulwako akatono okufa (Abafiripi 2:27) ne Trofimo eyasigala nga mulwadde (2 Timoseewo 4:20). Naye bombi baamala ne bawonyezebwa. (Weetegereze era nti Pawulo yasigala asabira omulwadde wadde nga mu mbeera zino okuwona okw'amangu tekwabaddewo.)

Abantu abamu balowooza nti bw'osaba emirundi egisukka mu gumu okuwona kiba kya butakkiriza. Yesu teyayigirizanti okusaba okunywerera kwalaga obutaba na kukkiriza. Yakubiriza okugumiikiriza. Lukka 11:1-13 eyigirizaobukulu bw'okunywerera mu kusaba. Ekyokulabirako kya Danyeri era kitukubiriza okugumiikiriza. Katonda yawulira essaala ye omulundi gwe yasooka okugisaba, naye sitaani n'alemesa malayika eyatumibwa n'okuddamu.

Nabbi Erisa yasaba omulundi gumu omuliro gugwe okuva mu Ggulu, naye yalina okusaba emirundi musanvuenkuba okutonnya. Toggwaamu maanyi singa okuwona tekubaawo omulundi ogusooka ng'osaba. Ekyo kijjukirewaliwo emitendera gy'okusaba "okusaba, okunoonya, n'okukonkona". Oluusi obuua n'ofunaokuddamu amangu ddala. Ebiseera ebirala olina okunoonya n'okusigala ng'okonkona okufuna eky'okuddamu.

Mu nsi y'obutonde, abantu bajja kugenda mu basawo n'amalwaliro emirundi mingi okutuusa ng'ekizibu kigonjoddwa. Lwaki babulwa obugumiikiriza okugenda mu maaso n'okunoonya okuwonyezebwa okw'obwakatonda okuva eri Katonda?

Jjukira: Olutalo olw'okulwanirira omubiri latalo lwa mwoyo olweyolekera mu kifo ekirabika. Weeyongere okugumiikiriza mu kusaba okutuusa lw'onoomanya nti okusaba kwo kuwuliddwa. Bw'oba olina eky'okukakasa mu mwoyo gwo, olwo tandika okutendereza Katonda ne bw'oba tonnalaba bivaamu birabika:

-Yekosafaati n'abaana ba Isirayiri baatandika okutendereza Katonda mu ddoboozi ery'omwanguka nga tebalalaba eky'okuddamu mu ssaala zaabwe.

-Yesu yeebaza Katonda nga bukyali olw'okuzuukiza Lazaalo.

-Olumu Ibulayimu bwe yafuna okukakasa ku kisuubizo ky'omwana ow'obulenzi, teyagenda mu maasonga basaba. Yakkiriza era n'agulumiza Katonda.

OBUJEEMU MU NKOLA Y'OKUWONA

Mu nkola y'okuwona, oluusi Katonda awa ebiragiro eby'enjawulo ebirabika ng'ebi'obusru eriebirowoozo eby'obutonde. Ng'ekyokulabirako, Katonda yagamba Naamani okugenda okunaaba mu mugga ogw'ebitosi asobole okuwonyezebwa (2 Bassekabaka 5:1-14). Oluusi ekikolwa eky'obuwulize eky'enjawulo kye kyokka ekiyimiridde wakati wo n'eky'amagero.

OBUTATEGEERA MUBIRI GWA KRISTO

Obunafu n'obulwadde bivaamu kubanga tetutegeera bulungi Mubiri gwa Kristo. "Okutegeera" kwe "yiga n'okutegeera ekintu nga weetegereza, okunoonyereza, n'okusosola." (Laba 1 Abakkolinso 11:27-30. Okumanya ebisingawo era soma Lukka 22:2-20, Matayo 26:27-29, ne Makko 14:22-25.) Tuyinza okulemererwa okutegeera Omubiri gwa Kristo mu ngeri ssatu:

AMAKULU G'OMUSAAYI N'OMUBIRI

Olemererwa okutegeera Omubiri gwa Kristo nga totegedde makulu ga bibala bya muzabbibu n'omugaati. Ebintu bino eby'obutonde buponero bwa mwoyo obw'omusaayi n'omubiri gwa Yesu. Wadde ng'abantu bangi bategeera omusaayi gwa Kristo ogw'okusonyiyibwa ekibi, emirundi mingi tebategeera makulu amatuufu ag'Omubiri gwa Kristo. Omubiri gwa Kristo gwamenyeka ku lwammwe olw'okuwona (laba Yokaana 6:48-58 ne Lukka 6:48-51).

ENJAWUKANA MU MUBIRI

Oluusi tulemererwa okutegeera Omubiri gwa Kristo nga tetumanyi nkolagana ntuufu wakati wabaganda baffe ne banyinaffe mu Mukama. Enjawukana wezibalukawo mu Kkanisa, awo tuba tetutegeera makulu ga mubiri gwa Kristo. Tulya nga tunywa mu ngeri etasaanidde, wetuba tetutegeera nkolagana eno mu Kristo. Paulo annyonnyola mu 1 Abakkolinso 3:1-3 nti abakristaayo ab'omubiri ab'enyigira mu njawukana tebasolola kufuna kigambo.

OKULYA MU NGERI ETASAANIDDE:

Tula mu ngeri etasaanidde buli wetulya nga tetumaze kwekennenya bulamu bwaffe. Obunafu n'endwadde bisibuka mu kino. Y'ensonga Paulo agamba nti weekenenyen obulamu bwo era weenenye nga tonasembera.

OMWOYO OMUBI OGUTAGOBEDDWA

Abamu tebafunga kuwonyezebwa kubanga obulwadde bwabwe mulimu gwa mwoyo mubi ogulina okugobebwa. Beetaaga ekisingawo ku kusaba n'okuwona. Mu mbeera ezireetebwa omwoyo omubi Baibuli ewandiika nti omulabe yagobwa ebweru okusobola okuwona.

OKWAKANYA OMULIMU GWA KATONDA

Bw'oba osaba okuwona ng'ate weenyigira mu bikolwa eby'obulabe, oyinza okuba ng'oziyiza Omulimu gwa Katonda. Okugeza singa osigaza obusungu n'obusungu kiyinza okukosa okuwona kw'ebikwataganaobuzibu mu mubiri nga amabwa, puleesa, okusika omuguwa mu busimu, n'ebirala.

OKUMENYA AMATEEKA AG'OBUTONDE

Katonda y'omu eyagamba nti "Nze Mukama akuwonya" naye yawa amateeka mangi ag'obutonde ag'obulamun'obuyonjo eri abantu be. Abantu abamu tebafunga kuwona kubanga bamanya amateeka g'obutonde. Ng'ekyokulabirako, omuntu ayinza okwetyongera okunywa omwenge ne yeebuza Iwaki tawonyezebwa kibumba kye. Bayinza okwetyongera okunywa sigala ne beebuuza Iwaki Katonda tawonya kibumba kyabwe.

EKISEERA EKITEGEKEDDWAEKY'OKUFA

Baibuli eyigiriza nti waliwo ekiseera ekigere eky'okufa (Omubuulizi 3:2 n'Abaebbulaniya 9:27). Ne nnabbi omukulu Erisa, eyakola ebyamagero bingi eby'okuwonya n'okusumulwa, yafuuka "mulwadde." n'obulwadde bwe yali agenda okufa" (Il Bassekabaka 13:14).

Ojja kuyiga engeri y'okukola ku nkyukakyuka eno ng'oyiga engeri y'okuweerezaamu abalwadde abatali bafung'ekimu ku biragiro ebikwata ku kuweereza okuwonya mu Ssuula ey'Ekkumi nenny.

OKUJJUKIZA OKUSEMBAYO

Omusomo guno twaguggulawo n'ebibuuzo ebiwerako:

Biki ebikyukakyuka ebikwata ku kuwona? Lwaki abantu bangi tebawona? Lwaki abamubawonye ate abalala tebawonye? Lwaki oluusi Abakristaayo abatali banyikivu bawonye ate ng'abantu abasingako abeesimbu era abeewaddeyo tebannaba kufuna kuwonyezebwa?

Enkyukakyuka ze wasoma mu ssomo lino zezimu ku nsonga ezikosa okuwona n'okusumululwa. Bulijo jjukira, wabula..

**Eby'ekyama bya Mukama Katonda waffe; naye ebyo ebiriwoebibikkuliddwa bibeere byaffe
n'abaana baffe emirembe gyonna, tulyoke tukole byonna ebigambo by'etteeka lino.
(Ekyamateeka 29:29)**

Okukkiriza kyetaagisa ekyo kyennyini: Okukkiriza. Bw'oba olina eby'okuddamu byonna, teweetaaga kukkiriza. Katonda ky'asaba kyokka kwe kukkiriza ku Kigambo kye, so si kuwa by'okuddamu. Lukka 4:27 yawandiika nti waaliwabagenge bangi mu kiseera kya Eriya naye omu yekka ye yawona. Tetutegezeebwa Iwaki kino kyali bwe kityo.

Endowooza yaffe erina okuba ng'ey'omubuulizi w'enjiri omututumufu eyaweereza okumala emyaka mungi mu kuwonya n'okusumululwa. Rev. F.F. Bosworth yagamba nti:

"Nze, nga nze, nja kubuulira Enjiri yonna singa siraba musajja mulala nga alokoddwa oba okuwonyezewba." kasita mba nga ndi mulamu. Ndi mumalirivu okwesigama enjigiriza zange ku Kigambo kya Katonda ekitakyuka so si ku bintu ebirabika (obumanyirivu)."

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo

.....
.....

2. Nnyonnyola "enkyukakyuka."

.....
.....

3. Ku lupapula olw'enjawulo funza enkyukakyuka zino wammanga ezikwata ku kuwona:

Obutasomesa:

Obutakkiriza:

Obutaba na kukkiriza:

Obutabeera na maanyi:

Ekibi Ekitali kyatule:

Okugaana okuwonyezebwa ddala:

Obutasalawo n'okwagala:

Ebizibu ebiri mu kusaba:

Obutagumiikiriza:

Obujeemu mu nkola y'okuwona:

Okutegeera Omubiri gwa Kristo mu ngeri etasaana:

Omwoyo omubi ogutagobeddwa;

Okulwanyisa omulimu gwa Katonda:

Okumenya amateeka g'obutonde:

Ekiseera ekigere eky'okufa:

(Eby'okuddamu biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

1. Manya ebisingawo ku Baibuli mu kuwonyezebwa ddala:

-Nga abasajja baagala kwona kwokka, Yesu yayagala okuwonyeza ddala omusajja. Yabuuza omulema e Besesuda, "Oyagala okuwonera ddala?": Yokaana 5:6.

-Yesu yajja okuweereza abo abataali balamu, abamenyese, abalwadde, abanyigirizibwa: Matayo 9:12; Makko 2:17; Lukka 5:31.

-Yesu ye yali ensibuko y'obujjuvu: Yokaana 5:15; Ebikolwa 9:34

-Bonna abaakwata ku Yesu baafuuka balamu bulungi: Matayo 9:21-22; 14:36; Makko 5:28-34

-Yesu yafuula omuddu eyali ku kitanda kye nga mulamu: Lukka 7:10

-Abalema yabawonya: Yokaana 5:9

-Okuyita mu maanyi ga Katonda, abayigirizwa baawonya abalema: Ebikolwa 9:34

-Yesu yawonya omulema yenna: Matayo 5:31

-Yazzaawo emikono nga miramu: Matayo 12:13; Makko 3:5; Lukka 6:10

-Yawonya abantu obulwadde bwonna bwe baalina: Yokaana 5:6

-Baafuulibwa balamu ddala: Yokaana 7:23

-Yesu yasiima okukkiriza kw'abantu ng'ekitundu ekijjuvu mu kufuuka kwabwe abalamu. "Okukkiriza kwo" kukuwonye": Matayo 9:22; Makko 5:34; 10:52; Lukka 8:4850; 17:19

2. Soma Ebigambo by'Oluyonaani eby'Endagaano Empya ebitegeeza "Okuwonyezza ddala":

Nakongezalinnya:

Holos: Byonna, byonna awamu, ddala.

Pas: Byonna.

Hapas: Byonna, byonna.

Holokleros: Byonna, byonna.

Hugies: Okufuula abantu abalwadde abalamu ddala: Matayo 12:13; 15:31; Makko 3:5; 5:34; Lukka 6:10; Yokaana 5:4,6,9,11,14,15; 7:23; Ebikolwa 4:10

Holoteles: Mu bujjuvu, okuyita mu: 1Abasessalonika 5:23. Okutuuka ku buli kitundu ky'ekitonde.

Ebikolwa:

Hugaino: Okubeera mu bulamu obulungi; abo abalamu; obulamu obulungi,

Sozo: Okutereka, okufuula omulamu.

Iaomai: Okuwonya, okuweebwayo okuwona.

Ischuo: Okubeera ow'amaanyi.

Diasozo: Okutereka obulungi.

3. Lowooza ku kibuuzo kino: Kiki ekikukuma obutabeera bujuvu mu mubiri, mu birowoozo, n'omwooyo?
-

4. Okkiriza nti waliwo enkyukakyuka yonna ku zino wammanga ekosezza okuwona kwo oba okw'omuntu gw'oweereza? Kebera ezo ezikwata ku:

Obutasomesa:

Obutakkiriza:

Obutaba na kukkiriza:

Obutabeera na maanyi:

Ekibi Ekitali kyatule:

Okugaana okuwonyezebwa ddala:

Obutasalawo n'okwagala:

Ebizibu ebiri mu kusaba:

Obutagumiikiriza:

Obujeemu mu nkola y'okuwona:

Okutegeera Omubiri gwa Kristo mu ngeri etasaana:

Omwoyo omubi ogutagobeddwa;

Okulwanyisa omulimu gwa Katonda:

Okumenya amateeka g'obutonde:

Ekiseera ekigere eky'okufa:

5. Okusinziira ku by'oyize mu ssomo lino, ddayo ku lukalala mu #4 waggulu erawandiika engeri gy'onoooddamu buli nkyukakyuka gy'okebedde.
6. Wali ofunyeeko ekibuuzo ekitannaba kuddibwamu ekikwata ku kuwona n'okusumululwa? Bwe kiba bwe kityo, kyali ki?

Oluvannyuma wasobola okutegeera? _____ Bwe kiba bwe kityo, nnyonnyola ekibuuzo kyo bwe kyali:

Bwe kitaba bwe kityo, ne/oba bw'oba olina ebibuuzo ebikwata ku mbeera yo ey'omubiri eriwo kati, jjukiraekisuubizo ky'essomo lino:

**Eby'ekyama bya Mukama Katonda waffe; naye ebyo ebiriwoebibikkuliddwa bibeere byaffe n'abaana baffe emirembe gyonna, tulyoke tukole byonna ebigambo by'etteeka lino.
(Ekyamateeka 29:29)**

7. Waliwo ku bino wammanga ebikulemesa okusaba kwo okuwona?

Ekibi eky'engeri yonna

Ebifaananyi mu mutima

Omwoyo ogutasonyiwa

Okwefaako, ebigendererwa ebikyamu

Okuyaananira amaanyi, ezikozesebwu mu ngeri ey'okukozesa obubi

Okuyisa obubi muganzi wo

Okwefuula abatuukirivu

Obutakkiriza

Obutabeera mu Kristo ne mu kigambo kye

Obutaba na kusaasira

Obunnanfuusi, amalala, okuddinjana okutaliimu makulu

Obutasaba nga Katonda bw'ayagala

Obutasaba mu linnya lyu Yesu

Ebiziyiza bya Sitaani

Obutasooka kunoonya Bwakabaka

Kiki ky'oyinza okukola okutereeza ebizibu
bino? _____

EKITUNDU EKYOKUTAANO

ENKOLA Z'OKUWONYA

Mu kitundu kino ojja kuyiga enkola z'okuweereza n'okufuna okuwonyezebwa. Ojja kusomaku:

- ENGERI Y'OKUWEEREZA N'OKUFUNA OKUWONYEZEBWA.
- OBUWEEREZA BW'OKULONDoola OKUWONYA.
- OKUWONYA OKWANNAMADDALA

Jjukira enjawukana y'Obwakabaka bwa Katonda bwe wayiga ku ntandikwa y'omusomo guno: Nga ggwe bwotandika okuweereza okuwonya, okuwonyezebwa kujja kujja gy'oli.

ESSUULA EY'EKKUMI N'ENNYA

OKUWEEREZA OKUWONYA

EBIGENDERERWA:

Bw'omala essuula eno ojja kusobola:

- Okuwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu birowoozo.
- Okukubaganya ebirowoozo ku nteekateeka ezisookerwako ez'obuweereza bw'okuwonya.
- Okufunza ebiragiro ebikwata ku kuweereza okuwonya.

EKISUUBIZO KY'OKUWONYA EKY'OKUSABA:

Mugende mubabuulire nti, 'Obwakabaka obw'omu ggulu busembedde.' Muwonye abalwadde, muzuukize abafu, mulongoose abagenge, era mugobe ne baddayimooni. Muweereddwa buwa nammwe muwenga buwa.(Matayo 10:7-8)

ENNYANJULA

Mu ssomo lino, olutalo lw'omubiri lweyongera nga bw'oyiga engeri y'okuweerezaamu okuwonya. Mu Ssuula ey'eKkumi n'omunaana ojja kuyiga engeri y'okuweerezaamu okusumululwa.

OKWETEGEKA OKUSOOKERWAKO

Waliwo enteekateeka enku lu ezirina okukolebwa nga tonnatandika kuweereza kuwonya. Mu bino mulimuokwetekateeka ng'omukutu gw'amaanyi ga Katonda ag'okuwonya n'omuntu gw'ogenda okuweereza okuwonya.

OKWETEGEKA:

Okukkiriza kujja nga tuwulira ekigambo kya Katonda ekikwata ku kuwonya. Okwongera ku kukkiriza kwo, somabuli kimu ekiri mu Baibuli ku kuwonya. Soma Endagaano Empya n'endowooza Enkadde.Kyonna Yesu kye yagamba abagoberezi be okukola, tandika okukikola. Kyonna kyeyagamba nti aaja kukikola, subiraYe okukikola.

Bw'aba yagamba nti osobola okuwonya abalwadde okuyita mu maanyi ge, olwo suubira okubalaba nga bawonye. Singa yagamba nti mugobe ddayimooni, olwo kikole mu linnya lye era osubire okukugondera. Tofaayo ku njigiriza ya muntu yenna n'ebyo by'oyiseemu. Kkiriza nti endagaano empya etegeeza kyennyini kye kyogera. Kikkirize nga kituufu era okole okusinziira ku ekyo. Oli mubaka wa Kristo (2 Abakkolinso 5:20). Omubaka tabuusabuusa nti eggwanga ly'akiikirira liija kuwagiraEkigambo.

Siiba era osabe nga tonnaba kuweereza. Laba ekyokulabirako kya Pawulo mu Bikolwa 28:8. Olw'okuba amaanyi n'obuyinza okuwonya buva eri Katonda, kirungi okubeera mu nkolagana! Ebibonyoobonyo ebimu eby'emisambwa bijja kubaawoawonyezebwa mu kusaba n'okusiba kwokka. Isaaya 58 eyigiriza nti Katonda assa ekitiibwa mu kisiibo ekissa essira kukuweereza ebyetaago by'abalala.

Tandika okuweereza abalwadde wadde nga totegeera buli kimu ekikwata ku kuwonyezebwa okw'obwakatonda, nga bwe mwatandika okujulira oluvannyuma lw'okulokolebwa wadde nga mu butuufu walina bingi by'oyiga kubulamu bw'Elikristaayo. Tandika okuweereza ng'osinziira ku by'omanyi ku kuwonya.

OKUTEGEKA ABALALA MU BISOOKERWAKO:

Bw'okubiriza abalwadde okusabirwa nga tebalina kulungamizibwa bulungi, kiba ng'okukubirizaabatalokolebwa okukkiriza Yesu ng'Omulokozi nga tebamanyi ky'ali, nga tebamanyi kibi kyabwe, n'obwetaavu bwabwe bw'obulokozi.

Oluusi, Katonda awonya awatali kulagi ng'okwo. Naye jjukira: Mu kuweereza okuwonya, oyagalaokukozesa buli kiragiro ekiragiddwa Ekigambo kya Katonda okulaba omulimu nga gukoleddwa. Okukkiriza kye kimu ku bitundu by'Amaanyi ga Katonda agawonya era gajja mu kuwlira Ekigambo kya Katonda, n'olwekyo okuyigiriza kikulu. Yesuyagatta okubuilira n'okuyigiriza n'okuwonya era n'alagira abagoberezi be nabo okukikola.

Okukkiriza kujja nga tuwulira ekigambo kya Katonda ekikwata ku kuwonya. Kibuulire ng'osinziira ku Katonda by'ayogera, so si kuennono oba obumanyirivu. Okukkiriza tekuzimbibwa mu kuwa bujulizi kwokka. Obujulizi bukakasaEkigambo era kiyinza okukubiriza okukkiriza, naye Bayibuli egamba nti okukkiriza kujja mu kuwlira Ekigambo kya Katonda. (newankubadde nga kiggala tasobola kuwlira kubuilira mu butonde, omwoyo gwakiggala gusobola okukiwlira.) Abantu beetaagaokumanya Ekigambo kya Katonda kye kyogera ku nsibuko y'okuwona, ensibuko n'ebivaako endwadde, ebisuubizo by'okuwona, n'ebiragiro bya Baibuli ebikwata ku kufuna n'okukuma obulamu.

Nga tebannaba kusaba kuwonya eri abakkiriza, okusiiba n'okusaba kw'abalwadde bisobola okuyamba. Kino si tekyetaagisa mu kuwona, naye jjukira--twagala okukozesa buli nkola ya Baibuli eriwo. Katonda aggumiza okusaba kwaffe era Isaaya 58:6-8 ekakasa obukulu bw'okusiiba n'okusaba nga bwe bikwataganaokutuuka ku bulamu.

EKISEERA KY'OBUPEREEZA

Ganog'emamagezi ku kiseera ky'okuweereza eri abalwadde. Jjukira nti binoebiragiro eby'awamu. Bulijjo olina okuba omuggule eri endagiriro ez'enjawulo okuva ku Mwoyo Omutukuvu. Nate,ebimu ku magezi gano bikwata ku buweereza bw'omuntu kinnoomu bwokka, ate ebirala biyinza okukozesebwaolw'okuweereza eri ebinina ebinene:

TONDA EMBEERA Y'OKUKKIRIZA:

Watandika dda okukubiriza okukkiriza kw'abantu bwe waweereza Ekigambo ku kuwonya. Naye era kiyinza okwetaagisa okukola ebirala okusobola okuleetawo embeera ey'okukkiriza. Weetoolooze abalwadde n'abantu ab'okukkiriza n'obuvvumu. Bawulire obujulirwa bw'abo abaawonyezebwa. Jjukira nti obutakkiriza bwalemesa obuweereza bwa Yesu mu Nazaaleesi.

Embeera y'okukkiriza eba yakusinza n'okutendereza. Tuyingira mu maaso ga Katonda (awaliokuwonya) okuyita mu kusinza n'okutendereza. Okuwona kuyinza okujja okuyita mu kusinza n'okutendereza, wadde nga tewali kusaba kuwonyezebwa, kubanga Katonda abeera mu matendog'abantu be. Bwe tutendereza, Ye abeera abeera waali okuwonya. Leeta abantu ku ssa ly'okusalawo ku bikwata ku kuwona kwabwe, nga naawe bw'okolaku bikwata ku bulokozi. Jjukira engeri Yesu gye yabuuza omulema nti, "Oyagala okuwonyezebwa?"(Yokaana 5:6).

Saba omuntu oyo alage okwagala kwe okuwona. Mu kibiina ky'abantu oyinza okubasaba okuyimirira, bajje mu maaso, bayimuse omukono gwabwe, oba bateeke omukono gwabwe ku kitundu ky'omubiri gwabwe ekikoseddwa. Kino kibayamba okulaga nti baagala okuwona. Kikolwa kya kukkiriza gye bali, ate nga era kikuyambaokuzuula abo abeetaaga obuweereza.

SABA AMAGEZI

Saba amagezi n'okutegeera nga tonnatandika kuweereza bununuzi. Mu kiseera ky'okusaba, Katonda ayinza okukubikkula...

-Ekigambo ky'okumanya: Ensonga ebitongole n'amawulire agakwata ku muntu oba embeera kale ojja kumanya okusaba. "Ekigambo ky'okumanya" kiyinza okuzingiramu okutegeera okw'amaanyi ow'okumanya oba ekintu ekikukwatako mu mwoyo gwo, ebirowoozo byo, ebigambo byo, oba enneewulira zo. Ekigambo ky'okumanya kiyinza okulaga obulwadde bwe buli oba lwaki omuntu oyo alina kakwakkulizo.

-Olunyiriri lw'Ebyawandiikibwa: Ekigambo kya Rhema ekitegeeza embeera eyo, embeera, omuntu, oba ekibinja.

-Okwolesebwa: Ebifaananyi mu birowoozo ebikwata ku oyo gw'oli okuweereza.

-Ebigambo by'okukkiriza: Ebigambo eby'enjawulo eby'okuzzaamu amaanyi n'okukkiriza omuntu ssekinnomu.

-Okufukibwako amafuta okw'enjawulo: Okuyingiza amaanyi mu bwangu, mpozzi nga kiwulirwa ng'okuwunya, ebbugumu, oba okwesiga okusukkulume ku butonde.

-Ekikolwa eky'enjawulo eky'okukkiriza, nti omuntu oyo bw'anaakikola, ajja kusumululwa.

BUUZA YO EBIBUUZO EBITONOTONO: (si kyabuwaze)

Kino tekikwetaagisa. Kiba kya kwesalirawo era kisaana okukolebwa okusinziira ku bukulembeze bwa Mukama. Katonda ayinza okukuwa ebigambo ebitongole eby'amagezi ebikwata ku mbeera y'omuntu oyo era tekijja kwetaaga okubuuza.

Naye Katonda bw'aba nga talina ky'akubikkulidde mu ngeri esukkulumye ku butonde, tolwawo kukozesa yintaviyu. Yesu yakozesa enkola ez'obutonde n'ezisukkulumye ku butonde. Oluusi yategeera eby'abantu embeera olw'Omwoyo Omutukuvu. Ebiseera ebirala yababuuza kye baagala era ebbanga ki baali babonyaabonyezeddwa. Yintaviyu ekuyamba okufuna amawulire osobole okusaba mu ngeri ey'enjawulo. Era kikuyamba manya oba omuntu oyo yeetaaga okulagirwa okulala nga tonnasaba. Kino Yesu yakikolanga emirundi mingi. Yabuuizz abantu ebibuuzo ebikwata ku kukkiriza kwabwe ate oluvannyuma ne bakolagana n'amaanyi amabi ag'obutakkiriza emabegako okuveereza. Soma ebyokulabirako bino wammanga:

-Makko 5:1-20: Yesu abuuza omusajja eyalina dayimooni.

-Makko 8:22-26: Okubuuza omuzibe w'amaaso.

-Makko 9:14-27: Omulenzi alina omwoyo omubi.

-Makko 10:46-52: Okubuuza Bartimayo omuzibe w'amaaso.

Buuza omuntu oyo nti, "Obuzibu buliwa?" Okwogera okusaba okusaba kikulu. Yesu yanunula bangi abajja gy'ali nga bategeeza obwetaavu bwabwe. Okusaba ku bwakyo kikolwa ky'okukkiriza okuyinza okutandika enkola z'okuwona (Yakobo 5:14-15). Saba ekiwandiiko ekigere. Okwetaaga ensonga ennyimpimpi zokka. Teweetaaga byafaayo bijjuvu oba emboozi y'obulamu.

Togezaako kwekenneenyi birowoozo amawulire g'oweereddwa. Omulimu gwo kwe kuweereza okununulibwa. Emisango egimu eg'yenjawulo giyinza okwetaagisa okubeera mu kyama n'obudde obusingawo okubudaabudibwa n'omuntu omutendeke omubuulirizi. Mubeere n'ababuulirira abantu ababeerawo ku nsongea eno.

Buuza omuntu alina okusabirwa nti, "Okkiririza nti Yesu asobola okusumulula?" Singa baddamu bulungi, awo buuza, "Okkiririza nti Yesu ajja kukikola kati?" Singa eky'okuddamu kiba "nedda" ku kimu ku ebibuuzo bino, kyetaagisa okuyigirizibwa okulala okuva mu Kigambo kya Katonda. Bw'oba oweereza ekibiina ekinene, tojja kusobola kwogera na buli muntu. Katonda ayinza okukubikkula embeera entongole ezireetebwa emisambwa ez'abantu mu balabi oba ayinza okukukulembera okusabira abantu ssekinnoomu essaala ezenjawulo.

Bw'oba oweereza okununulibwa mu bantu abangi, kirungi okutendeka abalala okuveereza wamu naawe okusinga ggwe okukola obuveereza bwonna ggwe kennyini. Omulimu gwa Yesu gwali nti

obubonero buno yandigoberedde BANO abakkiriza, so si "ye." Omulimu gw'obuwereza gwali gwa kuyita mu omubiri, si mukkiriza omu oba babiri bokka oba ababuulizi b'enjiri.

Zuula ekizibu:

Kozesa amawulire okuva mu yintaviyu ne/oba amagezi Katonda g'akuwadde okuzuula oba obuzibu buli mu:

Ekitundu eky'omwoyo: Ebizibu ebikwatagana n'ekibi. Bino byetaaga obuwereza obw'okuwonyezebwa mu by'omwoyo (obulokozi, okwenenya n'okusonyiyibwa ekibi).

Ekitundu eky'omubiri: Obulwadde bw'omubiri obuva ku myoyo egy'emisambwa egy'obunafu.

Ekitundu ky'ennewulira: Ebizibu ebikwata ku kweraliikirira, okutya, obusungu, okukaawa, okwetamwa, okwesalira omusango, okubuusabuusa, okulemererwa, obuggyaa, okwefaaako bokka, okutabulwa, okwetamwa, okwagala oktuukiridde mu maanyi g'omubiri, obutasonyiwa, embeera eziyise.

Kino kitera okuyitibwa "okuwonya okw'omunda," naye ekigambo kino kibadde kikozesebwa bubi. Tekyetaagisa kudda mabega okuyita mu kwegezaamu ensonga n'okuddamu okulaba ennewulira zino. Tekyetaagisa kumala wiiki, emyezi, emyaka okuwona ebizibu ng'ebyo. Bw'okola kino, oba ogezaako okuwonya omukadde mu kifo ky'okubayamba okufuuka ekitonde ekipya mu Kristo.

Ebizibu mu kitundu ky'ennewulira bitera okwekuusa ku kitundu ky'embeera z'abantu mu bulamu bw'omuntu, ie., zikwata era zisibuka mu nkolagana y'amaka n'embeera z'abantu. Okununulibwa kujja nga kuyita mu kuzuula, okusaba okusonyiyibwa, n'okusonyiwa enjuyi endala ezikwatibwako.

Ekisinga okulemesa okuwona mu nneewulira kitera kuba kusonyiwa, n'olwekyo okuwona mu nneewulira kuzingiramu okuwona n'enkolagana y'abantu.

Tuyitibwa okubeera abaweereza b'okutabagana (Il Abakkolins 5:18-21). Okutabagana kuzingiramu byombi ne Katonda n'omuntu, era wano we kuyingira okuwona okw'ennewulira, okw'ebirowoozo oba okw'omunda (byonna emitwe egy'enjawulo kubanga mu bukulu ekintu kye kimu).

Kiyinza okwetaagisa okulagira omuntu oyo okusonyiwa. Si bwe kiri nti:

-Okulaga obutuufu bw'ebikyamu by'omuntu omulala by'akoze ("Baali ku puleesa nnyingi")

-Okwegaana twalumizibwa mu kusooka.

-Okukkiriza n'okulekulira ebyo ebyakukolebwa.

-Okulinda "obudde" okuwona obulumi.

Okusonyiwa okwa nnamaddala kujja nga:

-Okutegeera ebyatukolebwa kyali kikyamu, ekiva mu basajja aboonoonyi mu nsi ey'ekibi.

-Okwatula obulumi eri Katonda n'okumusaba awonye enneewulira ez'obulabe (okugeza obukyayi, okukaawa, nebirala bingi.). Oyinza obutayerabira nsongya ya byaliwo...Ky'olina okwetaaga kwe kuwonya eri enneewulira enkyamu ezikwatagana nayo.

-Okusaba Katonda akuyambe okusonyiwa abalala abakwatibwako, olwo n'okusonyiwa nga Kristo bw'akusonyiwa.

Kimanye nti Katonda akusonyiwa nga bw'osonyiwa abalala: "Tusonyiwe ebisobyo byaffe." NGA bwe tusonyiwa abatusonyiwa." Omuntu oyo era ayinza okwetaaga okwesonyiwa

(okwesalira omusango olw'ebikyamu byabwe) era mazima ddala bajja kwetaaga okusaba okuwona mu nneewulira:

-Kkiriza ekibi ekikuleetera okwesalira omusango ne/oba enneewulira ez'ekibi, kyatule eri Katonda, era weenenye.

-Musabe akusonyiwe ekibi kyo era awonye enneewulira zo.

-Mutegeere Katonda bw'asonyiwa, yeerabira (Asuula ebibi byaffe okutuukira ddala ebuvanjuba okuva mu maserengeta).

-Ssaba I Yokaana 1:8-9 ne Abaruumi 8:1.

-Mu kikolwa eky'okwagala kwo, wesumulule okuva mu kuvumirira. Fuga enkola z'endowooza ez'omu maaso nga basuula wansi "okulowooza okutaliimu" ne "okwerabira ebintu ebyo emabega."

Ekitundu ky'ebirowoozo: Ebizibu ebiva mu ndowooza embi, okulumba kwa Sitaani ku birowoozo, okulemererwa kw'obwongo. Jjukira: Olw'okuba omuntu kitonde kya busatu, ebizibu mu ttwale erimu bikosa... omuntu yenna. Nga bw'oweereza, kola n'omuntu yenna, so si kitundu kimu kyokka. Omuntu mubiri, emmeeme, omwoyo: Obujjuvu kitegeeza okukola ku bino byonna.

SABA ESSAALA EY'OKUWONYA:

Bw'omala okuzuula embeera, mu budde obutuufu ojja kusaba essaala y'okuwonya. Naye oluusi, tewewuunya Mukama bw'akulagira obutasaba oba okulwawo okusaba. Okugeza, okuyita mu kubuuza abalwadde, oyinza okukizuula nti omuntu oyo tayagala kuwona kubanga ajja kufiirwa ssente z'akasiimo k'obulemu. (Kino mu butuufu kyaliwo mu mpeereza emu ey'okuwonya!)

Mukama ayinza n'okukulagira okulwawo okusaba okuwona omubiri okutuusa ng'okuyigirizibwa okulala kuweddeeweeredda oba omuntu oyo akola ku kizibu ky'ekibi. Bw'oba osaba, saba essaala ey'okukkiriza ng'essira litekeebwa ku kizibu ekitongole. Jjukira nti tolina kusikiriza Katonda kuwonyaobuwanvu oba eddoboozi ery'omwanguka ly'okusaba kwo. Nga obulokozi bwe bubaawo edda, bwe kityo bwe kiri ne kukuwonya. Ng'obulokozi bwe bwesigamye ku mbeera y'okukkiriza, n'okuwona bwe kuli. Katonda ayagala kuwonya, nga bw'ayagala okulokola. Toleekaana Katonda okutaasa omuntu era teweetaaga kumuleekaaniraokuwonya omuntu.

Newankubadde amaanyi ga Katonda oluusi gabeerawo mu ngeri ey'enjawulo ey'okuwona (Lukka 5:17), ggwe okyayinza okusaba okuwona nga tofukiddwako mafuta ga njawulo kubanga Yesu yakulagira okukikola nga bwe yakugamba okubunyisa Enjiri.

Ekisumuluzo ky'okusaba okuddibwamu kwe kusaba okusinziira ku Katonda by'ayagala. Tosaba "Bwe kiba nga Katonda ayagala." Yesu teyasabangako "wonya bwe kiba ky'oyagala." Saba essaala ennungi olw'okwagala kwa Katonda "okukolebwa nga bwe kuli mu Ggulu" oba "nga bw'oyagala." Kino kiggumiza obufuzi bwa Katonda.

Bwe kiba kisoboka, kozesa abakkiriza abalala okuweereza naawe. Waliwo okukubisaamuamaanyi g'omwoyo ng'abantu bangi basaba (laba Matayo 18:19). "Obuweereza bw'omubiri" nakyo kimalamu abantu amaanyi abafuna obuwanguzi mu birabo ebiwonya n'abo abafuna okuwona okuva mu kuwa ekitiibwa eri omuntu yennyini oba omuntu. Buli mmemba w'Omubiri gwa Kristo alina ekirabo eky'omwoyo ekitakka wansi wa kimu. Obuweereza obulungi bwe buba nga...

**Buli omu alina okukoza esa ekirabo kyonna ky'afunye okuweereza abalala, n'obwesigwa
okuweereza ekisa kya Katonda mu ngeri zaakyo ez'enjawulo. (1 Peetero 4:10)**

Essaala yo ey'okuwonya eyinza okuba emu ku:

-Okusaba:Makko 7:32-35

-Ekiragiro: Lukka 4:38-39; Makko 7:32-35; Yokaana 5:8; Ebikolwa 3:6; 9:40

-Okwegayirira:Okuva 32

-Okunenya N'okugoba:Makko 9:25.

Okusaba kwo kuyinza n'okuzingiramu ebiragiro okukola ebikolwa ebitongole, nga Mukama bw'alagira (laba Yokaana 9:1- 7). (Weetegereze: Togamba bantu kulekera awo kumira ddagala. Katonda abakulembere mu kitundu kino.) Bulijo saba mu linnya lya Yesu. Ate era jjukira nti si kubulwa kukkiriza okusaba emirundi egisukka mu gumu.(Weekenneeny ebyo Yesu bye yayigiriza ku kusaba okugumiikiriza.)

TENDEREZA KATONDA OLW'OKUDDIBWAMU:

Goberera okusaba n'okutendereza Katonda olw'okusumululwa. Jjukira nti mu kyokulabirako kya Baibuli eky'abagenge ekkumi, bona ne bawona naye eyaddayo okutendereza yekka ye yawona. Okutendereza ng'okukkiriza so si kulaba. Okoze ekyo Ekigambo kya Katonda kye kyagamba okukola. Mu mwebaze olw'ekyo.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Mukubaganye ebirowoozo ku nteekateeka ezisookerwako ez'obuweereza bw'okuwonya.

.....
.....

3. Funza ebiragiro ebikwata ku kuweereza okuwonya.

.....
.....
.....

(Eby'okuddamu biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

1. Soma ebyokulabirako bino ebya Yesu ng'abuuza abalwadde nga tannawereza kuwonyezebwa:

-Makko 5:1-20:Yesu abuuza omusajja eyabaddde ya dayimooni.

-Makko 8:22-26:Okubuuza omuzibe w'amaaso.

-Makko 9:14-27:Okubuuza ebibuuzo ku mulenzi alina omwoyo omubi.

-Makko 10:46-52: Okubuuza Batumayo omuzibe w'amaaso.

2. Yesu yatendeka abagoberezi be mu buweereza bw'okuwonya (Matayo 10:18). Laba engeri y'okukolamuttiimu y'abakozi okuweereza naawe okuwonya:

-Londa ttiimu y'abakozi. Bammemba balina okuba nga basomesebwa, nga balina obwagazi okuweereza, balina obusobozi okutwala obulagirizi, okuba abantu ab'okwagala n'okusaasira, n'okuba n'ebirungiobulamu obw'omwoyo n'obw'enneewulira.

-Kozesa eby'okuyiga ebiri mu kitabo kino n'ekigambo kya Katonda okabayigiriza n'okuzimba okukkiriza.

-Mumale ebiseera nga musiiba n'okusaba wamu.

-Okusalawo ani anaakola ki mu buweereza bw'okuwonya bammemba ba ttiimu basobole okuweereza muokukwatagana ne bannaabwe. Omuntu omu alina okukwasaganya empeereza okusobola okuziyizaokusoerwa.

-Kozesa bammemba ba ttiimu okuyamba okuzimba abalala mu buweereza bw'okuwonya. Tokwata kuwonaobuweereza nga bwe bassa ebikozesebwa mu mpeereza, abalala gye basobola okuyiga engeri y'okukozesaamu amaanyi Katondaefudde Omubiri gwa Kristo gwonna.

3. Bino bye bimu ku biteeso ku ngeri y'okuyingizaamu obuweereza bw'okuwonya mu kkanisa yo:

Somesa: Buulira obubaka ku kuwonya. Somesa okuwonya mu ssomero lya Ssande ne mu masomo ga Baibili. Yita aboogezi ab'ebweru bajje baweereze ku nsongeyo. Kozesa ekitabo kino, "Olutalo Iw'omubiri," nga ekitabo ekisomesebwa.

Ekyokulabirako: Abantu abawonyezeddwa baleete bajulire olw'okuwonyezebwa kwabwe. Muteekemu n'abo abafunye okuwona okulabika n'okutalabika, okuwona mpolampola n'okw'akaseera katono.

Yingiza: Yingiza obuweereza bw'okuwonya mu buli kitundu ky'obulamu bw'ekkanisa. Sindika ebibinja by'obuweereza okutuuka mu malwaliro n'amaka. Yingizaamu abakadde n'abakulembeze mu buweereza bw'okuwonyaokusooka n'oluvannyuma kuzikozese okuyingizaamu ekibiina kyonna.

Yolesa: Muwe omukisa amaanyi ga Katonda okwolesebwa. Kola nteekateeka y'obuweereza bw'okuwonya n'okusumulwa.

4. Olukalala luno wammanga lwakolebwa okuva mu kukubaganya ebirowoozo mu ssomo lino osobole okulukozesa mukuweereza okuwonya:

OKWETEGEKA OKUSOOKERWAKO:

Mu Ggwe kennyini:

- _____ Soma Ekigambo kya Katonda ku kuwonya.
- _____ Okusiiba n'okusaba.

Mu Balala:

- _____ Okulagirira okutuufu ku bikwata ku kuwona.
- _____ Soma Ekigambo kya Katonda ku kuwonya.
- _____ Okusiiba n'okusaba okusooka.

EKISEERA KY'OBWEEREZA

- _____ Tondawo embeera y'okukkiriza.
- _____ Saaba okutegeera. Katonda ayinza okukuwa:
 - Ekigambo ky'okumanya
 - Olunyiriri lw'Ebyawandiikibwa
 - Okwolesebwa
 - Ebigambo eby'okukkiriza
 - Okufukibwako amafuta okw'enjawulo
 - Ekikolwa eky'enjawulo eky'okukkiriza

Okukola yintaviyu (Si kyabuwaze)

Zuula ekizibu. Obuzibu buli mu...

Ekitundu eky'omwoyo

Ekitundu eky'omubiri

Ekitundu ky'enneewulira

Ekitundu ky'obwongo

____Saba essaala y'okuwonya.

____Mutendereze Katonda olw'okuddamu.

ESSUULA EY'EKKUMI N'ETTAANO

OBUWEEREZA BW'OKULONDOOLA OKUWONA

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okukubaganya ebirowoozo ku kulondoola abo abaawona.
- Okukubaganya ebirowoozo ku kulondoola eri abo abatannawona.

EKISUUBIZO KY'OKUWONA EKY'OKUSABA:

Tulina Kabona Asinga Obukulu alumirwa awamu naffe mu bunafu bwaffe, eyakemebwा mu byonna nga ffe, kyokka n'atakola kibi kyonna. Kale tusembererenga entebe ya Katonda ey'obwakabaka ey'ekisa n'obuvumu, tufune okusaasirwa n'ekisa tubeerwe mu kwetaaga kwaffe. (Abaebbulaniya 4:15-16)

ENNYANJULA

Kikulu abo abawonyezeddwa okulondoolwa. Yesu yawa yalondoola mu kuwa ebiragiro eri abo abaafuna okuwona n'okusumululwa. N'ayogera n'omusajja eyali awonye ebigenge:

Yesu n'alagira omusajja nti, "Tobaako muntu n'omu gw'ogamba, naye genda weeyanjule eri kabona oweeyo ekiweebwayo olw'okulongosebwa nga Musa bwe yalagira, kibeere obujulirwa gye bali." (Lukka 5:14)

Yagamba omukazi omwonoonyi eyali awonye nti:

N'agamba omusajja nti, "Ddayo ewammwe obategeeze Katonda by'akukoledde." Omusajja n'agenda ng'ategeeza buli gwe yasanganga mu kibuga, Yesu bye yali amukoledde.(Lukka 8:39)

N'agamba omusajja eyali ku kidiba ky'e Besesuda nti:

Yesu n'alagira omusajja nti, "Tobaako muntu n'omu gw'ogamba, naye genda weeyanjule eri kabona oweeyo ekiweebwayo olw'okulongosebwa nga Musa bwe yalagira, kibeere obujulirwa gye bali." (Yokaana 5:14)

Eri omukazi eyakwatibwa mu bwenzi Yagamba nti:

Omukazi n'amuddamu nti, "Mukama wange, tewali n'omu." Yesu n'amugamba nti, "Nange sikusalira musango kukusinga. Genda, naye toddangayo okwonoona."(Yokaana 8:11)

Bw'oba oweereza omuntu kinnoomu, oynza okwagala okuwa ebiragiro ebikwata ku kulondoola. Bw'oba oweereza mu latalo lw'omusalaba olw'abantu abangi, okubudaabudibwa oluvannyuma lw'okuweereza obaenkeera ku makya. Bw'oba oweereza mu kkanisa y'omu kitundu, saba omusumba akuwe okulondoola eri abo abawonyezebwa.

Okulagira okugoberera kulina okukola ku:

-Eky'okukola okusigala mu kuwonyezebwa.

-Kiki eky'okukola singa tebaawona.

EKY'OKUKOLA OKUSIGALA MU KUWONYEZEBWA

Muyigirize abo abawonyezeddwa oku...

TEGEERA OBULUMBAGANYI BWA SITANI:

Nga Sitaani bw'akema buli muNTU eyalokolebwa, naye akema buli muntu awonyezebwa. Nga bw'oynza okufiirwa obuwanguzi obw'ebi'omwoyo, naawe osobola okufiirwa obuwanguzi obw'omubiri. Bwe weesiga Katondamu kutambula kwo okw'omwoyo, ojja kugezesebwa mu kitundu ekyo. Sitaani ajja kukukema nga:

Obubonero: Okuwona oluusi kubaawo mpolampola. Obubonero bwo bwonna buyinza obutaggwaawo mangu. Obubonero bwo buyinza n'okweyongera. Oynza okuba n'omusujja, naye eno eyinza okuba enkola z'omubiriokulwanyisa obulwadde buno ng'ekimu ku bigenda okuwona. Tambula n'obusimu bwo obw'omwoyo, si obusimu obw'obutonde. Totambula ng'oyogera ku bubonero bwo, bwe buba bukomyewo. Ku luuyi olulala, tobalimba. Bw'oba obuuziddwa, ddamu nti "Yee, nnina obubonero." Naye olw'emiggo gye nawonyezebwa." Obubonero bukuwugula okuva ku Kigambo kya Katonda, okubeerawo kwe, ebisuubizo, n'obuyinza. Toyogera bigambo bibi ebigulumiza obusobozi bwa Sitaani okulumba omubiri gwo. Kiki ekisinga okukuzzaamu amaanyi: Obutaba na bubonero oba Ekigambo kya Katonda ekigamba nti yeomusawo? Kiki ky'ossaako essira?

Okukuleetera Okutunuulira Abalala: Sitaani alaga abo abaali balowooza nti bawonye, naye nga katibalwadde nate. Otunuulira abo abaali bagamba nti balokoka naye nga katibabeera mu kibi era n'obakozesa ng'ekyokulabirako okwegaana obutuufu bw'obulokozi?

Okutya: Sitaani akuleetera okutya nti obulwadde bwo bujja kuddamu.

Abantu ababi Abakwetoolodde: Abo abajjudde obutakkiriza abasimba okubuusabuusa mu birowoozo byo.

GAAANA OBULUMBAGANYI BWA SITAANI:

Weekumire mu mbeera ey'okukkiriza ng'ogenda mu maaso n'okuyiga Ekigambo kya Katonda ku kuwonya. Tendereze Katonda olw'okuwona kwo. Sigala ng'okwatagana n'Omusawo wo ng'osaba. Bujulirwa ku kuwonyezebwa kwo eri abalala, okuwa Katonda ekitiibwa. Engeri emu ey'okuwangula

Sitaani kwe kuyita mu Kigambo ky'obujulizi bwo. Wakanya eby'okulumba Sitaani n'Ekigambo kya Katonda "Rhema" ng'o juliza ennyiriri entongole ezikwata ku kuwonya. Towuguka mu kukkiriza kwo, ng'omuntu atabulwa bw'atafuna kuva eri Katonda (Yakobo 1:6-8). Lwana n'obunyiikivu mu kukkiriza olw'okuwona kwo (Abaruumi 10:9).

Weetooloole embeera ennungi ey'okukiriza, abo abagenda mu maaso n'okutendereza Katonda olw'okuwona kwo n'okukuyamba okuziyiza obulumbaganyi bw'omulabe. Fuuka ekitundu ku Kkanisa.

Oziyiza obulumbaganyi bwa Sitaani ng'okozesa obuyinza bwo obw'omwoyo omuli:

- Ekigambo kya Katonda.
 - Omusaayi gwa Yesu.
 - Ekigambo ky'obujulizi bwo.
 - Obuyinza okusiba n'okusumulula.
 - Essaala n'okutendereza.
 - Eby'okulwanyisa eby'entalo ebiwandiikkidwa mu Abeefeso 6:10-18.
- Obuyinza n'amaanyi g'Omwoyo Omutukuvu.

(Bw'oba tofunye ku kubatizibwa kwa Mwoyo Mutukuvu olina okukinoonya. Omwoyo Omutukuvu akuwa amaanyi agajja okukuyamba okukooma okuwona kwo.)

KYUSA OBULAMU BWO:

Okudda mu bikolwa eby'ekibi kiyinza okutegeeza okudda mu bulwadde (Yokaana 8:11). Tambulira mu buwulize eri Katonda n'Ekigambo kye. Ekibi mu bugenderevu kiyinza okuvaamu okufiirwa okuwona (Yokaana 5:14). Okudda mu mbeera etali nnungi nakyo kisobola okuleetera obulwadde okuddamu. Ebikolwa ebitali birungi mu butuufu kibi, kubanga ova oyonoona Yeekaalu ya Katonda.

GOBERERA ENDAGIRIRO YA BAYIBULI KU BY'OBULAMU N'OKUWONA:

Essuula ey'amakumi abiri mu kitabo kino etuwa ebiragiro bino.

DDAYO ABASAWO BAKWEKEBEJJE

Bw'oba obadde mu bujjanjabi, ddayo ew'omusawo akukakase nti owonye.

Yesu n'alagira omusajja nti, "Tobaako muntu n'omu gw'ogamba, naye genda weeyanjule eri kabona oweeyo ekiweebwayo olw'okulongosebwa nga Musa bwe yalagira, kibeere obujulirwa gye bali." (Lukka 5:14)

OKOLA KI SINGA TEBAWONYEZEBWA

Toleka bantu kuvaawo nga baweddemu amaanyi oba nga beesalira omusango kubanga tebaawona. Weewale okukemebwa okuyiiya ensonga ez'obutawonyezebwa kwabwe (okuggyako nga Katonda alina ensonga gyakubikulidde ey'enjawulo). Nga tebannava mu buweereza, balabula nti olw'okuba tebalaba birabikaebivuddemu tekitegeeza nti tebawona. Okuwona kutandikira mu mwoyo. Waliwo abalwawo okuwona, okugeza, okw'obugumba bwa Ibulayimu ne Saala, newankubadde nga Ekigambo kyaweebwa emyaka egyemabega.

Waliwo n'obudde obuzingirwamu. Lowooza ku mulema ku mulyango gwa yeekaalu mu Bikolwa 5. Yesu yatambulaokuyita mu miryangi egoy emirundi mingi, naye teyawonya musajja mulema eyali amazeeyo emyaka. Oluvannyuma yawonyezebwa Peetero ne Yokaana (Ebikolwa 5:15-16). Waaliwo n'ekiseera ekigere eky'okununulwa Yobu ne Laazaalo.

Oyinza okwagala okuwa omuntu obuvunaanyizibwa okugenda mu maaso n'okulondoolamu mitendera gino:

1. Weyongere okugumiikiriza mu kusaba okuwona: Yesu yayigiriza okusaba okugumiikiriza. Teyakikola kimalamu amaanyi. Muyite abakadde b'Ekkanisa bakusabire.
2. Weyongere okuzimba okukkiriza kwo: Kino okikola ng'oyita mu kusoma Ekigambo kya Katonda ekya "Rhema" kukuwonya.
3. Weyongere okwatula ebibi byo: Yatula ebibi byo buli lunaku biremeokusajula embeera yo ey'omubiri. Beera era mutambulire mu buwulize eri Ekigambo kya Katonda.
4. Kozesa amaanyi go ag'omwoyo: Abakkiriza bona balina emisingi gy'okuwona n'okusumululwa, gino gye:
 - Ekigambo kya Katonda.
 - Omusayi gwa Yesu.
 - Ekigambo ky'obujulizi bwo.
 - Obuyinza okusiba n'okusumulula.
 - Essaala n'okutendereza.
 - Eby'okulwanyisa eby'entalo ebiwandiikkidwa mu Abeefeso 6:10-18.
 - Obuyinza n'amaanyi g'Omwoyo Omutukuvu.
5. We kiba kituufu, kyusa obulamu bwo: Ggyawo ebikolwa eby'ekibi n'ebitali bya bulamu. Okuwona kutera okuija ng'oleeta obulamu bwo mu kukwatagana n'obuwulize n'e Kigambo kya Katonda.

Goberera ebiragiro eby'omu Byawandiikibwa ebikwata ku bulamu n'obulamu: Bino biweereddwa mu Ssuula y'Amakumi Abiri mumusomo guno.

6. Tonda embeera y'okukkiriza: Weetooloolwe embeera y'okukkiriza ng'okufuuka ekitundu ku kibiina ky'abakkiriza.
7. Weewaayo eri okwesiga Katonda mu bujjuvu: Okwesiga ddala kitegeeza nti mu bulamu oba mu kufa, obulwaddeoba obulamu, omanyi nti oli mu mikono gye: Yokaana 10:29; Yobu 13:15; 19:26
8. Weeyise bulungi mu kubonaabona: Nga olinda okuwona okujjuvu, kola ku byookubonaabona mu ngeri nti abalala bajja kukosebwa mu ngeri ennungi. Kino osobola okukikola ng'okozesa:

-Okwebaza: I Abasessalonika 5:16-18.

-Okuleka Katonda okutuukiriza amaanyi ge mu bunafu: 2 Abakkolinso 12:9-10

-Okulaga obugumiikiriza nga bw'olinda. Abantu balinda mu ofiisi z'abasawoolw'ebaya mu kukeberebwa kw'abasawo. Tulinda ku ddagala okukola. Lwaki tosobolatulindirira Katonda? Abo abagumiikiriza basikira ebisuubizo: Abebulaniya 6:12; 12:2-3; Yakobo 1:2-4; 5:10-11; Zabbuli 27:14; 37:34; Isaaya 40:31; Abaruumi 5:35

-Okukimanya nti tewali kubonaabona kutilina kigendererwa. Soma ebiri mu Baibuli eri abo abaabonaabona ekiwandiika kino.

9. Saba ebisuubizo bya Katonda: Nebwowulira nti Katonda akusudde, genda mu maaso n'okwewozaakoebisuubizo bino era osabe essaala zino: Zabbuli 5:13; 6:29; 13:16; 22:19; 27:7; 31:21 22; 42:9-11; 54:1-2; 55:1-2, 70:1; 71:9-21; 86:6-7; 94:19; 102:1-7; 2 Abakkolinso 4:17-18
10. Gaba era ojja kufuna: Bayibuli eyigiriza omusingi omukulu mu Bwakabaka bwa Katonda gwetufuna nga tuwaayo. Bwoba oli mukkiriza, tandika okuweereza amaanyi ga Katonda agawonya eriabalala. Nga bw'owaayo, mujja kufuna.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Kubaganya ebirowoozo ku buweereza bw'okulondoola abo abaawona.

.....
.....

3. Kubaganya ebirowoozo ku buweereza bw'okulondoola abo abataawona.

.....
.....

(Eby'okuddamu mu bigezo biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

1. Ofunye essaala oba osabidde ku muntu okuwona nga tekunnaba kweyoleka? Wandiika enteekateeka zo ez'okugoberera buli emu ku mitendera gino:

Weeyongere okugumiikiriza olw'okuwona:

Weeyongere okuzimba okukkiriza kwo:

Weeyongere okwatula ebibi byo:

Kozesa amaanyi go ag'omwoyo:

Kyusa obulamu bwo:

Goberera ebiragiro ebiri mu Byawandiikibwa ebikwata ku bulamu:

Tonda embeera y'okukkiriza:

Weewaayo mu kwesiga Katonda mu bujuvu:

Weeyisa bulungi ku kubonaabona:

Weewozeeko ebisuubizo bya Katonda:

Waayo era ojja kufuna:

2. Bw'oba tonnafuna kuwonyezebwa kwo, soma Yokaana 11. Emboozi y'okuzuukuka kwaLazaalo abikkudde nti okulwawo okuwona emirundi mingi kuwa omukisa gw'okuwona ekisingawookulaga amaanyi ga Katonda.
3. Ofunye oba osabidde omuntu afunye okuwonyezebwa? Wandiika enteekateeka zo ku mitendera gino okugoberera okuwona okwo:

Manya enumba za Sitaani:

Wakanya okulumba kwa Sitaani:

ESSUULA EY'EKKUMI NOMUKAAGA

OKUWONA OKWANNAMADDALA

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
- Okuwa ebiragiro ebitongole ku buweereza eri abalwadde abalina obulwadde obutawona.

EKISUUBIZO KY'OKUWONYA EKY'OKUSABA:

Noolwekyo tetuterebuka, kubanga newaakubadde ng'emibiri gyaffe gifa, naye omuntu waffe ow'omunda adda buggya bulijo. Kubanga okubonaabona kwaffe okutono okw'ekiseera ekya kaakano, kwongerayongera nnyo okututeekerateekera ekitiibwa eky'amaanyi eky'emirembe n'emirembe. Noolwekyo tetutunuulira bintu ebirabika naye ebintu ebtalabika, kubanga ebintu ebirabika bya kiseera buseera, naye ebyo ebtalabika bya mirembe na mirembe. (2 Abakkolinso 4:16-18)

ENNYANJULA

Bayibuli eraga nti waliwo ekiseera ekigere buli muntu ky'alina okufiirako:

Ng'abantu bwe baterekewa okufa omulundi gumu n'oluvannyuma okulamulwa ne kutuuka. (Abaebbulaniya 9:27)

Soma enteekateeka eno wammanga bw'oba olina obulwadde obutawona era/oba okugikozesa okukuyamba okuweereza omuntu alina obulwadde obutawona:

OKUWEEREZA ERI ABALINA OBULWADDE OBUTAWONA

1. Waliwo obulwadde obuleeta okufa: Mu Yokaana 11:4 Yesu yagamba nti obulwadde bwa Lazaalo tebwali ku kutuuka ku kufa. Kino kitegeeza nti waliwo endwadde ezituuka ku kufa.
2. Okufa okw'obutonde kulimu ebika bibiri:
 - A. Okufa ng'okyaali muto: Yakyuka mu kuzikirizibwa kw'omubiri omwoyo gulokolebwe (1 Abakkolinso 5:4-5).
 - B. Okufa okulondeddwa: Olw'enkola z'obutonde ez'obulamu (Abaebbulaniya 9:27; Omubuulizi 3:2; 2 Bassekabaka 13:14; Isaaya 38; 2 Bassekabaka 20).
3. Ekigendererwa ky'okuwona si butafa:
 - A. N'abo Yesu be yazuukiza mu bafu baamala ne baffa

B. Abantu abamu bakuumibwa mu ngeri esukkulomye ku butonde okuva ku bikolwa by'obukadde nga Musa. Abalala bagoberera engeri ey'obutonde ey'okukaddiwa, nga Yoswa bwe yakola.

C. Baibuli tesuubiza butafa mu nsi muno nga ekitundu ku kuwonyezebwaendagaano.

Totaataaganyizibwa ng'Abakristaaayo abakkiriza era nga baweereza okuwonya batuuka ne bafa olw'obulwadde. Kino kyatuuka ku Erisa, nayeoluvannyuma lw'emyaka amagumba ge gaali galina amaanyi okuzuukiza omufu. Kino kikakasa nti yali tafudde olw'obutaba na kukkiriza!

4. .Katonda asobola okuwa amagezi n'okutegeera: Katonda asobola okuwa amagezi oba bwe gali oba neddaekiseera ekigere eky'okufa:

A. Katonda bwaba abikkula nti kye kiseera omuntu oyo kye yateereddwawo, olwo muyambe okwetegekera ngaYesu bwe yakola omubbi ku musaalaba:

- a. Mukakase nti bamanyi Yesu ng'Omulokozi waabwe.
- b. Bwe baba bakkiriza, kakasa nti tewali kibi ekitayatulwa.
- c. Bakubirize okuteekawo ensonga zaabwe mu nteeko.
- d. Bakubirize okukola okutabagana singa wabaawo obuzibu wakati waabwe n'abantu abalala.
- e. Bayambe okutegeera nti okufa kujja eri bona. Ku mukkiriza, okufa kwekintu kyokka ekibaawo mu bipimo by'obulamu obutaggwaawo. Tulina okukyusa endowooza yaffe ku nsonge eyo. Tetulina kunoonya kufa, naye tetulina kussa ssira erisukkiridde ku bulamu obuliwo kati ne butubusingira obugenda okujja. Okubeera nga tolliwo mu mubiri kwe kubeerawo ne Mukama (2 Abakkolinso 5:8). Okufa mulabe, era kwe kusembayoomulabe alizikirizibwa (1 Abakkolinso 15:26). Okuzuukira wa Yesu bye byali "ebibala ebisooka" okulaga nti okufa akuwanguerde wadde nga tekunnasaanawo. Ne bwe kiba nti ekiseera kyakufa kw'omukkiriza, tekyetaagisa kuzingiramu kutya, nnaku, n'obulumi. Katonda awa ekisa ky'okufa nga kwotadde n'ekisa ky'okubeera omulamu.
- f. Bayambe okutegeera nti Katonda y'afuga. Akyayinza okuyingira mu nsonge zinoekiseera kyonna okubakkiriza okuwangaala.
- g. Essira liteeke ku kuzuukira n'emirembe n'emirembe. Kozesa enkola y'ebigambo bino wammanga: Yobu 19:25-27; Yokaana 11:5-6; Abaruumi 8:10-11, 12, 17-18, 22-23, 10:11; I Abakkolinso 15:42-44,54-58; II Abakkolinso 4:16-18;5:1; I Abasessalonika 4:13-18.

B. Bw'oba tofuna kumanya okuva eri Katonda oba kino ky'ekiseera ekigere eky'okufa:

- a. Weyongere okusaba okuwona nga Katonda bwayagala. Kino tekikikolaokusaba by'oyagala, naye asumulula Katonda akole nga bw'ayagala, okubatwala oba okubazuukiza.

- b. Musabe mu Mwoyo, okuva Omwoyo Omutukuvu bw'amanyi Katonda by'ayagala eraajja kukola bulungi mu kwegayirira (Abaruumi 8:26).
 - c. Kubiriza omulwadde okwewaayo okwesiga Katonda mu bujuvu, kalenti oba mu bulamu oba mu kufa, bamanyi nti bali mu mikono gye: Yobu13:15; 19:16; Yokaana 10:29.
 - d. Essira lisse obuweereza ku kwetegekera okufa nga kwotadde n'okuwona omubiri.
5. Okufa kwe kuwonya okwanammaddala: Ku mukkiriza, okufa kwe kuwonya okusembayo. Tewakyali bulumi wadde obulwadde era oyingira mu maaso ga Katonda. Obulwadden'ekibi bifaanagana: Tulokolebwa okuva mu kibonerezo ky'ekibi (obulwadde) bwe tukkiriza Yesu ng'Omulokozi era Omuwonya. Tusobola okununulibwa buli kiseera okuva amaanyi g'akyo ng'abakkiriza, naye mu biseera eby'omu maaso tugenda kubeera ne Mukama. Katonda alina engeri gy'akozesaamu ebintu sitaani by'agenderera mu bubi n'abikyusa mu birungi. Okufa kye kyali ekibonerezo ky'ekibi, era olw'okufa kwa Kristo ne kuvaamu obulamu:
- Naye leka mbabuulire ekyama: Si ffenna abalifa, naye enjombe ey'enkomero bw'erivuga ffenna tulifuusibwa, mu kaseera katono ng'okutemya kikowe. Kubanga enjombe erivuga, n'abafu balizuukizibwa, nga tebakyaddayo kufa era ffenna tulifuusibwa. Kubanga omubiri guno oguvunda gwa kufuuka ogutavunda, era omubiri guno ogufa gwa kufuuka ogutafa. Omubiri guno oguvunda bwe gulifuuka ogutavunda, ogufa ne gufuuka ogutafa, olwo Ekyawandiikibwa ne kiryoka kituukirira ekigamba nti, "Okufa kuwanguddwa." "Gewe kufa, obuwanguzi bwo buluwa? Ggewe kufa, amaanyi go agalumya galuwa?" (1 Abakkolinso 15:51-55)

Omukkiriza bw'afa, tusaanidde okusanyuka kubanga waliwo ekintu eky'omuwendo ekibaddewo:

Okufa kw'abatukuvu ba Mukama kwa muwendo nnyo eri Mukama.(Zabuli 116:15)

Ku mukkiriza, okufa kujja ng'okusumululwa okuva mu nsi eno ey'ekib:

Twategeezewa nga mu mmwe mulimu obwenzi, ate obwenzi obutali na mu baamawanga, kubanga omuntu atwala muka kitaawe n'amufuula mukazi we. Mwekuluntazizza mu kifo ky'okwewombeeka. Oyo akola ekikolwa ng'ekyo eky'okwekuluntaza, tasaanye kuggyibwamu mu mmwe? Mu linnya lya Mukama waffe Yesu, mukunjaane nga nange ndi nammwe mu mwoyo n'amaanyi ga Mukama waffe Yesu nga gali nammwe (2 Abakkolinso 5:1-2, 4)

Mu kufa, omukkiriza aba ayingidde mu maaso ga Mukama:

Noolwekyo tuli bagumu era tuli basanyufu, wakiri okuva mu mibiri guno ne tubeera ewaffe mu ggulu ne Mukama waffe. (2 Abakkolinso 5:8)

OKWEGEZESA

1. Wandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu birowoozo.

.....
.....

2. Kubaganye ebirowoozo ku ndagiriro eziweereddwa mu ssomo lino ez'okuweereza eri abalina obulwadde obutawona.

(Eby'okuddamu biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

1. Soma ekisuubizo ky'okuwonya eky'essomo lino:

Olw'ensonga eyo tetuzirika; naye newankubadde omuntu waffe ow'okungulu azikirira, nayeomuntu ow'omunda azzibwa buggya buli lunaku. Olw'okubonaabona kwaffe okutono, okuli ku lwa akaseera katono, katukolera obuzito obw'ekitiibwa obusukkulumye ennyo era obw'olubeerera:So nga tetutunuulira bintu ebirabibwa, wabula ebiriwotebalabibwa; kubanga ebirabibwa bya kaseera buseera; naye ebintu ebiriwoebitalabika biba bya lubeerera. (2 Abakkolinso 4:16-18)

Bw'oba olina oba ng'oweereza omuntu alina obulwadde obutawona, buuza ebibuuzo bino:

Embeera eno ekuleetera okuzirika mu by'omwoyo?

Omuntu wo ow'omunda azzibwa buggya buli lunaku, wadde ng'embeera y'omuntu ow'okungulu eggwaawo?

Oyinza otya okuzza obuggyga omuntu wo ow'omunda?

Ossa essira lyo ku mbeera yo ey'akaseera obuseera oba ku mpisa zo ez'olubeerera?

Oyinza otya okukyusa essira lyo okuva ku lya kaseera buseera okudda ku lya lubeerera?

2. Bw'oba oweereza omuntu alina obulwadde obutawona era nga Katonda abikkudde nti bwe kiri

ekiseera kyabwe ekigere eky'okufa, kola okuyita mu mitendera gino: Omanyi Yesu ng'Omulokozi?Bwoba oli mukkiriza, olina ekibi kyonna ekitayatudde? Saba ku kibi ekitali kyatulwa, ngang'obusungu, obusungu, n'ebiralala Yatula era ofune okusonyiyibwa (1 Yokaana 1:8-9).

Ensonga za bizinensi zo oziteeka mu nteeko? Bwe kitaba bwe kityo, kola olukalala lw'ebintu by'olina okukola:Waliwo abo b'olina okuddiza ssente, okusaba okusonyiyibwa? Bwe kiba bwe kityo, wandiika amannya gaabwe wansi:

Bw'otofuna kumanya okuva eri Katonda oba kino kye kiseera ekigere ekya...

okufa, goberera emitendera gino:

-Mugende mu maaso n'okusaba okuwona nga Katonda bw'ayagala.

-Saba mu Mwoyo okuva lw'amanyi Katonda by'ayagala era ajja kukola bulungi okwegayirira.

-Kubiriza omulwadde okwewaayo okwesiga Katonda mu bujjuvu, olwo oba mu bulamu oba mu kufa, bamanyi nti bali mu mikono gye.

4.Bw'oba ggwe, oba omuntu gw'oweereza, oli mulwadde wa kufa, saba ekisuubizo kino:Naye Yesu n'abalaba n'abagamba nti, "Eri abantu kino kiri." tekisoboka; naye eri Katonda, byonna bisoboka. (Matayo 19:26)

5.Bulijjo jjukira nti Katonda ye mufuzi, era newankubadde omuntu alangirirwa okufa. Asobola okuyingira mu nsonga ekiseera kyonna n'abongera obulamu bwabwe. Soma emboozzi ya Kabaka Keezeekiya

mu Isaaya 37:1 okutuuka ku 38:22. Keezeekiya bwe yali agenda okufa, yakyukira Katonda n'afuna okuwonya. Mu nnyiriri zino weetegereze nti:

-Ekizibu: Isaaya 38:1

-Essaala: Isaaya 38:2-3

-Ekisuubiza: Isaaya 38:4-6

-Okutendereza: Isaaya 38:9-20

EKITUNDU EKY'OMUKAAGA

ENKOLA Z'OKUSUMULULA

Mu kitundu kino ojja kuyiga obukodyo bw'okuweereza n'okufuna okusumululwa. Ojja kuyiga ku:

- SITAANI GEE YASIBA.
- OKUWEEREZA OKUSUMULULA.
- OBUWEEREZA BW'OKULONDOOLA MU KUSUMULULWA.

ESSUULA EY'EKKUMI N'OMUSANVU

SITAANI GWE YASIBA

EBIGENDERERWA:

Bw'omala essuula eno ojja kusobola:

- Okuwandiika olunyiriri olukulu okuva mu mutwe gwo.
- Okuzuula ebika bya ddayimooni bisatu ebikulu ebilumba omubiri, emmeeme, n'omwoyo gw'omuntu.
- Okunnyonnyola omugaso gw'ekirabo eky'okwawula emyoyo mu kwenganga amaanyi ga ddayimooni.
- Okunnyonnyola kye kitegeeza okubeera ng'owambiddwa ddayimooni.
- Okulaga engeri z'omuntu awambiddwa ddayimooni.
- Okunnyonnyola kye kitegeeza okunyigirizibwa dayimooni.
- Okulaga engeri z'omuntu anyigirizibwa dayimooni.
- Okunnyonnyola kye kitegeeza okubeera ne ddayimoono.
- Okulaga engeri z'omuntu alina dayimooni.
- Okufunza obuveereza bwa Yesu mu kwenganga amaanyi ga badayimooni.
- Okukozesa ebiragiro bye byawandiikibwa okusobola okuwangula amaanyi ga badayimooni.

OLUNYIRIRI OLUKULU:

Era mumanyi bulungi Yesu Omunnazaaleesi nga Katonda bwe yamufukako amafuta ne Mwoyo Mutukuvu n'amaanyi, eyatambula ng'agenda akola ebirungi, ng'awonya abaanyigirizibwanga Setaani, kubanga Katonda yali naye. (Ebikolwa 10:38)

ENNYANJULA

Okumala ebbanga ddene nnyo omulimu gwa badayimooni gubadde gugobwa bangi ng'enkola ey'okwewuunya mu buwangwa bw'abatakkiriza. Tekitwalibwa ng'ekizibu ekiyingirira obulamu, amaka, amakanisa, n'amawanga.

Nga bwe mwayiga emabegako, badayimooni maanyi agategekeddwa abakkiriza begalwangana nago (Abaefeso 6:12). Badayimooni babaka Sitaani mw'ayita okutuukiriza ebigendererwa bye mu nsi.

Ekipande kino wammanga kifunza by'oyize ku badayimooni n'amatwale gaabwe gebakoleramu:

Emyoyo eg'yokusendasenda	Emyoyo egitali mirongoofu	Emyoyo egilwaza
Gikosa omwoyo gw'omuntu	Gikosa emmeeme y'omuntu	Gikosa omubiri gw'omuntu
Emyoyo gino gisobola...		
Okunyigiriza		
Okukwata		
Okuwamba		

Bw'oba ogenda okulwana olutalo lw'omwoyo obulungi, olina okuyiga engeri y'okwenganga n'amaanyi ga ddayimoni agakwata, aganyigiriza, n'okuwamba omubiri, emmeeme, n'omwoyo. Waliwo abantu bona abakwetoloode ababonyaabonyezebwa, okutawaanyizibwa, n'amaanyi g'ekizikiza agamanyiddwa nga badayimooni. Essuula eno eyanjulaebiragiro ebikwata ku kuweereza abo abakoseddwa amaanyi ga ddayimooni.

YESU NE DDAYIMOONI

Enjigiriza n'obuweereza bwa Yesu byalaga nti emyoyo gya badayimooni maanyi ga bubi ddala. Ebyo Yesu bye yayigiriza ku badayimooni n'engeri gye yabikwatamu bivaamu amawulire ag'omuwendo ku bukodyo bwa Sitaani.

Yesu yakkiriza nti Sitaani ye mufuzi w'eggye lya badayimooni. Yasomesa ku nsonga entuufu n'amaanyi ga badayimooni. Yagamba nti okugoba amaanyi ga ddayimooni kye kimu ku buponero obulaga nti Obwakabaka bwa Katonda bwali buzze. Soma Matayo 12:22-30, Makko 3:22-27, ne Lukka 11:14-23 okufuna mu bufunze ebyo Yesu bye yayigiriza ebikwata ku badayimooni.

Ekitundu ekinene eky'obuweereza bwa Yesu kyali kizingiramu okwenganga ne badayimooni. Kye kyokulabirako kya Yesu n'obuyinza bw'erinnya lye obuwa ennono y'Ebyawandiikibwa ogw'okukolagana n'amaanyi ga ddayimooni. Yesu yaweereza "bonna" abajja n'ebizibu bya ddayimooni. Peetero yayogera ku Yesu nti:

**Era mumanyi bulungi Yesu Omunnazaaleesi nga Katonda bwe yamufukako amafuta ne
Mwoyo Mutukuvu n'amaanyi, eyatambula ng'agenda akola ebirungi, ng'awonya
abaanyigirizibwanga Setaani, kubanga Katonda yali naye. (Ebikolwa 10:38)**

Mu kitundu "Okweyongera okusoma" mu ssomo lino osobola okwongera okusoma ku ngeri ez'enjawulo mu byawandiikibwa mu Baibuli Yesu bweyenganga n'amaanyi ga ddayimooni

ENGERI DDAYIMOONI GY'EZIKOLAMU

Nga bw'oyize, ddayimooni zikozesebwa sitaani okuwakanya Katonda, enteekateeka ye n'ebigendererwa bye, n'abantu be. Era balwana n'abatakkiriza okubakumaokuva mu mazima g'Enjiri. Ddayimooni zifuga ebitundu ebimu ng'omulangira wa Buperusi ayogerwako mu Danyeri 10:12-13. Ddayimooni era zikola nga giyita mu buntu, mu basajja n'abakazi, okutuukiriza ebigendererwa bya Sitaani mu nsi.

Okuwakanya Katonda by'ayagala kye kigendererwa kya Sitaani ekikulu. Ekigambo "Sitaani" kitegeeza "omulabe." Sitaani mulabe wa Katonda (Yobu 1:6; Matayo 13:39). Era mulabe w'omuntu (Zakaliya 3:1; I Peetero 5:8).

Nga bw'oyize, ddayimooni zirina obutonde obw'enjawulo. Jjukira nti dayimooni omu yeeyanjula mu I Bassekabaka 22:23 nga "omwoyo ogw'obulimba." Omwoyo "Ogutayogera era ogutawulira" gwazuulibwa mu Makko 9:25. Ddayimooni ez'engeri ez'enjawulo zikola ng'emyoyo ezirwaza , emyoyo egisendasenda, n'emyoyo egitali mirongoofu. Sitaani agikozesa mu kulwanyisa n'omuntu mu mubiri, mu mmeeme ne mu mwoyo;

EMYOYO EZIRWAZA

Gino myoyo egisobola okubonyaabonya emibri gy'abakkiriza nga kwotadde n'abatakkiriza. Soma Lukka 13:10- 12 . 17. Omukazi ono yabonyaabonyezebwa omwoyo ogw'okulwaza. Yaliwo ku Ssabbiiti Yesu yamuyita "muwala wa Ibulayimu." Ensonga zino zombi ziraga nti ye oboolyawo yali mugoberezi wa Katonda, naye omubiri gwe gwali gubonyaabonyezebwa Sitaani okumala emyaka kkumi na munaana. Okusobola okufuna ebyokulabirako ebirala eby'amaanyi ga ddayimooni agabonyaabonya omubiri laba Matayo 12:22; 17:15-18; Ebikolwa by'Abatum 10:38; II Abakkolinso 12:7.

EMYOYO EGISENDASENDA:

Emyoyo gino gibonyaabonya omwoyo gw'omuntu, ne gumusendasenda okukkiriza obulimba obw'enjigiriza n'okusalirwa omusango okutuuka ku kibonerezo ekitaggwaawo. Gwe mwoyo gw'enjigiriza ez'obulimba, eddiini, ba kristo ab'obulimba, n'abasomesa ab'obulimba:

Mwoyo Mutukuvu ayogera Iwatu nti mu nnaku ez'oluvannyuma walibaawo abaliva mu kukkiriza, nga bagoberera emyoyo egiwubisa, n'enjigiriza ya baddayimooni. (I Timoseewo 4:1)

Abo be baddayimooni abakozi b'ebyamagero abateesa n'abafuzi bona ab'oku nsi okukunjaana okulwana ne Katonda Ayinzabyonna ku lunaku olw'olutalo. (Okubikkulirwa 16:14)

Omuntu oyo alijjira mu maanyi ga Setaani gonna n'akola obubonero n'eb'y'amagero, eby'obulimba, era n'obulimba obwa buli ngeri obw'obutali butuukirivu eri abo abazikirizibwa, kubanga bagaana okukkiriza amazima okulokolebwa. (II Abasesalonika 2:9-10)

Emyoyo egisendasenda mulimu "omwoyo gw'okulagula" ayogerwako mu Bikolwa by'Abatume:

Olunaku lumu twali tuserengeta ku mugga mu kifo we twasabiranga, ne tuisinkana omuwala omuddu ng'aliko ddayimooni eyalagulanga, era n'afuniranga bakama be ensimbi nnyingi. (Ebikolwa 16:16)

Emyoyo egisendasenda gyokya omuntu ow'omunda, gisendasenda, gikema, gisikiriza, gyagala, gicamula, okuzuukusa, okusikiriza, n'okulimba. Emyoyo egisendasenda gikola nnyo mu kuleeta "obubi obw'omwoyo mu bifo ebyawaggulu." Gikolera mu buli ddiini ne wonna awabeera enjigiriza ez'obulimba.

Jjukira nti Sitaani yeegomba okusinzibwa era ajja kikitwala mu ngeri yonna gy'asobola okukifuna. Emyoyo egy'okusendasenda gisendasenda abasajja n'abakazi okusinza ebifaananyi era n'okusinza Sitaani yennyini. Ojja kuyiga ebisingawo ku"obubi obw'omwoyo mu bifo ebya waggulu" mu Ssuula Amakumi Abiri.

EMYOYO EGITALI MIRONGOOFU:

Amaanyi gano aga ddayimooni gabonyaabonya obutonde bw'omuntu obw'omwoyo. Gavunaanyizibwa ku bikolwa eby'obugwenyufu, ebirowoozo ebitali birongoofu, ebikemo n'obukodyo obulala Sitaani bwakozesa okusiba abasajja n'abakazi. Sitaani afuga abantu ssekinnoomu n'emyoyo emibi, asobola n'okukola mu maka, mu makanisa, n'amawanga gonna nga ebibinja bino bwe bikolebwa abantu ssekinnoomu. Eno y'engeri Sitaani gy'akola mu mitendera egy'enjawulo egy'ensengeka mu bantu. Okusobola okufuna ebyokulabirako by'emyoyo emibi laba Matayo 10:1; 12:43; ne Makko 1:23-26.

OKUNYIGIRIZIBWA, OKUWAMBIBWA, N'OKUFUNA

Emyoyo emibi gisobola okunyigiriza abantu. Okunyigiriza kitegeeza okuggumiza wansi, okujja, oba okusiba okuva wabweeru. Okunyigirizibwa kuno kutuukirira emyoyo emibi mu ngeri ezitali zimu. Zireeta ekiwuubaalo, tonda embeera embi, era oyngize ebirowoozo ebikyamu mu birowoozo nga ebirowoozo bya okwetta, obugwenyufu, obutakkiriza, okutya, n'ebirala. Ddayimooni gitondawo embeera ekema abantu okukola ekibi;

**Era mumanyi bulungi Yesu Omunnazaaleesi nga Katonda bwe yamufukako amafuta ne
Mwoyo Mutukuvu n'amaanyi, eyatambula ng'agenda akola ebirungi, ng'awonya
abaanyigirizibwanga Setaani, kubanga Katonda yali naye. (Ebikolwa 10:38)**

Ddayimooni era gisobola okubeera n'abantu. Okubeera ne ddayimooni mbeera emu ereetera emyoyo emibi okubeera mu mubiri gw'omuntu ne gimufuga nga bwejagala. Abantu abamu basinga kwagala

kukozesa kigambo "Okuwambibwa" okusinga okubeera naye, naye nga tebatunuulidde kigambo, omuntu alina omuzimu akyaza badayimooni okubeera mu ye. "Okubeera ne ddayimooni tekitegeeza muntu tavunaanyizibwa ku kibi kye. Obuvunaanyizibwa bwe buli ku nsongea ezaamuvuirako okubeeramu mbeera gy'alimu.

Okubeera ne ddayimooni kubaawo kyeyagalire. Omuntu ayinza okwagala okutwalibwa amaanyi g'emyoyo mu nsengeka okukola séances, okwatula ebikolimo, okufuuka omusamize, oba okufuna amaanyi amalala agasukkulumye ku ga bulijjo. Okubeera n'ebintu nakyo kiyinza okubaawo nga toyagala. Omuntu ssekinnoomu tasaba kukwatibwa, wabula okuyita mu ebirowoozo eby'ekibi, ebikolwa, oba okukwatagana n'okubeera n'ebi'obusamize ebivaamu.

Amaanyi g'emisambwa agakolera mu bazadde n'ebibi by'abazadde bisobola okukosa omulembe oguddako. (Laba Okuva 20:5; 34:7; ne Ekyamateeka 5:9.) Kino kiviirako emizimu oba okunyigirizibwa kw'abaana nga bwe kiwandiikkidwa mu Makko 7:24-30 ne 9:17-21.

Waliwo n'ekintu ekiytibwa okuwambibwa ddayimooni. Eno mbeera omuntu mw'awambibwa olw'okufaayo oba okwemalira ku badayimooni. Kye kwagala okutali kwa bulijjo mu by'obusamize, badayimooni, ne Sitaani afuga byeyegomba n'ebikolebwa mu ngeri eraga.

DDAYIMOONI ZIYINZA OKUKOSA ABAKKIRIZA?

Omukkiriza omutuufu tayinza kubeera na dayimooni kubanga Omwoyo Omutukuvu tasobola kubeera mu kifo kye kimu n'omwoyo omubi:

Oba temumanyi ng'omubiri gwammwe ye Yeekaalu ya Mwoyo Mutukuvu Katonda gwe yabawa, era n'emibirgyammwe si gyammwe ku bwammwe? Kubanga mwagulibwa na muwendo, noolwekyo emibirgyammwe gigulumizenga Katonda. (1 Abakkolinso 6:19-20)

Bw'oba owa Katonda era ng'ojudde Omwoyo Omutukuvu, tosobola kuba wa Sitaani n'ojjula emyoyo gye mu kiseera kye kimu. Omwoyo Omutukuvu tajja kubeera mu "yekaalu" emu ne Sitaani.

Naye kino tekitegeeza nti abakkiriza tebasobola kukosebwa maanyi ga badayimooni. Amaanyi gano ge tummeggana nago. Sitaani akozesa amaanyi g'emisambwa okulumba abakkiriza okuva ebweru okuyita mu kunyigirizibwa, obubonero bwago bwe bwayogerwako emabegako. Naye tasobola kubeera na bwannannyini ku omukkiriza omutuufu. "Okuba ne.." kiraga omulimu ogw'omunda.

"Okunyigirizibwa" oba okusiba kiraga okufuga okuva ebweru. Emirimu gy'abakkiriza giyinza okulung'amibwa mu ngeri ya Sitaani singa bakkiriza baganya amaanyi ga ddayimooni okubanyigiriza. Okunyigirizibwa oba okusibibwa ng'okwo amaanyi amabi kukkiriza Sitaani okubakozesa mu bigendererwa ebibi.

Kino kye kyalivo Peetero, omuyigirizwa wa Yesu, bwe yakozesebwa Sitaani okugezaako okuwugula Yesu okuva mu kubonaabona olw'ebibi by'abantu bona. Yesu bwe yannyonyola okubonaabona kwe yalina okuyitamu, Peetero bwe yagamba:

Peetero n'amuzza ebbali n'atandika okumunenya ng'amugamba nti, "Katonda akulage ekisa Mukama waffe. Bino tebirikutuukako." (Matayo 16:22)

Yesu n'agamba Peetero nti:

Naye Yesu n'akyukira Peetero n'amugamba nti, "Dda ennyuma wange Setaani. Oli kyesittaza gye ndi, kubanga tolowoozeza bintu bya Katonda wabula olowooza bintu bya bantu." (Matayo 16:23)

Yesu yali tategeeza nti mu butuufu Peetero yali Sitaani. Yakitegeera nti mu kaseera ako Peetero yalina akkiriza Sitaani okukola emirimu ng'ayita mu ye. Teyalina dayimooni, naye yali akkirizza emyoyo gya Sitaani okumufuga:

Temuwanga Setaani bbanga. (Abaefeso 4:27)

Omuntu bw'azaalibwa omulundi ogw'okubiri, erinnya lye liwandiikkibwa mu kitabo eky'enjawulo mu Ggulu ekiyitibwa ekitabo ky'obulamu. Abo bokka amannya gaabwe agali mu kitabo kino be bajja okuba abatuuze mu Ggulu emirembe gyonna:

Era buli eyasangibwa ng'erinnya lye teriwandiikkidwa mu kitabo eky'obulamu, n'asuulibwa mu nnyanja ey'omuliro. (Okubikkulirwa 20:15)

Kisoboka okuba ng'erinnya lyo liwandiikkidwa mu kitabo ky'obulamu, naye oluvannyuma ne lisazibwamu olw'okudda mu bulamu obw'ekibi:

Na buli awangula alyambazibwa engoye enjeru nga bali, era sirisangula linnya lye mu kitabo ky'obulamu, naye ndyatula erinnya lye mu maaso ga Kitange ne bamalayika be nti oyo muntu wange. (Okubikkulirwa 3:5)

Singa omukkiriza yeeyongerayo mu kibi ekimanyiddwa, ekitayatulwa, waliwo ekifo w'ayinza okuleka okubeera Omukristaayo. Omutume Pawulo yalaga okweraliikirira kwe nti aleme "kusuulibwa" oluvannyuma lw'okubuulira abalala:

Naye mbonereza omubiri gwange ne ngufuula omuddu wange, si kulwa nga mbuulira abalala Enjiri, ate nze nzennyini ne sisiimibwa. (1 Abakkolins 9:27)

Pawulo yakitegeera nti ekibi, naddala ebibi eby'omubiri ebitannaba kweyongera kwatula, byali bisobola okuvaamu okufiirwa emmeeme ye newankubadde nga yali abuulidde abalala.

Bw'ogenda mu maaso n'okubeera mu kibi okukkakkana ng'oli mu mbeera ey'okuseerera. Kino kitegeeza tojja kuddamu kuba mugoberezzi wa Yesu Kristo ow'amazima. Bw'ogenda mu maaso mu bibi ebimanyiddwa era ebitali byatule, tewali ayinza kukugamba mu kiseera ky'olekera awo okufuuka

omugoberezi wa Yesu n'oddamu okufuuka ekitundu ky'Obwakabaka bwa Sitaani. Katonda y'asalawo ensonga eyo. Naye ku bwe kibaawo, oli okweggulawo okulumba kw'omulabe okusingawo, nga mw'otwalidde n'okusobola okulumbibwa dayimooni oby'obugagga. Eno y'ensonga lwaki kikulu ng'oyonoonye okwatula amangu ekibi kyo n'okyuka okuva mu butali butuukirivu:

Naye bwe twatula ebibi byaffe, ye mjesigwa era mutuukirivu okutusonyiwa n'okutunaazaako obutali butuukirivu bwonna. Bwe tugamba nti tetulina kibi, tumufuula mulimba era nga n'ekigambo kye tekiri mu ffe. (1 Yokaana 1:9-10)

Yesu ayitibwa Ekigambo kya Katonda mu bifo bingi mu Byawandiikibwa. Singa Ekigambo kya Katonda tekibeera mu ggwe, kale Yesu tabeera mu ggwe.

ENERI DDAYIMOONI GY'EZIKUFUGA

Ddayimooni gifuna obuyinza mu ngeri eziwerako:

1. **Okuyita mu milembe:** Ddayimooni giyinza okunyigiriza oba okutwala omuntu olw'ebyo eby'emabega okubeera n'abazadde oba okunyigirizibwa. Kino kye kivaako ddayimooni okufuga abaana (Okuva 20:5; 34:7; Ekyamateeka 5:9).
2. Okuyita mu birowoozo: Ebriowoozo kye kimu ku bifo ebikulu eby'olutalo Sitaani. Singa Sitaani asobola okufuga ebriowoozo byo, ku nkomerero ajja kufuga ebikolwa byo. Obutafuga birowoozo ku nkomerero kivaamu mu obutakola nga bwoyagala. Kino kiviirako okukola ebibi. Okugenda mu maaso mu birowoozo n'ebikolwa eby'ekibi kiyinza okuva mu kuba okutuuka kunyigirizibwa, enkomerero ya byonna ndowooza yo kuwambibwa nga bweekiri mi Abaruumi 1. Eno y'endowooza ebifugibwa ddala ebriowoozo ebibi. Ddayimooni era gijja mu ggwe ngaziyita mu biragalalagala ebikosa ebriowoozo. Okusomesa "okufuga ebriowoozo" nakyo kireeta obuzibu bwe bumu.
3. Okuyita mu bikolwa eby'ekibi: Ebriowoozo eby'ekibi bituukirizibwa mangu olw'ebikolwa eby'ekibi. Okugeza nga, ekirowoozo ky'obwenzi kituukirira mu kikolwa kyennyini eky'obwenzi. Ekibi kwe kujeema, ebriowoozo n'ebikolwa by'obujeemu biwa biwa omwagaanya ddayimooni okukolera emingi gyagyo mu ggwe.

Omukkiriza bw'agenda mu maaso mu birowoozo oba ebikolwa eby'ekibi "awa ekifo" Sitaani (Abaefeso 4:27). Ekifo ekisingawo eky'omwoyo kiweebwa omulabe okuddukanya emirimu. Ebibi by'okwenyigira mu by'obusamize, ebiwandiiko, n'ebirala, bisikiriza amaanyi ga ddayimooni.

Atali mukkiriza abeera mu kibi yeggulawo eri okutulugunyizibwa n'okuwambibwa Sitaani. Nga bw'oyize, tewali nampawengwa mu ntalo ez'eb'yomwoyo. Oli ku ludda lwa bulungi oba lwa bubi. Oli wa Katonda oba wa Sitaani. Bwoba wa sitaani era nga tonafuna kuzaalibwa buggyaa mu Yesu Kristo, olwo oli wuwe okukkozesaa, okunnyigiriza, nga waayagala.

4. **Okuyita mu kwegomba:** Abantu abamu baagala era ne basaba Sitaani okubeera wansi w'obuyinza bw'amaanyi ga badayimooni. Kino bakikola n'ebigendererwa by'okuba n'amaanyi agasukkulumye ku ga bulijjo oba okukola ebikolwa ebisukkulumye ku by'obutonde.
5. Okuyita mu "nnyumba" etaliimu kintu kyonna: Ddayimooni omubiri gw'omuntu gwalimu, aguyita nnyumba ye (Matayo 12:44). Omuntu anunuddwa okuva mu maanyi ga ddayimooni bwatazaalibwa buggya n'okujuzibwa Omwoyo Omutukuvu, addamu okuwambibwa ddayimooni.
6. Olukusa: Oluusi Katonda awa olukusa emirimu gy'amaanyi ga ddayimooni okutuukiriza ebigendererwa eby'enjawulo. Kino kiyinza okukkirizibwa ng'okugezesebwa kw'abakkiriza nga bwe kyali ku Yobu. Kiyinza okuba omusango olw'ekibi nga bwe kyali ku Kabaka Sawulo.

ANI ALINA OKWENGANGA AMAANYI GA DDAYIMOONI?

Okwenganga amaanyi g'emisambwa si kintu kya kulekebwa baweereza abakugu. Yesu yayogera nti abakkiriza bonna bandibadde n'obusobozi okuwangula amaanyi ga ddayimooni:

Era abo abakkiriza baligoba baddayimooni ku bantu mu linnya lyange, era balyogera ennimi empya. (Makko 16:17)

Yesu awadde abagoberezi be obusobozi okwenganga amaanyi ga ddayimooni. Yakwasa amaanyi eri abayigirizwa okusooka:

Awo Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, ne bajja gy'ali n'abawa obuyinza okugobanga baddayimooni, n'okuwonyanga buli ndwadde n'okukozimba ebya buli ngeri.(Matayo 10:1)

Awo Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'abatuma babiri babiri era n'abawa obuyinza okugoba emyoyo emibi ku bantu. (Makko 6:7)

Obuyinza buno bwe bumu yabukwasa abakkiriza bonna:

Kubanga Kerode yennyini ye yatuma abaserikale be nebakwata Yokaana Omubatiza ne bamuggalira mu kkomera, olwa Kerudiya muka muganda we Firipo, Kerode gwe yali awasizza. (Makko 16:17)

Muwonye abalwadde, muzuukize abafu, mulongoose abagenge, era mugobe ne baddayimooni. Muweereddwa buwa nammwe muwenga buwa. (Matayo 10:8)

Tewali kiraga mu Baibuli nti obuweereza buno obukulu bukoma ku kibinja ky'abantu ekimu . Omusajja omulayiki ayitibwa Firipo Katonda yamukoza okugoba emyoyo emibi mu Samaliya (Ebikolwa 8). Naye kino tekitegeeza nti abakkiriza balina okufubutuka mu kusisinkana amaanyi ga ddayimooni awatali kwetegeka bulungi, nga batabani ba Sikeva bwe baakikola (Ebikolwa 19).

Era kikulu abakkiriza obutalowooza nnyo ku ddayimooni. Tetuyitiddwa ku kufuuka bakugu mu dayimooni. Tewali kirabo kya mwoyo kya "kugoba badayimooni." Naye ggwe tolina kutya amaanyi ga ddayimooni. Bw'oyolekagana n'abo abakoseddwa ddayimooni, olina okuba n'amaanyi okuleeta okununulibwa okuva eri Katonda.

OKUMANYA OKUBERAWO KWA DDAYIMOOXI

Okuvvuunuka amaanyi ga ddayimooni kikulu okusobola okutegeera okubeerawo kwago n'obukodyo bwago. Omwoyo Omutukuvu awaddeyo ekirabo eky'omwoyo eky'enjawulo olw'ekigendererwa kino. Ekirabo kino kiyitibwa "okwawula emyoyo" (I Abakkolinso 12:10).

Okutegeera kitegeeza "okuzuula, okwekenneanya, n'okukola enjawulo wakati." Ekirabo eky'okwawula eby'emyoyo kisobozesa omukkiriza okutegeera emyoyo egikolera mu balala. Kimusobozesa okuzuula, . okwekenneanya, n'okuzuula emyoyo emibi.

Ekirabo eky'okutegeera emyoyo kikulu nnyo nga tukolagana n'amaanyi ga ddayimooni. Kisobozesa ggwe okutegeera amangu ddala oba omuntu alina omwoyo omubi ogukola okuyita mu oba nedda ku ye. Kiziyiza obulimba nga kisendasenda oba okulimba emyoyo. Omuntu alina ekirabo kino asobola okukitegeera obukodyo obubi n'ebigendererwa by'amaanyi g'emisambwa.

Okugeza, obuziba obumu n'obusiru (okusinziira ku biwandiiko bya Baibuli) biva ku omwooyo. Obuziba obulala n'obusiru buyinza okuba nga buva ku kabene oba obulwadde. Okutegeera yandikusobozesezza okuzuula ekivaako embeera eyandisobozesezza specific obuveereza.

Si bona abakkiriza nti balina ekirabo kino eky'omwoyo eky'enjawulo eky'okutegeera emyoyo. Omukkiriza bwatabeera nakirabo kino waliwo obubonero bw'okubeerawo kw'emisambwa obuyinza okwetegereza.

Omukazi Omusulofeniya bwe yajja eri Yesu n'okulaajana nti agobe omwoyo omubi okuva ku muwala we, yagamba nti "Muwala wange alumwa nnyo sitaani" (Matayo 15:22). Kino yakimanya atya? Yakimanya okusinziira ku buponero obwaliwo. Okuzuula kwe kwetegereza kwokka kiki emyoyo gya badayimooni gikola omuntu.

Wano waliwo obubonero obulaga nti emisambwa:

Okwegomba kwa badayimooni kumanyibwa olw'okwemalira ku badayimooni mu ngeri etafugibwa era etali ya bulijjo, Sitaani, oba eby'obusamize. Omuntu ng'oyo ayinza okwenyigira mu bikolwa eby'obusamize, buli kiseera ng'awa buli kimu eri Sitaani oba badayimooni, oba okwemalira ku kusoma badayimooni ne Sitaani.

Okunyigirizibwa kwa ddayimooni kuyinza okumanyibwa n'obubonero buno wammanga:

1. Okusiba okw'omubiri: "Muwala wa Ibulayimu" Yesu gwe yawummuza omwoyo gwe obunafu bwasibibwa mu mubiri. Laba Lukka 13:10-17. Obulwadde obutawona buyinza okuba obw'emisambwa okunyigirizibwa. Obulwadde bwonna tebuva ku maanyi ga badayimooni. Obulwadde obumu buva ku okumenya amateeka g'obutonde, gamba ng'obutalya bulungi oba okunywa amazzi amabi. Obulwadde obumu era kubonerezebwa. Kabaka omu mu Baibuli ataawa Katonda kitiiibwa yakubwa n'ensowera z'omu byenda n'afa!
2. Okunyigirizibwa mu birowoozo: Okutaataaganyizibwa mu birowoozo oba obulamu bw'ebirowoozo ng'okutulugunyizibwa mu birowoozo, okutabulwa, okubuusabuusa, okubulwa okujjukira, n'ebirala Obutawummula, obutasobola kulowooza oba kuwuliriza balala, okwogera okutali kwa bulijjo oba okutereka kuyinza okwolesebwa. Ebizibu byonna eby'omutwe tebireetebwa Sitaani. Okuggwaamu amaanyi, okwennyamira, n'okuwuguka biyinza okuva ku alergy eri emmere ezimu oba obutakwatagana n'eddagala mu bwongo mu ngeri enkyamu. Katonda asobola okuwonya ebirowoozo ebizibu n'endwadde ezitava ku maanyi ga badayimooni nga kw'otadde n'okuleeta okununulibwa emisango egyleetebwa emisambwa. Naye okwegendereza kusaana okukolebwa obutassa bulwadde bwonna oba obw'omutwe mu kibinja ebizibu nga bwe biva ku myoyo gya badayimooni. Oluusi enkyukakyuka ennyangu mu mmere oba obulamu buija kumalawo ekizibu singa kiba kiva ku bintu eby'omubiri.
3. Ebizibu by"enneewulira: Okutaataaganyizibwa mu nneewulira okusigala oba okuddamu, omul okwetamwa, obukyayi, obusungu, okutya, okugaana, okwesaasira, obuggy, okwennyamira, okweraliikirira, obutali butebenkevu, okubeera wansi, n'ebirala.
4. Ebizibu eby'omwoyo: Ebizibu ebiyitiridde mu kuwangula ekibi, nga mw'otwalidde n'ebi'ekibi emize. Okugaana eby'okugonjoola ebizibu mu by'omwoyo. Ekika kyonna eky'ensobi y'enjigiriza oba obulimba, nga mw'otwalidde n'obuddu bw'ebantu n'ebitabo by'ebibiina by'eddiini.
5. Embeera: Emisambwa gisobola okuleeta embeera enzibu ezinyigiriza. Nga embeera zitera okuzingiramu okutabulwa era amangu ago zisobola okuzuulibwa nti za dayimooni kubanga Katonda si ye muwandiisi w'okutabulwa (I Abakkolinso 14:33; Yakobo 3:16).

Okubeera n'emisambwa kuyinza okumanyibwa n'obubonero buno wammanga:

1. Okubeera mu mwoyo omubi: Kino kyeyolekera mu butali bulongoofu obw'empisa obusookerwako era obucaafu. Kiyinza okuzingiramu okwagala okugenda nga tolina ngoye. Ebyokulabirako laba Makko 5:2 ne Lukka 8:27.
2. Amaanyi g'omubiri agatali ga bulijjo: Omuntu alaga amaanyi agasukka ku busobozi bwa bulijjo. ebyokulabirako laba Makko 5:3 ne Lukka 8:29.
3. Obusungu: Obusungu buno buyinza okuwerekewako okufuumuuka mu kamwa. Laba Makko 9:14-29 ne Lukka 8:26-39.

4. Okuziyiza ebintu eby'omwoyo: Mu biwandiiko ebiri mu Makko 6:7 ne 1:21-28, badayimooni baali bamanyi Yesu amangu ago n'amusaba abaleke. Okutya erinnya lya Yesu, okusaba, . n'Ekigambo n'okuvvoola ebyo eby'omwoyo byonna bubonero bwa dayimooni. Okuvvoola okuyitiridde kuyinza okwetegereza oba okukyusibwakyusibwa ebifaananyi by'omubiri era mu ngeri ey'ekikangabwa enneeyisa ekyukakyuka ng'ebintu eby'omwoyo byoyerwako.
5. Enkyukakyuka mu buntu ne/oba eddoboozi: Omuntu mu budde obutuufu alina ensonyi ayinza okufuuka omukambwe oba ow'effujo. Ebikolwa awamu n'endabika biyinza okukosebwa. Empisa z'empisa era amagezi gayinza okukyuka. Eddoboozi liyinza okukyusibwa. Laba Makko 5:9 .
6. Ebibonyoobonyo by'omubiri ebiwerekerako: Mu mbeera z'okubeera n'emisambwa, bino bye bisinga okulabika ebiseera ebisinga okubeera ebibonyoobonyo by'enkola y'obwongo n'obusimu. (Laba Matayo 9:33; 12:22; Makko 5:4-5). Era ziyanza okuli "pining" oba okusaasaanya okwa bulijo ewala mu mubiri. (Laba Makko 9:14-29).
7. Okwetuusaako obuvune mu mubiri: Mu Matayo 17:14-21 mulimu embooz ya a mutabani w'omusajja eyandisuula mu muliro. Mu Lukka 8:26-39 dayimooni ono omusajja eyalina omuzimu yeesala amayinja okumutuusaako obuvune ku mubiri.
8. Obulumi obw'entiisa: Lukka 8:28 wagamba nti omusajja ono yagenda ng'akaaba kubanga eby'okubonyaabonyezebwa okw'omunda okw'entiisa okuleetebwa okubeera n'ebintu bye.
9. Obutasobola kubeera mu bulamu obwa bulijo: Omusajja ono yali tasobola kubeera mu bantu wabula yabeera mu entaana z'essabo. Laba Lukka 8:27.
10. Okuyita mu nkola ezitali za byawandiikibwa, obusobozi bw'okulagula ebiseera eby'omu maaso oba okuzuula ekyo ekiriwa tekimanyiddwa: Omukazi ali mu Bikolwa 16:16 kigambibwa nti "alina" omwoyo gw'obulaguzi.

Bino wammanga era biyinza okulaga okunyigirizibwa kwa badayimooni, okubeera n'ebintu, oba okukwatibwa ennyo:

1. Obugwenyufu obuyitiridde ng'okwenyigira mu bifaananyi eby'obuseegu, obwenzi, okwegatt, n'ebibi ebirala eby'okwegatta. Okuwalirizibwa okw'amaany okutuuka ku buzibu mu kulya, okwetta, okwesalako ebitundu by'omubiri, okulemaza abantu, n'okutta omuntu.
2. Omuze gw'okukozesa ebiragalalagala oba omwenge.
3. Okuwuniikirira, okwolesebwa, n'okufumiitiriza ebtali bitunuuliddwa oba okuva ku Katonda omu ow'amazima.
4. Obuddu bw"enneewulira ng"okutya, okweraliikirira, okwennyamira, obukyayi, obusungu, obuggyga, buggya, amalala, obusungu, obubi, n'okunenya.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.

2. Bika ki ebikulu ebisatu ebya badayimooni ebilumba omubiri, emmeeme, n'omwoyo gw'omuntu?

3. Mugaso ki ogw'ekirabo eky'okutegeera mu kukolagana n'amaanyi g'emisambwa?

4. Okunyigirizibwa ddayimooni kitegeeza ki?

5. Ezimu ku mpisa z'omuntu anyigirizibwa ddayimooni bye biruwa?

6. Kitegeeza ki okubeera obsessed ya badayimooni?

7. Biki ebimu ku mpisa z'omuntu alina ddayimooni?

8. Okubeera n'omuzimu kitegeeza ki?

9. Biki ebimu ku mpisa eziyinza okulagibwa omuntu alina dayimooni?

10. Nnyonnyola engeri emisambwa gye gifunamu obuyinza.

(Eby'okuddamu mu biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

Weekenneenyembeera yo oba ey'omuntu gw'oweereza n'okusaba:

1. Waliwo obujulizi obulaga nti waliwo omwoyo ogw'okusendasenda ogukola? Lwaki olowooza bw'otyo?
-

2. Waliwo obujulizi obulaga nti omwoyo gw'obunafu gukola? Lwaki olowooza bw'otyo?
-

3. Waliwo obukakafu obulaga nti omwoyo omubi gukola? Lwaki olowooza bw'otyo?
-

4. Buno bwe bubonero bw'okunyigirizibwa kwa badayimooni:

Okusiba mu mubiri.

-Okunyigirizibwa mu birowoozo.

-Obuzibu mu nneewulira.

-Ebizibu by'omwoyo.

-Ebituukawo.

Kirabika waliwo okunyigirizibwa kwa badayimooni? Kiki ekikuleetera okulowooza bw'otyo?

Okwegomba kw'emisambwa kumanyibwa:

-Okwemalira ku badayimooni, sitaani, oba eby'obusamize ebitafugibwa era ebitali bya bulijjo.

-Okwenyigira mu bikolwa eby'obusamize.

-Okussa buli kimu ku sitaani oba emisambwa buli kiseera.

-Okwemalira ku kusoma emisambwa ne sitaani.

Kirabika waliwo okwegomba kw'emisambwa? Kiki ekikuleetera okulowooza bw'otyo?

6. Bino bwe bubonero bw'okubeera n'emisambwa:

-Okubeera mu mwoyo omubi.

-Amaanyi g'omubiri agatali ga bulijjo.

Fits of obusungu.

-Okuziyiza ebintu eby'omwoyo.

-Enkyukakyuka mu buntu ne/oba eddoboazi.

-Okubonaabona kw'omubiri okuwerekero.

-Okwetuusa obuvune ku mubiri.

-Obulumi obw'entiisa.

Obutasobola kubeera mu bulamu obwa bulijjo.

-Obusobozi bw'okulagula ebiseera eby'omu maaso oba okuzuula ekyo ekitamanyiddwa nga tuyita mu enkola ezitali za byawandiikibwa.

Kirabika waliwo okutwalibwa kwa badayimooni? Kiki ekikuleetera okulowooza bw'otyo?

7.Jukira: Bino wammanga nabyo biyinza okulaga okunyigrizibwa kw'emisambwa, obsession, oba oby'obugagga:

-Obugwenyufu obuyitiridde nga okwenyigira mu bifaananyi eby'obuseegu, obwenzi, .

obwenzi, okwegatta, okwegatta, n'ebibi ebirala eby'okwegatta. Okuwalirizibwa okw'amaanyi okutuuka ku buzibu mu kulya, okwetta, okwesalako ebitundu by'omubiri, okulemaza abantu, n'okutta omuntu.

-Omuze gw'okukozesa ebiragalalagala oba omwenge.

Katonda.

-Okusiba enneewulira ng'okutya, okweraliikirira, okwennyamira, obukyayi, obusungu, obuggyga, .

okwegomba, obuggyga, amalala, okukaawa, obubi, n'okunenya.

ESSUULA EY'EKKUMI N'OMUNAANA

OKUWEEREEZA OKUSUMULULWA

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu birowoozo.
- Okuzuula ani alina okukola ku maanyi ga ddayimooni.
- Okukubaganya ebirowoozo ku nteekateeka ezisookerwako ez'okusumululwa mu buweereza.
- Okufunza ebiragiyo ebikwata ku kusumululwa mu buweereza.

EKISUUBIZO KY'OKUWONYA EKY'OKUSABA:

Awo bwe yamala okuyita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, n'abawa obuyinzaokulwanyisa emyoyo emibi, okugigoba ebweru, n'okuwonya endwadde eza buli ngeri n'endwadde eza buli ngeri. (Matayo 10:1)

ENNYANJULA

Waliwo ebikumi n'ebikumi by'abantu abasibiddwa Sitaani mu ndwadde ezireetebwa ddayimooni. Waliwo ebikumi n'ebikumi by'abalala nga banyigirizibwa, okukwatibwa, n'okukwatibwa ennyo mu mikono gy'omulabe. Mussomo lino ojja kuyiga ani alina okukolagana n'amaanyi ga ddayimooni, engeri y'okwetegekera obuweereza bw'okusumululwa.

ANI ALINA OKWENGANGA AMAANYI GA DDAYIMOONI?

Okukolagana n'amaanyi g'emisambwa si kintu kya kulekebwa baminisita abakugu. Yesu yayogera byonnaabakkiriza bandibadde n'obusobozi okuwangula amaanyi g'emisambwa:

Era obubonero buno buligoberera abo abakkiriza: Mu linnya lyange baligoba ebwerusitaani... (Makko 16:17)

Yesu yawa abagoberezi be obusobozi okukolagana n'amaanyi ga ddayimooni. Yasooka kugaba buyinza ng'obwoeri abayigirizwa:

Awo bwe yamala okuyita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, n'abawa obuyinzaokulwanyisa emyoyo emibi, okugigoba ebweru, n'okuwonya endwadde eza buli ngerin'endwadde eza buli ngeri. (Matayo 10:1)

N'amuyita ekkumi n'ababiri, n'atandika okubasindika babiri erabbiri; n'abawa obuyinza ku myoyo emibi. (Makko 6:7)

Obuyinza buno bwe bumu yabukwasa abakkiriza bonna:

**Era obubonero buno buligoberera abo abakkiriza: Mu linnya lyange baligoba ebwerusitaani...
(Makko 16:17)**

**Muwonye abalwadde, mulongoose abagenge, muzuukire abafu, mugobe badayimooni: mu
bwereerebafunye, bawaayo ku bwereere. (Matayo 10:8)**

Tewali musingi gwa Baibuli okukkiriza nti Katonda yagenderera obuweereza buno obukulu kukoma ku ekibinja ky'abantu ekimu. Ng'ekyokulabirako, omusajja omulayiki ayitibwa Firipo Katonda yamukozaesa okugoba ebibiemyoyo mu Samaliya (Ebikolwa 8).

Kino tekitegeeza nti abakkiriza balina okufubutuka mu kusinkana n'amaanyi g'emisambwa nga tebalina kituufukwetegeka, nga batabani ba Sceva bwe baazuula (Ebikolwa 19). Era kikulu abakkiriza obutakikolaokufuu ka abamanyi ennyo emisambwa. Tetuyitibwa kukola major mu badayimooni. Tewali kya mwoyoekirabo kya "okugoba emisambwa." Naye tolina kutya maanyi ga badayimooni. Bwe boolekeddeabo abakoseddwa badayimooni, mulina okuba n'amaanyi okuleeta okununulibwa okuva eri Katonda.

OKUWEEREZA OKUSUMULULWA

Bino byebiragiro ebikwata ku kuweereza okusumululwa eri abo abakoseddwa amaanyi ga ddayimoomi:

OKWETEGEKA OKUSOOKA MU GGWE:

Okukkiriza kujja nga tuwulira Ekigambo kya Katonda, Ekigambo ekigere ova. Tandika okuzimba okukkiriza mu omutima gwo yennyini ng'osoma Endagaano Empya n'endowooza empya:

-Kyonna Yesu kye yagamba abagoberezi be okukola, tandika okukikola.

-Kyonna kyeyagamba nti ajja kukikola, musuubire okukikola.

-Bw'aba yagamba nti osobola okununula abo ababonyaabonyezebwa sitaani, olwo subira okubalaba nga banunuddwa.

-Bw'aba yagamba okugoba ddayimooni, olwo kikole mu linnya lye era osuubire okukugondera.

Buusa amaaso enjigiriza yonna ey'omuntu n'ebyo by'oyiseemu ku bubwo. Kkiriza nti Ekipya Endagaano etegeeza ddala ekyo ky'eyogera. Kikkirize nga kituufu era okole okusinziira ku ekyo. Oli muntu omubaka wa Kristo (II Abakkolinso 5:20).

Siiba era osabe nga tonnagenda kuweereza kununulibwa. Okuva amaanyi n'obuyinza olw'okununulibwa eva eri Katonda, kirungi okubeera mu nkolagana! Emisambwa egimu gjija kuvaayo mu kusaba kwokka era okusiiba. Isaaya 58 eyigiriza nti Katonda assa ekitiibwa mu kisiibo ekissa essira ku kuweereza ebyetaago byabalala.

OKWETEGEKA OKUSOOKA MU BALALA:

Buli lwe kiba kisoboka, ttiimu y'abakkiriza esaana okukozesebwa nga basiba oba nga bagoba badayimooni. Yesu yatuma abayigirizwa be babiri babiri okugenda mu buweereza buno

Awo Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'abatuma babiri babiri era n'abawa obuyinza okugoba emyoyo emibi ku bantu. (Makko 6:7)

Kino tekitegeeza nti tosobola kuweereza wekka eri omuntu akoseddwa emisambwa ng'ate ggwe basisinkane, naye waliwo amaanyi mu bumu bw'okusaba n'omukkiriza omulala. Okuva amaanyikiva mu bumu, ababeegettako mu buweereza bw'okununula balina okuba bwe batyo etegekeddwa n'okusaba n'okusiiba.

Mu mbeera z'okunyigirizibwa n'okuwambibwa (nga okwennyamira, endwadde ezireetebwa ddayimooni n'ebirala), okuteekateeka omuntu agenda okufuna obuweereza. Beetaaga okuba n'okukkiriza kwabwe okuzimbibwa nga bayita; kigambo kya Katonda ekikwata ku kununulibwa. (Kino kiyinza obutasoboka mu mbeera y'okubeera n'ebintu).

Bw'okubiriza abakoseddwa emisambwa okusabirwa awatali kulagiddwa bulungi, kiba nga okukubiriza abatalokole okukkiriza Yesu ng'Omulokozi nga tebamanyi ky'ali, nga bategedde ebyabwe ekibi n'obwetaavu bw'obulokozi. Omuwanguzi w'omwoyo omugezi bw'aba agaba Enjiri tanyiga okusalawo amangu ennyo. Waliwo obuweereza obusookerwako obulina okukolebwa. Obulagirizi obutuufu bulina okuweebwa.

Bwe kityo bwe kiri ne ku kununulibwa. Oluusi, Katonda anunula awatali kulagirwa ng'okwo. Naye mu okuweereza okununulibwa oyagala okukozesa obulungi buli mukutu ogwalagirwa Ekigambo kya Katonda okulaba omulimu ogukoleddwa. Okukkiriza gwe mukutu gumu ogw'amaanyi ga Katonda agatuusa era kuja nga tuwulira ga Katonda Ekigambo, n'olwekyo okuyigiriza kikulu. Yesu yagatta okubuulira n'okuyigiriza n'okuwonya n'okununulibwa era n'alagira abagoberezi be nabo okukikola.

EKIFO KY'OBUWEEREZA:

Obuweereza bw'okununula eri abo abakoseddwa amaanyi g'emisambwa esobola okukolebwa mu kiseera ky'ekitundu ekya bulijo eky'okusaba mu kkanisa. Obuweereza ng'obwo tebulina kukoma mu biseera eby'obwannannyini byokka.

Yesu yaweereza dayimooni eyalimu ng'ekimu ku bitundu by'okusaba kw'ekkanisa okwa bulijo(Makko 1:21-25). Kyokka, tekikwetaagisa kulinda kusaba kwa bulijo okusobola okukola ku maanyi g'emisambwa. Yesu yaleeta okununulibwa ddi ne buli we baasanga.

EKISEERA KY'OBUWEEREZA:

Bw'oba weetegese okuweereza okusumululwa

1. Tandika n'okusinza n'okutendereza: Tuyingira mu maaso ge (awali okununulibwa n'okuwonyezebwa) nga tuyita mu kusinza n'okutendereza. Okununulibwa kuyinza okuyita mu

kusinza n'okutendereza, ne bwe kiba nga tewali buweereza nga tuyita mu kusaba kubanga Katonda abeera mu kutendereza abantu be. Bwe tutendereza, abeerawo okuwonya n'okununula.

2. Tonda embeera y'okukkiriza: Kino watandika dda okukikola ng'oweereza Ekigambo ku kununulibwa, naye era oyinza beetaaga okukola emitendera emirala okutondawo embeera y'okukkiriza. Obutakkiriza bwalemesa n'obuweereza bwa Yesu mu Nazaaleesi. Oluusi Yesu yagoba abantu abatakkiriza bwe yaweereza (Makko 5:35-40). Ebiseera ebirala yakulemberanga abantu okuva mu kyalo kyabwe okusobola okubaweweereza (Makko 8:23). Oluusi nga Katonda akulembera, oyinza okwetaaga okusaba abo abalwanagana n'obutakkiriza, okutya n'ebirala, baveeyo.
3. Sooka osabe: Saba amagezi n'okutegeera nga tonnatandika kuweereza bununuzi. Mu kiseera ky'okusaba, Katonda ayinza okukubikkula...

-Ekigambo ky'okumanya: Ensonga ebitongole n'amawulire agakwata ku muntu oba embeera kale ojja kumanya okusaba. "Ekigambo ky'okumanya" kiyinza okuzingiramu okutegeera okw'amaanyi ow'okumanya oba ekintu ekikukwatako mu mwoyo gwo, ebirowoozo byo, ebigambo byo, oba enneewulira zo. Ekigambo ky'okumanya kiyinza okulaga obulwadde bwe buli oba lwaki omuntu oyo alina kakwakkulizo.

-Olunyiriri Iw'Ebyawandiikibwa: Ekigambo kya Rhema ekitegeeza embeera eyo, embeera, omuntu, oba ekibinja.

-Okwolesebwa: Ebifaananyi mu birowoozo ebikwata ku oyo gw'oli okuweereza.

-Ebigambo by'okukkiriza: Ebigambo eby'enjawulo eby'okuzzaamu amaanyi n'okukkiriza omuntu ssekinnomu.

-Okufukibwako amafuta okw'enjawulo: Okuyingiza amaanyi mu bwangu, mpozzi nga kiwulirwa ng'okuwunyu, ebbugumu, oba okwesiga okusukkulume ku butonde.

-Ekikolwa eky'enjawulo eky'okukkiriza, nti omuntu oyo bw'anaakikola, aija kusumululwa.

4. Buuza yo ebibuuzzo ebitonotono: Kino tekikwetaagisa. Kiba kya kwesalirawo era kisaana okukolebwa okusinziira ku bukulembeze bwa Mukama. Katonda ayinza okukuwa ebigambo ebitongole eby'amagezi ebikwata ku mbeera y'omuntu oyo era tekijja kwetaaga okubuuza.

Naye Katonda bw'aba nga talina ky'akubikkulidde mu ngeri esukkulume ku butonde, tolwawo kukozesa yintaviyu. Yesu yakozesa enkola ez'obutonde n'ezisukkulume ku butonde. Oluusi yategeera eby'abantu embeera olw'Omwoyo Omutukuvu. Ebiseera ebirala yababuuza kye baagala era ebbanga ki baali babonyaabonyezeddwa. Yintaviyu ekuyamba okufuna amawulire osobole okusaba mu ngeri ey'enjawulo. Era kikuyamba manya oba omuntu oyo yeetaaga okulagirwa okulala nga tonnasaba. Kino Yesu yakikolanga emirundi mingi. Yabuuzziz abantu ebibuuzzo ebikwata ku kukkiriza kwabwe ate oluvannyuma ne bakolagana n'amaanyi amabi ag'obutakkiriza emabegako okuweereza. Soma ebyokulabirako bino wammanga:

-Makko 5:1-20: Yesu abuuza omusajja eyalina dayimooni.

-Makko 8:22-26: Okubuuza omuzibe w'amaaso.

-Makko 9:14-27: Omulenzi alina omwoyo omubi.

-Makko 10:46-52: Okubuuza Bartimayo omuzibe w'amaaso.

Buuza omuntu oyo nti, "Obuzibu buliwa?" Okwogera okusaba okusaba kikulu. Yesu yanunula bangi abajja gy'ali nga bategeeza obwetaavu bwabwe. Okusaba ku bwakyo kikolwa ky'okukkiriza okuyinza okutandika enkola z'okuwona (Yakobo 5:14-15). Saba ekiwandiiko ekigere. Okwetaaga ensonga ennyimpimpi zokka. Teweetaaga byafaayo bijjuvu oba emboozi y'obulamu.

Togezaako kwekenneenya birowoozo amawulire g'oweereddwa. Omulimu gwo kwe kuweereza okununulibwa. Emisango egimu egy'enjawulo giyinza okwetaagisa okubeera mu kyama n'obudde obusingawo okubudaabudibwa n'omuntu omutendeke omubuulirizi. Mubeere n'ababuulirira abantu ababeerawo ku nsongen eno.

Buuza omuntu alina okusabirwa nti, "Okkiririza nti Yesu asobola okusumulula?" Singa baddamu bulungi, awo buuza, "Okkiririza nti Yesu ajja kukikola kati?" Singa eky'okuddamu kiba "nedda" ku kimu ku ebibuzzo bino, kyetaagisa okuyigirizibwa okulala okuva mu Kigambo kya Katonda. Bw'oba oweereza ekibiina ekinene, tojja kusobola kwogera na buli muntu. Katonda ayinza okukubikkula embeera entongole ezireetebwa emisambwa ez'abantu mu balabi oba ayinza okukukulembera okusabira abantu ssekinnoomu essaala ezenjawulo.

Bw'oba oweereza okununulibwa mu bantu abangi, kirungi okutendeka abalala okuweereza wamu naawe okusinga ggwe okukola obuveereza bwonna ggwe kennyini. Omulimu gwa Yesu gwali nti obubonero buno yandigoberedde BANO abakkiriza, so si "ye." Omulimu gw'obuveereza gwali gwa kuyita mu omubiri, si mukkiriza omu oba babiri bokka oba ababuulizi b'enjiri.

5. Zuula ekizibu: Kozesa amawulire okuva mu yintaviyu ne/oba amagezi Katonda g'akuwadde okuzuula oba obuzibu buli mu:

Ekitundu eky'omwoyo: Ebizibu ebikwatagana n'ekibi. Bino byetaaga obuveereza obw'okuwonyezebwa mu by'omwoyo (obulokozi, okwenenya n'okusonyiyibwa ekibi).

Ekitundu eky'omubiri: Obulwadde bw'omubiri obuva ku myoyo egy'emisambwa egy'obunafu.

Ekitundu ky'enneewulira: Ebizibu ebikwata ku kweraliikirira, okutya, obusungu, okukaawa, okwetamwa, okwesalira omusango, okubuusabuusa, okulemererwa, obuggya, okwefako bokka, okutabulwa, okwetamwa, okwagala okutuukiridde mu maanyi g'omubiri, obutasonyiwa, embeera eziyise.

Kino kitera okuyitibwa "okuwonya okw'omunda," naye ekigambo kino kibadde kikozesebwa bubi. Tekyetaagisa kudda mabega okuyita mu kwegezaamu ensonga n'okuddamu okulaba enneewulira zino. Tekyetaagisa kumala wiiki, emyezi, emyaka okuwona ebizibu ng'ebyo. Bw'okola kino, oba ogezaako okuwonya omukadde mu kifo ky'okubayamba okufuuka ekitonde ekipya mu Kristo.

Ebizibu mu kitundu ky'enneewulira bitera okwekuusa ku kitundu ky'embeera z'abantu mu bulamu bw'omuntu, ie., zikwata era zisibuka mu nkolagana y'amaka n'embeera z'abantu. Okununulibwa kujja nga kuyita mu kuzuula, okusaba okusonyiyibwa, n'okusonyiwa enjuyi endala ezikwatibwako.

Ekisinga okulemesa okuwona mu nneewulira kitera kuba kusonyiwa, n'olwekyo okuwona mu nneewulira kuzingiramu okuwona n'enkolagana y'abantu.

Tuyitibwa okubeera abaweereza b'okutabagana (II Abakkolins 5:18-21). Okutabagana kuzingiramu byombi ne Katonda n'omuntu, era wano we kuyingira okuwona okw'enneewulira, okw'ebirowoozo oba okw'omunda (byonna emitwe egy'enjawulo kubanga mu bukulu ekintu kye kimu).

Kiyinza okwetaagisa okulagira omuntu oyo okusonyiwa. Si bwe kiri nti:

-Okulaga obutuufu bw'ebikyamu by'omuntu omulala by'akoze ("Baali ku puleesa nnyingi")

-Okwegaana twalumizibwa mu kusooka.

-Okukkiriza n'okulekulira ebyo ebyakukolebwa.

-Okulinda "obudde" okuwona obulumi.

Okusonyiwa okwa nnamaddala kujja nga:

-Okutegeera ebyatukolebwa kyalikiyamu, ekiva mu basajja aboonoonyi mu nsi ey'ekibi.

-Okwatula obulumi eri Katonda n'okumusaba awonye enneewulira ez'obulabe (okugeza obukyayi, okukaawa, nebirala bingi.). Oyinza obutayerabira nsonga ya byaliwo...Ky'olina okwetaaga kwe kuwonya eri enneewulira enkyamu ezikwatagana nayo.

-Okusaba Katonda akuyambe okusonyiwa abalala abakwatibwako, olwo n'okusonyiwa nga Kristo bw'akusonyiwa.

Kimanye nti Katonda akusonyiwa nga bw'osonyiwa abalala: "Tusonyiwe ebisobyo byaffe." NGA bwe tusonyiwa abatusonyiwa." Omuntu oyo era ayinza okwetaaga okwesonyiwa

(okwesalira omusango olw'ebikyamu byabwe) era mazima ddala bajja kwetaaga okusaba okuwona mu nneewulira:

-Kkiriza ekibi ekikuleetera okwesalira omusango ne/oba enneewulira ez'ekibi, kyatule eri Katonda, era weenenye.

-Musabe akusonyiwe ekibi kyo era awonye enneewulira zo.

-Mutegeere Katonda bw'asonyiwa, yeerabira (Asuula ebibi byaffe okutuukira ddala ebuvanjuba okuva mu maserengeta).

-Ssaba I Yokaana 1:8-9 ne Abaruumi 8:1.

-Mu kikolwa eky'okwagala kwo, wesumulule okuva mu kuvumirira. Fuga enkola z'endowooza ez'omu maaso nga basuula wansi "okulowooza okutaliimu" ne "okwerabira ebintu ebyo emabega."

Ekitundu ky'ebirowoozo: Ebizibu ebiva mu ndowooza embi, okulumba kwa Sitaani ku birowoozo, okulemererwa kw'obwongo. Jjukira: Olw'okuba omuntu kitonde kya busatu, ebizibu mu ttwale erimu bikosa... omuntu yenna. Nga bw'oweereza, kola n'omuntu yenna, so si kitundu kimu kyokka. Omuntu mubiri, emmeeme, omwoyo: Obujjuvu kitegeeza okukola ku bino byonna.

6. Salawo oba kye kiseera okusaba:

Salawo oba kye kiseera okusaba essaala ewonya oba nedda. Emirundi egisinga, ojja kusaba, naye mu bimu, teweewuunya Mukama bw'akulagira obutasaba oba okulwawo okusaba. Yesu yalwawo okuwona mu nsonga ya muwala w'omukazi Omusurofoni ne Laazaalo. Yakikola tebakola mirimu mingi n'akatono mu Nazaaleesi olw'obutakkiriza. Mukama ayinza n'okukulagira okulwawo okutuusa nga okulagirira okulala kuweereddwa, eky'okulabirako, bayinza okwetaaga okukola ku kizibu ky'ekibi, beetaaga ebisingawo okulagirwa ku kununulibwa, n'ebirala.

7. Saba essaala y'okusumululwa:

Saba essaala y'okununulibwa nga essira osinga kulissa ku kizibu ekitongole eky'okufugibwa ddayimooni. Tolina kusikiriza Katonda kununulibwa olw'okusaba kwo. Nga bwe kiri nti obulokozi bwabaawo dda, bwe kityo bwe kiri ne ku kusumululwa. Nga obulokozi bwe bwsigamiziddwa ku embeera y'okukkiriza, n'okusumululwa bwe kuli. Katonda ayagala okununula, nga bw'ayagala okulokola. Wadde ng'amaanyi ga Katonda oluusi gabaawo mu ngeri ey'enjawulo ey'okununulibwa (Lukka 5:17), okyayinza okusaba nga tofukiddwako mafuta mu ngeri ey'enjawulo okukikola kubanga Yesu yakulagira okukikola nga bwe yakugamba okubunyisa Enjiri.

Kozesa abalala okukuyamba okuweereza bw'oba mu mbeera y'ekibiina. Waliwo okukubisaamu kw'ebi'omwoyo amaanyi ng'abantu bangi basaba (Matayo 18:19). "Obuweereza bw'omubiri" kumalamu abantu ssekkinnoomu amaanyi abafuna obuwanguzi mu kununulibwa n'abo ababufuna okuva mu kuwa omuntu ekitiibwa. Yesu yayigiriza nti olina okusooka okusiba omulabe, olwo n'osobola okukozesa obuyinza ku ye:

Oba omuntu ayinza atya okuyingira mu nnyumba y'omuntu ow'amaanyi, n'amunyagako ebintu bye okuggyako ng'asooka okusiba ow'amaanyi oyo? Olwo n'alyoka anyaga ebintu bye.
(Matayo 12:29)

Bwe kiba nti amaanyi ga ddayimooni gasiba mu kunyigirizibwa okuva ebweru, saba okukwata kwago kusumululwe n'amaanyi gaabwe okusibwa. Ng'ekyokulabirako, Yesu yasumulula omukazi eyali mu kkuinjaaniro okuva mu omwoyo gw'obunafu. Teyalina mugongo, wabula yali anyigirizibwa. Okugobwa ebweru kyalii tekyetaagisa.

Mu mbeera y'okubeera n'emisambwa, olina obuyinza okugoba emisambwa mu linnya lya Yesu. Si buyinza mu buyinza bwo oba mu busobozi bwo, wabula mu linnya lye. Kikulu okukozesa erinnya wa

Yesu mu kusaba kwennyini okw'okugoba dayimooni. Okukkiriza, okusiiba n'okusaba byetaagisa okugoba emisambwa. (Soma ebyo ebiri mu Matayo 17:14- 21). Eno y'ensonga lwaki okwetegeka okusooka kukubirizibwa mu bitundu bino. Ekigambo kya Katonda (Abaefeso 5:17; Abebbulaniya 4:12); omusaayi gwa Yesu (Okubikkulirwa 12:11), n'amaanyi agajjuza omwoyo Omutukuvu (Ebikolwa 1:8; 2:38) nabyo "bikozesebwa" eby'okununulibwa Katonda by'akuwadde.

Okuleekaanira ddayimooni tekikwetaagisa. Buyinza bwo mu linnya lya Yesu ekyo kijja kubaleetera okuvaayo, so si ddoboozi lyo mu kiseera ky'okusaba okusumululwa.

Bulijjo gaana emisambwa okuddamu okuyingira. Kino kitundu kikulu nnyo mu kusaba okw'okusumululwa:

Yesu bwe yalaba ng'ekibiina kyeyongera obunene, n'aboggolera dayimooni nti, "Ggwe omwoyo omubi ogutayogera era omuggavu gw'amatu nkulagira muveeko, era tomuddiranga." (Makko 9:25)

Tomala biseera ng'oyogera na dayimooni, singa gweylekera mu bigambo ebyoyerwa. Yesu yanenya badayimooni n'abagamba basirike (Lukka 4:34-35). Jjukira nti omuntu yenna emboozi n'emisambwa kya bulabe kubanga waliwo emyoyo eg'yobulimba.

Omwovo Omutukuvu aija kukulungamya mu kusaba okw'okusumulula, naye bw'oba mupya mu buweereza buno kino ky'ekyokulabirako ky'encola y'okusaba gy'olina okusoma:

"Mu linnya lya Yesu Kristo era ku musingi gw'obuyinza bw'amaanyi ge, Ekigambo kye, omusaayi ggwe, n'Omwoyo Omutukuvu..."

...Kino kiteekawo omusingi gw'amaanyi ogw'okununulibwa...

"...Nkusiba...."

...Yesu yayigiriza okusooka okusiba omusajja ow'amaanyi nga tannagezaako kumugoba...

"...era nkulagira..."

...Okuweereza okusumululwa ssaala ya buyinza, so si ya kwegayirira. Osobola okwogera mu kasirise, naye olina okutwala obuyinza ku maanyi g'obubi mu linnya lya Yesu. Tunuulira butereevu mu maaso g'omuntu oyo ng'oyogera.

"...omwoyo gwa..." oba "...gwe omwoyo omubi ogwa Sitaani..."

...ssinga omwoyo guzuuliddwa oba okuyita mu kutegeera okw'omwoyo oba okw'obutonde, olwo gutuumi amannya mu ngeri ey'enjawulo; bwe kitaba ekkyo, okutwalira awamu.

"...okuvaawo...."

...eno y'encola y'okugoba ...

"...nga tewali kutuusa bulabe." (erinnya ly'omuntu atuuusibwa), oba omuntu yenna mu nnyumba eno, awatali kutondawo maloboozi wadde okutaataaganyizibwa".

...Oluusi omusambwa gujja kugezaako okutuusa obulabe ku muntu oyo oba okuleetawo okutabangula.

"Nkugaana okuddamu okuyingira omuntu ono..."

...Jjukira nti Yesu yakozesa ekiragiro kino...

"...era nsumulula Omwoyo Omutukuvu okujuza omuntu ono n'okutukuza, okutuusa amaanyi g'omusaayi gwa Yesu."

...Tugambibwa okusumulula nga kwotadde n'okusiba. Bw'oba ozudde omwoyo ogw'enjawulo ku kola, sumulula omwoyo ogw'ekikontana. Okugeza, siba omwoyo gw'amalala osumulule omwoyo ogw'obwetoowaze.

Yesu bwe yalaba ng'ekibiina kyeyongera obunene, n'aboggolera dayimooni nti, "Ggwe omwoyo omubi ogutayogera era omuggavu gw'amatu nkulagira muveeko, era tomuddiranga."(Makko 9:25)

Togezaako kusuula badayimooni mu Ggeyeena. Kino Yesu n'abayigirizwa be tebaakikola. Tulina buyinza bwokka okusiba, okusumulula, n'okusuula ebweru. Waliwo ekiseera ekigere eky'okusalirwa omusango ogusembayo ku badayimooni mu biseera eby'omu maaso. Badayimooni ne bagamba Yesu nti:

...Tulina kakwate ki naawe, Yesu, Omwana wa Katonda? Ggwe ozze wano okutubonyaabonya nga KISEERA TEKINATUUKA? (Matayo 8:29)

Okusabira abo abakoseddwaa ddayimooni kuyinza okukolebwa nga bateekeddwako mikono oba nga tebalina. Yesu yakozesa okuteebewako emikono okuweereza omukazi anyigirizibwa n'omwoyo gw'okulwaza mu Lukka 13:11-13. Mu mbeera endala, teyagalalamira ku ngalo wabula yayogera bugambo na badayimooni (Lukka 9:42).

8. Mutendereze Katonda olw'okuddamu:

Goberera okusaba n'okutendereza Katonda olw'okusumululwa. Jjukira nti mu kyokulabirako kya Baibuli eky'abagenge ekkumi, bona ne bawona naye eyaddayo okutendereza yekka ye yawona. Okutendereza ng'okukkiriza so si kulaba. Okoze ekyo Ekigambo kya Katonda kye kyagamba okukola. Kkiriza nti akoze by'akola yagamba nti Ajja kukikola. Mumwebaze olw'ekyo.

MANYA OBUBONERO BW'OKUSUMULULWA:

Mu mbeera z'emisambwa, oluusi emisambwa givaayo n'okulwanagana, gamba ng'okukaaba ebweru oba okusuula omuntu oyo wansi. Dayimooni bwe giba givuddewo (oba nga girina oba okunyigirizibwa), wajja kubaawo okuwulira okusumululwa, essanyu, ng'okusitula obuzito.

OKUGOBERERA:

Oluvannyuma lw'okusumululwa, abo ababaddemu ddayimooni balina okukulemberwa mu kusaba kwa okwatula, okwenenya, n'okwegaana ebibi byonna oba okwenyigira mu nsonga ezikwatagana n'eb'yaddayimooni. Omuntu oyo bwaba n'ebintu byonna eby'obusamize (okugeza ebifaananyi, ebintu bya voodoo, obulogo ebyuma, n'ebirala), bino bisaana okusaanawo.

Obulabirizi obw'okugoberera obw'enjawulo kikulu nnyo eri abo abazaalibwa okuva mu kukwatibwa ddayimooni. Ddayimoonimusambwa gugobeddwa, aija kunoonya omubiri omulala mw'anaayitamu okulongoosa. Yesu yayigiriza nti okugenda kw'emyoyo emibi kuleka ekifo ekyerere. Waliwo akabi ka ddayimooni okudda :

Omwovo ogutali mulongoofu bwe guva mu muntu guyita mu malungu nga gunoonya aw'okuwummulira. Bwe gubulwa, gugamba nti, 'Nzija kuddayo mu nnyumba mwe nava. Bwe guddayo gusanga ennyumba ng'eyereddwa era nga ntegeke. Kyeguva gugenda ne gufunayo emyoyo emirala musanvu egigusingako obwonoonefu, ne giyingirira omuntu oyo. Kale embeera y'omuntu oyo ey'oluvannyuma n'ebeera mbi nnyo okusinga eyasooka." (Lukka 11:24-26)

Ddayimooni bwe gobebwa ebweru guba teguteredde era tegumatira ebweru w'omubiri gw'omuntu. Kiba nga kiyita mu okubeera mu bulamu n'okufuga obulamu bw'omuntu nti dayimooni asobola okutuukiriza ebigendererwa bya Sitaani ebibi. Y'ensonga Iwaki okugoba omusambwa ebweru tekimala. "Ennyumba" ey'omwoyo erina okujjula okuzaalibwa obuggyga n'okujjuzbwa Omwoyo Omutukuvu. Okugoberera okubudaabudibwa n'obuweereza kyetaagisa.

Omuntu oyo alina okwennyika mu kigambo kya Katonda n'okusaba n'afuuka ekitundu ky'ekitundu wa bakkiriza. Abo abafuna okununulibwa okuva mu maanyi g'emisambwa nabo balina okukubiriza okuwaayo obujulizi. Yesu yagamba omusamize ow'e Gadarene nti:

Yesu n'atakkiriza, n'amugamba nti, "Ddayo ewammwe mu bantu bo obabuulire ebintu byonna Mukama by'akukoledde era nga bw'akusaasidde." Awo omusajja oyo n'agenda ng'atambula mu Dekapolia (ebibuga eby'omu kitundu ekyo) ng'abuulira abantu Katonda bye yali amukoledde byonna. Bonna abaabiwulira ne bawuniikirira nnyo.(Makko 5:19-20)

OKUKUUMA OKUVA KU MAANYI GA DDAYIMOONI

Waliwo engeri entongole ez'okwekuuma okuva ku bikolwa by'amaanyi g'emisambwa. Abasinga obukuumi obukulu kwe kufuna Yesu Kristo ng'Omukokozi kubanga badayimooni tebasobola kuba na kituufu omukkiriza eyazaalibwa omulundi ogw'okubiri. Weekuume ekibi, kubanga olw'ekibi "owa Omulyolyomi ekifo." Ggwe muwe omukisa okukozesa ebikolwa bya badayimooni eby'okunyigiriza ggwe.

Mujuze Omwoyo Omutukuvu. Emyoyo gya badayimooni n'omwoyo gwa Katonda tebiyinza kubeera mu kifo kimu.

Weewale okufaayo ennyo ku badayimooni. Si kibi okuyiga Ekigambo kya Katonda kye kyogerako kuzo, oba emisomo nga gino egysesigama ku Kigambo kya Katonda. Naye temusoma bitabo bya nsi, n'ebirala, okumanya ebisingawo ku badayimooni. Weewale okukwatagana kwonna n'eb'yobusamize.

Ebifaananyi ebyole ebya bakatonda baabwe munaabyokyanga mu muliro. Teweegombanga zaabu na ffeeza anaabibeerangako. So tomwetwaliranga alemenga kukufuukira mutego; kubanga ekikolwa ekyo kya muzizo eri Mukama Katonda wo. Toyinzinga mu nnyumba yo kintu kyonna ekyomuzizo, olemenga kuba mukolimire ng'ekintu ekyo bwe kiri.
Onookikyayiranga ddala era onookitamirwanga ddala, kubanga kyakolimirwa. (Ekyamateeka 7:25-26)

Kikulu okufuga ebirowoozo byo, olulimi lwo, n'okulonda n'obwegendereza abantu b'okolagana nabo. Era kikulu okufuna obuwangizi ku nsi n'omubiri.

Era olina okulwana olutalo lw'okwekuuma n'olw'okulumba n'amaanyi ga ddayimooni. Kozesa enkola y'eb yokulwanyisa n'obukodyo bw'oyize mu musomo guno.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.

.....
.....

2. Okusinziira ku Byawandiikibwa, ani alina okwenganga amaanyi ga ddayimooni?

.....
.....

3. Funza ebiragiro by'okwetegekera okuweereza okusumululwa.

.....
.....

.

4. Funza ebiragiro ebikwata ku kuteekateeka abalala okugenda mu buweereza bw'okusumluulwa.

.....
.....

5. Funza ebiragiro ebigabanyizibwa mu ssomo lino ku buweereza bw'okununulibwa.

.....
.....

(Eby'okuddamu biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

1. Soma ebiwandiiko bya Baibuli ebikwata ku buweereza bwa Yesu eri abo embeera zaabwe ze zaavaako olw'okufugibwa ddayimooni:

-Omukazi omulema: Lukka13:10-17

-Omusaja alina omwoyo omubi mu Kkuŋŋaaniro: Makko 1:23-28; Lukka 4:31-37

-Omugadaali wa dayimooni: Matayo 8:28-32; Makko 5:1-13; Lukka 8:26-33

-Omukazi alina omusaayi: Matayo 9:20-23; Makko 5:25-34; Lukka 8:43-48

-Muwala w'Omusurofoyiniikiya: Matayo 15:21-28; Makko 7:24-30

-Omwana alina omwoyo omubi: Matayo 17:14-21; Makko 9:14-29; Lukka 9:37-45

-Omusiru wa dayimooni: Matayo 9:32-33

-Omuzibe w'amaaso era omusiru ow'emisambwa: Matayo 12:22-30; Makko 3:22-27; Lukka 11:14-26

Ebirala ebibaddewo: Ng'oggyeeko okusisinkana kuno okw'enjawulo okwa Yesu, Baibuli eraga

ebigambo byonna ebikwata ku buweereza bwe ku abo abakoseddwa amaanyi g'emisambwa:

-Mu biwandiiko bino wammanga ekigambo "okuwona" kikozesebwu okunnyonnyola engeri Yesu gye yakolaganamu

ne badayimooni: Matayo 4:24; Lukka 6:18

-Mu biwandiiko bino wammanga ekigambo "cast out" kikozesebwu okunnyonnyola enkola Ye:

Makko 1:32-34,39 mu kiwandiiko; 6:13

-Lukka 4:41 ewandiika buwandiika nti sitaani "baavaayo." Lukka 7:21 egamba nti Ye

"yabawonya". Matayo 8:16 ewandiika nti "yabagoba n'Ekgambo kye."

Makko 16:9 ne Lukka 8:23 zigamba nti Yesu yagoba dayimooni musanvu mu Maliyamu

Magudaleene. Mu bantu abangi, Yesu teyakkiriza badayimooni kwogera:

Makko 1:32-34

2. Mu ssomo erisembayo wasalawo oba embeera yo oba ey'omuntu gw'oliokuweereza kwava ku dayimooni. Okusinziira ku by'oyize mu ssuula eno, engeriwandibadde ogenda mu maaso n'okuweereza okununulibwa?

Olukalala luno wammanga lwakolebwa okuva mu ssomo lino osobole okukoza mu buweereza
okununulibwa:

OKWETEGEKA OKUSOOKA:

Mu Ggwe kennyini:

Soma Ekigambo kya Katonda ekikwata ku kununulibwa.

Okusiiba n'okusaba okusooka.

Mu Birala:

Singa embeera y'omuntu akoseddwa emisambwa ekkiriza, goberera emitendera gino:

Obulagirizi obutuufu obukwata ku kununulibwa.

Soma Ekigambo kya Katonda ekikwata ku kununulibwa.

Okusiiba n'okusaba okusooka.

EKISEERA KYA MWEEREZA:

Tonda embeera y'okukkiriza.

Saba okutegeera. Katonda ayinza okukuwa:

-Ekigambo ky'okumanya

-Olunyiriri lw'Ebyawandiikibwa

-Okwolesebwa

-Ebigambo by'okukkiriza

-Okufukibwako amafuta okw'enjawulo

Ekikolwa eky'enjawulo eky'okukkiriza

Kola yintaviyu ennyimpimpi.

____ Malawo ekizibu. Obuzibu buli mu...

____ Ekifo eky'omwoyo

Ekifo eky'omubiri

Ekitundu ky'enneewulira

Ekitundu ky'obwongo

Salawo oba kye kiseera okusaba oba nedda.

 Saaba essaala y'okununulibwa.

 Mutendereze Katonda olw'okuddamu.

 Manya obubonero bw'okununulibwa.

ESSUULA EY'EKKUMI N'OMWENDA

OBUWEEREZA BW'OKULONDOOLA OKUSUMULULWA

EBIGENDERERWA:

Bw'omala essuula eno oija kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu birowoozo.
- Okufunza ebiragiro ebikwata ku kulondoola okusumululwa.
- Okufunza ebiragiro ebikwata ku kukuma okuva ku maanyi ga ddayimooni.

EKISUUBIZO KY'OKUWONA EKY'OKUSABA:

Muwonye abalwadde, mulongoose abagenge, muzuukiza abafu, mugobe badayimooni; mu bwereere mulinayafunibwa, okuwaayo ku bwereere. (Matayo 10:8)

ENNYANJULA

Yesu yakiraga bulungi nnyo nti okugoberera okulabirira abo abanunulibwa okuva mu buyinza bwa badayimooni kwalimugaso. Yagambye nti:

Omwoyo omubi bwe guva mu muntu, gutambula mu bifo ebikalu.anoonya ekiwummulo, so tasangayo.Awo n'agamba nti Ndiddayo mu nnyumba yange gye nnava; ne ddiazze asanga nga temuli kintu kyonna, nga kisekuddwa, era nga kiyoooyooteddwa.Awo n'agenda, n'atwala emyoyo emirala musanvu egisinga obubiye kennyini ne bayingira ne babeera eyo; era embeera esembayo ey'omusajja oyo eriobubi okusinga obwasooka...(Matayo 12:43-45)

Omwoyo omubi bwe gugobwa, ekituli eky'omwoyo kivaamu. Singa ekituli ekyo tekijjula era nga kituufuokulabirira okugoberera kuweebwa, amaanyi g'emisambwa gadda mu kwolesebwa okw'amaanyi.

OKULONDOOLA OKULABIRIRA

Wano waliwo emitendera emikulu egy'okugoberera okulabirira abo abafuna okununulibwa:

1. SABA ESSAALA OKWEGAANA:

Oluvannyuma lw'okununulibwa, abo ababaddemu emisambwa balina okukulemberwa mu kusaba kwaokwatula, okwenenya, n'okwegaana ebibi byonna oba okwenyigira mu nsonga ezikwatagan n'ebya ddayimooni ebyokukola.

2. SSAANYAWO EBINTU BYONNA EBY'EDDOGO:

Omuntu oyo bw'aba n'ebintu eby'obusamize (ebifaananyi, ebintu eby'obusamize, ebyuma eby'obusamize, ebitabo n'ebirala), bino balina okuzikirizibwa.

3. JJUZA EKITULI KY'OMWOYO:

Ddayimooni bwe gugobebwa, ajja kunoonya omubiri omulala mw'anaayitamu okulongoosa. Omusambwa gweobutawummulumu n'obutali bumativu ebweru w'omubiri gw'omuntu. Kiba nga kibeera mu kubeera mu n'okufuga obulamu bw'omuntu nti dayimooni asobola okutuukiriza ebigendererwa bya Sitaani ebibi.

Olw'akabi akali mu dayimooni okudda eri eyali omuntu gwe yatta ng'awerekeddwaako emyoyo emibi ennyo, ekituli eky'omwoyo kiteekwa okujibwamu. Omuntu alina okufuna Yesu Christas Omulokozi n'okujjulaOmwovo Omutukuvu. Alina okwennyika buli kiseera mu kusaba n'Ekigambo kya Katonda eraamangu ago bafuuka ekitundu ky'ekibiina ky'abakkiriza.

4. WA OBUJULIZI:

Abo abafuna okununulibwa okuva mu maanyi g'emisambwa balina okujulira ku kununulibwa kwabwe. Yesu yagamba omusamize ow'e Gadarene nti:

...Ddayo eka eri mikwano gyo, obabuulire ebintu Mukama by'akoze ebinenekubanga ggwe, era akusaasidde.N'agenda n'atandika okubuulira mu Dekapoli nti Yesu ebintu bikulu nnyo yali amukoledde; abantu bona ne beewuunya. (Makko 5:19-20)

Okubikkulirwa 12:11 tukakasa nti tuwangula amaanyi ga Sitaani olw'ekigambo ky'obujulizi bwaffe.

WEKUUME ERI AMAANYI GA DDAYIMOONI:

Wano waliwo engeri entongole ez'okwekuuma okuva ku bikolwa by'amaanyi g'emisambwa:

-Obukuumi obusinga obukulu kwe kufuna Yesu Kristo nga Omulokozi kubanga emisambwa tayinza kuba na mukkiriza eyazaalibwa omulundi ogw'okubiri. Bw'omala okulokolebwa, weekuume ekibi, kubangaokuyita mu kibi "owa sitaani ekifo"oba okumuwa omukisa okukunyigiriza.

-Mujjule Omwoyo Omutukuvu. Emayo gya badayimooni n'Omwovo wa Katonda tebisobola kubeera muekibya kye kimu eky'omwoyo.

-Weewale okufaayo ennyo ku badayimooni. Si kibi okuyiga Ekigambo kya Katonda kye kyogeraebibwatako oba emisomo nga gino egysigama ku Kigambo kya Katonda, naye nga tegisomaabitabo eby'ensi, okugenda mu séances, n'ebirala, okumanya ebisingawo ku badayimooni. Weewale okukwatagana kwonna n'ebi'obusamize. Tobuuza ku balogo, abasamize, abalaguzi b'emmunyeenye, .ebisoma kaadi, enkindu oba ebikoola bya caayi. Toweereza bakatonda ab'obulimba wadde okukkiriza ebifaananya mujje mu maka go (Ekyamateeka 7:25-26).

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu birowoozo.

2. Funza ebiragiro ebikwata ku kugoberera okulabirira abo abafuna okununulibwa.

(Eby'okuddamu mu biweereddwa ku nkomerero y'essuula esembayo mu kitabo kino.)

OKUKOLAKO

Gwe oba omuntu gw'oweereza bw'oba ofunye okununulibwa, wandiika engeri gy'ogenda...

Saba essaala ey'okwegaana:

Okusaanyaawo ebintu eby'obusamize:

Jjuza ekituli eky'omwoyo:

Waayo obujulizi bwo:

Weekuumme okuva ku maanyi ga ddayimooni:

EKITUNDU EKYOMUSANVU

OKUBEERA MU BWAKABAKA

Mu ntandikwa y'omusomo guno mwayiga ku lutalo olunene olw'omwoyo wakati w'Obwakabaka bwaSitaani n'Obwakabaka bwa Katonda obweyolekera mu byombi eby'omwoyo eby'omwoyo neomwoyo n'ekifo eky'obutonde eky'omubiri ogw'omubiri.

Osomye ku kulumba kw'omulabe ku mubiri ng'ayita mu bulwadde n'okuddamu okulumba okuwonyezebwa okw'obwakatonda okuweebwa okuyita mu kutangirira kwa Yesu Kristo. Era olina okuyiga obukodyo bw'okuweereza n'okufuna okuwonyezebwa n'okununulibwa.

Mu kitundu kino ekisembayo, ojja kuyiga engeri y'okubeera mu Bwakabaka bwa Katonda ng'omulwanyi.

ESSUULA EY'AMAKUMI ABIRI

ABALWANYI ABALI OBULUNGI

EBIGENDERERWA:

Bw'omala omusomo guno ojja kusobola:

- Okuwandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu birowoozo.
- Okufunza ebiragiro bya Baibuli ebikwata ku kutambulira mu bulamu obw'obwakatonda.
- Okutambula mu bulamu obw'obwakatonda ng'omulwanyi omulungi

EKISUUBIZO KY'OKUWONA EKY'OKUSABA:

Naawe sanyukira Mukama waffe; era alikuwa ebyo by'oyagala omutima. Okwase ekkubo lyo eri Mukama; era mwesige; era Alireetera okuyita. (Zabuli 37:4-5)

ENNYANJULA

Kizibu okulwana olutalo olw'omwoyo ne Sitaani n'amaanyi ge amabi ng'oli munafu, ng'oli mulwadde, ne mu bulumi bw'omubiri. Eno y'ensonga Iwaki Sitaani akola enlumba ku mubiri gwo ogw'omubiri. Amanyitosobola kuba mulungi ng'omulwanyi ow'ebi'omwoyo ng'oli mulwadde.

Oyize obukodyo bw'okuweereza n'okuwonyezebwa, naye ne Baibuli erina bingi by'ekolagamba ku ngeri y'okukuma omubiri gwo okuva ku bulumbaganyi bwa Sitaani. Bayibuli eyigiriza emisingi gy'okubeera mu Bwakabaka bwa Katonda mu mubiri awamu ne mu mwoyo.

Zino zombi nkola za kuziyiza n'okuwonya. Kikulu okumanya emisingi ginokale osobola okubigabana n'abalala n'okukolagana ne Katonda mu magezi mu nsong'a z'omubiriobulamu n'okuwona. Katonda ayagala bulungi abalwanyi!

KKIRIZA YESU KRISTO NG'OMULOKOZI WO:

Bw'okola kino, ofuuka Omukristaayo eyazaalibwa omulundi ogw'okubiri, omwana wa Katonda. Bayibuli eyigirizaokuyita mu mbooz'i y'omukazi Omusulofeniya nti okuwonya gwe "mugaati gw'abaana," kwe kugamba, gwekya baana ba Katonda (Makko 7:24-30).

Katonda mu kisa awonya abatakkiriza era akikozesa okubasikiriza okutuuka mu bulokozi, naye okuwonya ddala kwe "omugaati gw'abaana." Bw'okkiriza Yesu ng'Omulokozi, weeteeka mu kifo eky'omwoyo okufuna okuwonyezebwa mu mubiri.

Bwoba nga oli dda mukkiriza era nga wayonoona, kozesa enkizo gyo okusaba era funa okusonyiyibwa (I Yokaana 1:8-9). Bw'osigala ng'olongoosedwa buli kiseera, oziyiza obulwadde obuva mu kibi kyo.

KATONDA MUDDIZE YEKAALU YE:

Omubiri gwo ye yeekaalu ya Katonda. Yanjula omubiri gwo ogw'omubiri eri Katonda olw'ebigendererwa bye: 1 Abakkolinso 6:13,19-20; Abaruumi 12:1.

SOOKA MUNOONYE OBWAKABAKA BWA KATONDA:

Bw'osooka okunoonya Obwakabaka bwa Katonda, ebintu ebirala byonna biba byongewako (nga mw'otwalidde n'obulamu):Matayo 6:33.

JJUZIBWA OMWOYO OMUTUKUVU:

Yesu teyakolangako kuwonya okutuusa lwe yajjula Omwoyo Omutukuvu. Ekyo Bayibuli eyigirizaekkanisa eyasooka yalina amaanyi oluvannyuma lw'Omwoyo Omutukuvu okubatuukako. Omwoyo Omutukuvu bw'aba abeera muggwe, kijja kulamusa omubiri gwo ogufa kati ne mu kuzuukira. Ekitundu ku maanyi g'Omwoyo Omutukuvu ge maanyi agawonya. Okujjula amaanyi g'Omwoyo Omutukuvu kijja kukuyamba okutambulamu bulamu n'okunyweza okuwona kwo. Omwoyo n'Ekgambo ky'Omwoyo bye bizzaamu obulamu n'okuwaobulamu: Zabbuli 119:25,50. Soma Zabbuli 11okuzuukusa Omwoyo we kwogerwako emirundi 11.

TYA KATONDA:

Bayibuli esuubiza obulamu eri abo abatya Katonda: Malaki 4:2; Abaruumi 8:15.

KULAAKULANYA ENKOLAGANA YO NE KATONDA:

Okuba okuwona bwe kuli "mu biwaawaatiro bye," olwo wandibadde obeera wansi waabyo ova onoonya ova okuweereza okuwonya (Malaki 4:2). "Okubeera" mu Mukama, ng'ettabi bwe likola mu muzabbibu, kibaenkolagana ey'oku lusegere. Kikugatta ku muzabbibu "omubisi" gw'obulamu n'okuwona mwe gukulukuta.

GONDERA EKIGAMBO KYA KATONDA:

Bw'otambula mu buwulize eri Ekigambo, tojja kubeera mu kibi era kino kijja kumalawo obulwaddeekiva mu kibi ky'omuntu ku bubwe. Zabbuli 38 ewandiika ebikwata ku birowoozo, eby'omubiri, eby'omwoyo, n'ebi'enneewuliraembeera eziva mu kibi kya Dawudi ku bubwe.

Katonda akuddamu ku musingi gw'obuwulize (I Yokaana 3:24). Obulamu obutuukirivu bukuyamba okwewalaobulwadde obuleetebwa ekibi kyo kennyini. Okubeera mu bulamu okusinziira ku Kigambo kya Katonda nakyo kituwaokukuma endwadde ezimu, gamba ng'endwadde z'ekikaba.

Okutambulira mu buwulize eri Ekigambo kizingiramu okusaba, okusoma, n'okussa mu nkola Ekigambo. OkulabaZabbuli 128, Ekyamateeka 28, ne Okuba 15:26 ng'ebiyokulabirako by'ebisuubizo by'obulamu obw'omubiri eriabo abatambulira mu buwulize eri Ekigambo.

KUUMA OMUTIMA GWO N'OMWOOYO:

Waliwo enkolagana wakati w'omwoyo n'obulamu (III Yokaana 2). Amaanyi g'obulamu agakulukuta okuva muomutima guleete amaanyi agawonya. Amaanyi g'obulamu gava mu mwoyo gwo. Bw'oba olina ekikaawa, ekinyiizeomwoyo, kijja kukukosa mu mubiri. Obunkenke obusinga, okwetamwa, n'ebirala, buva mu kubeera muebiseera by'omumaaso. Okwesalira omusango n'okunyiiga biva mu kubeera mu bulamu obw'emabega. Katonda agamba okwerabira ebiri emabegaera tofaayo ku biseera eby'omu maaso.

GOBERERA AMATEEKA G'OBUTONDE AG'OBULAMU:

Kiteeberezebwa abasawo nti obulwadde ebitundu 60% buva ku bulamu obutali bulungi. Bayibuli ejjudde ebyokulabirako eby'okugoberera amateeka ag'obutonde agakwata ku bulamu. Katonda y'omu eyagamba nti, "Nze."nze Katonda akuwonya" era yawa amateeka agakola ku bulamu ng'ekitundu ku Ndagaano Enkaddeamateeka. Pawulo yagamba abasajja abaali ku lyato okulya olw'obulamu bwabwe (Ebikolwa 27:34). Yagamba Timoseewo okunywa omwenge mu kifo ky'amazzi amabi (I Timoseewo 5:23).

Omubiri, awamu n'omwoyo, mutukuvu kubanga ye yeekaalu ya Katonda. Okuwummula obulungi, dduyiro, era endya ejja kukuyamba okutambulira mu bulamu obw'obwakatonda kubanga okolagana n'amateeka g'obutonde agaKatonda. Olw'okuba omubiri gwo ye yeekaalu y'Omwoyo Omutukuvu, togutwalamu butwa bwonnagamba ng'omwenge, sigala, oba ebiragalalagala ebitamiiza.

OKWEGEZAAMU

1. Wandiika Ekisuubizo ky'Okuwonya okuva mu mutwe gwo.
-
-

2. Funza ebiragiro bya Baibuli ebyogeddwako mu ssuula eno eby'okubeera mu bulamu obw'obwakatonda.
-
-
-
-
-

OKUKOLAKO

1. Bino bye byokulabirako bya Baibuli ebya Katonda ng'akola okusumulula abantu okuva mu maanyi g'obubi aga...

esobola okukozesebwu mu by'omwoyo okuwonya:

Okuyingira mu nsongza Katonda: Abatume basumululwa malayika okuva mu kkomera. Kino kyandibadde

okufaananako n'okuwonya okw'obwakatonda: Ebikolwa 5:17-21; 12:1-11

Okuyingira mu nsongza z'amaanyi ag'obutonde agaateekebwawo Katonda: Musisi yasumulula Pawulo era

Silas okuva mu kkomera. Kino kyandibadde kyakulabirako ky'okuwona okuyita mu nkola ez'obutonde eziteekebwu mu ntambula

Katonda: Ebikolwa 16:2540

Okuyingira mu nsongza z'abakugu: Okuyimbulwa okuva mu kkomera kuva mu bakungu. Yasaba ku...

okuwona, kino kyandibadde ng'obujjanjabi obw'ekikugu: Ebikolwa 16:35-39

Ekiseera eky'okufa: Ebyafaayo biraga nti Peetero ne Pawulo bombi baali basibiddwa mu Rooma okwetooloola

67 A.D. Ku mulundi guno tewaaliwo kuyingirira kwa Katonda, kwa butonde, oba kwa kikugu. Baali...

battiddwa. Singa kino kikozesebwu mu kuwonya, kino kyandibadde ng'obulwadde obutuusa ku kufa.

Ebintu bino byonna ebibaddewo bituyamba okutegeera amazima agafaanagana. Nga Katonda bw'ayagala bulijjo okusumulula

abantu okuva mu kkomera, Era ayagala okuwona. Oluusi kijja kuba kuwonya kwa Katonda, okw'obutonde

enkola eziteekebwawo Katonda, okuyita mu buyambi obw'ekikugu, oba--n'enkomerero

okusumululwa--okufa. Tewali kukontana wakati w'enkola ng'okukkiriza okufa kuba kwa maanyi nga bwe kuli

nga okukkiriza okulamu.

Okuwonyezebwa kwonna okutuufu kuva eri Katonda, ka kibeere nga kuyita mu kusaba, eddagala, oba mu butonde

enkola z'emirimu. Ebyawandiikibwa biyigiriza nti wadde Katonda akola ebyamagero, naye akola kyenkanyi mu...

ebintu ebiddirira bye tusobola okunnyonnyola n'okulagula. (Laba Zabbuli 65 ennyonnyola amaanyi ga...

Mukama ng'akola mu nkola z'obutonde ez'ensi.) Ekikulu kwe kukitegeera

kino era muwe Katonda ekitiibwa olw'okuwonya kwonna:

...tebaategedde nti nze nnabawonya. (Koseya 11:3, NIV)

2. Weekenneenyemisingi gy'Obulamu bw'Obwakabaka eganjuddwa mu ssomo lino. Kebera ebiragiro

ebjetaaga okuteekewa mu nkola mu bulamu bwo:

Kkiriza Yesu Kristo ng'Omulokozi.

Yeekaalu ya Katonda mumuddize.

Sooka munooeye Obwakabaka bwa Katonda.

___Mujjule Omwoyo Omutukuvu.

___Tya Katonda.

___Kuula enkolagana ey'oku lusegere naye.

Ekigambo kikulembeze mu bulamu bwo.

Tambula mu buwulize eri Ekigambo.

___Kuuma omutima gwo n'omwoyo gwo.

Goberera amateeka g'obutonde ag'obulamu.

Tegeera bulungi Omubiri gwa Kristo.

Bw'oba mulwadde, kkiriza Katonda ayagala kukuwonya.

___Kkiriza Katonda, okuyita mu Yesu, ng'Omuwonya wo.

___Yongera ku kukkiriza kwo olw'okuwona.

___Kola mu kukkiriza.

Kozesa ebyokulwanyisa byo eby'entalo ez'omwoyo.

Kkiriza enkola zombi ez'obujjanabi n'ez'obutonde.

3. Wandiika enteekateeka y'okussa mu nkola buli kiragiro kye wakebera:

OKUFUNDIKIRA

Otuuse ku nkomerero y'okunoonyereza kwo ku lutalo lw'omubiri, naye olutalo lwennyini kijja kusunguwala okutuusa ku lunaku olwo lw'onooyita okuva mu nsi eno ey'ekibi, obulwadde, n'okufa mu okubeerawo kwa Kabaka Yesu.

Bw'oba nga wali olumbibwa mu mubiri ng'otandika okusoma kuno, tulina obwesige nti enjigiriza erina ku byombikyavaamu dda okuwona kwo oba si ekyo kyakuteekateeka okukifuna. Jjukira: Ojja kubamu kuwona okw'amangu oba okulwawo oba okuwona okusembayo nga bw'oyingira mu okubeerawo kwa Mukama.

Era tusaba ebigambo bino bikusoomoozezza okuweereza okuwonya n'okununulibwa eri okubonaabonaensi. Mu kusooka oyinza okulonzalonza n'okutya okutandika okuweereza okuwonya, naye jjukira: obuveereza bw'okuwonya bwa abo abayokya ebibanda by'obutakkiriza n'okutya emabega waabwe.

Emboozi eno eyogerwa ku mukulembeze omututumufu ayitibwa Julius Caesar eyamaliridde okuwangulaBungereza, yasaabala n'amagye ge okuva e Bufalansa okutuuka e Bungereza. Bwe yamala okutuuka e Bungereza n'ayokyabuli mmeeri ekozesebwa okusomoka omukutu gw'Olungereza. Tewaali kuyinza kubaawo kudda mabega. Yali oba kusengukamu maaso mu buwangizi oba okufa. Eno erina okuba endowooza yo ku buweereza bw'okuwonya.

Ojja kukwata ekimu ku bifo bibiri ebikwata ku by'oyize mu kunoonyereza kuno:

-Oba oija kuba ng'omukulembeze w'endagaano empya Gamaliel eyayimirira ku mabbali nga basaba okwegendereza, nga bateesa eri bannaddiini "linde tulabe".okutuukirira...

Oba oija kuba ng'Omutume Peetero, eyatwala akabi ak'okukola. Yawonya omulema, n'afuna obusungu bw'abakulembeze b'ebi'omwoyo, n'ayimirira ng'awakanya ab'obuyinzaeyamugamba obutabuulira wadde okuwonya mu linnya lya Yesu.

Bulijjo jjukira: Ggwe mukwasaganya w'okuwona, so si muwonya. Oli mukutu yokkaOmusawo ali munda mu ggwe mw'ayita okukulukuta okugenda...

...Abantu abolekagana n'obulwadde obubi ennyo era nga bagumira obulumi obw'amaanyi.

...Abantu abanyiize, abatalina ssuubi, era abeetegefu okulekulira.

...Abantu abafiiriddwa abaagalwa baabwe oba abalumiziddwa abalala n'emitima gyabweokukaaba n'enneewulira eziruma.

...Abantu abasibiddwa enjegere z'ekibi n'okunyigrizibwa okw'emisambwa.

...Abantu boolekedde okufa.

Toyitibwa kumala biseera byo ng'onnyonnyola ebizibu n'ebibuuzo ebitannaba kuddibwamu ebiyinzabasituka mu buweereza bw'okuwonya. Toyitibwa kuddamu bibuuzo, wabula okuweerezaokuwonya. Nga bw'oweereza obulokozi, ebiva mu buweereza bw'okuwonya bireke eri Katonda.

OKUJULIZA A

OKWEKENNEENYA

Olukalala luno wammanga lutegekeddwa okukuyamba okwekenneenya n'okukola ku biyinza okuvaako endwadde. Weetegereze buli kibuuzo n'okusaba. Saba Katonda okutegeera n'okubikkulirwa nga ggwe maliriza okwekenneenya kuno:

OKWEKENNEENYA BY'OMWOYO:

Okkirizza Yesu Kristo ng'Omulozo wo ow'obuntu?

Okkirizza Yesu Kristo ng'Omuwonya wo?

____ Okkiririza nti Katonda asobola era ajja kukuwonya?

Osoma Baibuli buli lunaku? Oyiga Ekigambo kya Katonda ekikwata ku kuwonya okusobola okwongera okukkiriza kwo?

____ Ogamba nti ebisuubizo by'okuwonya ebiri mu kigambo kya Katonda?

Ebikolwa byo n'okwatula kwo mu bigambo biraga okukkiriza oba okubuuusabuusa ebisuubizo bya Katonda? Essira oliteeka ku buponero bwo oba ku bisuubizo bya Katonda?

____ Osaba buli lunaku? Oyatula ebibi byo eri Katonda era n'osaba okusonyiyibwa buli lunaku? Osonyiwa abalala era obasabira?

____ Obulijjo weekenneenya oba olaba ebikulemesa okusaba okuddibwamu omuli:

- Ekibi eky'engeri yonna.
- Ebifaananyi mu mutima.
- Omwoyo ogutasonyiwa.

____ Okwefaaako bokka n'ebigendererwa ebikyamu.

____ Essaala ezilumwa enjala y'amaanyi, ez'okukozesa obubi.

____ Okuyisa obubi munne mu bufumbo.

- Okwefuula abatuukirivu.
 - Obutakkiriza.
 - Obutabeera mu Kristo n'Ekigambo kye.
- ____ Obutaba na kusaasira.

- Obunnanfuusi, amalala, okuddirjana okutaliimu makulu.

- Obutasaba nga Katonda bw'ayagala.

- Obutasaba mu linnya lya Yesu.

___Ebiziyyiza bya Sitaani.

___Obutasooka kunoonya Bwakabaka bwa Katonda.

- Mu bumanyirivu, omenya ekiragiro kyonna ekiri mu Byawandiikibwa?

- Bulijjo ofuna era n'okwetegekera obulungi Komunio?

___Osinza bulijjo n'abakkiriza abalala, nga weetooldde mu mbeera ya okukkiriza? Wabaddewo okwenyigira mu by'obusamize nga bajajaja bo, bazadde bo, oba ggwe kennyini? Bwe kiba bwe kityo, weegaanye okwenyigira kuno n'osaba ebikolimo byonna ebiriwo bibeerewo kumenyeka?

___Obadde ossa essira ku kuwonya omubiri gwo okusinga eby'omwoyo?

- Onoonya okuwona okw'omubiri kwokka mu kifo ky'okubeera omujjuvu mu mubiri, mu mwoyo, ne mu mwoyo?

- Essira oliteeka nnyo ku kuwona kwo okusinga Omusawo?

___Okoze ku bintu ebikyukakyuka ebikwata ku kuwona omuli:

- Obutasomesa.

- Obutakkiriza.

- Obutaba na kukkiriza.

___Obutaba na maanyi.

___Ekibi eky'omuntu ku bubwe ekitali kyatulwa.

___Okugaana okufuulibwa omulamu.

- Obutasalawo na kwegomba.

- Ebizibu ebiva mu kusaba: Obutabuuza, obutabuuza mu ngeri ey'enjawulo, n'okubuuza olw'ekigendererwa ekikyamu.

___Obutaba na bugumiikiriza.

___Obujeemu mu nkola y'okuwona.

____ Okutegeera obubi Omubiri gwa Kristo: Amakulu g'omusaayi n'omubiri, okwawukana mu mubiri, okulya mu ngeri etasaana.

- Omwoyo omubi tegugobwa bweru.

- Okuziyiza omulimu gwa Katonda.

____ Okumenya amateeka g'obutonde.

____ Omuddizza omubiri gwo (yekalu ya Katonda) gy'ali?

- Omwoyo Omutukuvu ajuza "ennyumba" yo ey'omwoyo emisambwa gileme kubeera eyo?

- Osooka kunoonya Bwakabaka bwa Katonda olwo okuwonyezebwa kusobole okukwongerwako?

____ Okozesa ebyokulwanyisa byo eby'omwoyo mu latalo lw'omubiri? Mu bino mulimu:

- Ekigambo kya Katonda.

- Omusaayi gwa Yesu.

- Ekigambo ky'obujulizi bwo.

- Obuyinza okusiba n'okusumulula.

____ Essaala n'okutendereza.

____ Eby'okulwanyisa eby'entalo ez'omwoyo.

____ Obuyinza n'amaanyi g'Omwoyo Omutukuvu.

Eriinya lya Yesu.

- Oyise abakadde b'Ekkanisa okusaba nga bagoberera ekiragiro kya Yakobo5:13-18?

Wandiika enteekateeka yo ey'okutereeza ebizibu ebizuuliddwa mu lukalala olusoose:

OKWEKENNEENYA MU MUBIRI:

- Nga bwe kisoboka mu by'enfuna, okuumma emmere ennungi?

____ Bulijjo olya nnyo oba kitono?

____ Olina obuzibu bwonna obw'amaanyi mu kulya?

- Okebereddwa okulaba oba tolina mmere nnungi, alergy oba embeera z'omubiriebikwatagana n'endya?

- Wandiika enteekateeka y'okutereeza endya Ofuna otulo otumala?

-Okola ddiyiro dduyiro omuntuufu?

___Onywa sigala?

___Onywa ebintu ebitamiiza, eby'obulabe?

- Omira eddagala ery'obulabe?

- Okola obwenzi (ebibi by'okwegatta nga obwenzi, ebisiyaga, n'ebirala)?

___Bw'oba oli ku ddagala, olimira nga bwe bakulagidde?

- Oli muggule eri engeri z'obujjanjabi n'ez'obutonde ez'okuwonya?

Wandiika enteekateeka y'okutereeza ebizibu ebizuuliddwa mu lukalala olusoose:

OKWEKENNEENYA ENNEEWULIRA N'EBIROWOZO:

___Oggyewo "ennono z'omuntu" eziyinza okukulemesa okufuna okuwonyezebwa? (Laba Essuula Ekkumi n'emu n'ekkumi n'ebbir mu kitabo kino.) Mu bino mulimu enzikiriza zino wammanga oba ebibuzo ebitannaba kugonjoolwa:

- Okuwonyezebwa n'ebyamagero si bya leero.

___Lwaki abafu bona tebazuukizibwa?

___Oba nga okuwonya okw'obwakatonda kukola, lwaki abakristu bafa?

___Eddagala ery'omulembe lifuula okuwona okw'obwakatonda okuteetaagisa.

- Okuwonya okw'obwakatonda kuyigirizibwa eddiini ez'obulimba.

- Omubiri gussibwako essira okusinga emmeeme.

- Oli mulwadde olw'ekibi kyo.

___Katonda kyayagala ggwe okulwala.

___Kino kibonyoobonyo kya batuukirivu.

___Okuwonyezebwa okw'obwakatonda tekutera kubaawo.

- Obulwadde bwo gwe musaalaba gwo.

- Obulwadde bwo ggwa mu mubiri.

___Waliwo abantu, ebifo, oba ebiseera mu bulamu bwo by'okwewala oba bye weegaana?

-Kola ebijjukizo by'abantu abamu, ebifo, ebibaddewo, oba ebiseera ebimu mu bulamu bwo bivaamu okuwulira ensonyi, okwesalira omusango, okutya, okulumwa, obusungu, okugaanibwa, oba okukaawa?

- Osonyiye abalala abakulumye?

___Weesonyiwa ebibi n'okulemererwa?

- Olina obusosoze bwonna?

- Olina obutasobola bwonna obukukoma obukwatagana n'ebintu ebyaliwo emabega?

___Olina okutya okuyitiridde?

___Olina omukwano oguyitiridde eri ebintu eby'obulabe, enkola, oba omukwano?

- Olina enkyukakyuka mu mbeera ey'effujjo?

___Obeera mu kiwuubaalo era ng'oggwaamu amaanyi ebiseera ebisinga?

___Olina ekifaananyi ky'okwefaaako ekitono?

- Okutwalira awamu oli musanyufu?

___Olina omwoyo ogw'emirembe?

___Olina obuzibu okukola ku kunenya?

- Oyomba, onyiiga oba onyiiga mang?

___Obeera mweraliikirivu era otya ebiseera eby'omu maaso?

___Okubeerawo kwo kulabika nga kuboola era nga tekuliimu makulu matuufu?

- Omuntu yakutulugunyizibwa mu mubiri, mu by'okwegatta, mu birowoozo oba mu nneewulira?
Obadde otya yakola ku nneewulira zo gye bali?

Wandiika enteekateeka y'okutereeza ebizibu ebizuuliddwa mu lukalala olusoose:

.....

.....

OKUJULIZA B

OMUSINGO GWA BAYIBULI OGW'OKWONYA N'OKUNUUNUUKA

Kozesa Ekyongerezeddwako kino okweyongera okusoma kwo ku musingi gwa Baibuli ogw'okuwonya n'okununulibwa.

AMANYA GA KATONDA AGANDAGAANO ENKADDE

Yakuwa-YirehMukama ajja kuwaayoOlubereberye 22:14

NT: Abafiripi 4:19

YakuwaNissiMukama bendera yaffeOkuva 17:815

NT: Yokaana 15:13

Yakuwa-SalomMukama waffe emirembeAbalamuzi 6:24

NT: Abeefeso 2:14

YakuwaRaahMukama omusumba waffeZabuli 23:1

NT: Yokaana 10:11

Yakuwa-TsidkenuMukama obutuukirivu bwaffeYeremiya 23:6

NT: Abakkolinso 1:30

YakuwaShammahMukama aliwoEzeekyeri 48:35

NT: Abebbulaniya 13:5

Yakuwa-LafaMukama omusawo woOkuva 15:26

NT: Yakobo 5:15

ESSAALA YA MUKAMA OLW'OKUWONYA

Bw'osaba essaala ey'ekyokulabirako eyaweebwa Yesu emanyiddwa nga "Essaala ya Mukama waffe," erimu okujulira okuwona:

"Kitaffe ali mu Ggulu": Bw'ojulira "Kitaffe," oba ojulira ku omusingi gw'erinnnya lye lyonna litegeeza, nga muno mulimu "Mukama omusawo wo." Obwakabaka bwo bujje, By'oyagala bikolebwé ku nsi nga mu

Ggulu": Tewali bulwadde wadde ekibi mu Ggulu. Tulina okukola Katonda by'ayagala ku nsi nga bwe kikolebwa mu Ggulu, kale tusaanidde okulwanyisa endwadde nga kwotadde n'ekibi.

"Tuwe leero emmere yaffe eya buli lunaku": Yesu yagamba nti "omugaati" gwa baana (abakkiriza). Okuwona kw'omubiri kitundu ku mugaati gw'abaana (Matayo 15:21-28).

"Tusonyiwe ebisobyo byaffe nga naffe bwe tusonyiwa abalala": Ekitundu kino kyogera ku kuwonyezebwa okw'omwoyo.

"Totutwala mu kukemebwa, wabula tuwonye mu bubi": Obulwadde busaana okuziyizibwa nga ggwe yandibadde okukemebwa.

ENGERI Y'OKUSAANYAAWO

Katonda yagamba nti ajja kuwonya n'okuzzaawo ebyo ensowera, enkindu, n'enkwale bye zirina yazikirizibwa (Yoweeri 2:25). Ensigo ya kookolo ye mutendera gw'enkwaso ogw'enzige. Ensigo y'enkindu nayo ekika ky'enzige.

Bonsatule batono mu bunene, bungi mu muwendo, era kitundu kya maka amanene ag'ebisinga okusaanyaawo ebiwuka. Buli emu eyita mu mitendera gy'amagi, enkwaso, pupa, n'omuntu omukulu. Abantu abakulu babiika amagi ga omulembe. Waliwo enzirukanya y'okuzikirizibwa etakoma.

Olw'ekibi, waliwo enzirukanya y'okuzikirizibwa etakoma ekola mu nsi. Okuyita mu Katondayekka ebiva mu nsolo za kookolo ez'omwoyo, ensowera z'enkindu, n'enseenene bisobola okuwona.

OKUKOLA N'OMUBIRI, EMMEEIME, OMWOYO

Obulwadde bwa...Eddagala lya BaibuliEddagala ly'obutonde

OmwoyoOkwatula n'okwenenya.Tewali

(ekibi)Okukwata obulokozi okuyita mu Yesu.

OmubiriEssala y'okukkiriza okuwona mu mubiri.Okuwonyezebwa mu by'obujjanjabi* .

Okununulibwa nga kuleeteddwemisambwa.Okuwonyezebwa mu by'obujjanjabi* .

EnneewuliraOkusaba okuwona okw'omunda.

Okununulibwa nga kireeteddwa emisambwa.Okubuulirira

Okwatula n'okwenenya olw'...

enneewulira enkyamu.

Okusonyiwa abalala.

Okuzzaawo eri abalala, we kituufu.

Ebirowoozo Biyinza okuzingiramu okusaba okuwona Okubuulirira oba
bwe kiba nga kiva ku butonde oba mu nkola. okuzaala singa
evudde ku dayimooni.

* Eddagala likola bulungi awali ebizibu byokka nga byesigamiziddwa ku butonde oba mu nkola.
Eddagala liija mu Iwatu obutaba na mukwano eri ebizibu eby'emisambwa ne/oba ebisibuka mu
by'omwoyo.

Mu bufunze

Okuwona kwonna okutuufu kuva eri Katonda, ka kibeere nga kuyita mu kusaba, eddagala, oba enkola
ez'obutonde. Ebyawandiikibwa biyigiriza nti wadde Katonda akola ebyamagero, naye akola kyenkanyi
mu bibaawo ebiddirira tusobola okunnyonnyola n'okulagula. Ekyokulabirako, laba Zabbuli 65
ennyonnyola amaanyi ga Mukama ku mulimu mu nkola "ez'obutonde" ez'ensi. Ekikulu kwe kukitegeera
kino n'owaayo Katonda agulumizibwe olw'okuwonya si nsonga mukutu mwe gufunibwa:

...tebaategedde nti nze nnabawonya. (Koseya 11:3)

OMUTI GW'OKUWONYA

Mu Okubikkulirwa 22:2, Yokaana annyonnyola omuti mu Yerusaalemi Omuggya ebikoola byagwo nga
bya kuwonya wa mawanga. Ensibuko yaayo ge mazzi g'obulamu aga:

-Ali mulongoofu

-Etegeerekaka bulungi nga kirisitaalo

-Ekulukuta okuva ku ntebe ya Katonda n'Omwana gw'endiga

Ekifo omuti we guli guli mu kibuga ekitukuvu, ku njuyi zombi ez'omugga, wakati mu kkubo. Kiri
kyogerwako nga:

-Omuti ogw'obulamu

-Okubala ebibala 12

-Tezigumba, nga bwe kizaala buli mwezi

Nga balina ebikoola ebiwonya amawanga

Abawanguzi bakkirizibwa okulya ku muti guno (Okubikkulirwa 2:7; 2:14). Ebiva mu kulya bye bino:

-Tewakyali kikolimo: Okubikkulirwa 22:3

-Amawanga gaweereza Katonda: Okubikkulirwa 22:3

Tewakyali kulumwa munda, kufa, nnaku, kukaaba, bulumi, bijjukizo bibi

(ebintu eby'edda byayitawo): Okubikkulirwa 21:4

-Ebintu byonna bipya: Okubikkulirwa 21:5

Enkyusa endala ez'enjawulo eza Baibuli ziraga nti omuti guno gwaweeresa ng'eddagala (Weymouth); okuwona

(Moffat) era nga ye; era nga mulimu eddagala eriwonya (Williams).

OKUSOMESA EBIGAMBO

Okusoma ebigambo kuno wammanga kwakolebwa mu kunoonyereza n'okuteekateeka omusomo guno:

OBULAMU:

Ekozesebwa mu Ndagaano Empya yokka. Ekigambo ky'Oluyonaani "hugaino." Kitegeeza okuba omulamu obulungi, omulamu obulungi mu birungi

obulamu nga mu III Yokaana 2. Mu Bikolwa 27:34 obulokozi buvvuunulwa "obulamu."

WONYA, OKWONYA:

Mu ndagaano enkadde, okuwonya kisooka kuberawo mu Olubereberye 20:17 Katonda gye yawonya Abimerek. Ekozesebwa emirundi nga 65 mu Ndagaano Enkadde. Okuwona kyogerwako ng'okudda mu mbeera eya bulijjo.

Okusaba Katonda okuwonyezebwa kwa bulijjo:

-Munwonye, kubanga amagumba gange gatawaanyizibwa: Zabbuli 6:2

-Munwonye, nange ndiwona: Yeremiya 17:14

-Si ndwadde z'abantu zokka ze ziwona, naye n'amazzi amabi: II Bassekabaka 2:22; Ezeekyeri 47:8;

Yeremiya 19:11

-Okuwonya eggwanga kizingiramu okusonyiwa Katonda ng'eggwanga eryo lyenenyezza: Koseya 6:1;

Yeremiya 30:17

-N'ebibuga eby'ebweru bisobola okumanya okuwonyezebwa kuno singa beenenya: Yeremiya 51:8-9

-Bannabbi ab'obulimba bavumirira kubanga bakola ku bubonero bwokka so si ku...

okulumwa ennyo abantu mu by'omwoyo: Yeremiya 6:14; 8:11

Mu Ndagaano Empya, ebikolwa eby'ekigambo kino mulimu:

-Therapueno: Okuweereza oba okubeerawo. Labirira abalwadde, mujjanjabe, muwonye, muwonye. Okusinga ekozesebwa mu

Matayo ne Lukka, omulundi gumu mu Yokaana 5:10 ate oluvannyuma lw'ekitabo ky'Ebikolwa by'Abatume mu Okubikkulirwa 13:3 kwokka ne 12.

-Iaomai: Okuwonya, fuuka omulamu mu by'omwoyo ne mu mubiri.

-Ekyokulabirako ky'okuwona omubiri: Matayo 15:28. Ekozesebwa emirundi 22 mu makulu gano.

-Ebyokulabirako by'okuwonyezebwa okw'omwoyo: Matayo 13:15; Yokaana 12:40; Ebikolwa 28:27; Abebbulaniya 12:13; I Peetero 2:24.

-Sozo: Okutaasa endwadde n'ebikosa. Laba Makko 5:23 ne Lukka 8:36 okufuna ebyokulabirako.

-Diasozo: Okutereka obulungi. Laba Lukka 7:3

Amannya g'ekigambo kino mulimu:

-Therapeia: Kitegeeza okufaayo n'okufaayo (Lukka 12:42).

Ebiva mu bikoola by'omuti ogw'obulamu: Okubikkulirwa 22:2.

Iama: Engeri y'okuwonya. Ekozesebwa mu bungi mu I Abakkolinso 12:9,28,30.

-Iasis: Okufaanananako n'ekikolwa #2. Eggumiza enkola nga okutuuka ku kumaliriza (Lukka 13:32; Ebikolwa 4:22,30).

OKUWONYA:

Ekigambo kino tekikozebwa mu ndagaano enkadde. Mu ndagaano empya erinnya "iasia" ligegeeza okuwonya, okuwonya: Lukka 13:32; Ebikolwa 4:22; 4:30. Ekikolwa "therapeuo" kitegeeza okuweereza mu Bikolwa by'Abatume 17:25; okuwona, okuzzaawo obulamu obulungi, n'okuwonya mu Matayo 17:16,18; Lukka 7:21; 9:1; Yokaana 5:10; Ebikolwa by'Abatume 28:9.

OMULWADDE:

Ekigambo kino kikozesebwa mu ndagaano enkadde emirundi 60 mu Lwebbulaniya. Kisooka kusangibwa mu Olubereberye 48:1. Waliwo enjawulo mu makulu, omuli obunafu, obutaba bwa bulijo, okusukkiridde n'okufuuka obunafu. Erinnya "obulwadde" lisangibwa emirundi 23 mu ndagaano enkadde era linyonyola okubonaabona nga mu Isaaya 53:3-4. Abamu bakivvuunula nti ennaku n'obunafu. Amakulu g'obulwadde gaweebwa mu Ekyamateeka 7:15.

Mu ndagaano empya, omulwadde akozesebwa mu ngeri y'ekikolwa omuli:

-Astheneo: Okuba omunafu, omunafu, atalina maanyi, mulwadde.

-Kamno: Okukoowa ebiva mu kukola buli kiseera: Abebbulaniya 12:3; Yakobo 5:15.

Okukoowa kw'ebirowoozo ekiremesa omubiri okudda engulu.

-Sunecho: Okukwatibwa oba okubonyaabonyezebwa endwadde, okutwalibwa.

Era ekozesebwa ng'ekigambo ekiyitibwa nnakongezalinnya

-Asthenes: Atalina maanyi, munafu, munafu.

-Arrhostos: Abantu abanafu, abalwadde, abalwadde.

Enkola y'erinnya erimu:

-Astheneia: Obunafu, obulwadde.

-Nosos: Obulwadde

OKULUMIZIBWA

Ekigambo kino tekikozesebwa mu ndagaano enkadde, naye mu ndagaano empya kirimu:

-Astheneia: Okwagala amaanyi, obunafu, obutasobola kuvaamu bivaamu: Abaruumi 8:26;

II Abakkolinso 11:30; 12:5,9,10. Mu Lukka 13:11 ye "mwoyo gw'obunafu" ogu...

agamba nti obunafu bwava butereevu ku Sitaani.

Asthenema: Obunafu bw'okukkiriza: Abaruumi 15:1.

EKIRWADDE:

Mu ndagaano enkadde obulwadde bw'ebigere bwogerwako mu I Bassekabaka 15:23 ne II Ebyomumirembe 16:12. Obulwadde mu byenda byogerwako mu II Ebyomumirembe 21:15. Obulwadde bumanyiddwa nga:

-Eky'omuzizo:Zabuli 38:7

-Ebibi:Zabuli 41:8

-Ekikulu:II Ebyomumirembe 16:12

-Oluusi tekiwona:II Ebyomumirembe 21:18

Mu ndagaano empya, amannya gano gakozesebwa ku bulwadde:

-Astheneia:Obutaba na maanyi, obunafu, endwadde, oba obunafu.

-Malalkia:Obugonvu, obunafu, obulwadde.

-Nosos:Okulumya, obulwadde, obunafu.

-Malalkia:Obugonvu, obunafu, obulwadde.

-Nosos:Okulumya, obulwadde, obunafu.

-Nosema:Okudote ku nsonga eno.

Ebikolwa bino wammanga bye bikozesebwa mu Ndagaano Empya:

-Astheneo: Obutaba na maanyi, okubeera omunafu, omulwadde.

-Echo Kakos: Okubeera omulwadde oba okulwala.

Ebika by'endwadde byali bingi. Ebimu tebyogerwako mannya: Matayo 4:24; 14:35; Makko 1:32-34;

Lukka 4:40. Ebirala bimanyiddwa: Matayo 9:20. Yesu yawonya endwadde zonna: Matayo 4:23; 9:35;

14:35; Makko 1:32; 10:1; Lukka 6:17; 9:1; Yokaana 5:4; 6:2

OKUBONYAABONYA

Nga bwe kikozesebwa mu Luyonaani, kino tekitegeeza bulemu mu mubiri. Kitegeeza ebizibu, okuyigganyizibwa, ebizibu, n'okubonaabona.

YAKOBO 5:13-18

Abantu baddamu ebizibu mu emu ku ngeri bbiri:

1. Abamu ebizibu babitwala ng'okubonaabona: Bwe mubonyaabonyezebwa (okugezesewa, okuyigganyizibwa, okukemebwa) ggwe okwesabira. Osobola okusaba abalala okusaba naawe, naye tebayitibwa kusaba y'ebizibu bigenda. Ebyawandiikibwa bigamba nti olina okusaba ng'obonaabona kubanga weetaaga kuyiga ng'osaba wekka ng'oyita mu kugezesewa n'okukemebwa engeri y'okubeera omuwanguzi.

2. Abamu ebizibu babitwala ng'essanyu: Essanyu lyabwe teriva ku buzibu bwennyini, wabula wakati mu ebizibu bakyasobola okusanyukira Mukama, nga bamanyi nti akola mu n'okuyita mu ebituukawo.

Abakadde balina okuyitibwa okusabira abalwadde. Weetegereze nti gusukka mu bakadde omu. Mu ngeri eno aba ekitiibwa olw'okuwonya kigenda eri Katonda okusinga omuntu. Abalwadde balina okuyita abakadde ng'ekikolwa eky'okukkiriza era okusaba kwe kulina okuweebwayo. Kwe kubeera okusaba okw'okukkiriza, okw'amaanyi, era okuweebwayo omusajja omutuukirivu. Eriya akozesebwa ng'ekyokulabirako ky'omusajja omutuukirivu eyali amanyi okusaba naye essaala y'okukkirizaobunyiikivu. Okumanya ebikwata ku nsonga eno laba I Bassekabaka 17:1; 18:1; ne Lukka 4:25. Abalwadde balina

okulokolebwa (okuva obulwadde bwabwe obw'omubiri), ne bazuukizibwa (okuddamu amaanyi), ne basonyiyibwa ekibi (okuwona okw'omwoyo).

Ekitundu kino kiraga nti akakwate akatuufu wakati w'ekibi n'obulwadde kaliwo mu mbeera ezimu (laba ne Zabbuli 41:4). Waliwo ekipimo eby'omwoyo, awamu n'ebi'omubiri, eby'okuwona. Eraga engeri gye tukolaganamu ne Mukama. Tuweereza era Ayimusa.

OKWONYA KWA YESU NGA YE

Awali Obufuzi Bw'emisambwa Ayogerwako

MatayoMarkLukka

Omukazi omulema 13:10-17

Omusajja alina omwoyo omubi1:23-254:31-37

Omugadarene ow'emisambwa8:28325:1138:2633

Omukazi alina ensonga y'omusaayi9:20-235:25-348:43-48

Muwala wa Sulufoyiniikiya15:21-287:24-30

Omwana alina omwoyo omubi17:14-219:14-299:37-43

Omusiru wa dayimooni9:32-33

Omuzibe w'amaaso n'omusiru ow'emisambwa12:22-303:22-2711:14-26

EBINTU EBYOKUYIGA:

Wammanga bye biwandiiko by'okunoonyereza ku kuwonyezebwa kw'omuntu kinnoomu ng'okufuga kwa badayimooni kwe kuli mu ngeri ey'enjawulo kyazuuliddwa nti:

Omukazi Omulema: Lukka 13:10-17

Omukazi ono yali asibiddwa oba nga mulema:

Mu mubiri: Omugongo gwe gwali gufukamidde (Sitaani atukola kino kale amaaso gaffe gali wansi mu kifo ky'okuli waggulu.)

Mu by'omwoyo kale amaaso gaffe gali wansi mu kifo ky'okuli waggulu.

Mu birowoozo: Yali bamugambye nti tewali ssuubi.

Mu by'ensimbi: Byonna yali abimazeeko.

Omukyala ono yali agenda mu kusaba kwa Ssabbiiti era Yesu yamuyita "muwala wa Ibulayimu". (Abaggalatiya 3:7). Tuyinza okulowooza nti yali muntu mutuukirivu, atya Katonda, naye nga mwoyo gwa bunafu yali amusibye okumala emyaka 18.

Ensonga eno eraga obukulu bw'okutegeera mu kuweereza okuwonya. Ono yali wa Sitaani yaleeta obulwadde. Mu buweereza bwe, Yesu yayawula wakati w'endwadde z'omubiri eza bulijo, nga baawonyezebwa nga bateekebwako emikono oba nga bafukibwako amafuta, n'emisango egypt'okubonyaabonyezebwa kwa badayimooni.

Mu mbeera z'omukkiriza okusibibwa okuva ebweru olw'okubonyaabonyezebwa okw'emisambwa, okusibibwa omwoyo gwasumululwa. Singa yali mutakkiriza ng'alina obunafu bw'omubiri obuva ku badayimooni okubeera n'ebantu, badayimooni ne bagobwa. Yesu yabuuza nti "Omukazi ono teyasaanidde kusumululwa?" (Yesu akyatubuuza nti, "Abalwadde tebalina kuwona?")

Okununulibwa kw'omukyala ono kwaliwo mu kusaba kw'ekkanisa okwa bulijo. Kyaleetawo okuwakanya okuva mu bakulembeze ab'ebi'omwoyo, nga mw'otwalidde n'omufuzi w'ekkunjaaniro. Okukolagana n'amaanyi g'emisambwa ekyaleeta okuwakanya okuva mu bakulembeze bangi ab'omwoyo. Abamu beegaana okubeerawo kwabwe. Abalala beegaana ebyabwe amaanyi okunyigiriza oba okubeera n'obuyinza.

Yesu yassa emikono ku mukazi eyali asibiddwa. Amangu ago, yafuulibwa omugolokofu era n'agulumiza Katonda. Mu buweereza bwonna obw'amazima eri banyigirizibwa oba abalina emisambwa, Katonda yandibadde afuna ekitiibwa, so si omuntu akozesebwaa Katonda mu nkola y'okununula.

Omuntu Alina Omwoyo Omubi Mu Kkunjaaniro: Makko 1:23-28; Lukka 4:31-37

Wadde omusajja ono yaliwo mu kkuunjaaniro e Kaperunimu, Yesu tamwogerako nga mutabani wa Ibulayimu oba okulaga nti yali mugoberezi wa Katonda. Wayinza okubaawo abaliwo mu kkanisa okussa ekimu abatakkiriza era abalina dayimooni. Okugenda mu kkanisa tekikakasa obumanyirivu obw'okuzaalibwa omulundi ogw'okubiri oba eddembe okuva mu maanyi g'emisambwa.

Yesu yali ayigiriza n'obuyinza, omwoyo ne guleekaana nti, "Tulina kakwate ki naawe, ggwe." Yesu ow'e Nazaaleesi? Ojja kutuzikiriza? Nze mmanyi ky'oli, Omutukuvu wa Katonda." Mu butuufu dayimooni yajuliza Ekyawandiikibwa ekisangibwa mu Zabbuli 16:10 . Ekintu kino eky'emisambwa kyali mu bungi, ekiragibwa "ffe," ekiraga okubeerawo kwa badayimooni abasukka mu gumu. Emisambwa gikola mu ttiimu za ttiimu. Omusambwa gumu gwe gwali omwogezi, wabula, kubanga yagamba nti "Nze." Omusambwa bwe gwatandika okwogera, Yesu n'amunenya ng'agamba nti, "sirika (sirika), era." muve mu ye." Emisambwa gyayuza omusajja, ne gikaaba n'eddoboozi ery'omwanguka, ne gimusuula wansi, era yavaayo.

Abaabaddewo ku kintu kino beewuunya nnyo obuyinza n'amaanyi Yesu bye yakolagana nabyo emyoyo emibi. Beewuunya ne babuuzibwa nti, "Kino kiki?" Lipoota n'olugambo byombi okusaasaana nga ekivaamu.

Omugadarene ow'emisambwa: Matayo 8:28-32; Makko 5:1-13; Lukka 8:26-33

Okusinziira ku Matayo, abasajja babiri abaali batambulirako badayimooni abakambwe nnyo ne kiba nti tewali muntu yenna yali asobola kubafuga, baali babeera mu ntaana. Makko ne Lukka baggumiza embeera ey'entiisa n'okununulibwa kw'omu ku babiri, embeera yaabwe oboolyawo ye yali esinga obubi mu kiseera ky'obuweereza bwa Yesu.

Okubeera wano kwali kwa badayimooni bangi. Abasajja bombi baakwatibwako nnyo ne batasobola kubeeramu embeera z'abantu eza bulijjo. Baali babeera mu ssabo. Emisambwa egiali mu muntu omu yeeyita "Legion" kubanga baali bangi. Baalemesa okufuga omusajja ono, ne bwe baali bamusiba enjegere.

Ddayimooni gyamubonyaabonya nnyo ne yeetooloola ng'akaaba, ne yeesala amayinja, era teyayambalanga ngoye. Tekyetaagisa kumanya linnya lya dayimooni okusobola okuba n'obuyinza ku kyo. Obuyinza bwo buli mu linnya lya Yesu.

Weetegereze ebika by'obuddu ebizingirwa mu musango guno:

Omubiri:Yamenye enjegere, yeesala

Enneewulira n'ebirowoozo:Okukaaba

Embeera z'abantu:Okwawukana ku bantu

Empisa:Tewali ngoye

Eby'omwoyo:Ekinja ky'emisambwa

Emisambwa gyategeera Yesu ne gibuuza oba yali azze okubabonyaabonya ng'ekiseera kyabwe tekinnatuuka."Ekiseera kyabwe" kitegeeza okusalawo kwabwe okusembayo mu nnyanja ey'omuliro.

Nti baasabye obutasindikibwa mu nsi kiraga nti badayimooni bayinza okuba nga sitaani y'aba aziweereddwa okutuuka mu bitundu ebitongole. Yesu yabakkiriza okuyingira mu kisibo ky'embizzi bwe yazigoba. N' ekyavaamu embizzi okufa. Abatuuze b'omu kibuga ne basaba Yesu agende. Embizzi zaali zaabwe eby'okweyimirizaawo era nga bikulu nnyo gye bali okusinga okununula abantu okuva mu maanyi g'emisambwa.

Omukazi Alina Omusaayi: Matayo 9:20-23; Makko 5:25-34; Lukka 8:43-48

Omukyalala ono yalina embeera eno okumala emyaka 12. Yabonaabona ebintu bingi eby'abasawo bangi era yamala byonna bye yalina, naye n'agenda yeeyongera okubeera omubi mu kifo ky'okutereera. Yali mugumiikiriza, kubanga yanyigiriza okuyita mu kibiina ky'abantu okukwata ku Yesu.

Yayogeranga okukkiriza naye era n'anoonya obujjuvu, so si kuwona kwokka. Yagamba nti, "Nja kuba mulamu bulungi." Okukkiriza kwe kwe kwamuwonya, so si kukwata kwe. Yesu n'agamba nti, "Okukkiriza kwo kukuwonye. Genda." mu mirembe. Muwonye ekibonyoobonyo kyo."

Omukazi bwe yakwata ku Yesu, empisa ennungi zaamuvaamu era bombi ne bakiwulira. Yali mulamu bulungi okuva mu ssaawa eyo era amangu ago n'awulira mu mubiri gwe yawona kawumpuli. Era yali yawona mu nneewulira ng'afuna okusumululwa okuva mu kubonaabona kwe. Wadde nga Yesu yatera okukozesa okutegeera, mu mbeera eno Yakozesa engeri ez'obutonde. Yabuuza nti, "Ani yankwatako?"

Muwala w'Omusurofoyiniikiya: Matayo 15:21-28; Makko 7:24-30

Omuwala ono omuto yalina omwoyo omubi nnyina gwe yategeera olw'okwolesebwa okw'okungulu. Muwala we yayogeddeko nga "abadde atabuddwa nnyo sitaani." Yesu yawonya omuwala oyo olw'okukkiriza nnyina kwe yalaga. Omuwala oyo teyabangako mu maaso ga Yesu, ekiraga nti okubeerawo kwennyini okw'omubiri tekyetaagisa kununula abo abanyigirizibwa

oba nga yalimu Sitaani.

Kino n'ebiddako biraga nti abaana basobola okukosebwa Sitaani. Kino ekyabaddewo nakyo kiraga obukulu bw'okugumiikiriza n'okuba nti okuwona "mugaati gw'abaana" (kya baana ba Katonda).

Omwana Alina Omwoyo Omubi: Matayo 17:14-21; Makko 9:14-29; Lukka 9:37-45

Abayigirizwa baagezaako okugoba omwoyo omubi, naye ne balemererwa. Yesu yagamba nti kyava ku butakkiriza era eky'okuba nti ekika kino eky'omusambwa ekitongole kyavaayo mu kusaba n'okusiba kwokka. Embeera y'obutonde eky'obutakkiriza kiyinza okuba nga kye kyakwata ku mbeera eno, kubanga abayigirizwa baali beetooloddwa era nga bakubaganya ebirowoozo n'abakulembeze b'eddiini mu kiseera ekyo.

Emboozi eno era eraga nti waliwo amaanyi g'emisambwa ag'enjawulo, agamu ga maanyi okusinga amalala. Ennyonyola y'omulenzi oyo bwe yagattibwa okuva mu biwandiiko byonna ebya Baibuli eraga nti: Yali mulalu .

-Yali alumwa nnyo

-Yatera okugwa mu muliro n'amazzi (okuzikiriza omwoyo) .

-Omwovo gwamunyiga oba gwamulumya

-Yali alina omwoyo omusiru

-Omwovo gwandimukutudde

Yanyeenya amannyo

-Waaliwo general pining away mu mubiri

-Embeera eno yagifuna okuva mu buto

Omuntu alina okwegen dereza obutassa bona bakiggala n'abasiru oba abalina obulwadde bw'okusannyalala ng'abalina dayimooni. Waliwo bakiggala n'abasiru bangi abatalina dayimooni. Bayinza okuba nga baafuna endwadde oba obuvune obwavaamu embeera yaabwe.

Lukka awandiika nti omulenzi oyo bwe yali aija eri Yesu, dayimooni yamuleetera okulumwa. Yesu yanenya ab' omwoyo n'awonya omwana. Matayo awandiika nti Yesu yanenya sitaani, n'agenda, era yawona essaawa eyo yennyini.

Ebiwandiiko Makko bye yayogera ku kusisinkana kuno okw'emisambwa bigazi nnyo okusinga ebya Matayo ne Lukka. Yesu yabuuza taata oyo era n'amubuuza ebibuuzo ku bbanga omulenzi oyo lye yali amaze ng'aliko. Taata yagambye nti embeera eno ebaddewo okuva mu buto.

Yesu yaggumiza taata obukulu bw'okukkiriza, oluvannyuma n'ayogera n'omwoyo omuggavu n'abasiru era yagigamba nti eveeyo ereme kuyingira nate. Omwoyo gwakaaba ne gufuluma nga gumuleka mu ngeri eyo embeera nti bangi bamulowooza nti afudde, naye Yesu n'amukwata kumukono n'amusitula.

Abayigirizwa bwe baabuuza Yesu ensonga lwaki tebasobola kugoba dayimooni, Yesu yaddamu nti:

...Olw'obutakkiriza bwammwe: kubanga mazima mbagamba nti Bwe munaaba n'okukkiriza ng'empeke ya mukene muligamba olusozi luno nti Ggyawo wano ogende eyo: era kiriggyawo; era tewali kintu kyonna ekitasoboka gye muli.

Naye ekika kino tekifuluma wabula mu kusaba n'okusiiba.

(Matayo 17:20-21)

Eky'okuddamu kye kiraga obukulu bw'okukkiriza, okusaba, n'okusiiba mu kukolagana n'amaanyi g'emisambwa. Era kiraga nti emisambwa egimu gizibu okugoba okusinga emirala kubanga Yesu yagamba nti "EKYENGERI ENO" tefuluma awatali kusaba na kusiiba. An interesting note: Abasajja baagaana Yesu (Yokaana 1:11) ate nga badayimooni baamukkiriza (Lukka 10:15).

Omuzibe w'omumwa: Matayo 9:32-33

Omusajja ono yaleetebwa eri Yesu ng'obusiru buva ku kukwatibwa dayimooni. Nga omusambwa yasuulibwa ebweru, omusajja oyo n'alyoka asobola okwogera. Abadigize ne beewuunya ne bagamba nti, "Tekyali bwe kityo." erabibwa mu Isiraeri." Abafalisaayo balumiriza Yesu okugoba dayimooni ng'ayita mu mulangira wa dayimooni.

Omuzibe w'amaaso N'Omusiru Omusambwa: Matayo 12:22-30; Makko 3:22-27; Lukka 11:14-26

Okubeera wano kwalimu okubonaabona okw'omubiri okw'okuziba amaaso n'obusiru. Yesu yawonya kino omuntu ng'amugoba dayimooni. Yasobola okwogera n'okulaba oluvannyuma lw'okununulibwa. Kyali mu bikwatagana n'okununulibwa kuno Yesu kwe yawa enjigiriza ye esinga obunene ku bikwata ku okugoba emisambwa. Mu bufunze enjigiriza eno eraga nti:

-Ennyumba eyawuddwamu tesobola kuyimirira. Emisambwa emibiri gye gibeera giyita gyabwe

"enju." Tekisoboka badayimooni n'omwoyo gwa Katonda kuberawo mu nnyumba emu.

-Sitaani tayinza kugoba sitaani.

-Okugoba emisambwa ekitundu ku buweereza bw'Obwakabaka bwa Katonda.

-Emisambwa gigobwa Omwoyo wa Katonda.

-Kyetaagisa okusiba omusajja ow'amaanyi (Sitaani) nga tonnagezaako kumugoba (okwonoona eyiye emirimu).

-Tewali ttaka eritaliimu ludda mu lutalo luno olw'omwoyo. Bw'oba toli ne Yesu, oli ku Ye.

-Omwovo omubi bwe gugobwa mu muntu, gunoonya okuddamu okuyingira mu mubiri gw'omuntu.

-Omuntu omusambwa gw'avaako bw'atajuza nnyumba ye ey'omwoyo, omusambwa bajja kudda ne badayimooni abalala. Embeera esembayo ey'omuntu oyo ejja kuba mbi okusinga mu entandikwa.

Ebirala Ebibaddewo:

Ng'oggyeko ebigambo bino ebitongole, Baibuli eraga ebigambo byonna ebikwata ku buweereza wa Yesu eri abo abakoseddwa amaanyi g'emisambwa.

-Mu biwandiiko bino wammanga ekigambo "okuwona" kikozesebwaa okunnyonnyola engeri Yesu gye yakolaganamu badayimooni: Matayo 4:24; Lukka 6:18

-Mu biwandiiko bino wammanga ekigambo "cast out" kikozesebwaa okunnyonnyola enkola Ye:
Makko 1:3234,39 mu kitabo; 6:13

-Lukka 4:41 ewandiika buwandiika nti sitaani "baavaayo." Lukka 7:21 egamba nti "yawonya".
bbo. Matayo 8:16 ewandiika nti "yabagoba n'ekigambo kye."

-Makko 16:9 ne Lukka 8:2-3 bigamba nti Yesu yagoba dayimooni musanvu okuva mu Maliyamu Magudaleene.

-Mu bantu abangi, Yesu teyakkiriza badayimooni kwogera: Makko 1:32-34

OKWONYA KWA YESU KW'OMUNTU

Awali Obuyinza bwa ddayimooni we butayogerwako. Matayo MakkoLukaYokaana
Nnyazaala wa Peetero8:14-151:30-314:38-39

Omugenge8:2-41:40-425:12-13

Omusannyalaze9:18:352:1125:1726

Omusajja alina omukono ogwakala12:9-133:1-56:6-11

Muwala wa Yaliyo9:18-195:22-248:41-42

23-26 35-43 49-56

Omusajja omuggavu era musiru 7:32-37

Omuzibe w'amaaso8:22-26

Bartimayo omuzibe w'amaaso20:303410:465218:3543

Omeweereza w'omuserikale w'abaserikale8:5-137:1-10

Abasajja babiri abazibe b'amaaso9:27-30

Mutabani wa nnamwandu7:11-15

Omusajja alina obulwadde bw'amazzi14:1-6

Abagenge kkumi17:11-19

Okutu kw'omeweereza22:4951

Mutabani wa Nobleman4:46-53

Ebitali bituufu 5:1-47

Omusajja eyazaalibwa nga muzibe wa maaso9:1-14

Laazaalo11:1-44

Omukazi mu bwenzi8:1-11

Omukazi omwonoonyi7:3650

EBINTU EBYOKUYIGA:

Wammanga bye biwandiiko by'okunoonyereza ku kuwonyezebwa kw'omuntu kinnoomu nga tewali buyinza bwa badayimooni ntongole okwogera:

Nnyazaala wa Peetero: Matayo 8:14-15; Makko 1:30-31; Lukka 4:38-39

Baabuulira Yesu ku bwetaavu. Yajja, n'amukwata ku mukono, n'amusitula, omusujja ne gumuvaako. Ebiwandiiko ebirala byongera nti Yamukwatako, n'amuyimirirako, era n'anenya omusujja. Yasituka n'ayabaweweereza.

Omugenge: Matayo 8:2-4; Makko 1:40-42; Lukka 5:12-13

Omugenge bwe yalaba Yesu, yajja ng'asinza naye ng'abuuza. Yagamba nti, "Bw'oba oyagala." Yesu yagamba nti, "Nja kukikola." Omusajja ono ye likoda yokka ey'omuntu abuusabuusa ekiraamo kya Yesu ku bikwata kuokuwonya. Amangu ago Yesu yamugumya nti, "Nja kukikola." Yesu yakwatibwako okusaasira era yagolola omukono gwe n'amukwatako. Yesu yamugamba aleme kubuulira muntu yenna wabula agende yeeyolese eri kabona ng'obujulizi. Yagenda, era "amangu ago" yali muyonjo.

Omusannyalavu: Matayo 9:1-8,35; Makko 2:1-12; Lukka 5:17-26

Amaanyi ga Mukama gaaliwo okuwonya kubanga Yesu yabagamba ekigambo kya Katonda. Omu Abafalisaayo, abasawo, n'Abawandiisi nabo baaliwo, naye okuwona kwajja okuyita mu Kigambo, si abasomesa n'abakulembeze b'eddiini.

Omulwadde ono yasuulibwa wansi ng'ayita mu kasolya mikwano gye. Emikwano gino gyali "okununulibwa." Katonda ayagala okukukozesa "okusitula akasolya" eri omuntu ali mu bwetaavu?

Waaliwo ebizibu bingi ebyali birina okuvvuunukibwa:

- Ekiiba ky'abantu: Ekyaziba ekkubo erigenda eri Yesu. Kiki ekiziyiza omuntu wakati wammwe n'okununulibwa?
- Ensengeka y'obuweereza: Ebikolwa byabwe mazima ddala byamenya ensengeka y'obuweereza. Tusaanidde tosibibwa nnyo ku pulogulaamu n'enteekateeka ne tutatuukiriza bwetaavu bwa muntu.
- Okwagala ebantu: Akasolya kaali kalina okusaddaakibwa. Ensonga zaffe ezitegeerekeka, ezitegeerekeka, ezikwata ku bantu erina okuteebwa ku bbali okuggulawo ekkubo ery'okununulibwa.
- Endowooza eziisookerwako: Baaleeta mukwano gwabwe okuwona. Yesu yagamba nti "ebibi byo bisoniyibwa." ggwe." Baali balina okuteeka ku bbali endowooza eziisookerwako ku bye baagala oba bye balowooza nti bisaanidde bibaawo okusobola okununulibwa okujja.

Yesu yalaba okukkiriza kw'emikwano, naye ekibi ky'omulwadde kyalii kiziyiza okukkiriza kwe. omuntu yali mulwadde mu mubiri naye era waaliwo n'obulwadde obw'omwuyo obuva ku kibi. Yesu yakola ku kibi okusooka. Okukubaganya ebirowoozo kwali kugenda mu maaso okwetoloola omusajja ono oba Yesu yalina obuyinza okukola kino oba li. Yesu n'agamba omusajja nti, "Nkugamba..." Tulina okuwulira eddoboobi lya Yesu waggulu w'oluyogaano wa kibiina ky'abatakkiriza abawakanyi abatwetoolodde okusobola okufuna okununulibwa.

Okukkiriza kw'emikwano gy'omusajja ono kwatandikawo enkola y'okuwona. Mikwano giyinza okukuyamba eri Yesu, naye waliwo ekiseera ng'oli ku bubwo. Omusajja ono yalina okumenyawo enkolagana n'okuwangulwa okwaliwo emabega okuyita mu buwulize obw'amangu. Yalina okusitula ekitanda kye n'atambula.

Yesu bwe yagamba omusajja oyo asitule ekitanda kye, agende ewuwe, amangu ago n'akola bw'atylo era yagenda ng'awa Katonda ekitiibwa. Okwewuunya n'okutya byali by'okuddamu by'abajulizi ku kuwonyezebwa kuno.

Omusajja Alina Omukono Ogukala: Matayo 12:9-13; Makko 3:1-5; Lukka 6:6-11

Okuwonyezebwa kuno kwaliwo ku Ssabbiiti nga Yesu ayigiriza mu kkuunjjaaniro. Yali nsonga ya kugezesebwa, ng'Abawandiisi n'Abafalisaayo baali bamutunuulira okulaba ky'anaakola. Yesu yamugamba nti, "Golokoka." muyimirire wano." Kino kyali kikolwa kya buwulize ekyaviirako okuwona (Lukka 6:8). Omusajja oyo yali yagambibwa "okuyimirira wakati," ekitegeeza nti alinaokuva mu bantu n'akkiriza eyiye obwetaavu (Makko 3:3).

Yategezebwa nti "golola omukono gwo." Kino kyali kikolwa kya kukkiriza nga kizingiramu ekitundu kye ekyakosebwa omubiri (Matayo 12:13). Tekyasoboka mu nsi ey'obutonde, naye nga bwe yeeyisa mu kukkiriza, ye omukono ogwakala gwakomezeddwawo. Weetegereze nti Yesu yaddamu ebibuuzo n'ebibuuzo. Yakozesa emboozi ebikwata ku ndiga okulaga ensonga Ye ekwata ku kuwonyezebwa kuno. Era weetegereze nti Yesu "yasunguwala era nnaku" eri abakulembeze b'eddiini abamwetoolodde. Zino ze nneewulira z'oyniza n'okufuna mu... obuveereza bw'okuwonya.

Muwala wa Yayilo: Matayo 9:18-19, 23-26; Makko 5:22-24, 35-43; Lukka 8:41-42, 49-56

Yayilo yali mufuzi w'ekkunjaaniro. Yajja n'agwa ku bigere bya Yesu n'amwegayirira." nnyo" okujja n'assa omukono gwe ku muwala we era "ajja kubera mulamu newankubadde kati bw'ali." abafu." Weetegereze ekigambo ekikulu eky'okukkiriza--naye--mu Matayo 9:18.

Ebiwandiiko eby'enjawulo bigamba nti omwana "agalamira ng'afa" era "agalamira ku nkomerero y'okufa." Nga tebannaba yatuuka mu nnyumba, omubaka yajja n'obubaka obw'okufa: "Lwaki okwongera okutawaanya Yesu?" Bino byali bigambo bya kutya naye Yesu n'agamba Yaliyo nti, "Totya. Kkiriza yekka ajja kubaawo." yakoleddwa nga mulamu."

Yesu bwe yayingira mu nnyumba, yategeza abakungubazi nti omwana yali tafudde, wabula yeebase. Baamusekeredde okunyooma. Yazikiza abantu abaali bakola amalobozi n'abayimbi abaali bakaaba, nga bakaaba, era nga baleeta akajagalalo. Abaali bokka mu kisenge be ba Peetero, Yakobo, John, ne bazadde b'omuwala.

Yakwata omwana ku mukono n'agamba nti, "Omuwala, nkugamba nti golokoka." Omwoyo gwe gwaddamu amangu ago n'asituka n'atambula. Abantu ne beewuunya nnyo. Yesu yalagira nti abeere baweereddwa emmere okulya.

Omusajja Kiggala kasiru: Makko 7:32-37

Baaleeta eri Yesu omusajja eyali kiggala era ng'alina obuzibu mu kwogera. Yesu n'amutwala ebbali w'ekibiina, n'ateeka engalo ze mu matu ge, n'afuuwa amalusu, n'amukwata ku lulimi. Yatunuulira. Eggulu, lyasiiba, ne ligamba nti, "Ggulawo." Amangu ago amatu ge ne gazibuka n'omuguwa gw'olulimi lwe yali asumuluddwa era n'ayogera mu bulambulukufu.

Omuzibe w'amaaso ow'e Besusaida: Makko 8:22-26

Baleeta omuzibe w'amaaso eri Yesu n'amufulumya ebweru w'ekibuga okusobola okumuggya ku embeera y'obutakkiriza (Makko 8:23). Yesu yafuuwa amalusu mu maaso n'amuteekako emikono. Yesuyamubuuza oba yali asobola okulaba. Yagamba nti yalaba "Abasajja, ng'emiti, nga batambula." Yesu yassa emikono ku maaso ge nate, n'awona ddala era n'alaba buli muntu bulungi. Kino kyali kyakulabirako kya mpolampolaokuwonya.

Baltimayo omuzibe w'amaaso: Matayo 20:30-34; Makko 10:46-52; Lukka 18:35-43

Baltimayo yali mutabani wa Timayo. Yatuula ku mabbali g'ekkubo ng'asabiriza okumpi ne Yeriko nga Yesu yayitawo. Teyakosebwa mu mubiri gwokka, wabula ne mu mbeera z'abantu kubanga yali musabiriza. Bartimayo yawulira ekibiina ky'abantu n'abuuza kye kyali kitegeeza. Yategeeezebwa nti Yesu yali ajja.

Ye ne abasajja abalala abazibe b'amaaso ne bakaaba nti, "Tusaasire, ai Mukama, ggwe Omwana wa Dawudi." Ekibinja ky'abantu n'abanenya, naye ne beeyongera okukaaba. Yesu yagamba Baltimayo aije era n'asuula ebibye ekyambalo ky'omusabiriza n'ajja eri Yesu. Yandibadde takyetaaga kyambalo kya musabiriza!

Yesu yabuuza nti, "Oyagala nkole ki?" Mukama ayagala okubeera specific mu kusaba kwaffe. Abazibe b'amaaso baasaba nti bajja kusobola okulaba. Yesu yasaasira, yakwata ku baabwe amaaso, era amangu ago ne balaba. N'abagamba nti, "Mugende. Okukkiriza kwo kukufudde." byonna." Baagenda nga bagulumiza Katonda. Okukkiriza kw'omusajja ono kwali kumanyiddwa nga: Obumalirivu n'okugumiikiriza

-Okulaba Yesu nga Ddala Ye yali: Omwana wa Dawudi

-Okukkiriza mu kusaasira kwa Katonda

Omeweereza w'Omuduumizi w'Ekibinja: Matayo 8:5-13; Lukka 7:1-10

Tutegeeeddwa nti omeweereza ono yali "mwagalwa gy'ali." Omusajja oyo yali mulwadde olw'okusannyalala era ng'ali mu nnaku okutulugunyizibwa. Okusooka, omukulu w'ekibinja yatuma abakadde b'Abayudaaya eri Yesu n'okusaba okwo. Baagezaako okumatiza Yesu okuja kubanga omuduumizi w'ekitongole yali agwanidde kubanga yayagala eggwanga era yazimba ekkunjaaaniro.

Awo omuduumizi w'ekitongole n'atuma mikwano gye nga bamugamba nti, "Sisaanira wadde okwerowooza nti sisaanira ku lulwo. okujja." Wadde ng'omukulu w'ekibinja yeetwala ng'atasaanira, yategeera obuyinza. Yesu n'awaayo okuja, naye omukulu w'ekitongole n'agamba nti, "Yogera ekigambo kyokka omuddu wange ajja kuwona."

Yesu yali mwetegegef. Yesu yeewuunya n'agamba nti Talaba kukkiriza kunene bwe kuti mu Isirayiri. N'agamba nti, "Nze" era n'awonyezebwa okuyita mu Kigambo ekyogerwa. Yagamba nti, "Genda ekkubo lyo. Nga bwe mwakkiriza, bwe kityo kikolebwe gy'oli." Omuddu n'awonyezebwa mu ssaawa y'emu.

Abazibe b'amaaso babiri: Matayo 9:27-30

Abazibe bano ababiri baagoberera Yesu nga baleekaana nti, "Ggwe Omwana wa Dawudi, tusaasire." Ddi Yesu n'ayingira mu nnyumba n'ababuuza nti, "Mukkiriza nti nsobola okukola kino?" Abasajja ne bagamba nti, ."Yee, Mukama waffe." Yesu yakwata ku maaso gaabwen'agamba nti, "Okusinziira ku kukkiriza kwammwe, kubeere gye muli." Byaabwe amaaso ne gazibuka ne basaasaanya amawulire buli wamu.

Omwana wa Nnamwandu: Lukka 7:11-15

Omufu yali mutabani yekka wa maama nnamwandu eyali abeera mu kibuga Nayini. Abantu bangi yamuweredde mu lumbe lw'okuziika. Yesu yamusaa era n'amugamba obutakaaba. Ye yakwata ku ssabiro ly'okuziika (ssanduuko) n'agamba nti, "Omuvubuka, nkugamba, golokoka." Omuvubuka n'atuula n'atandika okwogera, Yesu n'amuwaayo eri nnyina. Abantu bagulumiza Katonda era yayita Yesu "hnabbi omukulu."

Omusajja Alina Obulwadde bw'Etulo: Lukka 14:1-6

Okuwona kuno kwaliwo mu maka g'Omufalisaayo. Okukubaganya ebirowoozo kwali kwsigamye ku oba nga bwe kyali oba nedda mu mateeka okuwonya ku Ssabbiiti. Yesu yakozesa emboozie kwataku nte okulaga ekifo kye. Yesu n'akwata omusajja n'amuwonya, n'amuleka n'agenda.

Abagenge Ekkumi: Lukka 17:11-19

Abasajja bano baayimirira wala okuva ku kyalo ne bakaaba nti, "Yesu, Musomesa, tusaasire." Oluvannyuma lw' essaala bagambibwa okugenda okweraga eri kabona. Tebewona mangu wabula bwe baali bagenda, ne balongoosebwa. Omu yakyuka n'agulumiza Katonda, n'agwa mu maaso ge eri Yesu ebigure nga beebaza. Yesu yamugamba nti yali mulamu. Omwenda baalongoosebwa ebigure, naye omu yekka yafuulibwa mulamu.

Okutu kw'Omeweereza: Lukka 22:49-51

Omusajja ono okutu okwa ddyo kwamutema Peetero. Kye tutegeezebwa ku kuwonyezebwa kuno kwe kuba nti Yesu yakwatako okutu kwe n'amuwonya.

Omwana w'Omukulu: Yokaana 4:46-53

Omwana oyo yali mulwadde e Kaperunawumu. Omukulu n'agenda n'asaba Yesu aije awonye omwana we, kubanga yali anaatera okufa. Yesu yamugamba nti, "Genda, kubanga omwana wo mulamu." Omwana n'atandika okuwona okuva mu ssaawa eyo. Kino kyakulabirako kirala eky'okuwona mpolampola. Omusujja gwamuvaako, era amaka gonna gakkiriza (obulokozi bw'awaka).

Ekitali kituufu Ku Kidiba Ky'e Bethesda: Yokaana 5:1-47

Omusajja ono yali amaze emyaka 38 ng'alwadde mu mubiri. Yalabika ng'anyiize abantu abalala era awatali ssuubi. Bino bye bimu ku biva mu nneewulira olw'obulwadde. Omusajja ono yalina eby'omwoyo obulwadde nga kwotadde n'obulwadde bw'omubiri (Yokaana 5:14).

Wadde nga Yesu yawonyanga buli muntu eyaliwo, mu mbeera eno yawonya omuntu omu yekka. Yesu yali okulungamizibwa Katonda mu buweereza, nga tefugibwa bwetaavu bwa bantu obumwetoolodde. Yesu yakola omusajja ono okwolekera ensonga entuufu. Yamabuuza nti, "Oliwona?" Ka twekenneenye ebigambo bino:yayise wabeewo okusalawo. Abantu abamu tebaagala kuwona. Mpozzi nga banyumirwa okufaayo oba emigaso emirala egy'obulwadde. Mpozzi nga baagala okugenda okubeera ne Mukama.

"Ggwe" essira yalissa ku kwenyigira kw'omuntu ssekinnoomu anoonya okuwona. Okukkiriza kw'abalwadde kwe omukutu gumu okuwona mwe kuyinza okuyita. kibeera kiseera kya present. Yesu yali amabuuza nti, "Oyagala kuwonyezebwa kaakano?" essira yalissa ku bwetaavu bw'omusajja obw'amazima. Kiki ky'okulembeza, okuwona oba obujjuvu?

Okwetaaga kwo okwa nnamaddala kye ki? Kiki ekikulemesa okubeera omujjuvu? Abasajja baagala okuwona, naye Yesu bw'ali afaayo ku bujjuvu.

Omusajja ono yali yeetaaga okufuulibwa omulamu. Yalina obusungu ku balala, kubanga yagamba nti, "Tewali musajja." annyamba mu mazzi." Obusungu buno bwali buziyiza okutambula kw'amaanyi ga Katonda. Omusajja ono yali yeetaaga okumenyawo eby'emabega. Yali amazeyo emyaka amakumi asatu mu munaana. Yali yeetaaga okusenguka mu ekifo ky'okukkiriza. Yesu yamuyita okuva mu mbeera ye n'amuyingiza mu ekyo kye yali tasobola kukola mu ye. Yali asobola okweyongera okugalamira awo ng'asuubira nti okukakkana ng'asoose mu mazzi n'asigala muy'emyaka amakumi asatu mu munaana egiyise, oba yali asobola okusituka n'akola ekyo kye yali tasobola kukola mu ye kennyni. Omusajja ono yalina enteekateeka y'okuddamu okulwala omubiri. Kyali kitanda kye. Eno y'ensonga Iwaki Yesu yagamba ye okuitwala waggulu. Yandibadde takyetaaga.

Omusajja Yazaalibwa Muzibe: Yokaana 9:1-14

Omusajja ono okuva lwe yazaalibwa yali muzibe wa maaso. Yesu yakyusa essira okuva ku kivaako (Iwaki) okudda ku kigendererwa (ekitiibwa kya Katonda). Yafuuwa amalusu ku ttaka, n'akola ebbumba, n'amufukako amafuta ku maaso, n'amugamba agende anaabe ekidiba kya Silowaamu.

Laazaalo: Yokaana 11:1-44

Weetegereze enneewulira ya Yesu. Yali akaaba, si lwa mukwano ng'okusaasira ennaku y'obulwadde n'okufa ereeteddwa mu nsi muno okuyita mu kibi.

Omukazi Akwatiddwa Mu Bwenzi: Yokaana 8:1-11

Waaliwo okuwona ebijjukizo n'okuwona okw'omwuyo okwali kuzingirwa mu musango guno. Yalina "okwerabira." ebintu ebyo emabega" (ebyayita) ne "okusuula wansi ebirowoozo" (eby'omulembe guno).

Omukazi Omwonoonyi: Lukka 7:36-50

Omukazi ono yali mulwadde mu by'omwoyo era yajja eri Yesu mu lujjudde. Era yali yeetaaga okuwonyezebwa mu nneewulira mu nkolagana ye ey'omukwano. Omwoyo gwe ogw'okwewaayo ogwamenyeka kyalikolwa kya kukkiriza ekyavaamu okusonyiwa.

OKUWONYA KWA YESU OKW'ABANTU ABANGI

MatayoMarkLukka

Bangi mu Ggaliraaya4:23-243:7-126:17-19

Abantu abaali ku mulyango gwa Peetero 8:16-171:32-344:40-41

Emisambwa mingi1:39

Ebibinja by'abantu oluvannyuma lw'okuwonya omugenge5:14-16

Abantu ab'enjawulo13:32

Ebibinja by'abantu9:35; 12:15-213:10-11

Ekibuuzo ekiddako nga Yokaana11:2-67:18-23

Nga tebannaba kuliisa 5,00014:13-149:11

Abadigize ku Genesaret14:34-366:53-56

Nga tebannaba kuliisa 4,00015:19-31

Abantu abasukka mu Yoludaani19:12

Bazibe b'amaaso n'abalema mu yeekaalu21:14

Abamu balwadde e Nazaaleesi13:53-586:1-6

EBINTU EBYOKUYIGA:

Wammanga bye biwandiiko eby'okunoonyereza ku kuwonyezebwa kw'abantu abangi:

Bangi mu Ggaliraaya: Matayo 4:23-24; Makko 3:7-12; Lukka 6:17-19

Abantu baava mu bitundu byonna eby'e Ggaliraaya ne bawonyezebwa n'okununulibwa.

Abantu abaali ku mulyango gwa Peetero: Matayo 8:16-17; Makko 1:32-34; Lukka 4:40-41

Oluvannyuma lw'okuwona nnyazaala wa Peetero, abantu ne bakunjaanira ku mulyango gw'ennyumba ne Yesu yabaweereza.

Ddayimoonienningi: Makko 1:39

Yesu yabuulira mu Ggaliraaya n'agoba dayimooni.

Ebibiina by'abantu Oluvannyuma Iw'okuwonya Omugenge: Lukka 5:14-16

Okuwonyezebwa kw'omugenge kwaviirako abalala bangi okujja okuwonyezebwa.

Abantu ab'enjawulo: Lukka 13:32

Ekitundu kino kiraga nti Yesu yawonya abantu.

Ebibinja by'abantu: Matayo 9:35; 12:15-21; Makko 3:10-11

Bonna yabawonya mu kutuukirizibwa kw'obunnabbi.

Okugoberera Ekibuuzo Ekyo Yokaana Omubatiza: Matayo 11:2-6; Lukka 7:18-23

Yesu agamba abayigirizwa ba Yokaana okumubuulira ebigenda mu maaso bukakafu obw'obumasiya bwe.

Nga tebannaliisa bantu 5,000: Matayo 14:13-14; Lukka 9:11

Yesu yayogera nabo ku Bwakabaka bwa Katonda. Yakwatibwako nnyo era n'awona abalwadde baabwe.

Ekibiina ky'Abantu E Genesaleti: Matayo 14:34-36; Makko 6:53-56

Eno baasitulanga abalwadde n'abalwadde ku bitanda ne babagalamiza mu nguudo.

Nga tebannaliisa bantu 4,000: Matayo 15:29-31

Abalwadde baasuulibwa wansi ku bigere bye n'abawonya. Omulema yatambula, omuzibe w'amaaso yalaba, nga musiru

yayogera, abalema ne bawona, n'abalala bangi ne bawona. Bagulumiza Katonda.

Ebibiina by'abantu Emitala wa Yoludaani: Matayo 19:1-2

Ekibiina ekinene ne kigoberera era n'abawonya.

Bazibe N'abalema Mu Yeekaalu: Matayo 21:14

Tewali bikwata ku nsonga eno biweereddwa. Kiwandiikibwa buwandiike nti yabawonya nga bwe bajja gy'ali mu yeekaalu.

Abamu Abalwadde E Nazaaleesi: Matayo 13:53-58; Makko 6:1-6

Yesu yeewuunya nnyo obutakkiriza mu kibuga kino. Yayigiriza mu byalo byabwe ne mu makunjjaaniro, naye Ye teyasobola kukola mulimu gwa maanyi gwonna okuggyako okussa emikono ku balwadde abatonotono n'abawonya. Olw'okuba okumanyiira, baanyiiga mu Ye.

EBYOKUYIGA EBYA WAMU KU KRISTO NGA OMUWONYA

MatayoMarkYokaana

Okuwonya endwadde n'endwadde eza buli ngeri4:23

9:35-6

Okuwonya bona abaamukwatako6:56

Okuwonya bona abanyigirizibwa sitaani10:38

Ebantu ebirala bingi20:30-31

EBYOKUYIGA:

Wammanga bye biwandiiko eby'okusoma ku bigambo eby'awamu ebikwata ku Kristo ng'Omuwonya:

Okuwonya Endwadde N'endwadde ez'enjawulo: Matayo 4:23; 9:35-36

Yagendanga mu makunjaañiro, mu bibuga, mu byalo, ng'ayigiriza ng'abuulira, ng'awonya buli bulwadde n'endwadde.

Okuwonya Bonna Abaamukwatako: Makko 6:56

Yesu yonna gye yayingiranga (ebyalo, ebibuga, ensi), ne bagalamira abalwadde mu nguudo okumukwatako. Nga

bangi abaamukwatako ne bawona.

Okuwonya Bonna Banyigirizibwa Omulyolyomi: Yokaana 10:38 ne 20:30-31

No details are given but the statement is made nti Yesu yawonya bona abaali banyigirizibwa ku Omulyolyomi n'akola "ebantu ebirala bingi...bingi nnyo ensi teyasobola kubikwata singa byonna byali." ebyawandiikibwa" (Yokaana 20:30-31).

OKUGERAAGERANYA EBY'AMAGERO EBYA BAYIGIRIZWA N'EBYA YESU

Okuwona n'ebiyamagero tebyakoma ku Yesu Kristo. Ekipande kino kiraga nti abayigirizwa bwe baakola emirimu gya Yesu:

EbibaddewoEbikolwa Bya PeteroEbikolwa bya Pawulo

Okuwonya omusabiriza omulemaKu mulyangoE Lustra

Ebikolwa 3:1Ebikolwa 14:8

Okuwonya ali ku kitandaAeneas:Taata waPublius

bedridden8 years asula ku kitanda nga alina omusujja

Ebikolwa 9:32Ebikolwa 28:7

Ebifo ebitali bya bulijo eby'okukwataganaShadowof garmentHandkerchiefs/aprons

Ebikolwa 5:12Ebikolwa 19:11

Ebibinja by'abantu biwonaEbikolwa 5:16Ebikolwa 28:9

Abafu bazuukizibwaEbikolwa 9:36Ebikolwa 20:7

OKUWONYA KW'OMUNTU OKW'ABAYIGIRIZWA

Okuwonya ALame Omusabiriza: Ebikolwa 3:1-4:22

Omuntu eyawona: Omulema eyatuula ku miryango gya yeekaalu ng'asabiriza.

Embeera: Obulema, okuva lwe yazaalibwa.

Abaweereza: Peetero ne Yokaana

Enkola: Peetero yagamba nti, "Tutunuulire." Yakola sitamenti nti tebalina ffeeza wadde zaabu gwe bayinza kuwaayo ye, naddirwa okulangirira nti bajja kumuwa bye baali balina. Peetero bwe yalagira ye mu linnya lya Yesu okusituka atambule. Peetero n'akwata omusaja oyo ku mukono ogwa ddyo n'amusitula waggulu, ebigere bye n'enkizi ne bifuna amaanyi. Omulema yayimirira, n'atambula, n'abuuka, n'atendereza.

Laba ensonga Iwaki yawona mu Bikolwa 3:16 ne 4:10. Ebiwandiiko: Omusajja ono yali abadde wabweru w'omulyango nga waliwo okutendereza, okusinza, n'obubaka obw'amaanyi yagenda, naye obwetaavu bwe bwali tebutuukiddwaako. Eno y'embeera eri mu masinzizo gaffe mangi ag'eddiini okusinza okw'ennaku zino. Wabweru w'enzi za yeekaalu yaffe, obwetaavu bw'omuntu tebutuukirira.

Amaaso ga Pawulo: Ebikolwa 9:10-19; 22:11-13

Omuntu eyawona: Pawulo

Embeera: Okuziba amaaso olw'ekitiibwa kya Mukama.

Abaweereza: Ananiya, eyagenda gy'ali ng'ekivudde mu kwolesebwa n'okulagira obutereevu Mukama.

Enkola: Ananiya yamuteekako emikono gye, era mu ssaawa y'emu Pawulo n'alaba ng'elinga minzaani obutundutundu bwagwa okuva mu maaso ge. Yayatula ebibi bye, n'abatizibwa, n'afuna emmere.

Ebyafaayo: Bayibuli etubuulira ebintu ebiwerako ebikwata ku musajja ono Ananiya,eyakozesebwa ennyo Katonda. Yali muyigirizwa eyafuna okwolesebwa okuva eri Mukama era ng'amanyi eddoboobi lya Katonda. Yali musajja ow'ekigendererwa, nga bwe yali amanyi ani yamutuma era n'ekigendererwa kye yasindikibwa. Yali musajja eyeewaayo eyabeeranga mu mateeka era ng'alina erinnya eddungi. Yali

muwulize, nga bw'addamu nti "Nze." ndi wano" Katonda bwe yayogera. Yali mwetegefu okugenda okukola nga bwe yalagirwa, newankubadde mu eby'obutonde yali atya olw'ebintu bye yali awulidde ku Pawulo. Yali musajja eyali ayinza okusitula abakulembeze abalala. Yali nnabbi Katonda gwe yakozesa mu kuwonya, omubuulizi w'Enjiri, n'omusajja atayagala kumala biseera. Bwe yamala okutuusa obubaka bwe eri Pawulo, yagamba nti, "Lwaki." olwawo?"

Peetero Awonya Eniya: Ebikolwa 9:32-35

Omuntu eyawona: Aeneas

Embeera: Yali amaze emyaka munaana ku kitanda ng'alina obulwadde bw'okusannyalala (paralysis).

Abaweereza: Pawulo

Enkola: Pawulo yakola ekigambo eky'okukkiriza nti, "Yesu Kristo akuwonya." Olwo n'ayita ekikolwa eky'okukkiriza. Yagamba nti, "Situka okole ekitanda kyo."

Ebiwandiiko: Aeneya yali musajja Pawulo gwe "yasanga ng'ali mu kkubo." Tulina okuba abeetegefu okusisinkana ebyetaago by'abo "abasanga mu kkubo lyaffe" nga kwotadde n'okuweereza mu mbeera z'obuweereza entongole mu ekereziya. Ludda ne Saloni bonne badda eri Mukama olw'okuwona kw'omusajja ono. okulaga amaanyi ga Katonda kye kisumuluzo eky'okutuuka mu bibuga byaffe n'Enjiri. Pawulo yalina Eniya kola ekitanda kye aleme kuba na kukemebwa oba nteekateeka ya kuddayo ku kyo. Yali kitanda ekyalina nga tekoleddwa okumala emyaka munaana.

Peetero Awonya Doluka: Ebikolwa 9:36-43

Omuntu eyawona: Dorka (Tabitha). Ayitibwa omuyigirizwa, aijudde ebikolwa ebirungi. Yali muntu agaba omuntu era yali mutungi ng'aweereza bannamwandu.

Embeera: Yafa obulwadde obutamanyiddwa.

Omeweereza: Peter

Enkola: Peetero yafulumya bannamwandu abaali bakaaba n'okukaaba mu kisenge. Baali bajjudde wa butakkiriza, nga bwe baali boogera ku Tabitha "ng'akyali nabo." Peetero n'afukamira wansi, yasaba, oluvannyuma n'alagira nti, "Tabitha, Golokoka." Yazibula amaaso ge, n'alaba Peetero, n'atuula. Peetero yamuwa omukono gwe, n'amusitula, n'amwanjula nga mulamu. Bangi bakkiriza olw'ekyamagero ekyo.

Ebiwandiiko: Ebigambo bibiri "Tabitha, situka" byakyusa enkomerero y'omukazi ono. Tuteraokuba n'ebigambo bingi, naye ebigambo byaffe bikwata ki ku bulamu bw'abalala?

Omulema E Lustra: Ebikolwa 14:8-18

Omuntu eyawonyezebwa: Omusajja omulala erinnya lye ffe tetuweebwa.

Embeera: Talina maanyi mu bigere, nga mulema okuva lwe yazaalibwa. Yali tatambulangako.

Omeweereza: Pawulo

Enkola: Pawulo yakitegeera nti omusajja oyo yalina okukkiriza okuwona. N'amugamba nti, "Yimirira nga weegolodde ku ggwe." ebigere." Omusajja yabuuka n'atambula.

Ebiwandiiko: Abantu bwe baalaba ebyaliwo, ne bagezaako okufuula Pawulo ne Balunabba bakatonda, naye bayuza engoye zaabwe, ne baleekaana nti basajja bokka bennini, ne balangirira nti oyo Katonda ow'amazima ye yali avunaanyizibwa ku kwonyezebwa. Omuntu bwakozesebla Katonda mu kuwonya, wajja kubaawo abo abagenda okusitula omuntu oyo mu kifo kya Katonda. Tulina okukyusa okufaayo kwabwe n'okusinza kwabwe ku... Katonda.

Pawulo Yazuukizibwa E Lustra: Ebikolwa 14:19-20

Omuntu eyawona: Pawulo

Embeera: Pawulo yakubibwa amayinja abalabe be ne bamuleka ng'afudde.

Omeweereza: Abayigirizwa

Enkola: Baakuŋŋaana okumwetooloola, nga bamwetooloola n'amaanyi. Kisoboka okuba nga basabanaye ekyo tetutegeeezebla mu Byawandiikibwa. Ebiwandiiko: Abayigirizwa abaasooka baalina amaanyi mangi nga bayimiridde kwokka okwetooloola (okubeerawo kwabwe), mu bisiikirize byabwe, mu ngoye zaabwe, ne mu kuwambatira kwabwe (Ebikolwa 20:7-12) okusinga bangi ku ffe bwe tukola mu kusaba kwaffe kwonna, okubuulira, n'obuweereza bwaffe nga tugattidde wamu!

Omuddu Omuwala E Firipi: Ebikolwa 16:16-40

Omuntu awonye: Omuwala erinnya lye terituweebwa.

Embeera: Okubeera n'emisambwa. Yalina omwoyo gw'okulagula era nga bamukozesa okufunamu mu... okulagula kwa bakama be.

Omeweereza: Pawulo

Enkola: Pawulo yalagira omwoyo okuvaayo mu linnya lya Yesu era ne guvaamu kye kimu essaawa.

Ebiwandiiko: Pawulo yaweereza olw'ennaku (okunyiiga) awamu n'okusaasira mu mbeera eno. Bwe tuba nga tulaba emirimu gy'omulabe nga gifuga obulamu obutwetoolodde, ennaku n'okunyiiga olw'amaanyi ge alina okusituka munda mu ffe awamu n'okusaasira oyo ali wansi w'obuyinza bwe.

Yutiko: Ebikolwa 20:7-12

Omuntu eyawona: Omuvubuka ayitibwa Yutikko. Embeera: Yagwa okuva mu ddirisa erya waggulu nga Pawulo abuulira era n'atwalibwa ng'afudde.

Omuntu aweereza: Pawulo

Enkola: Pawulo yakola ekigambo eky'okukkiriza nti, "Temweraliikirira, kubanga obulamu bwe buli mu ye." Pawulo yakka gy'ali, n'amugwako, n'amuwambaatira. Omuvubuka oyo yazuukizibwa nga mulamu.

Ebiwandiiko: Omuvubuka ono taddamu kwogerwako mu Byawandiikibwa. Ekiro kino kyakwata ki ku bulamu bwe? Nga tannazuukizibwa mu bafu kirabika yali mukoowu era nga tafaayo ku bintu bya Katonda, nga yeebase mu kiseera ky'obubaka Pawulo bwe yali abuulira. Oluvannyuma yali ajjudde obwagazi n'amaanyi ne kiba nti n'atuula ng'anyumya ekiro kyonna ne Pawulo, ne bwe kyali okutuusa okumenya enkeera.

Okulumwa Omusota okwa Pawulo: Ebikolwa 28:3-6

Omuntu eyawona: Pawulo

Embeera: Okuluma omusota ogw'obutwa

Omeweereza: Tewali

Enkola: Tewali

Ebiwandiiko: Pawulo yamala kukankanya musota mu muliro era tewali bulabe bwonna bwamutuukako. Twetaaga ekintu ekifaananako bwe kityo obukumi obw'obwakatonda n'okuwonyezebwa okukulukuta mu ffe nga bwe tukola omulimu gwa Katonda.

Kitaawe wa Pubuliyo: Ebikolwa 28:8

Omuntu eyawona: Kitaawe wa Pubuliyo, eyali omusajja omukulu ku kizinga Melita.

Embeera: Omusujja n'okufulumya omusaayi.

Omeweereza: Pawulo

Enkola: Pawulo yasaba, n'ayingira, n'amussaako emikono, n'awona.

Ebiwandiiko: Abalala baava ku kizinga kyonna ne bawona (Ebikolwa 28:9).

OKUWONYA MU KIBIINA OKW'ABAYIGIRIZWA

Ebyewuunyo Bingi N'obubonero: Ebikolwa 2:42-47

Ebyava mu bубонеро n'ebуewuunyo бин, Mukama yayongera buli lunaku mu kkanisa. Weetegereze nti obulamu bw'abakkiriza obwali buwerekera okwolesebwa kuno okw'amaanyi ga Katonda okuyita mu bo:

-Obumu

-Okuveereza buli lunaku mu yeekaalu ne mu maka

Okugenda mu maaso mu njigiriza entuufu

-Okutya Mukama
-Okwegatta
-Okugatta
-Essaala
-Obulamu obwangu
-Okufaayo eri abali mu bwetaavu
-Erinnya eddungi
-Okutenda
-Obutali bumu bw'omutima (ekigendererwa n'okulaba okumu) .

Okusaba Okwesiga N'obubonero Obuwonya: Ebikolwa 4:23-31

Okusaba kuno kwasabibwa nga kivudde ku kuyigganyizibwa okwajjavo olw'obuweereza bw'okuwonya. Abayigirizwa baasaba nti bajja kusobola okwogera Ekigambo n'obuvumu era nti nga omukono gwa Katonda era mu linnya lya Yesu okuwonya, obubonero, n'ebyweluunyo byandikakasizza obuweereza bw' Ekigambo.

Bangi Bawonyezebw Mu Yerusaalemi: Ebikolwa 5:12-16

Abalwadde n'abo abaali batawaanyizibwa emyoyo emibi baawonyezebw nga bateekebwako emikono era ne bawonyezebw ekisiikirize ky'abayigirizwa.

Suteefano Akola Ebyamagero Bingi: Ebikolwa 6:8-15

Siteefano yali ajjudde okukkiriza, amaanyi, amagezi amangi, n'omwoyo mu bigambo bye. Katonda yakola ebyeweluunyo n'ebymagero okuyita mu ye.

Firipo Awonya Bangi Mu Samaliya: Ebikolwa 8:5-8

Ebyamagero n'obubonero byayolesebw. Abo abaali n'emyoyo emibi, okusannyalala, n'okulema baali eyogerwako mu ngeri ey'enjawulo ng'efuna okuwona. Waaliwo essanyu lingi mu kibuga olw' Enjiri n'okwolesebw kw'amaanyi ga Katonda. Okuwonyezebw n'ebymagero byakkiriza okwongera obuweereza obw'okugoberera obwa Peetero ne Yokaana.

Pawulo Ne Balunabba Bakola Obubonero N'ebyweluunyo: Ebikolwa 14:3

Abasajja bano baayogera n'obuvumu era Mukama n'awa obujulizi ku kigambo n'obubonero n'ebyweluunyo.

Pawulo Awonya Abalwadde E Efeso: Ebikolwa 19:11-12

Ebyamagero eby'enjawulo byakolebwa mu Efeso nga Pawulo. Entambaala n'embazzi ze yakozesa zaasindikiddwa abalwadde era ne kivaamu endwadde okugenda n'emyoyo emibi okugobwa ebweru. Weetegereze nti ebyamagero byali kya bulijo nnyo mu kkanisa eyasooka ne kiba nti omuwandiisi yalina okwawula bino ng'eb Yamagero "eby'enjawulo".

Abalwadde Bawonyezebwa E Malta: Ebikolwa 28:8-9

Abalala nabo bajja okuwonyezebwa oluvannyuma lw'okuwonyezebwa kitaawe wa Pubuliyo. Okuwonya kwali kwa maanyi nnyo ekintu ekikozesebwa mu kubuulira enjiri ku kizinga kino.

Ebantu eby'enjawulo: Abebbulaniya 2:4

Katonda yawa obujulirwa ku Kigambo kye n'obubonero, ebyewuunyo, n'eb Yamagero ebibunyisa (eby'enjawulo).

E BYAVAAMU MU KUWONYA OKULI MU EBIKOLWA BY'ABATUME

-Essanyu lingi: 8:5-25

-Okutya: 2:43

-Okukula kw'ekkanisa: 2:42-47; 5:14

Okwewuunya n'okwewuunya: 3:1011

-Okusitula abakulembeze abakulu (Pawulo): 9:10-19

-Okubuulira enjiri: 4:4; 8:5-25; 9:35-43

Okugoberera obuweereza: 9:35

-Ekigambo kya Katonda kikakasibwa: 14:3

-Ekitiibwa kya Katonda: 4:21

Okukakasa obuweereza n'abasajja wadde nga baali tebayize: 4:13

-Obujulizi nga tewali nsonga yonna eyinza kuyimirira: 4:14-16

-Okumalawo abalogo: 8:5-25

Okuveereza mu mmisa eri abantu abangi: 5:16; 28:89

-Okusinza n'okutendereza mu kifo ekikamu okwali kulina okuterezebwa: 3:12-13; 14:8-18

-Omukisa gw'okubuulira ekigambo eri abakulembeze: Essuula 3, 4, ne 7

-Okuyigganyizibwa: Ekkanisa yonna yayigganyizibwa, nga Pawulo, Siira, Siteefano, Peetero, Yokaana, .

ne Yakobo.

OKUJULIZA C

FFOOMU Y'OKWEKENNEENYA

Okuva Yesu bweri Omusawo Omukulu, ye kyakulabirako eri obuweereza obw'okuwonya n'okununula. Kozesa foomu eno n'ebiwandiiko ebiweereddwa mu Ekyongerezeddwako B okwongera okuyiga obuweereza bwa Yesu:

1.Nnyonnyola omuntu eyeetaaga okuwonyezebwa n'okununulibwa:

-Erinnya lyabwe bwe liba liweereddwa, lyali litya?

-Emyaka gyabwe gyali emeka?

Okwegatta?

-Mbeera yabwe mu bantu yali etya?

-Ggwanga lyabwe lyali ki?

2.Nnyonnyola obwetaavu bwabwe:

-Kyayolesebwa kitya abalala?

-Wasit eyolesebwa etya omuntu yennyini?

3.Omuntu oyo yali asaba Yesu akole ki?

4.Yesu yalaga ekivaako ekizibu ky'omuntu oyo?

Yee Nedda Bwe kiba bwe kityo, kyali ki?

5.Ani eyasooka mu kuwonya:

-Omuntu ali mu bwetaavu? Bwe kiba bwe kityo, kiki kye baakola?

-Abalala? Bwe kiba bwe kityo, kiki kye baakola?

Yesu? Bwe kiba bwe kityo, kiki kye yakola?

6. Ekiseera ky'obuweereza:

-Yesu yayogera ki?

-Yesu yakola ki?

-Yesu yagamba omulwadde akole ki?

Kiki Yesu kye yagamba abalala okukola?

-Ndowooza ki Yesu yagamba nti yeetaagibwa okuwona?

-Omuntu ali mu bwetaavu yawaddeyo okulaga okukkiriza kwonna?

Waliwo omuntu omulala yenna eyalaga okukkiriza? Bwe kiba bwe kityo, otya?

7.Obujulizi bw'okuwona:

-Bubonero ki obwaliwo mu mubiri?

Omuntu oyo yakola atya bwe yawonyzezbwa?

-Abalala baakola batya ku kuwona?

8.Okugoberera okuwona:

Yesu yagamba omuntu oyo okubaako ky'akola? Bwe kiba bwe kityo, kiki?

-Omuntu oyo yakola ki?

Ebirala ebiteeseddwa oba ebiwandiiko:

EBYOKUDDAMU KU BIBUUZO BY'OKWEGEZAAMU

ESSUULA ESOOKA

1.N'agamba nti Bw'onoonyikira okuwuliriza eddoboozi lya Mukama Katonda wo, n'okola ekyo
ekituufu mu maaso ge, era ekija okuwuliriza ebiragiro bye, n'okukuma bino byonna
amateeka, sijja kukuteekako n'emu ku ndwadde zino, ze nnaleeta ku
Abamisiri: kubanga nze Mukama akuwonya. (Okuva 15:26)

2.Okwawukana okunene okw'ebintu byonna oba eby'obutonde oba eby'omwoyo.
Laba I Abakkolinso 15:44-49.

3.Obwakabaka bwa Sitaani n'Obwakabaka bwa Katonda.

4.Sitaani, emisambwa, ensi, omubiri.

5.Katonda Kitaffe, Yesu Kristo, Omwoyo Omutukuvu, ne bamalayika.

6.Ekigambo "kabaka" kitegeesa omufuzi omufuzi ow'ekitundu oba abantu.

7.Obwakabaka kye kitundu n'abantu kabaka kw'afuga.

8.Olatalo lw'omwoyo kwe kwekenneena n'okwetaba ennyo mu lutalo lw'omwoyo olatalabika.

Mulimu okunoonyereza ku maanyi agavuganya ag'ebirungi n'ebibi, obukodyo bwa Sitaani, n'...
obukodyo obw'omwoyo obw'okuvvuunuka omulabe. Entalo ez'ebi'omwoyo tezisukka ku za kwokka
okwekenneena mu kwetaba ennyo nga tukozesa obukodyo buno mu bulamu n'obuweereza.

9.Ensonga eri emabega w'okusika omuguwa kuno okunene okw'omwoyo eri nti Sitaani akyayagala
okubeera ow'oku ntikko
luula. Ali mu lutalo olw'amaanyi olw'omubiri, emmeeme, n'omwoyo gw'omuntu. Obukodyo bwe
zitunuulidde Katonda, enteekateeka ye, n'abantu be.

10.Tulina okukimanya nti entalo zonna ez'obulamu, ka zibeere ez'omubiri, ez'omwoyo, ez'ebirowoozo,
ez'omutwe, .
eby'ensimbi, oba n'engeri z'abantu bye bifaananyi eby'okungulu byokka eby'omuntu ow'omwoyo
okuleetera. Wadde mu nsi ey'obutonde biyinza okulabika ng'ebibaawo okuyita mu mbeera za
obulamu, omusingi gw'entalo zino ez'obutonde guli mu nsi y'emyoyo.

ESSUULA EYOOKUBIRI:

1.Naawe munaaweerezanga Mukama Katonda wammwe, era aliwa omukisa emmere yo n'amazzi go; ne nze

ajja kuggyawo obulwadde wakati mu ggwe. (Okuva 23:25)

2.Okuwonya mu birowoozo: Kino kigambo ekikozesebwa okutegeeza ebirowoozo ku kintu, eby'obusamize, eby'obusamize, obusamize, n'okuwonya eby'obusamize. Okuwonya okusukkulumye ku butonde: Waliwo ensibuko z'okuwonya okusukkulumye ku butonde ezitali za Katonda. Sitaani asobola okukola emirimu egisukkulumye ku butonde (Okuva 7:8-13).

Okuwonya mu by'obujjanabi: Okuwonya okw'ekika kino kuyambibwako abasawo, ba nurse, amalwaliro, n' eddagala. Okuwonyezebwa mu mateeka mu by'obujjanabi tekukontana na Kigambo kya Katonda oba eky'obwakatonda okuwona, naye kwe kugaziya obulungi bwe.

Okuwonya okw'obutonde: Okuwona okubaawo okuyita mu nkola z'omubiri ez'obutonde mu butuufu Katonda mu okikolwa. Enkola z'omubiri ez'obutonde ziraga obutonde bwa Katonda n'omulimu gwe omunene omubiri gw'omuntu. "Okuwonya okw'obutonde" era kuzingiramu okukozesa enkola ez'obutonde nga entuufu emmere, vitamiini n'ebiriisa eby'obutonde, okuwummula ekimala, n'ebirala.

Okuwonya mu kukkiriza: Ekigambo kino kitera okukozesebwa okutegeeza okuwonya Katonda, naye kitera okussa essira okufaayo ku kukkiriza kw'oyo aweereza oba oyo afuna obuveereza.

3.Ekigambo "eky'obwakatonda" kissa essira ku Katonda, so si kuddamu kw'okukkiriza kw'omuntu. Era kyawula ku nkola z'obusamize ez'okuwonya okw'ebi'omwogo n'okusukkulumye ku butonde. "Obutukuvu okuwonya" kwe kuba Katonda omu ow'amazima bw'abikkula obutonde bwe, n'atuukiriza ebisuubizo bye, n'akolamu kutangirira Kristo nga awonya omuntu n'amufuula omulamu mu omubiri, emmeeme, n'omwogo.

4."Okuwonya" kukwata ku ndwadde z'omubiri, ez'ebirowoozo, n'obwongo so nga okununulibwa kitegeeza okutuuka ku mbeera z'ebirowoozo n'omubiri ezireetebwa emisambwa.

5.Yesu teyalagira muntu yenna kbuulira Njiri nga naye tamulagira

okuweereza okuwonya n'okununulibwa. Okwolesebwa kw'obuyinza kwe kwavaamu
okusaasaana amangu kw'Enjiri y'Obwakabaka.

ESSUULA EYOOKUSATU:

1.Mwana wange, faayo ku bigambo byange; okutu kwo kugololera ebigambo byange. Baleme kuva ku amaaso go; zikuumee wakati mu mutima gwo. Kubanga bwe bulamu eri abo abazuula bo, n'obulamu eri omubiri gwabwe gwonna. Kuuma omutima gwo n'obunyiikivu bwonna; kubanga mu kyo mwe muva ensonga z'obulamu. (Engero 4:2023)Bakibusizza amaaso, bakyegaana, bakilwawo, ne bakikalubiriza n'ennono, obumanyirivu, . ekyokulabirako ekibi, n'obutabeera na bbalansi.

3.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula eyokusatu.

4.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'okusatu.

ESSUULA EYOOKUNA:

1.Kristo yatununula okuva mu kikolimo ky'amateeka, n'afuulibwa ekikolimo ku lwaffe: kubanga bwe kiri ekyawandiikibwa nti, "Akolimiddwa buli awanirira ku muti." (Abaggalatiya 3:13)

2.Okufa n'endwadde byayingira mu nsi nga biyita mu kibi ky'omusajja n'omukazi abaasooka, Adamu ne Kaawa.

3.Sitaani.

4.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'okuna.

5.Geraageranya eky'okuddamu kyo ku kukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'okuna.

6.Osobola okusumululwa okuva mu kikolimo ky'endwadde n'okufa ng'ofuna Yesu Kristo ng'omulokozi.

ESSUULA EYOKUTAANO:

1.Nga sinnabonyaabonyezebwa nabula; naye kaakano nkwata Ekigambo kyo. Kirungi gyendi nti nze babadde babonyaabonyezebwa; nsobile okuyiga amateeka go. Sija kwerabira biragiro byo; nabo onzizzaamu obulamu. (Zabuli 119:67,71,93)

2.Ensonga ettaano ezireeta obulwadde eziteeseddwako mu ssomo lino ze zino:

-Okumenya amateeka g'omwoyo.

-Okumenya amateeka ga Katonda ag'obutonde.

-Obulumbaganyi bwa Sitaani.

-Okutegeera Omubiri gwa Kristo mu ngeri etasaana.

-Okuzikiriza omubiri omwoyo gusobole okulokolebwa.

3.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'okutaano.

4.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'okutaano.

5.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'okutaano.

6.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'okutaano.

7.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'okutaano.

ESSUULA YOOMUKAAGA:

- 1.Nsaasire, Ayi Mukama; kubanga ndi munafu; Ayi Mukama, onwonye, kubanga amagumba gange ganyigirizibwa. Era emmeeme yange etabuddwa nnyo, naye ggwe, Ayi Mukama, okutuusa wa? Mukama awulidde ebyange okwegayirira; Mukama aija kukkiriza okusaba kwange. (Zabuli 6:23,9)
- 2.Endwadde ez'omwoyo, ez'omubiri, ez'ebirowoozo, ez'omutwe, n'ez'emisambwa.
- 3.Obulwadde obw'omwoyo kibi. Bwe kitakolebwako, ekibi kiba kittu mu by'omwoyo.
4. Obulwadde bw'omubiri buyinza okuva ku buzibu bw'omubiri ebizibu ebiyinza okubaawo etunuuliddwa era n'ezuulibwa abasawo. Mu buzibu bw'ebiramu ensengeteka ova ebitundu by'omubiri ebituufu ebya omubiri gwonoone mu ngeri emu ova endala. Obulwadde bw'omubiri era buyinza okuva ku buzibu mu kukola emirimu obuva ku a okukola obubi kw'ekitundu ky'omubiri ova ekitundu ky'omubiri. Ebizibu by'emirimu mulimu eby'enjawulo embeera ekizibu mu kitundu ekimu mwe kitaataaganya ekiramu kyonna. Ebisinga okubeerawo ze ndwadde z'omutima, puleesa, ssukaali, amabwa mu lubuto, ne alergy.
- 5.Obulwadde bw'enueewulira buva ku nneewulira ez'obulabe ng'obusungu, obukyayi, okukaawa, n'ebirala.

6.Obulwadde bw'obwongo mbeera ya bwongo eva ku kulwawo, okulwala, okumenya, obulema mu kuzaaibwa, n'embeera z'ebi'omwoyo ezitava butereevu ku kubeerawo kwa badayimooni.

7.Embeera ezireetebwa emisambwa mulimu okubeera n'ebintu, okunyigirizibwa, okukwatibwa ennyo, n'embeera z'obwongo n'omubiri ezireetebwa emisambwa.

ESSUULA EYOOMUSANVU:

- 1.Kubanga mmanyi ebirowoozo bye ndowooza gye muli, bw'ayogera Mukama, ebirowoozo eby'emirembe so si wa bubi, okukuwa enkomerero esuubirwa. (Yeremiya 29:11)
- 2.Obulwadde olw'ekitiibwa kya Katonda n'obulwadde obutuusa ku kufa.
- 3.Okufa nga tekunnatuuka n'okufa okulondeddwa.

ESSUULA EY'OOMWANA:

- 1.Naye yalumizibwa olw'okusobya kwaffe, Yafumitizibwa olw'obutali butuukirivu bwaffe; omu okubonerezebwa kw'emirembe gyaffe kwali ku Ye; era n'emiggo gye tuwonyezebwa. (Isaaya 53:5)
- 2.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'Omunaana.
- 3.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'Omunaana.
- 4.Ebyawandiikibwa bino wammanga bikakasa nti okuwona mugaso gwa kutangirira kwa Yesu Kristo:

-Isaaya 53:4-5

-I Peetero 2:24

-Zabuli 103:2-3

Matayo 8:17

5. Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'Omunaana.

6. Ebiwandiiko bya Baibuli bino wammanga bikakasa nti abakkiriza bona balina okwenyigira mu kuwonya n' okununulibwa:

Matayo 10:142; 16:1719 mu kiwandiiko; 28:1620

-Makko 6:7-13; 16:14-20

-Lukka 9:1-6; 10:1-24; 24:44-53

-Ebikolwa 1:1-11

7.-Bw'oba ng'ekisinga okukufaako bwe Bwakabaka bwa Katonda, ebintu ebirala byonna ebyetaagisa bijja kuba okugabirira.

-Okusobola okufuna, olina okuwaayo.

-Tewali kintu kyonna ekitasoboka eri Katonda.

ESSUULA YOOMWENDA:

1....n'agoba emyoyo n'ekigambo kye, n'awonya abalwadde bona; Nti kiyinza okutuukirira ekyayogerwa nnabbi Isaaya, ng'agamba nti Ye kennyini yatutte obunafu bwaffe ne twetikka endwadde zaffe. (Matayo 8:16-17)

2. -Alaga empisa za Katonda.

Agulumiza Katonda.

-Akakasa Yesu nga Mulokozi era Masiya.

-Akakasa omubaka n'obubaka.

-Akubiriza okukkiriza Enjiri.

-Assaawo Obwakabaka bwa Katonda.

-Alaga okusalawo ku mulabe.

Asitula abakulembeze ab'omwoyo.

-Kivaamu essanyu lingi.

ESSUULA EY'EKKUMI:

1.Naye okwolesebwa kw'Omwoyo kuweebwa buli muntu okuganyulwa. Kubanga eri omu ye eweereddwa ebirabo eby'okuwonya n'Omwoyo omu. (I Abakkolinso 12:7-9)

2.Omwovo Omutukuvu kitundu ku butonde bwa Katonda obw'obusatu.

3.Laba mu bufunze mu Ssuula Ekkumi.

4.Ebirabo eby'omwoyo busobozi obusukkulumye ku butonde obuweebwa Omwoyo Omutukuvu eri omukkiriza okuweereza ng'ekitundu ky'Omubiri gwa Kristo.

5. Omukkiriza alina ebirabo by'okuwonya alina obusobozi okuleka amaanyi ga Katonda okumuyitamu okutuuka okuzzaawo obulamu ng'oggyeeko okukozaesa enkola ez'obutonde. Abakkiriza bona balagirwa okukola saba abalwadde, naye omukkiriza alina ekirabo eky'okuwonya akozesebwa mu ngeri ey'enjawulo era etakyukakyuka Katonda mu kitundu kino eky'obuweereza.

6.-Okusomesa n'okubuulirira.

-Obunnabbi, ennimi, okuvvuunula.

-Okutegeera emyoyo.

-Ekirabo ky'okukkiriza.

-Ekigambo ky'okumanya.

-Ekigambo ky'amagezi.

-Ekirabo ky'ebiyamagero.

7.-Abasumba n'abasumba (abakulembeze b'omwoyo): Ezeekyeri 34

-Abakadde/abadyankoni: Yakobo 5:14

-Abakkiriza aba bulijo: Yakobo 5:16; Lukka 16:15-18

-Abo abalina ebirabo eby'enjawulo eby'okuwonya: I Abakkolinso 12:9

-Ekkanisa yonna (erina okuba ekifo eky'okuwonya): Lukka 14:16-24

ESSUULA EY'EKKUMI N'EMU:

1.Emmeeme yange yeekwata ku nfuufu; onzuukize ng'ekigambo kyo bwe kiri. Nze ntegeezessa amakubo gange, naawe ompulidde; onjigiriza amateeka go. Nfuule ntegeere ekkubo lya ebiragiro byo; bwe nt yo bwe ndiyogera ku bikolwa byo eby'ekitalo. Omwoyo gwange gusaanuuka olw'obuzito; onnyweze ng'ekigambo kyo bwe kiri. (Zabuli 119:25-28)

2.Weekenneenyen okukubaganya ebirowoozo mu ssuula eno ku buli emu ku nnono.

ESSUULA EY'EKKUMI N'EBBIRI:

1....era alibasaba, era alibawonya. (Isaaya 19:22)

2.Baibuli egamba nti yali mubaka okuva ewa sitaani.

3.Eggwa lya Pawulo mu mubiri yali mubaka okuva ewa sitaani eyatumibwa okumukuba.

4.Kyakkirizibwa olw'ensonga ssatu:

-Kyalemesa ekibi.

-Kyatuukiriza obunnabbi.

Kyawa amaanyi.

5.Kyamukuba ekikonde.

6.Laba olukalala lw'okwolesebwa okw'enjawulo okuteesebwako mu Ssuula Ekkumi n'Ebbiri.

7. Pawulo ayogera ku "bunafu" bwe ekitegeeza "okwagala amaanyi, obunafu, obutasobola... okuvaamu ebivaamu okuyita mu busobozi bwe obw'obutonde." Okuyita mu bunafu buno, amaanyi ga Katonda era amaanyi ne geeyolekera.

ESSUULA EY'EKKUMI N'ESSATU:

1.Ebintu eby'ekyama bya Mukama Katonda waffe; naye ebyo ebibikkuliddwa bibeere byaffe n'abaana baffe emirembe gyonna, tulyoke tukole ebigambo byonna eby'etteeka lino.

(Ekyamateeka 29:29)

2.Enkyukakyuka nsonga ereeta enkyukakyuka oba ebivaamu eby'enjawulo.

3.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'esatu.

ESSUULA EY'EKKUMI N'ENNYA:

- 1.Era nga bwe mugenda, mubuulire nga mugamba Obwakabaka obw'omu Ggulu buseembedde. Muwonye abalwadde, mulongoose abagenge; muzuukire abafu, mugobe dayimooni: mwaweebwa bwereere, muwe bwereere. (Matayo 10:7-8)
- 2.Geraageranya eky'okuddamu kyo ku kukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Ena.
- 3.Geraageranya eky'okuddamu kyo ku kukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Ena.

ESSUULA EY'EKKUMI N'ETTAANO:

- 1.Kubanga tetulina kabona asinga obukulu atayinza kukwatibwako na kuwulira kwaffe obunafu; naye mu byonna yakemebwa nga ffe, naye nga talina kibi.
Kale ka tugende n'obuvumu ku ntebe ey'ekisa, tusobole okusaasirwa, tuzule ekisa okuyamba mu kiseera ky'obwetaavu. (Abaebbulaniya 4:1516)
- 2.Geraageranya eky'okuddamu kyo ku kukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'ettaano.
- 3.Geraageranya eky'okuddamu kyo ku kukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Etaano.

ESSUULA EY'EKKUMI N'OMUKAAGA:

- 1.N'olw'ekyo tetuzirika; naye newankubadde omuntu waffe ow'okungulu azikirira, naye ow'omunda ali okuzzibwa obuggyga buli lunaku. Kubanga okubonaabona kwaffe okutono, okuliwo akaseera katono, kutukolera nnyo n'obuzito obw'ekitiibwa obutaggwaawo: So nga tetutunuulira bintu ebirabibwa, wabula ebtalabika; ebintu ebirabibwa bya kaseera buseera; naye ebintu ebtalabika biba bya lubeerera. (II Abakkolinso 4:16-18)

2.Geraageranya eky'okuddamu kyo ku kukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Omukaaga.

ESSUULA EY'EKKUMI N'OMUSANVU:

- 1.Awo n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, n'abawa obuyinza n'obuyinza ku byonna sitaani, n'okuwonya endwadde. (Lukka 9:1)
- 2.Emwoyo gy'obunafu, emyoyo eg'yokusendasenda, emyoyo emibi.
- 3.Ekirabo ky'okutegeera emyoyo kisobozesa omukkiriza okutegeera emyoyo egikola mu balala n'okutegeera amangu ddala oba omuntu alina omwoyo omubi ogukola okuyita mu oba nedda oba okumuwakanya. Kiziyiza obulimba nga kisendasenda oba okulimba emyoyo. Omuntu alina ekirabo kino asobola

okutegeera obukodyo n'ebigendererwa ebibi eby'amaanyi g'emisambwa.

4.Okunyigirizibwa emisambwa kitegeeza amaanyi g'emisambwa gagumira wansi, gajja okulwanyisa, oba gasiba okuva ebweru.

5.Geraageranya olukalala lwo n'olukalala oluweereddwa mu Ssuula Ekkumi n'Omusanvu.

6.Okubeera demon obsessed kitegeeza okuliibwa okwagala emisambwa, Sitaani, ne eby'obusamize.

7.Geraageranya eky'okuddamu kyo mu kukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Omusanvu.

8.Okubeera n'emisambwa mbeera mwoyo omubi (emisambwa) gumu oba okusingawo mwe gubeera mu omubiri gw'omuntu era ne bafuga ddala omuntu gwe batulugunya nga bwe baagala.

9.Geraageranya olukalala lwo n'olukalala oluweereddwa mu Ssuula Ekkumi n'Omusanvu.

10.Geraageranya eky'okuddamu kyo ku lukalala oluli mu Ssuula Ekkumi n'Omusanvu.

ESSUULA EY'EKKUMI N'OMUNAANA:

1.Awo bwe yamuyita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, n'abawa obuyinza okulwanyisa emyoyo emibi, okugigoba ebweru, n'okuwonya endwadde eza buli ngeri n'engeri zonna ekirwadde. (Matayo 10:1)

2.Abakkiriza bona abazaalibwa omulundi ogw'okubiri.

3.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Omunaana.

4.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Omunaana.

5.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Omunaana.

ESSUULA EY'EKKUMI N'OMWENDA:

1.Muwonye abalwadde, mulongoose abagenge, muzuukiza abafu, mugobe dayimooni; mufunye ku bwereere, okuwaayo mu bwereere. (Matayo 10:8)

2.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula ey'ekkumi n'omwenda.

3.Laba okukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Ekkumi n'Omwenda.

ESSUULA EY'AMAKUMI ABIRI:

1.Naawe wenyumirwe Mukama waffe; era alikuwa eby'omutima gwo eby'okwegomba. Ekkubo lyo liweebwe eri Mukama; era mwesige; era Alikituukiriza.

(Zabuli 37:4-5)

2.Geraageranya eky'okuddamu kyo ku kukubaganya ebirowoozo mu Ssuula Amakumi Abiri.